

77-

KÖZLEMÉNYEK SZEPES VÁRMEGYE MÚLTJÁBÓL

A SZEPESMEGYEI TÖRTÉNELMI TÁRSULAT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTI:

DR. FÖRSTER JENŐ

VÁRMEGYEI LEVÉLTÁRNOK, TÁRSULATI TITKÁR.

VII. ÉVFOLYAM. 1915.

A SZEPESMEGYEI TÖRTÉNELMI TÁRSULAT ÉVKÖNYVEINEK
XV. FOLYAMA.

LŐCSE, 1915.

KIADJA A SZEPESMEGYEI TÖRTÉNELMI TÁRSULAT.

REISS J. T. KÖNYVNYOMÓ INTÉZETE.

303065

MAGY. AKADEMIÁ
KÖNYVTÁRA

MEGJELENIK NÉGYEDEVENKENT. — A TÁRSULAT TAGJAI
ÉVI NÉGY KORONA TAGDÍJ FEJÉBEN ILLETMÉNYÜL KAPJÁK. —
ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGY ÉVRE HAT KORONA.

TARTALOM.

	Lap
Szepes vármegye a tatárjárás előtt. Irta: dr. Förster Jenő	1
Régi nevelőintézetek a Szepességen. Irta: dr. Szelényi Ödön	16
Lőcse városa 1786-ban. Közli: dr. Hajnóci R. József	24

Családtörténet.

Máriássy János osztálylevele (1738). Közli: Korponay Kornél	39
--	----

Kisebb közlések.

Két adat a szepesi bányatörténethez. Közli: Kemény Lajos	42
---	----

Könyvszemle.

Folyóiratok szepesi vonatkozásai. F. J.	44
--	----

Társulati ügyek.

A Szepesmegyei Történelmi Társulat 1913. és 1914. évi zárszámadásai .	46
---	----

<i>Név- és tárgymutató a »Közlemények Szepes vármegye múltjából« I.—VII. (1909—1915) évfolyamához. Összeállította: Takács Sándor</i>	49
<i>Függelék: Tartalommutató ugyanahhoz. A) Értekezések, cikkek, ismertetések szerzőik szerint. B) Ismertett könyvek, folyóiratok, cikkek, felolvasások ezek szerzői és szerkesztői szerint. Összeállí- totta: Takács Sándor</i>	147

VII. ÉVFOLYAM.

1915.

1. SZÁM.

A SZEPESMEGYEI TÖRTÉNELMI TÁRSULAT
ÉVKÖNYVEINEK XV. FOLYAMA.

KÖZLEMÉNYEK

SZEPES VÁRMEGYE MÚLTJÁBÓL

A SZEPESMEGYEI TÖRTÉNELMI TÁRSULAT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTI:

DR. FÖRSTER JENŐ

VÁRMEGYEI LEVÉLTÁRNOK, TÁRSULATI TITKÁR.

MEGJELENIK NEGYEDÉVENKÉNT.

A TÁRSULAT TAGJAI ÉVI NÉGY KORONA TAGDIJ FEJÉBEN ILLETMÉNYŰL KAPJÁK.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGY ÉVRE HAT KORONA.

LOCSE, 1915.

KIADJA A SZEPESMEGYEI TÖRTÉNELMI TÁRSULAT.

REISS J. T. KÖNYVNYOMÓ INTÉZETE.

TARTALOM.

	Lap
Szepes vármegye a tatárjárás előtt. Irta: dr. Förster Jenő	1
Régi nevelőintézetek a Szepességen. Irta: dr. Szelényi Ödön	16
Lőcse városa 1786-ban. Közli: dr. Hajnóci R. József	24

Családtörténet.

Máriássy János osztálylevele (1738). Közli: Korponay Kornél	39
--	----

Kisebb közlések.

Két adat a szepesi bányatörténethez. Közli: Kemény Lajos	42
---	----

Könyvszemle.

Folyóiratok szepesi vonatkozásai. F. J.	44
--	----

Társulati ügyek.

A Szepesmegyei Történelmi Társulat 1913. és 1914. évi zárszámadásai	46
---	----

1915. május 1-től november 30-áig beérkezett tagdíjak.

1913. évre:

Bruckenthal muzeum, Czölder János, Gölniczbánya város tanácsa, Mrozek Győző, Posewitz Arthur, dr. Szontagh Miklos.

1914. évre:

Abauj-Torna vm., dr. Baumer'h Gyula, Bánovszky László, Beerwaldszky Kálmán, Belóczy Sándor, dr. Bene Jenő, Berzeviczy Béla, Bisothka János, Bohárcsik Sándor, Boltizár Román, Borbély Lajos, Broschko G. Adolf, dr. Brósz László, Bruckenthal muzeum, dr. Bruckner Győző, Bpesti angol kisasszonyok intézete, Bpesti egyet. könyvtár, Bugsch Sándor, dr. Csáky Károly, gr. Csáky Lajos, Cselényi János, Czöbel István, Csumitta János, Czölder János, dr. Daitz Ede, Dianiska Andor, dr. Divéky Adorján, Duránd nköztség előjárósága, Emeritz Győző, Eperjes város tanácsa, Faith Mátyás, Farkas György, Fábry Alfréd, Fedor Sándor, Felkai Tátra muzeum, FMKE központi elnöksége, Folgens Cornél, dr. Forberger Béla, Förster Gyula, Förster Sándor (Igló), Friedreich Endre, Friedrich Károly, Gölniczbányai fémipar iskola önképző köre, Gölniczbányai iparosok társas köre, Gölniczbányai társaskör, Görgey Gyula, Görgey János, Groh János, Gundelfingen Aladár, dr. Haberern Pál, Hajts Bálint, Hanula József, Harmatta János, Hartmann Izidor, Herczeg Gusztáv, Hibján Gyula, id. Holenia Sándor, Hollaender Jenőné, Hollólmniczi körjegyzőség, Horti Béla, dr. Hutvra Ferenc, Iglói ev. egyház. Iglói főgimn. történelmi seminariuma, Iglói polgári olvasókör, Iglói róm. kath. kör, Illetsko Lajos, br. Jakobs Ottokár, Jamrich Béla, Jónásch Antal, Kalling Húgó, Kallath Károly, Kassai felső keresk. iskola Baross köre, Kassai felsőmagyarországi muzeum, Kassai kereskedelmi és iparkamara, Kertscher Sándor, Késmárki bank, Késmárki ev. polg. leányiskola, Késmárki kaszinó, Késmárki liceum önképző köre, dr. Kheberich Márton, dr. Király János, Kiszely Árpád, Klein Ferenc, Klein Róbert, Koromzay György, Korompa nköztség előjárósága, Korompai kath. olvasókör, Korompai polgári társaskör, Korompai vasgyári, Korompai vasgyári kaszinó, Korponay Kornél, dr. Kottler Sándor, Kovalszky Lajos, Kray István Csontfalu, Kregczy Tibold, dr. Krompecher Ödön, Kulman János, dr. Kurovsky Géza, Laczko Viktor, Laufik Ferenc, Láng Jakab, Leleszi premontrai rendház, Lippóczy Norbert, Lipták János, dr. Lorber Adolf, Löllbach Gusztáv, Ludmann Pálné, Ludvigh Gyula, Magyar Kázmér, dr. Magyary-Kossa Gyula, Mateóc nközség előjárósága, Mattyasovszky Gábor, Máriássy Mihály, br. Máriássy Tibor, dr. Márki Sándor, Missik István, Mrozek Győző, Muzeumi tót társaság, Müller Miksa, Münnich Kálmán, Nemessányi Árpád, Okolicsányi-Zsedényi Edéné, Oravetz József, dr. Otto Ágost (Breslau), Óshegyi József, Ötfelföldi takarékpénztár, Petróczy Ferenc, Petróczy Lajos, Philipp János, dr. Philippi Aladár, Piovarcy Károly, Plander Gyula, Podolini takarékpénztár, Pokoly József, Pollák János, Poprád város tanácsa, Poprádfelkai takarékpénztár, Posewitz Arthur, Pukács Román, Ranezay József, dr. Ritók János, dr. Róth László, Rósch Frigyes, Ruszkin nközség előjárósága, Schwarz Sándor, Seltenreich Kornél, Somogyi könyvtár, Spóner Andor, Stenczel Mihály, Stromp József, Strompf Oszkár, Stuckner János, Svedlér nközség előjárósága, Saltzer Lajos, dr. Szelényi Oszkár, Széll Ödön, Szépréthy Béla, Szepesiglói takaré- és hitelintézet, Szepesolaszi város tanácsa, Szepesófalvi takarékpénztár, Szepes-

Szepes vármegye a tatárjárás előtt.*)

Szlávok a vármegye területén. Szláv hegy- és folyónevek. Szepes neve. A magyar megszállás ideje. Kapcsolat Lengyelországgal. A magyar uralom kezdete. A várispánságok szervezete. Szepesi várispánság. Szepesvára. Várjobbágyok. Határ. A gyepükön túli terület. Várnép-telepek. Német telepések. Származásuk, szervezkedésük. Zipser Willkühr. Községeik. Szász ispánok. Lengyel telepítések. A bányavidék telepesei. Egyéb telepések. Birtok-adományok. Első ismert várispánok. A szepesi várispánság Kálmán herceg kezében. Egyházi viszonyok. Szepesi prépostság. Első prépostok. A prépostság birtokai. Lelkészek szövetsége. Savniki apátság, hunfalvi kolostor. Eredmények.

A magyarok honfoglalása idején azt a területet, melyre a mai Szepes vármegye kiterjed, legnagyobb részét őserdő borította. Csak a nagyobb folyók mentén (Hernád, Poprád) tanyázott pásztorkodó gyér népesség. Ez a lakosság a honfoglalás idejében szláv volt; magába szívtá azoknak a kelta, germán elemeknek maradványait, miket a népvándorlásnak ide különben igen gyöngye mértékben eljutott áramlata még meghagyott. Ezeknek a szláv törzseknek a honfoglaláskor talán már telepeik is voltak itt; Igló város területén már a honfoglalás előtt állott két ószlovén község: Brusnyik és Stoyan (Bruckner; Igló könyve 44.). Védelmőkül a földvárak szolgáltak, melyek egy részének nyomai megmaradtak.

Ez a szláv lakosság adott nevet Szepes vármegye hegyeinek és folyóinak. Szláv eredetű a *Tátra* neve, mely Melich János szerint (Magyar Nyelv 1912. 337.) az ószláv trtry (szikla, kő) átvétele; latinosított alakjából keletkezett a XVIII. században a mai Tátra-név. Szláv eredetű a *Magura* neve is (ószláv mogila = hant), ugyanilyen fővizeinké: a *Poprád*é (lengyel prad = víz-esés alatti folyó), a *Hernád*é (ószláv hrnati = hegyi víz).

Eddigi tudásunkkal biztosan nem mondhatjuk ugyan, de valószínű, hogy magának a vármegyének is a szlávoké adott nevet.

*) Ez a tanulmány az Országos Monográfia keretében megjelenő Szepesi Monográfia számára készülő történeti résznek egy fejezete.

A *Szepes* név, amely okleveleinkben Scepis, Zypes, Scips, latinósítva Scepus, németesítve Cipsz, Zipsz alakban szerepel, — visszavezethető a kelta scip töre, mely fát, fatörzset jelent és így az elnevezésnek alapja vagy általában: erdős vidék vagy: fatörzsből való határjelző. Hogy valjon ez a tő a szláv (Spisz) vagy más indogermán nyelv közvetítésével jutott-e e terület nevéül, annak megállapítását a nyelvtudománytól várjuk.

Őserdő, a Hernád és Poprád mentén egy pár szláv telep. Ezen az állapoton jósokáig nem változtatott a magyar honfoglalás sem. Mert a magyar uralom jóval később jutott el a Szepességig, mintsem írónk Anonymus nyomán hirdették.

III. Béla király névtelen jegyzőjének idevonatkozó meséje ez: „... Borsut, Bunger fiát, erős haddal kiküldék a lengyelek földje felé, hogy az ország határszéleit tekintse meg és gátakkal erősítse meg egész a *Turtur* hegyéig és alkalmas helyen építsen várat az ország őrizete végett. Borsu pedig ... a Buldva vize mellett várat építé ... s határokat hányván a *Turtur hegyeinél*, visszatért Árpád vezérhez“ (Anonymus 18. fejezet). Egy másik helyen (32. fej.): „... s meghódoltaták a föld minden lakosait a Kőröstől a Zagyva vizéig és *Zepus erdőig* (usque ad silvam Zepus).“ Végül (57. fej.): „A csehek felől a határt a Moroa vizéig szabá ... s ugyanazon módon a lengyelek felől a *Turtur hegyéig*, amint előbb tette volt az ország határát Borsu Bunger fia.“

Még ha el is fogadjuk azt, hogy a silva Zepus-on a mi Szepesünket és a Turtur hegyein a mi Tátránkat értette a névtelen krónikás, elbeszélésének még sem lehet hitelt adni. Ma már tisztán áll, hogy egyfelől Anonymus műve a költészet és való zagyva vegyülete, másfelől hogy adatai nem annyira a honfoglalás, mint inkább magának a krónikásnak korára (1172—1196) vonatkoznak. Azokat a határokat, miket Anonymus szerint Árpád vezér elfoglalt, az ország a valóságban csak mintegy 300 év múlva, III. Béla idejében érte el (Pauler, A magyar nemzet története Szent Istvánig. 234.).

Anonymus elbeszélésének ellene szól, hogy honfoglaláskori magyar leletünk nincsen, hogy a szállási, nemzetiségi viszonyoknak nyomát nem találjuk, de főleg az a körülmény, hogy Anonymus állításait semmiféle későbbi okleveles adat nem igazolja. Volt egy ilyen adat, melyet helyi történetünk írói igazolásnak tekintettek és messzemenő következtetéseket vontak le belőle; ma már ennek is kiderült a tarthatatlansága: Imre királynak egy 1198.

évben kelt oklevele szerint (Wagner, *Analecta Scepusii* I. 24.) az esztergomi érseket többek közt megilleti a vámnak a tizede „in terra Scypisiensi“, „amint azt neki a *szent királyok adományozták*.“ Ebből azt következtették, hogy a magyar uralom már Szent István korában kiterjedt a Szepességre. Ámde Karácsonyi János kimutatja (Századok. 1901. 1050.), hogy az eredeti oklevélben (Knauz I. 156.) nem „in terra Scypisiensi“, hanem „in terra *Scipiensi*“ áll és hogy ez egy Esztergom közelében fekvő Szép vagy Szip nevű területre vonatkozik, hogy tehát ennek az adatnak semmi köze Szepeshez.

Nemcsak a honfoglalás korára, de még a királyság első századára vonatkozólag sem mutatható ki a magyar uralom kezdete. Egyszerűen azért, mert a nagyobbára lakatlan szepesi erdőnek nem igen volt vonzó ereje. Országválasztó köznek, semleges területnek számított, melynek megszállására annál kevésbé volt szükség, mert ez időben a magyar királyok baráti, részben rokoni viszonyban állottak a szomszéd Lengyelországgal.

De akármennyire gyér népességű volt még e vidék, lakói mégsem lehettek egészen uratlanok. Már a földrajzi fekvés, a Poprád völgyének észak felé való nyíltsága is rámutat arra, hogy itt csak Lengyelország fennhatóságáról lehet szó; legalább is a Poprád és Dunajec tájékának lakott területeire nézve, melyeknek északi része (Podolin, Lubló vidéke) még a XIII. században is Lengyelországhoz tartozott.

A XI. században a szepesi erdő lakói már némi kulturának is lehettek részesei, hiszen Lengyelországban a kereszténység egy századdal régebbi keletű, mint Magyarországon. És éppen a Dunajec és Poprád közelében már 1002-ben alakultak benedekrendi telepek. (Divéky: Századok 1910. 415—6.). A híres Swierad, Asztrik apát, a későbbi magyar püspök is Lengyelországban működött. Valószínű, hogy a kereszténység eljutott a szepesi erdőlakott helyeire is és így annak a hagyománynak, hogy Bélán már 1072-ben, Fridmanban 1073-ban templom épült, lehet is valami alapja.

Annál kevésbé valószínű az, amit a lengyel krónikairók Boguchval († 1253) nyomán beszélnek, hogy t. i. Szepesben lengyel zsuppánság (castellania de Spisz) létezett volna, melyet a XII. század elején Ferdeszáju Boleszláv lengyel király leányának Juditnak jegyajándékkul adott volna, mikor ez Kálmán magyar király egyik fiához nőül ment (W. I. 25.). Ez már csak azért

sem vehető hitelesnek, mert maga a házasságra vonatkozó adat is téves: korábbi időbe helyezése egy sokkal későbbi, II. Endre korabeli eseménynek, mely nem is Szepesre, hanem egészen más vidékre vonatkozik (Századok 1886. 341.; 1910. 418.).

Kormányzati központra a szepesi erdőben csak attól fogva volt szükség, hogy annak rendszeres irtása és benépesítése megkezdődött; ez pedig nem lengyel, hanem magyar részről történt.

A magyar térfoglalásnak indítóoka: a határvédelem. Erre királyaink természetesen aszerint helyeztek kisebb vagy nagyobb súlyt, amilyen volt a politikai viszony a szomszéd országgal. Már pedig Lengyelországgal első királyaink tudvalevően sokáig és sokféle barátságos és rokoni viszonyban állottak: Szent István sógora volt I. Boleszláv lengyel fejedelemnek; a lengyel udvarnál állandó menhelyre találtak az Árpád-hercegek; I. Bélának és fiainak határos pártfogója II. Boleszláv; Kálmán király nemcsak sógora, de szövetségese volt III. (Ferdeszáju) Boleszlávnak, kivel a lengyel krónikáirók szerint 1108-ban éppen a mai Szepesség területén, az akkor lengyel Ófaluban találkozott. Mindez természetesen hozzájárult ahhoz, hogy a mintegy semleges szepesi határerdőre aránylag későn irányult a magyar királyok figyelme.

Ám a lengyel barátságon nemsokára rés támadt. A fő ütköző pont: Borisnak, Kálmán király törvénytelen fiának személye lett. Nagybátyja, III. Boleszláv, támogatta a trónkövetelőt és ezáltal ellenséges viszonyba jutott II. Istvánnal és még inkább II. Béla királlyal. Alighanem ez ellentétek révén jutott jelentőségre a Szepesség; annyival inkább, mert Boris támadó hadjáratai éppen e területen keresztül haladtak, így 1132-ben, mikor III. Boleszláv lengyel király, unokaöccse Boris érdekében a Poprád völgyén, innen a Branyiszkón át szállott le „Uj vármegyébe“ és a Hernád alsó völgyébe (Pauler: A magyar nemzet története az Árpádházi királyok alatt. I². 241.). Hogy a szepesi terület hovátartozása még ekkor is bizonytalan volt, következtethetjük a lengyel krónikáknak azon — különben igen kevésbé megbízható — állításaiból is, melyek szerint hol II. István magyar király, hol a lengyel király adományozza a Szepességet Borisnak (Századok 1886. 425—26.).

Ezen időtájt gondolhattak a magyar királyok arra, hogy Szepesnek kevésbé lakott földjét állandóan megszállják és itt Lengyelország felé erős határvidéket szervezzenek. Ez pedig úgy történt, mint az ország többi részein: várispánság szervezése útján.

A várispánság intézményét Szent István király hozta be.

Alap gondolata, hogy minden még meg nem szállt terület: királyi birtok. Szent István az ország ezen gazdtalan területét királyi uradalmakra osztotta, melyeknek középpontja egy már meglévő vagy újonnan létesített vár. A várnak és a hozzája tartozó uradalomnak (mesgye, a későbbi megye) tulajdonosa és legfőbb ura: a király, kormányzója a király által kinevezett ispán, ki a várhoz tartozó uradalom gazdasági, közigazgatási és honvédelmi ügyeit intézi. Ő ügyel a várispánság fő jövedelmi forrására: a terménygazdaságra, melynek $\frac{2}{3}$ -a a királyt, $\frac{1}{3}$ -a az ispánt illeti; a várispán bíraskodik az uradalom lakossága fölött; szükség esetén ő vezeti hadba e lakosság fegyverforgatására kötelezett részét. A várispán nevezi ki segédtsíztviselőit: az udvarbíró (curialis comes), ki őt bíraskodási ügyekben helyettesítette; a várnagyot (castellanus), a vár gazdasági és hadi felügyelőjét; a hadnagyot, a várispánság hadainak közvetlen vezérét, kinek alája vannak rendelve a századosok (centuriones) s ezek alárendeltjei: a tizedesek. A várhoz tartozó uradalom lakossága állott 1. a *várjobbágyokból* (jobbationes castri), kik a vár védelmére és egyébként katonáskodtak s ennek fejében az uradalom területén földet kaptak, 2. a *várnépből* (populus domini regis), mely a várföldek haszonélvezete fejében terményadót és robotmunkát szolgáltatott, 3. udvarnokokból, azaz olyan cselédekből, kiket a királyok közvetlenül udvaruk számára, foglalkozásuk (pecérek Sümege, solymárok Darócon) szerint tömörítve a várispánság területén letelepítettek. Az ily módon szervezett várispánságok száma Szent István és még I. Endre korában 45, II. Géza idejében 72.

Ilyen szervezet alakult a XII. század első felében a szepesi erdőben is, mely mint meg nem szállott terület a magyar király birtoka volt. A szepesi várispánságról okleveles adatunk ugyan csak 1209-ből van, mikor a király területének egyik eladományozott részét kiveszi a várispánság joghatósága alól („a Scepus eliberatam.“ Bárdossy: Suppl. Analect. terrae Scepus. 7.), de hogy sokkal előbb keletkezett, nevezetesen még mielőtt II. Géza király (1141—1162) az első német vendégeket idetelepítette, — az kitűnik a szepesi szászok 1271-iki kiváltságleveléből, mely szabályozza a telepesek viszonyát a szepesi várispánhoz és ettől különálló szervezetet biztosít nekik. Már pedig — amint azt Bal Jeromos (Szepesvára története, 12.) kifejti, — e kiváltságlevelél tulajdonképpen a telepesek bevándorlása idején, kezdettől fogva meglévő állapotokat tükrözteti vissza.

Az új várispánság középpontja Szepes vára volt. A várról szóló első okleveles adatunk ugyan csak 1249-ből való, amikor IV. Béla király kiépítéséről intézkedik (Wagner I. 295.), de a dolog természetéből folyik, hogy a szepesi várispánságnak kezdettől fogva volt központul szolgáló vára és hogy ez csak Szepes vára lehetett, melytől a várispánság nevét kapta. A vár akkoriban persze alig lehetett egyéb, mint fatorlaszokkal, földhányásokkal körülvett erődítmény, mely éppen primitív voltánál fogva pusztult el a tatárjárásban.

A szepesi várispánság főfeladata a határvédelem volt. Ez a feladat elsősorban a várispánság lakóinak előkelőbbjeit: a várjobbágyokat illette, kik egyrészt a védelmi szempontból exponált helyeken, másrészt a várnak, mint e védelem központjának közelében telepítették le. E várjobbágyok — mint látni fogjuk — a későbbi „lándzsás“ neméseknek elődei. Egyedüli feladatuk kezdettől fogva a katonáskodás, melynek fejében a várbirtokból földet kaptak, ahol béke idején megszálltak. Magyar eredetűek voltak és a várispánság szervezésével kapcsolatban jutottak ide. Őrhelyeik leginkább a Hernád és Poprád közötti dombvidéken terültek el, ezekből idővel falvak, községek fejlődtek. Legészakibb állomásuk a mai Nagyőr (Ewr, Ór) táján lehetett, mert e tájon vonult el a határ.

A magyar-lengyel határt őserdő alkotta, amely lakatlan és így hasznavehetetlen voltánál fogva egyáltalán nem jött számításba. Hogy ez sokáig, még a XIII. században is így volt, mutatja IV. Béla király Jordán ispánnak, a Görgeyek ősének 1256-ban kiállított adománylevele (Bárdossy 79.), mely szerint az adományozott erdő „országunk gyepei és Lengyelország határai között“ terül el (inter indagines Regni nostri et confinia Poloniae). Ez az oklevél arra is rámutat, hogy hol kell keresnünk az első időbeli határvonalat: a mai Nagyőrtől északkeletre a Tátra és Magura alján a Poprád mindkét partján. Itt, az erdőszélén, keresztezve a Poprád irányát vonulhattak végig az oklevélben említett gyepek. A magyarok ugyanis határaik félfősebb pontjain mesterséges akadályokat: torlaszokat, *gyepüket* készítettek, hogy lovas támadások ellen meg legyenek védve. A gyepeken helyenként voltak *kapunak* (porta regni) nevezett nyílások a közlekedés számára. A gyepeken túli terület (gyepel, gyepűelve) lakatlan és mintegy semleges maradt. Ilyen gyepűelőnek kell elképzelnünk az említett erdőterületet, mely akkoriban legalább is a mai Podolinig egészen lakatlan

volt. Hogy a szepesi határerdő mentén is voltak ilyen gyepük és kapuk, azt egyebeken kívül megtudjuk ugyancsak az 1256. oklevélből, ahol a király a határleírásban „országunknak Lengyelország felé való kapuját“ (*porta*; Bárdossynál hibásan: *parte*, v. ö. Századok 1872. 217.) említi.

A gyepükön túl sűrű erdő (*densae silvae*) következett, melyet legfeljebb a Poprád folyó közvetlen közelében, a mai Podolin és Lubló táján szakított meg egynéhány lakott hely. E telepek már lengyel uralom alatt állottak és maradtak még századokon át, hiszen Lubló, Gnezda és Podolin tája még a XIV. század elején is Lengyelországhoz tartozott (Közlemények Szepes vm. multjából 1910. 60.). Hasonlóképpen erdő borította a mai Szepes vármegye északi részét: a Magura, a Dunajec és Bialka folyók közt elterülő vidéket, melyben ugyan már a XIII. század legelején (1204) történt lengyel részről némi telepítés (Bárd. 5.), de azért még a XIV. századbeli oklevelek és mint lakatlan erdőségről emlékeznek meg róla.

A határvédelen kívül a szepesi várispánság jelentősége abban van, hogy az ő révén kezdődik a szepesi föld legalább egy kis részének rendszeres benépesítése és megművelése. A várrendszernek erre hivatott eleme a *várnép* volt, mely részben az itt már megvolt szláv telepek lakosaiból, részben a várispánság útján idejutott szolganépből került ki. Munkásságuk a vár közvetlen közelében elterülő allodiális várbirtok és a Hernád völgyében már meglévő lakott helyek megművelésében állott. Az allodiális területek terményei a várba kerültek és a házi szükségletre, a vár személyzetének ellátására szolgáltak. A távolabb letelepített várnépek maguk élvezték a föld jövedelmét s ennek fejében terményeik egy hányadával, valamint robotmunkával adóztak a várnak. Megtelepedésük helyein idővel falvak, községek keletkeztek, melyek közvetlenül a várispán joghatósága alá tartoztak. Hogy a tatárjárás előtt a várnép révén mely telepek keletkeztek, azt megállapítani nem tudjuk, mert okleveleink csak a XIII. század második felében és rendszerint csak akkor emlékeznek meg róluk, amikor már elszakadnak a vártól. Ilyen, a XIII. század okleveleiben említett várnépközségek: Nádasd, Léthon, Heymuth, Kistamási (Tamásfalva), Görgő, Kolcsó, Korotnok, Farkasfalva, Pokaj (Bal i. m. 23—24.). Valószínű, hogy ezeknek egy része a várispánság kezdetén alakult várnéptelegekből fejlődött ki.

Ám a várispánsággal kapcsolatos telepítés a szepesi erdő-

ségeknak csak elenyészően csekély részére terjedt ki. A nagy-kiterjedésű erdőterület olyan nagyarányú és rendszeres irtást igényelt, amilyenre a várispánság már ez intézmény természeténél fogva sem volt alkalmas. Hatalmas munkaerő kellett ide, mely nem telt ki a gyér népességű országból; tehát idegenből, erősebb nép fölöslegéből kellett behozni.

Ezt a feladatot átértézték királyaink, kiknek különben is nagy kiterjedésű és irtás nélkül semmi hasznot nem hajtó erdősegeik voltak országszerte, így a Szepeszégen is. II. Géza (1141—1162) különös gonddal karolta fel az idegen, elsősorban német telepítés ügyét. A külső viszonyok is kedveztek törekvéseinek. Németországban éppen a XII. század közepén indult meg a népek vándorlásának, eltolódásának egy neme, mely az alsó és közép Rajna vidékéről kelet felé indult, megállapodott az Elba vidékén, tovább folytatódott Szilézia, Lengyelország felé és eljutott Magyarországra is. Ekkor jöttek be az erdélyi szászok és az általánosan elfogadott vélemény szerint ekkor települtek le Szepesben is az első német „vendégek.“

A település menetét nem ismerjük. Bizonyára lassan, fokozatosan haladt, úgy hogy a XII. században csak gyér telepekről lehet szó. Ezek a Poprád felső völgyében, a Magas Tátra alján, és részben a Hernád völgyében keletkeztek. A munkabíró német elem elszórtan, de a biztonság okáért egymás közelében hozzáfogott az őserdők irtásához, termőföldet varázsolt elő a vadonból és ezt a régi hazájában szokásos módon művelés alá vette. Ambícióval dolgoztak, hiszen az új föld ura, a magyar király, nemcsak megtaltalmazta őket, de otthoni jogaiknak biztosításával megadta nekik a módot arra, hogy munkájuk eredményét élvezhessék. Ilyen kedvező helyzetben, és lévén itt őserdő elég, a település folytatódott; ide is, oda is bejön egy-egy új csoport és a Poprád völgyi irtványok kezdenek összeérni. A telepesek tömörülnek, közös érdekeiket közös alkotásokkal igyekeznek előmozdítani és csakhamar egységes új szervezet keletkezik a szepesi várispánság területén.

Hogy hol volt az első „szász“ telepesek őshazája, azt az összehasonlító nyelvtudomány van hivatva eldönteni, mely a nyelvjárás vizsgálatát veszi alapul. Ha igaz az, hogy az alsó Rajna vidékéről jöttek és wallonok voltak, amire írónk egynémely helységnévből (pl. Wallendorf) következtetnek (Hradszky. Évk. IV. 12.), akkor ezt úgy kell értelmeznünk, hogy az alsó rajnavidéki kivándorlók, amint az Elba vidékén és Sziléziában megállapodva

és e népelemekkel vegyülve újabb rajokat bocsátottak kelet felé, e keverékrajokban még voltak wallon elemek is. De az a hely, honnan a telepések közvetlenül jöttek be Szepesbe, Szilézia volt. Erre utalnak az újabb nyelvjárási kutatások és a történeti adatok egyaránt. A szepesi felföld német nyelvjárása, mint azt Gréb Gyula kutatásai beigazolták (legújában: „Schlesisch u. Oberzip-sisch.“ Mitteilungen der Schlesischen Gesellschaft für Volkskunde 1913. 84–97.), legközelebb áll a Bielitz-vidéki sziléziaihoz. Nyelv-tani közös vonások (kettős magánhangzók), folyóvizek, dűlők, helységek nevének gyakori egyezései egyaránt sziléziai eredetre vallanak és ezt nyomatékosan megerősíti a német telepítésről szóló első (igaz, hogy a szepesi területnek akkor lengyel részére vonatkozó, de a nyelvjárás egyezése folytán a szepesi felföldre is mérvadó) okleveles adat 1204-ből, mely szerint Henrik krakói és sziléziai herceg Tivadar krakói palatinusnak engedélyt ad arra, hogy a fehér és fekete Dunajec táján levő erdőbe *sziléziai néme-tek* telepítsen (Bárdossy 5.).

A magyar király és a német telepések között kezdettől fogva szerződéses viszony állott fenn. A királyi területet örök birtokul kapták; ennek ellenében adót fizettek a királynak és közjogilag a várispán, mint a király képviselőjének hatósága avagy inkább ellenőrzése alá tartoztak. Magánjogilag azonban nagyjában függetlenek voltak. Bíráikat, papjaikat maguk választották, igazságszolgálatásuknak, berendezkedésüknek alapja a magukkal hozott ősjog (Sachsenspiegel), illetőleg az annak alapján kifejlődött jogszokás, mely azonban csakhamar az új viszonyokhoz és némileg a magyar törvényekhez idomulva kifejlesztette a speciális szepesi jogszokást, a *Zipser Willkühr*-t. Hogy a szepesi szászok kezdettől fogva éltek ősi jogukkal és hogy ezt a magyar királyok megengedték nekik, kitűnik az 1370-ben írásba foglalt szepesi jogszabályból: „... nach vnszerem Landrecht als wir haben von alters als der Czipsz gestyfft yst vnnd als vns dye Könige von alters vnnd byssher begenodt habenn“ (Demkó, Lőcse tört. 17.).

Amint a szászok erdőirtványaiból szántóföldek, a telepekből községek fejlődtek, e községek csakhamar politikailag is egységgé tömörültek, mely alapja lett a szepesi szászok egyeteme (Universitas Saxonum) néven nevezett szervezetnek. E szervezet eredeti alakját nem ismerjük, mert a szászok legrégebbi privilegiumai az 1342. évi lőcsei tűzvészkor elégték (Szepesm. tört. társ. évkönyve VII. 30.), 1271-iki nagy kiváltságlevelük pedig már meglehetősen

módosult alakban tükrözteti vissza az eredeti intézményeket. Mindazonáltal bizonyos, hogy a szászoknak már a tatárjárás előtt volt kifejtett egységes szervezetük, amit éppen a tatárjárás elleni egységes védekezésük bizonyít. De bizonyítja az a körülmény is, hogy már a tatárjárás előtt, 1239 táján, plébánosaik is társultak, megalakítván a 24 királyi plébános testvérületét (*fraternitas XXIV. regalium parochorum*).

A tatárjárás előtt meglévő szász községek neveit csak későbbi adatokból tudjuk megállapítani. Nevezetesen egy 1278-iki oklevélből (*Schmauck: Suppl. Anal. Terrae Scepi. 224.*), mely a 24 plébánosnak a szepesi préposthoz való viszonyát szabályozza és helységeiket így sorolja fel: Szepesváralja, Welbach, Odorin, Igló, Pálmafalu, Illésfalu, Vilkóc, Csütörtökhely, Káposztafalu, Svábóc, Poprád, Felka, Szepesszombat, Malompatak, Kakaslomnic, Zsákóc, Ménhárd, Hunfalu, Béla, Leibic, Duránd, Ruzskinóc, Lőcse. Ezekhez 24-iknek Kurimján járulhatott (*Közl. 1911. 92.*). Közülök tatárjárás előtti oklevélben csak Zsákóc (*Izsákfalva, villa Isaac 1209-ben. Bárd. 10.*) említetik, de természetes, hogy e községek régtől fogva fennálltak, ha 1239-ben már plébánosaik voltak. A szász telepek középpontja a mai „*Alte Leutsch*“ helyén földsáncokkal körülvett Lőcse (*Kfn. liuche = megerősített község*) volt. A felsorolt községeken kívül mindenestre létezett már Késmárk is, a sajt piac (*Käs-markh, Caseoforum*), mely 1269-ben városi színvonalra emelkedett, tehát mint község régóta fennállhatott.

A szász községek önkormányzatának élén a sajátmaguk választotta szász ispán (*comes, Landgraf*) állott. A tatárjárásig ez ispánok nem mutathatók ki. A hagyomány ugyan azt beszéli, hogy a szászok első vezére (*dux*) Raynald lett volna; így tudják és vallják ezt még 1556-ban is a plébánosok (*Wagn. II. 258.*). Ámde ezt hagyománynál egyébnek nem vehetjük. Egyik írónk (*Sváby Fr. — A XIII szepesi város tört. 12.*) nemcsak azt vonja kétségbe, hogy Raynald vezetése alatt (*dux*) jöttek volna be a szászok, de azt is, hogy ez a Raynald egyáltalán létezett. A szászok első ismert Landgraf-ja: *Jordanus de Gargou*, a Görgyek őse, csak közvetlenül a tatárjárás előtti időkre nézve mutatható ki.

A magyar királyokon kívül a lengyelek is telepítettek németeket a mai Szepes vármegye azon területére, mely akkor lengyel uralom alatt állott. Amint már láttuk, Henrik krakói herceg 1204-ben a Dunajec és Bialka erdőseibe sziléziai erdőirtókat hoz be. Ezenkívül lengyel területen a tatárjárás előtti

időből még egy német telepről van tudomásunk: a soltészségi intézmény módjára alakult Podolinról. Boleszláv, Krakó és Sandomir hercege 1244-ben hívének Henrik soltésznek adományozza a herceget örök jogon megillető podolini soltészséget, melyen a tatárok nagy pusztításokat okoztak, mely tehát már a tatárjárás előtt létezett (Bárd. 311.). Az oklevél mondja, hogy soltész a magdeburgi jog szerint bíraskodik népén, ez tehát német eredetű lehetett.

A Gölnic folyó vidékéről a tatárjárást megelőzően okleveles adatunk nincsen. Telepítése az alsómagyarországi bányavidék felől kezdődhetett. A telepések nyelvjárása (Gründlermundart) közel rokon a Selmec-, Kőrmöcbánya vidéki krikehayerék-ével; őshazájuk tehát felnémet, osztrák-bajor nyelvterületen keresendő. A Gölnic-völgy első német telepesei Gölnicbánya táján szállhattak meg és innen kezdték a réz- és ezüstben gazdag hegységben az — egyelőre kezdetleges — bányászatot. Hradszky Gölnicbánya keletkezését legalább is a XII. század közepére teszi (Évk. IV. 12.). Az bizonyos, hogy a tatárjárás előtt már mint község létezett, mert már IV. Béla idejében, az 1264-iki kiváltságlevél folytán, vásártartási szabadalommal ellátott bányavárosként szerepel (Wenzel, Magyarország. bányászatának krit. tört. 75.). Gölnicbánya mint központ felől indult ki az első szepesi bányatelepek létesítése, ami azonban csak a tatárjárás után ölt nagyobb mérvet.

A németeken kívül egyéb telepések nyomaira is akadunk. Szepesolasziban (Olazi, villa latinorum) lakhattak azok a „latinok“, kiket a későbbi oklevelek a szászoktól különválasztva emlegetnek, kiknek azonban a XIII. században a szászokéval közös ispánjuk volt (comes Saxonum et Latinorum). Íróink olaszoknak tartják őket; Sváby szerint (i. m. 19.) a magyar királyok adriai expedícióival kapcsolatban a dalmát partvidékről jöhettek be, viszont Kaindl (Geschichte d. Deutschen in den Karpathenländern II. 159.) e „latinokat“ a wallonokkal azonosítja és elzásziaknak mondja. Akár olaszok, akár más nemzetiségűek voltak, az tény, hogy különválasztattak a szászoktól, mintahogy egyik telepük: Olaszi a szász plébánosok testvérületének sokáig nem volt tagja és egyháza nem tartozott, mint a többi szász községekéi, a szepesi prépost, hanem közvetlenül az esztergomi érsek alá (Bárd. 205.). Olaszi telepesei mindenesetre jóval a tatárjárás előtt jöttek be, mert egy még említendő 1243. évi oklevél szerint (Bárd. 30.) Kálmán herceg († 1241), IV. Béla fivére idejében már kifejlett községi szervezetük volt.

Szláv telepítésekről csak a tatárjárás utáni időből van tudomásunk.

Mindezek a telepítések királyi területen történtek és a telepek közvetlenül a magyar királyok fennhatósága alatt állottak.

De már a XIII. század elején a telepítésnek egy más módjával is találkozunk, t. i. a birtokadományok útján való telepítéssel. A király arra érdemes vagy általa kedvelt egyéneknek eladományozott egy-egy területet, azt kivette az illető várispán joghatósága alól és a megadományozottra bízta, hogy értékesítse vagyis telepesekkel benépesítse. Szepesben a telepítés e módjáról először II. Endre (1205 – 1235) idejében van tudomásunk. E király 1209-ből való oklevelével (Bárd. 7.) a Táttra alján, a Poprád fölött elterülő földet (a mai Kakaslomnic táját), melyet előzően már a királyné fivérének adományozott és a szepesi várspántól felszabadított volt, a püspök beleegyezésével odaadja Adolf szepesi prépostnak, nővérének és utódainak avval, hogy „azokat a népeket, kiket össze fog gyűjteni vagy bárhonnan behozni“, senki se merje bántani. Adolf szepesi prépostról még lesz szó. Nővérét az oklevél szerint Gertrud királyné, II. Endre neje hívta be, kinek sok szolgálatot tett. Férje Rutker volt, a Berzeviczyek őse. Az adományozott birtok az ő és utódai kezén maradt.

Igaz, hogy az ilyenfajta királyi adományok az illető vidék megművelését és benépesítését vonták maguk után, de azáltal, hogy az új birtokos és birtoka elszakadt a várispánságtól, mindinkább fogyott ez a királyi birtok, ami aztán gyöngítette és nem-sokára átalakította a várispánság intézményét. Szepesben a várrendszer aránylag tovább maradt fenn. A várbirtok eladományozása csak a tatárjárás után ölt nagyobb mérvet. Azért erre az átalakulásra csak a következő korszak tárgyalásánál térünk rá.

Egyébként ebben az időben, a XIII. század első évtizedeiben kezdjük névleg megismerni a szepesi várispánokat. Wagner nyomán írónk az 1202-ben előforduló Tamást tartották első ismert várispánnak. Ez tévedés: a Knauz által (Monumenta Eccl. Strigon. I. 164.) helyesen közölt oklevél szerint ez a Tamás nem szepesi, hanem soproni ispán volt (Pauler i. m. I. 481.). Így tehát az első, akit névleg ismerünk: *Dénes* (1216.). A tatárjárás előtt oklevéllig még Fülöp Szepes és Ujvár ispánja, nádor (1225. és 1233.), Mihály (1240.) és Arnold (1240. körül) említetnek szepesi várispánokul. A Hradszky (Évk. IV. 38.) és Wagner (i. m. III. 196. —) által ezeken kívül még felsoroltakra nézve nincs oklevelés támasztékunk.

A szepesi várispánság jövedelmét II. Endre és részben IV. Béla idejében nem maguk a királyok élvezték, hanem Kálmán herceg, II. Endre fia. „Amig élt, ő bírta Szepes földjét teljes joggal haláláig“ mondja egy 1279-iki oklevél (Wagn. I. 300.). Ő gyakorolta itt a király jogait: 1229-ben eladományozza Tamásfalva egy részét (Schmauck 7.). II. Endre a halicsi királyságot akarta biztosítani Kálmánnak. Hogy ezt elősegítse, 1214-ben szerződést kötött Leszko krakói fejedelemmel. A szerződés szerint, mely a Szepeségen kötött (Századok 1886. 435.), Kálmánnak eljegyezték Leszko 3 éves leányát Salomeát, miáltal a lengyel támogatás is biztosítva volt. Kálmán tényleg Halics királyává lett, de nem sokáig maradt az. Már 1215-ben kénytelen volt Magyarországra visszamenekülni. 1217-ben ugyan megkoronázták Halics királyának, de 1219-ben végkép elvesztette országát és fogságba került, melyből atyja csak 1221-ben szabadította ki. Úgy látszik ekkor kapta Kálmán más egyéssel együtt a szepesi várispánságot, melyet hercegségének többi tartozékával együtt 1241-ben történt haláláig, tehát fivére IV. Béla (1235—70) trónralépte után is bírt.

Azok a telepek, melyek Szepes területén a magyar megszállás vagyis a várispánság megalakulása előtt léteztek, Lengyelországtól már megismerkedhettek a keresztény vallással, mely ott különben is előbb terjedt el, mint Magyarországon. A hagyomány már a XI. században több szepesi templomról, illetőleg plébániáról beszél, melyek a krakói püspökséghez tartoztak. A várispánság megalakítása után az állandóan megszállott szepesi magyar terület egyháziilag az esztergomi érsek fennhatósága alá került. Ide tartoztak a német telepések egyházai is. E telepések már mint keresztények jöttek be, talán papjaikat is magukkal hozták; telepeiken kezdetleges, eleinte fából való templomokat építettek, sőt a hagyomány már kolostorról is tud: 1190-ben épült volna a későbbi apácázárda (Hain G. lőcsei krónikája 7.).

A telepek fejlődésével előtérbe lépett az egyházi rendezés, illetőleg a közvetlenebb egyházi felügyelet szüksége. Imre király (1196—1204), hogy a kialakulófélben levő új országrészben egyfelől az egyházat megerősítse, másfelől a király befolyását megszilárdítsa, a XIII. század legelején, 1202-ben megalapítja a királyi várispánság székhelyével szemközt lévő hegyen a szepesi prépostságot, nem törődve az esztergomi érsek ellenzésével, ki eddig e vidék tizedét élvezte (Pirhalla, A szep. préposts. vázl. tört. 6—7.). Az új prépostság hatásköre Szepesnek Magyarországhoz tartozó

részein kívül a tarcai (Sáros) és tornai esperességre is kiterjedt (u. o.). A prépostság temploma: Szent Márton egyháza hamarosan felépülhetett, mert a tatárjáráskor már sekrestyéjében őriztettek (és pusztultak el) a prépostság okiratai.

Az első szepesi prépost 1209-ben fordul elő: a már említett *Adolf*, ki mint meráni Gertrud királyné és fivéreinek nevelője jött Magyarországra és itt II. Endre diplomáciai feladatokra, a pápához és a német fejedelmekhez való követségekre használta fel; ebbeli érdemeiért a szepesi prépostságon kívül — mint láttuk — a Tátra alján hatalmas családi birtokkal jutalmazta meg. Kívüle a tatárjárás előtt még *Benedek* (1234) és *Mátyás* prépostot (1239—1258) ismerjük. Ez utóbbi kiváló szónok és diplomata volt, mint ilyen többször tett szolgálatot IV. Béla királynak. Préposti működésének súlypontja a tatárjárás utáni időkre esik.

Az új prépostságnak eleinte nem igen volt javadalmas birtoka. A tatárjárás előtt csak *Almás* földjéről tudunk, melyet II. Endre adományozott Szt. Márton egyházának (Bárd. 159.). Még 1249-ben is azt mondja IV. Béla király, hogy a szepesi prépostság Szent Márton egyháza szűkölködik királyi adományokban (u. o.). A prépost fő jövedelmi forrása a tized volt, mely — tekintve a jó módnak induló szász telepeket — elégséges is lehetett a káptalan fenntartására.

A szász telepek, illetőleg községeknek ekkor már kifejlett egyházi életük volt, hiszen — mint láttuk — lelkészeik már 1239 körül, Mátyás prépost idejében, szövetséget alkottak: a 24 kir. plébános fraternitását, mely egyfelől a vallásos érzést ápolta, másfelől a plébánosok és egyházaik érdekeit védelmezte, különösen a prépostokkal szemben. Ez a papi testület később nagy tekintélyre jutott.

A vallásos érzés mélyítéséhez hozzájárult az a két monostor is, melyről e korból tudomásunk van. Egyik a *savniki* Boldogasszonyról nevezett cisztercita apátság. Kálmán herceg vagy még II. Endre király alapította a Hernád partján, ott ahol a már egyesült primóci és gánóci patakok a Hernádba ömlenek (Wagn. I. 391.). Az alapítás évét a Hain-féle krónika 1216-ra teszi; annyi bizonyos, hogy az apátság már a tatárjárás előtt nemcsak fennállott, de birtokai is voltak. Apátjairól csak a következő korszakban van tudomásunk. Ugyancsak a XIII. század első évtizedeiben (a lőcsei krónika szerint 1222-ben) keletkezhetett a *hunfalvi* Szent Keresztről nevezett prépostság, melyről azonban biztos

adatunk nincsen. Azt sem tudjuk hitelesen megállapítani, hogy milyen rend lakozott benne (Rupp J., Magyarország. helyr. tört. II. 182.).

Mindezeket egybevetve látjuk, hogy a szepesi erdőben a XIII. század negyedik évtizedében már megvannak a kultura csirái. A magyar várispánság és főként az idetelepített német jövevények erős keze alig száz év alatt nagy munkát végzett. A Poprad és Hernád mellékén befelé mind nagyobb területek kerülnek irtás alá. A vadonból termő földet alakít a rendszeres munka. A megművelt föld meghozza hasznát. A Gölnic völgyében megszólal a bányász kalapácsa. A havasalji legelők rendszeres állattenyésztésre adnak módot: juh- és marhatenyésztésre. Termékeiket (sajt, gyapjú, bőr) kezdi feldolgozni az ipar. Fejlődik a jómód. A telepekből virágzó községek lesznek. Ezek rendezkednek, szervezkednek. A magyar királyok pedig jó szemmel nézik és pártfogásukba veszik az újonnan nyert országrészt, úgyis mint jövedelmük új forrását, úgyis mint erős határvidéket a lengyelek felé.

Am a fejlődést rövid időre megakasztja, az eredményeket visszafelé zökkenti és az erőket újabb próbára teszi egy országos csapás: a tatárjárás.

DR. FÖRSTER JENŐ.

Régi nevelőintézetek a Szepességen.

Az internátusi nevelés rendszere nem nagyon régi keletű Magyarországon. Az utolsó évtizedekben nagyon sok történt nálunk ezen a téren, de hogy ily későn vert gyökeret e szükségszülte intézmény, annak oka nagyrészt bizonyára a nemzeti karakterben rejlik. Míg a román nemzeteknél és Angliában a nevelés fogalma szinte elválasztathatatlan az internátus fogalmától, minálunk a nevelőoktatás és az internátus általában külön dolog — akár csak Németországban. Mégis volt idő nálunk, amikor úgyszólván gombamódra termettek az internátusok, csakhogy e mozgalom nem volt tartós, a legtöbb intézet néhány évi fennállás után megszűnt. Az említett időszak a XVIII. sz. utolsó és a XIX. sz. első évtizede. Ez időtájt különösen az ev. hitfelekezet buzgólkodik e téren, pontosabban egyes lelkes tanférfiak és ambiciózus igazgatók ösztönzést merítve a németországi filantropikus mozgalmaktól, a maguk jószántából magán tan- és nevelőintézetet nyitnak, vagy pedig internátust kapcsolnak a vezetésök alatt álló intézethez, hogy a virágzás magasabb fokára emeljék. Így jönnek létre: Tesselik intézete Szarvason, Tsisch Tamásé Csetneken, a lőcsei és késmárki gimnáziumokkal kapcsolatos internátusok stb. Bennünket e helyen csak a két utóbbi érdekel. A késmárki és lőcsei ev. gimnáziumok között erős rivalitás fejlődött ki a XVIII. sz. utolsó évtizedében. A késmárki liceum rektora Podkoniczky Ádám nagyon becsvágyó ember volt és nem látta szívesen, ha a szomszédos Lőcse gimnáziuma bármi tekintetben is túlszárnyalja a késmárki iskolát. Már pedig 1793-ban az iglói származású *Liedemann János* Mártonnal igen kiváló és fáradhatatlan energiájú férfiú került a lőcsei iskola élére. Fáradozásainak első gyümölcse az volt, hogy a teológiai és bölcsészeti tantárgyak tanításával a gimnázium liceumi jelleget és rangot nyert.¹⁾

¹⁾ Demkó—Kupecz: A lőcsei egykori ev. gimnázium és jelenlegi áll. fő-reáliskola története. Lőcse 1896. 49-ik lap. Továbbá: Andenken an die 300-jährige Jubelfeier der ev. Gemeinde in der k. Freistadt Leutschau. — Lőcse 1844. 114. s. k.

Ugyancsak ő vitte keresztül, hogy a kitünő Márton Józsefet meghívták a magyar nyelv és irodalom intenzivebb tanítására, rajta kívül pedig a szintén jeles Fuchs J. Sámuel és Toppertzer János tanárok támogatták az agilis rektort működésében. Végül pedig Liedemann a nyilvános tanítás kiegészítéséül külön nevelőintézetet alapított 12 növendék számára. Ez intézet hívatását, berendezését, tanrendjét és törvényeit maga a rektor ismertette.¹⁾

Liedemannt az a szándék vezette, hogy a nyilvános és magánnevelés előnyeit egyesítse intézetében, anélkül, hogy azok hiányai is mutatkozzanak. Célja az volt, hogy előkelő házból való ifjaknak alkalmat adjon oly ismeretek és készségek megszerzésére, melyekre az élet viszonyai között szükségök lesz, továbbá hogy gondolkodás- és cselekvésmódjuk megfigyelése által a nemes érzület és cselekvés csiráit zsenge lelkökbe hintse. E cél elérésére szolgáló eszközök: 1. Nyilvános oktatás. 2. A nyilvánosan előadott tudományok ismétlése. 3. Gondos, de nem szolgálai felügyelet az ifjak magatartása felett. Ez nem jelenti azt, hogy a 3 tanár (Liedemann, Fuchs, Toppertzer) mindig az ifjak sarkában van, hanem hogy őket sokszor látszólag egészen magukra hagyják, de csak azért, hogy szükség esetén előlépve nagyobb kihágást megakadályozzanak. 4. A minősítő-táblázat (Conduiten-liste), melybe a tanárok hétről-hétre bejegyzik az ifjak képességeiről, a nyilvános és magánórákon tanusított előmeneteléről és erkölcsi magatartásáról való pártatlan ítéletöket, melyet aztán az ifjakkal és az azok szüleivel és hozzátartozóival közölnek. Az intézet étrendje ez: Ebédre 4 tál étel (leves, főzelék, marhahús mártással, pecsenye salátával vagy tészta), vacsora 3 tál (leves, becsinált, pecsenye vagy tészta). A reggeli és uzsonna: zsemlye vagy szepesi piritott kenyér („Dunstbrod“), esetleg gyümölcs. 2—3 ifjú egy szobában lakik, mellettök a felügyelőtanár (az ifjak 3 helyen, a 3 tanárnál voltak elhelyezve!), minden szobának külön szolgálja van. Az ifjak szórakoztatására egy billiard szolgál. A teljes ellátásért, a nyilvános és magánoktatásért egy tanévre (szept. 8—12-től július 18-ig) 240 rhénus forint fizetendő. Ehhez járul 2 „onomasticon“ (névnap ajándék). Az ifjak a következő felsőbb tudományokban nyernekt oktatást: 1. Pszichologia, logika, metafizika, ált. gyakor-

¹⁾ Nachricht von dem in Leutschau befindlichen Erziehungsinstitut für prot. Jünglinge. (Zeitschrift von und für Ungern IV. Band. Pesth 1803. 187—200.) V. ö. Samuel *Bredoczky*: Reisebemerkungen über Ungern und Galizien. Wien. 1809. I. 154. s. k.

lati etika és természetjog, tiszta vagy alkalmazott matematika. Ezeket minden évben heti 4—4 órában Fuchs tanár adja elő. Háromévenkénti váltakozással adatnak elő a következő tárgyak: I. Eszhetika, Horatius poetikájának magyarázatával (Liedemann.). Természetrész (Liedemann.), Egyháztörténet (Liedemann.). Antropológia, dietetika, pedagógia (Fuchs.). II. Magyar magánjog, az európai államok statisztikája. Hazai történelem (Liedemann.). Újabb földrajz (Fuchs.). III. Magyarország statisztikája. Politikai tudományok. Az európai államok története (Liedemann.). Kísérleti fizika (Fuchs.). Minde tudományokat heti 4 órában hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken adják elő. A szombat a teológiai tudományok napja; előadójuk Liedemann. Szerdai napokon Fuchs görög és római irodalmat tanít. Ezenkívül előadható a héber és görög nyelv; az elsőt Fuchs, emezt pedig Toppertzer. A retorok és poeták osztálya 2 éves tanfolyamának a tanítása Toppertzer tanár fiára van bízva. Ez az első évben teol. dogmatikát, retorikát, stílusgyakorlatokat, prózai klasszikusok olvasását, egyetemes történetet, újabb földrajzot és aritmetikai gyakorlatokat tanít; a 2-dik esztendőben pedig teol. etikát, retorikát, költészettant mitológiával, klasszikus írók magyarázatát, földrajzot és aritmetikai gyakorlatokat. — Az ismertetés utolsó szakasza az intézet törvényeiről szól XX. pontban. Ezek közül néhány imperatív jellegű pl. a nyilvános és magánórák látogatására, a feladványok elkészítésére, az engedély nélküli kimaradásra, az adósságszinálás, elzálogosítás, nyereséjatekók tilalmára vonatkozik; ajánló jellegűek: a korán kelés, a rendszeret, az istentisztelet után a hallott beszédnek emlékezetből való leírásról stb. szóló pontok. A törvények erélyesen hangoztatják a pontos engedelmesség köteleességét; kiemelik továbbá, hogy a minősítő-táblázaton és engedélyezett szórazásokon kívül más jutalmakat nem ismernek, mert ezek rendszerint játszadozássá fajulnak. De a tanárok tudni fogják a módját, hogyan lehet külső jutalmak nélkül is a növendékek szeretetét és becsülését megnyerni.

Az egész tervezeten kétségkívül egy szerencsés kezű és hívatott pedagógus szelleme vonul végig s a családi rendszer alkalmazása kétségtelenül jótékony hatással lehetett, amint a kortársak Bredeczky, Glatz¹⁾ csakugyan csupa dicsérettel szólnak az intézetről. Glatz azonban megjegyzi, hogy a magas tartásdíj (260—280

¹⁾ Freymüthige Bemerkungen eines Ungars über sein Vaterland 290. s. k.

frt.) miatt Liedemann csak nehezen tudta a megszabott létszámot elérni, amit Glatz a magyar nemesség szegénységével, vagy pedig a jobb nevelés iránti fogékonytalanságával hoz kapcsolatba. Az intézet minden valószínűség szerint 1809-ben szűnt meg, mikor Liedemann kartársa Fuchs Késmárkra távozott. Maga Liedemann 1815-ben Kolozsvárra ment lelkésznek és ott is jelentőséges szerepet vitt.

Egészen más jellegű volt a *késmárki ú. n. Podkoniczkyanum*. Bizonyára a rivalitás döntött az intézet gyors felállításában, mert ugyanazon évben létesült, mint a lőcsei, de az elsőbbség ez utóbbié. E mellett azonban föl kell tennünk, hogy Podkoniczky rektor már előbb is foglalkozott egy internátus felállításának a tervével, hiszen külföldön járt volt ő is, ismerte a helmstädti nevelőintézetet (mely azonban nevelő- és tanítóképző és az akadémiaira előkészítő intézet volt) és hallott Basedow törekvéseiről. De az elhatározó lépés megtételére bizonyára Lőcse példája ösztökélhette. Nagyobb szabású dolgot akart és ép ezen szenvedett hajótörést. Az intézetnek még szomorúbb vége volt, mint a lőcseinek, és míg az utóbbit Glatz és Bredeczky dícséretekkel halmozzák el, addig a késmárkiról kevés jót tudnak mondani. Pedig a terv, a program az akkori viszonyokhoz képest nagyszerűnek volt mondható.¹⁾

A nevelőintézet a program szerint főleg középsorsú szülőktől származó olyan fiúk részére alapított, akik a liceumba járnak és akiknek szülői a külön nevelő fizetésére szükséges költségeket nem tudják fizetni. Célja ezen nevelőintézetnek az, „hogy a nyilvános nevelésnek a művészetek és tudományok magánúton való művelésével és jó erkölcsökkel ily módon történt egyesítése által a fiúk jobban képeztessenek jövőendő életpályájokra.“

Ezen fiúk közül rendszerint 5—8-an (m. p. a liceumnak ugyanazon osztályába tartozók) egy szobában laknak együtt. Mellettek nevelőjük. A nevelők tiszte, hogy a prefektus (főnök) közvetlen igazgatása és az eforus (felügyelő, ez maga a rektor) ellenőrzése alatt úgy vezessék a rájuk bízott tanulók tanulmányait és

¹⁾ A »Nuntium de Paedagogio penes lyceum aug. conf. Kesmarkiense in adjumentum educationis publicae condita« c. prospektushoz, sajnálatomra, nem férhettem hozzá, de annak bő kivonata megjelent latinul az Annales evangelici IX-ik kötetében (Neosolium 1803) s a «Neue Annalen des öst. Kaisertums.» 1807. évf. (116—123). Ehhez járul Stark volt prefektusnak Bredeczkyhez intézett levele (i. m. 159—167.). Végül Genersich J. levelében szóvá teszi az intézet ügyeit.

erkölcsét, hogy azok kötelességeiknek (az istentiszteleten és nyilvános leckeórákon való megjelenés, az azokra való készülés, a délelőtt 6—7-ig és 11—12-ig tartandó privatokon való megjelenés stb.) mindenben eleget tegyenek. A nevelők ügyelnek továbbá a tanulók egészségére és erkölcsi képzésére és vezetik azok testi és lelki szórakozásait. Naponként 5—6-ig (este) a nem német tanulók a német nyelvben, a nem magyarok a magyar nyelvben nyernek oktatást, e mellett van alkalom a tót és francia nyelv tanulására is. Ezenfelül oktattatnak a kertészetre, rajzolásra, zenére, ásványtanra stb. A nevelők a rájuk bízott tanulók igyekezetéről, erkölcséről és egyéb említésre méltó dolgairól minden vasárnap írásban tesznek jelentést az intézet prefektusának (ez főiskolát végzett, a nevelés mesterségét kiválóan értő és az ifjuság nevelésében már gyakorlattal bíró férfiú), aki azt a felügyelővel közli.

Ebédkor rendszeren 2 tál étel kerül az asztalra, t. i. leves marhahússal s hozzávaló mártással és főzelék pl. káposzta és zöldségfélék hússal, vagy hüvelyes vetemény, vagy tésztából készült étel, amelyekhez vasárnaponként még pecsenye is járul befőttel és salátával. Különben a vacsorára, mely szintén két ételből t. i. egy húsból és húsnélküli ételből áll, ez a második tál is szokott adatni. Reggelire és ozsonnára egy adag jól sült kenyér jár mindenkinek. Italul egészséges víz szolgál.

A magánoktatásért és nevelésért (a tandíjakat és más köz-költségeket ide nem számítva), továbbá az élelmezésért, szállásért egy iskolai évre (szept. közepétől július 20—24-ig) 60 (később 80) rhénes forintot fizet a tanulók mindegyike. Ezenkívül minden tanuló a fehérneműek mosásáért évenként 2 (3) rhénes forintot, az intézetbe jövetelkor pedig az intézet könyvtára javára egyszer-smindenkorra 1 rhénes forintot fizet. Akik azonban a szünetek alatt is itt maradnak, ez idő alatt minden hétre egy rhénes forintot és 15 krajcárt fizetnek.

Az intézet belső életére érdekes világot vet Stark alprefektus fentemlített levele. Eszerint az intézet részint néhai Mudrony Pál kényelmes majorjában, részint a Spóner-család tulajdonát képező u. n. „Krotenpalais“-ben,¹⁾ az ev. templomon alul van elhelyezve. Az első épületben 10, a másodikban 3 illetve 5 szoba van lefoglalva. Mindegyik szobában 5—6 növendék lakik együtt informátorukkal. A növendékek száma 61 (az 1799/1800. tanévről van szó), a ne-

¹⁾ Ennek helyén ma a Rumancsik-féle ház áll, (az új ev. templom mögött).

velőké 6. Ezek névszerint Madai, Seltenreich, Munker, Kubany, Platty, Pfeiffenberger. Ebédre közös teremben (refektorium) jelennek meg, ahol nevelők és tanulók 3 asztalnál helyezkednek el, a közép-sőnél a prefektus: Blatniczky elnököl; a másiknál Stark az al-prefektus. Imára csengetyűszó hív és az, aki elkésik, vagy a „mensa notatorum“ vagy a kályha mellett ebédel, sőt esetleg el is esik a porciójától. A prefektusok és nevelők főfeladata az iskolában tárgyalt tananyag átisméltlése és kikérdezése. A prefektus a primánusokkal a következő tudományokat korrepetálja: tiszta matematika, egyháztörténet, hazai történet, természetjog, politika egybekötve kereskedelmi és pénzügyi tudományokkal, továbbá a jus publicum Hungariae-t. Övé a nevelők és primánusok feletti felügyelet, ő vezeti a számadásokat és kezeli a bentlakók pénzét és fehérenműjét. Stark a következő szakok átisméltlésével foglalkozik: logika, metafizika, antropológia, dietetika, ökonomia és technologia; ő vezeti a francia és német nyelvi gyakorlatokat és előadja érdeklődőknek az ásványtant az intézet saját ásványgyűjteményének felhasználásával. A nyelvi gyakorlatokat illetőleg megjegyzendő, hogy a német nyelvet tanulók 4, a magyar nyelv hallgatói pedig 2 csoportra vannak osztva. Törvény, hogy egyik napon németül, a másikon magyarul kell beszélni. Az intézetben van 5 szolgál és egy fűtő, a konyhát egy gazdasszony 2 cseléddel vezeti. Stark megemlíti még, hogy Podkoniczky igazgató a hunfalvi úttal határos kertek és majorságok egész traktusát megvette és idővel ide szándékozik az intézetet áthelyezni.

Még pár szóval ismertetjük a nevelők¹⁾ számára készült utasításokat. A nevelők, miután ők magok felkeltek, saját tanítványaikat idejekorán felkeltsék, m. p. télen 6, nyáron 5 órakor; és akkor gondjuk legyen, hogy azok megmosakodva, megfésülködve kellő időben vagy a templomba, vagy az iskolába menjenek. Hogy a nevelők egészen munkájuknak élhessenek, közülök senkinek sem szabad vállalt magánóráin kívül a felügyelő külön engedélye nélkül bárkit leckeórában részesíteni. „A nevelők tanítványaikat az emberi lélek természetével és a magyarok nemzeti sajátságával megegyező nyájassággal úgy szoktassák becsületességre, tisztességre és a műveltebb életmóddal megegyező illendőségre, hogy a túlságos elevenségéből származó kellemetlenségeket elkerüljék, a tanulókat mindazáltal az Isten iránti igaz kegyességre, a fejedelem iránti

¹⁾ Ezek különben a liceum felsőbb osztályainak tanulói sorából kerültek ki,

mocsoktalan hűségre, a haza és polgártársaik iránti köteles szeretetre hathatósan vezessék.“ Óvják őket a rossz társaságtól és tartsák szemmel az engedéllyel távozottakat is. Különös figyelemmel kísérik azokat a bűnöket, melyekkel kiki a saját tétét rontja. Ügyeljenek a tanulók tulajdonát képező felszerelésekre, vezessék hasznos szórakozásaikat és akadályozzák meg a kocka- és kártyajátékot. Az egyes nevelők a magok tanítványai előmeneteléről és magaviseletéről naplót tartoznak vezetni, melyet vasárnaponként főnökükkel közölnek. Egyébiránt a nevelők eljárása minden félév végén minősítetik, ami tiszteletdíjokra és előléptetésükre befolyással lesz.

Ime az elvek, törvények mind szépek és helyesek, csak hogy a gyakorlat — sajnos — nem fedte egészen a teóriát. Podkoniczky nem tudta egészen megvalósítani azt, amit akart. Glatz dícséri vállalkozását, de szemére hányja az alapítónak, hogy miért gondolt csak a nemesekre, holott ilyenmű intézet a polgári elemre is ráférne. Ez a vád nem egészen alapos, legalább a program kifejezetten vagyontalan szülők, különösen vagyontalan nemesek és lelkészek fiairól szól. Az internátusnak egyébként Glatz hosszú tartamot kíván, feltéve, hogy önzés, haszonlesés távol maradnak tőle. Ellenben nagyon leszólja a tápintézetet (alumnium) és a diákszállásokat, amiből kitűnik, hogy már a helyi viszonyok miatt is szükséges volt az internátus. Ugyanezt említi, de az internátus érzékeny oldalára is rámutat Bredeczky. Igazán fején találja a szöveget, mikor azt röjja fel az intézet legnagyobb hibájául, hogy a felveendő bentlakók száma nincsen megállapítva és az igazgató az összes jelentkezőket elhelyezi, persze úgy, hogy kis szobákba is 4 ágy jut. Oly sokan vannak, hogy a felügyelet is illuzóriussá válik és így a durvaság és erkölcstelenség burjánzik a fiatal emberek között. Bredeczky itt méltán hivatkozik az érdemes Salzmann schneppfentali intézetére, ahol egyetlen tágas hálóterem állott a kevészámú növendékek rendelkezésére, a legpontosabb felügyelet mellett. E tekintetben Liedemann jobban ismerte az internátusi nevelés lehetőségeit. A késmárki intézet másik nagy fogyatkozása azonban az volt (ezt sem Glatz, sem Bredeczky nem említi), hogy prefektusai és nevelői folyton változtak és így nem fejlődhetett ki a tradíció és nem lehetett reális alapja annak a hírnévnek, melyre Podkoniczky törekedett. Azonban egy pár évig mégis virágzott az intézet. Genersich János leveleleiből kitűnik, hogy az 1801/2. tanévben 80 volt a bentlakók száma, beleértve a személyzetet; ez

volt talán a legmagasabb létszám. 1805/6-ban már csak 36, 1806/7. végével pedig megszűnt, tehát nem 1808-ban, mint ahogy Palcsó István érdemes munkájában állítja.¹⁾ Az 1807/8. iskolaév elején az igazgató bosszúságára már csak egyetlen növendék jelentkezett bentlakásra. Ő azt az utolsó tanév (1806/7.) prefektusának (Schuska) tudta be, aki szerfelett népszerűtlen volt az ifjúság körében és fegyelmet sem tudott tartani.

Igy a lőcsei intézet 14, a késmárki 12 évi fennállás után kimúlt. Mint vállalkozás mindkettő dicséretet érdemel, mert a tanítás és nevelés ügyét akarta előmozdítani, de egyik sem tudta egészen beváltani a hozzá fűzött reményeket. Liedemann nagyon helyesen tette, hogy szűkebb körre szorítkozott, aminthogy az ő terve kiváló pedagógiai belátásáról tanúskodik. Azonban az érdekelt körök nem voltak hajlandók nagyobb áldozatokat hozni fiaik neveléséért és így a magas tartásdíjon hajótörést szenvedett a nemes szándék. Podkoniczky már igen sokat markolt és épp azért keveset fogott. A bentlakó növendékek szállása, ellátása, vezetése nem lehetett mintaszerű a nagy tömeg és a folyton változó tanerők és nevelők miatt. Minden a prefektusok erélyétől függött; ha akadt alkalmas ember, mint pl. Rummy Károly György vagy Stark, elég jól ment minden, ennek híján azonban felburjánzott a baj, mert a kenyelmes rektor ugyancsak keveset törődött a dolgokkal.

Még több ily ephemer életű intézet volt e korban a protestánsoknál. A fő baj az volt, ami a prot. tanintézeteknek közös baja, hogy kevés anyagi erővel sokat akartak elérni. Inkább terjeszkedtek és alapítottak, semhogy néhány kevés intézet belső gyarapítása által az oktatásnak erős központjait létesítették volna. Nem fogtak össze nagyobb szabású iskolák fentartására, hanem gyengébb intézeteikkel versenyre keltek egymással. Az internátusok meg pláne *magánvállalkozások* voltak, melyek fennmaradása az alapítók arravalóságától függött és ezért az intézetek az alapítók eltávozásával, elkedvetlenedésével, a körülmények súlyosbodásával rendszerint elenyésztek. Ez volt a sorsa a lőcsei és késmárki intézetnek is.

DR. SZELÉNYI ÖDÖN.

¹⁾ A késmárki ág. h. ev. kerületi liceum története. Késmárk, 1893. 40-ik lap.

Lőcse városa 1786-ban.

Helytörténeti tanulmány Korabinsky Lexikona¹⁾ nyomán.

Leutschau, Leutsovia, Loetsche, Lemoče, királyi szabad város²⁾
Szepes-vármegyében, 6 mértföldnyire Eperies-től és 10-re Raščau-

¹⁾ *Korabinsky János Mátyás*, a híres földképrajzoló, született Eperjesen, 1740. évi február hó 24.-én. Tanulmányait szülővárosában, s azután Pozsonyban végezte. Emitt az ág. ev. gimnáziumban tanár volt, s későbbben magán jellegű leánynevelő intézetet tartott fenn. Nyugtalan lelke 1769 ben nagy külföldi utazásra indította. Hazatérve nevelősködött, s azután Pozsonyban könyvkereskedést nyitott. Ez a vállalkozása balúl ütött ki, s tönkrejutása után sokáig és sok helyütt nyomorgott. Élemedett korában József nádortól nyert nyugdíjából tengődött, élete 71-edik évéig. Meghalt Pozsonyban, 1811. évi június hó 24.-én. Sok nevelési, nyelvészkedő, statisztikai és történelmi munkát írt, s különféle földképet rajzolt. Művei közzől ma legbecsesebbik a következő című: »Geographisch-Historisches und Produkten Lexikon von Ungarn, in welchem die vorzueglichsten Oerter des Landes in alphabetischer Ordnung angegeben, ihre Lage bestimmt, und mit kurzen Nachrichten, die im gesellschaftlichen Umgange angenehm und nützlich sind, vorgestellt werden. Von Johann Matthias Korabinsky. Mit einer Postkarte, durch deren Beyhilfe man sich einen vollstaendigen Ideal-Atlas dieses Reichs selbst entwerfen kann. Pressburg, zu finden im Weber- und Korabinskyschen Verlage. 1786.« (Földrajz-történelmi és termény Lexikon Magyarországról, amelyben az ország legkiválóbb helyei abc-s rendben felsorolvák, helyzeteik meghatározva, s rövid tudósításokkal, amelyek a társadalmi érintkezésben kellemesek és hasznosak, bemutatvák. Szerző Korabinsky János Mátyás. Egy póstai földképpel, melynek segítségével ki-ki megrajzolhatja magának e birodalom teljes eszményi Atlaszát. Pozsony, található a Weber- és Korabinsky-féle kiadóban. 1786.) Ebből a ma már meglehetősen ritka könyvből helyrajzi kísérletül közlöm a fönt írott érdekes hely- és műveltségtörténeti adatokat; kiegészítve az egykorú följegyzésekből és szóhagyományokból merített megvilágosító, s az 1915. évi állapotot is bemutató jegyzeteimmel, melyeknek esetleges helyesbítéseit hálás köszönetemmel fogadom.

²⁾ Szabad királyi város rangját és önálló törvényhatóságát, neve szerint, először a nemesek és szabad királyi városok közötti bíráskodásról szóló 1498. évi 38. törvénycikk állapította meg; a királyi korona fekvő jószágairól és jövedelméről szóló 1514. évi 3. törvénycikk 2. §-a királyi birtoknak jelzé; jogait, kiváltságait és szabadságait megerősítette az 1547. évi törvényekre adott királyi válasz 21. §-a; törvényhatóságát megszüntette és Szepesvármegyébe kebelezte, de szabad királyi város címét meghagyta a némely városi törvényhatóságok megszüntetéséről szóló 1876. évi XX. törvénycikk 1. §-a; s végre Szepes-vármegye székhelyévé nevezte a némely törvényhatóság területének szabályozásáról stb. szóló 1876. évi XXXIII. tc. 1. §-ának 22. pontja.

tól.¹⁾ Ez a helység állítólag amaz alkalomkor, midőn Szepesföldet a tatárok olyan nagyon elpusztították, IV. Béla alatt 1245-ben azon a helyen épült, ahol azelőtt tölgyfaerdő állott. Akármennyit veszített is ez a város régi pompájából, még most is melléje állíthatni valameányi többi városnak Felsőmagyarországon. Szabályosan épült és a legkellemesebb fekvésű. Hogy hajdan mennyire megerősítettnek kellett lennie, azt még mutatják a már nagyobbára leomlott falak, tornyok és földsáncok. El volt látva XIII bástyával, melyeket a közismert XIII szepesi városok²⁾ saját biztosságukra építettek. A mély árok, mely a város körül húzódik, most részben törmelékkel betöltött, részben pedig nem régen fűzfákkal beültetett. Néhány utca, amely lefelé vonúl, járásra és szekerezésre kényelmetlen. Annál tekintélyesebb a nagytér, vagy ugynevezett Ring,³⁾ mely hosszakás négyszög alakú, s 130 lépés széles és 1120 hosszú. Alsó része boltozatokkal megrakott, amelyeket Borlebenek⁴⁾ neveznek, s amelyek alatt esős időben szárazon járhatni. A két kő víztartón kívül⁵⁾ közepén áll a plébánia-templom, mely

¹⁾ E távolságokról maga Korabinsky ezt írja Lexikona bevezetőjének 4. lapján *) alatt: »Mit den Meilenzeigern gehet es eben so, wie mit den Uhren; bald gehet eine vor der andern zu frueh, bald zu spaet. Bey der Meilenangabe musz man sich bald mit deutschen, bald mit ungarischen, oft auch mit geometrischen Meilen begnuegen lassen.« (A mértföldmutatókkal éppen úgy járunk, mint az órákkal; az egyik a másikkal majd korábban jár, majd későbbben. A mértföld- adatokban meg kell elégednünk majd a német, majd a magyar, sőt gyakran a földrajzi mértföldekkel.) A mértlékekről stb. szóló 1907. évi V. törvénycikkünk 14. §-ának a) pontja szerint: 1 magyar mértföld = 8:3536 kilométer, s 1 ausztriai mértföld = 7:5859 kilométer; 1 földrajzi mértföld pedig Clarke Hyde angol tudós szerint = 7:4214 kilométer.

²⁾ Akkori neveik szerint: Bela, Laibitz, Matthejocz, Szombathely, Strázsa, Poprad, Felka, Menhard, Durand, Ruszkinocz, Olaszfalu, Igló, Várallya; de nem ezek építették Lőcse bástyáit, hanem a helyben lakó kézművesek céhei, akik kötelesek voltak városukat védelmezniök.

³⁾ A Ring-et elsietve magyarosították Körtér-re, mert tulajdonképpen küzdőtér volt; vagyis a város szíve, melyet életre-halálra küzdelemmel is meg kellett védelmezniök a város lakóinak, két kincstáruk: a róm. kath. főtemplom és a városháza miatt.

⁴⁾ Ezek a lábasházak voltak; régebben köröskörül övezték a főteret; ma már csak keftőjük ép: a Körtér 42. és 43. számú házak; a többinek boltozatos elejét vagy beépítették, vagy lebontották, amit világosan mutatnak a házsorok be- és kiszögellései.

⁵⁾ Az egyik a mai honvéd-szobor helyén, s a másik az ág. ev. templom helyén volt; a röhrgrundi és durst-völgyi források vize csörgedezett beléjük facsövekből.

Szent Jakabnak van följánlva, s különféle megtekintésre méltó régiséggel, különösen a Thurzó grófoknak néhány síremlékével pompázik. A tűzvések által külső díszéből nem keveset veszített. Egyik legszebb ékessége a remek orgona, melyet mindenik szakértő megcsodál. Komitz Kristóf készítette 1623-ban, s állítólag 13,000 magyar forintba¹⁾ került. Csupa ónsípokból áll, melyek 32 változatba (Registerbe) vannak beosztva. A láb-billentőzetben (Pedálban) két változat (Mixtura) van. Azonkívül különösen ezek a változatok: Promord, Principal, Hohlfloet, Salicional, Gemshorn és Roszquint szépen és kedvesen hangzanak. A sekrestye és a könyvesház, ahol néhány ritka mű a biztosság végett láncra erősített, a pompás toronnyal együtt, melynek mintáját (Modelljét) a városházán őrzik, rézzel fődött. Emez 1647-ben készült el, amikor a sekrestyével együtt 100 mázsánál több réz, ugyanannyi vas és 13 mázsa ólom használódott föl. A nagytér éjszaki oldalán van a normál-iskola,²⁾ öreg nagy épület, mely régebben árúlerakóhely³⁾ volt. Ajtaja fölött még látható a város címere a fölirással: Insignia Reipublicae Leutschoviensis.⁴⁾ Továbbá a nagy városháza, mely az említett templomtól nem messze délre áll, a Ring-nek szintén nem csekély tekintélyt ad. Annál inkább elrútitják a minden oldalról csontokkal megrakott mészárszékek, melyekben némelyik szakácsnének rekedtté kell magát kiabálnia a húsért. Szombatonként és vasárnap reggelenként ez a szörnyű kiabálás legmagasabb fokára hág, úgy hogy az alsó Ring visszhangzik tőle. A nagyobb épületek között kiténik a két lakótanya (Raffernen), melyek egyike a helyőrségnek, másika pedig a tiszteknek van rendelve.⁵⁾ Az utóbbiban szállott meg Ő cs. k. Felsőge átúta-

¹⁾ Mai pénzünk szerint 27,510 koronába, mert 100 régi magyar forint 210 korona.

²⁾ Mária Terézia királyunk 1777. évi Ratio Educationis etc. (A tanítás rendszere stb.) című szabályrendelete szerint nagyvárosi róm. kath. jellegű minta elemi iskola, kiegészítve tanítóképző gyakorló két-éves oktatófolyammal. Most a városi róm. kath. fiúiskola van ott elhelyezve.

³⁾ A középkori árúmegállító jog szerint a máshelyekről idejövő iparosoknak és kereskedőknek ott kellett lerakniok és hatósági közbenjárással megmérteniök a nagyvásárookra ide hozott áruikat, melyeket itthelyt vagy eladniok, vagy a legközelebbi nagyvásárig elraktározniok tartoztak.

⁴⁾ Lőcse köztársaságának jelvényei.

⁵⁾ Amaz a mostani póstaház helyén, emez pedig a mai nagyvendéglő épületében volt. Erről bőven tudósít Demkó Kálmán dr. »Lőcse története« című könyve 205. és 206. lapjain.

zásakor,¹⁾ amit a reá illesztett következő felírás bizonyít: Iosepho II Caesarl aVgVsto IVto et Vto IDVs IVnIas Ista aeDe DIVertentl gratVs LItaVit S. P. Q. LeVtsoVIensIs.²⁾ Szembeötlő még a felső Ring-en a Glatzinger-féle ház,³⁾ mert a legújabb ízlés szerint van helyreállítva. A város két kapuval van ellátva, amelyek közzől az egyik éjszakkéleten, a másik pedig délnyúgaton látható.⁴⁾ Kettőjük között találni kelet felé a Középsőkaput, melyen át csak gyalogos személyek járhatnak. Mindeniket meghatározott időben zárják be és nyitják ki. A Felsőkaputól éjszakra találni a Ratzwinfel-t,⁵⁾ a Rózsa-utcát, s odább nyugat felé a Kolostor-utcát.⁶⁾ Kelet felé van a Fleischer-utca,⁷⁾ a Kórház-utca, s a városfalak mellé a Középsőkaputól jobbra és balra épült házak. Az Alsókapu mellett nyugatra van az Új-utca, dél felé pedig a Hog-utca⁸⁾ és a Móric-utca. A Középsőkapunál a Kacsa-utca.⁹⁾ A főtemplomon kívül még két kolostori templom is van, melyek amattól egyenlő távolságban találhatók. Az egyik a Szent Léleknek, a másik a Szent Szűz Máriának van följánlva. Az első mellé a minorita kolostor épült, a második mellett pedig régebben a jezsuita-atyák lakásai és iskolái voltak. A kolostor tőszomszédságában most új iskolaépületet emeltek, melyben a minorita-atyák oktatják az ifjúságot.¹⁰⁾ A ne-

¹⁾ Hazánk második beütazásakor, Eperjesről jöve. Itt léte eseményeit részletesen leírja a Lányi-féle krónikának a Közlemények Szepes Vármegye Múltjából című folyóirat II. kötete 50. lapján megjelent darabja.

²⁾ II. József császár ő felségének, június idusa IV.- és V.-én ebben az épületben megszállónak, hálásan áldozta (i. i. ezt a fölíratos táblát) a lőcsei tanács és nép. A megszállás történt: a fölírás nagybetűi római számjelzésének összege szerint 1770-ben, s a római naptár szerint június hó 10.- és 11.-én, vasárnapon és hétfőn. Ez a kőtábla, sajnos, nyom nélkül elveszett, mint annyi történeti kincse Lőcse városának.

³⁾ Ma Körtér 67. sz. a. a Wolf-féle sarokház.

⁴⁾ Az éjszakkéleti, vagy Felső-kapu ma is meg van Kassai-kapu néven; a délnyugati, vagy Alsó-kaput, mely a mai Magas- és Új-utcák déli összetorkolása mellett állott, már régen lebontották.

⁵⁾ Ma Kossuth Lajos utcája.

⁶⁾ Ma Zárda-utca.

⁷⁾ A Körtér-hez hasonló elhamarkodott megmagyarosítás szerint ma Mészáros-utca, holott bizonyosan valamelyik érdemes Fleischer polgárról nevezték el.

⁸⁾ Szintén figyelmetlen magyarosítással most Magas-utca, pedig ennek német neve a Hog személynévből származott.

⁹⁾ Ma Hermann Gusztáv utcája.

¹⁰⁾ Az a kir. kath. főgimnázium egyemeletes utcai épülete volt, melyet lebontottak 1912-ben; a mostani palota udvarának délkeleti oldala helyén állott. E középiskola eredetéről és változásairól tüzetesen értesít Halász László »A lőcsei királyi katolikus főgymnasium története« című könyvében.

mesi nevelőintézet (Konvikt) szintén egyik legszebb épülete a városnak.¹⁾ Ebben a nemes gyermekeket nevelték az itteni prépost, ugynevezett kormányzó (Regens) és segédje az alkormányzó (Subregens) felügyelése alatt. Van még itt Szent Lőrincnek ajánlott kápolna is.²⁾ A Középsőkapu előtt vannak az ágostai hitsorsosok templomai és iskolája.³⁾ Az előbbieket 2 német és egy cseh prédikátor gondozza, aki most a felső osztályok egyikét is ellátja. Cyriaci (Cirják) Márton, lőcsei fi, volt az első Magyarországból, aki 1522-ben Luther idejében Wittenbergbe ment, s ott magát Melanchtontól az egyetemi anyakönyvbe íratni és a hittan alaptételeiben oktatni hagyta. Hazájába visszatértekor tovább ültette azokat az alaptételeket, s ezáltal elnyerte a magyarországi reformáció történetében az első helyet. Kassa, Eperjes, Bártfa (Bartfeld), Kiszseben (Zeben) városok és Sáros falu résztvettek abban a reformációban, s az egyházközségek elöljárói és tanítói összegyűltek 1546-ban Eperjesen, bizonyos egyházi berendezések megállapítása végett. Hasonló zsinatokat azokban a városokban folyvást azután is tartottak. Itt Lőcsén is volt olyan 1597-ben, 1614-ben, 24-ben és 83-ban.⁴⁾ Legfelsőbb meghagyásra 1687-ben a városban a templomokat és iskolákat át kellett engedni a római katolikusoknak, s az evangélikusoknak meg kellett elégedniök, hogy istentiszteletüket eleintén magánházakban, későbbben, amint az egyidejű napló⁵⁾ kifejezi, a városon kívül kitűzött helyen, a fák alatt a hóban kellett megtartaniök, míg az erre szükséges épületek elkészültek. Az egyházi szokások közzől említésreméltó, hogy a fehérnépnek itt is, mint a szomszédos fölvidéki városokban, szabad a nyilvános hitoktatásokban érettebb koráig résztvennie, s magát

¹⁾ A mai Laktanya- és Hosszú-utcák sarkán levő katonai lakótanyának a város felé néző darabja; eredetien a karthausi szerzetesek kolostora volt; egészen beleépítették a lakótanyába, úgy hogy külsejéből semmi sem látszik.

²⁾ Az ¹⁾ jegyzetben megjelölt lakótanyában van, de lakószobákká átalakítva. Demkó idézett könyve 237. lapján ezt írja róla: »A régi csúcsíves boltzat és a gyámkövek egyes részletei még láthatók a padlóval két részre osztott egykori templom emeleti részében.« Sajnos, ma már nem láthatók.

³⁾ Azok romjaiból némi maradvány az ág. ev. temető délkeleti részében még áll.

⁴⁾ A vallásújtásról Szepesben tüzetesen tudósít S. Weber »Zipser Geschichts- und Zeitbilder« (Szepesi történeti és kérépek) című könyve 130.—151. lapjain.

⁵⁾ Valószínűen néhai Lányi András lőcsei tanácsnok kéziratos krónikája, melyet a 27. oldal ¹⁾ jegyzetében idéztem.

a hit- és erkölestanban gondosan gyakorolnia. Azután áldozáskor anyáikkal együtt elsőkül járúlnak az Úrasztalához és utánok következnek a férfi nem. Néhány év óta ezek a hitsorsosok saját oltárdíjat (stólát) nyertek; azelőtt kényszerültek a járulékokat kétszeresen megfizetniök.¹⁾ Az iskolákról megjegyzendő, hogy a gimnáziumot megalapítása²⁾ óta 42 igazgató (Rektor) eleintén a városban, s 1687. óta a Középsőkapu mellett, sok hirnévvel igazgatta. Azok jegyzéke megtalálható a Bidermann-féle Iskolai Okiratok (Actis Scholasticis) 1745. évi V. kötetének V. részében.³⁾ Ekként következtek egymás után: 1544. Türk Dániel, az első igazgató; 1545. Henkel Konrád; 1547. M.⁴⁾ Windek Erazmus; 1549. Lucillus Döme Erdélyből; 1550. Lischovitz Benjámín; 1553. Lavius Albert; ebben az évben épült a fegyvertár az iskola alatt, sajtáságos boltzataival; 1555. Horler Pál; 1559. Roessel Mihály; 1561. Platner Antal; 1567. Schrell Tamás; 1571. Kramer Gáspár; 1578. Greifenzweig János; 1580. Hentschel Tamás; 1587. Sturmus Márton; 1589. M. Mylius János; 1593. M. Rhau János; 1601. Sickius Albert; 1603. Wolradius Zakariás; 1605. Kramer Gáspár, akit 1616-ban városi bírónak is megválasztottak; 1616. M. Ursinus Éliás, a későbbi főesperes. Az ő helyére jött Horlerus Szaniszló; 1628. Saxo Mátyás; 1631. M. Windisch János, későbbben hitszónok Szepesváralján (Rirchdorf-ban); 1646. Lasius Mihály; 1647. Krischke György, Sziléziából; 1650. M. Zabler Jób; 1652. M. Zimmermann Mátyás; 1654. Stephani Tóbiás, Morvából; 1658. Hayn Gáspár, Kassáról; későbbben tanácsnok és városbíró lón Lőcsén. Meghalt 1687-ben, miután emlékét sok nemes tettében megörökítette: különösen egy házat⁵⁾ hagyott az egyházközség (Konvent) könyvtá-

¹⁾ Egyszer az elhagyott róm. kath. egyház és másodszor saját egyházuk javára. Ugyanígy rendelkezik a vallás szabad gyakorlásáról szóló 1895. évi XLIII. törvénycikkünk 25. §-a, de csak 5 évre.

²⁾ Erről és e középiskolának a mai állami főreáliskolává továbbfejlődéséről részletesen értesít Demkó Kálmán dr. »A lőcsei egykori ág. ev. gymnasium és a jelenlegi m. kir. állami főreáliskola története« című könyvében.

³⁾ Ezt a könyvet nem idézi Kupetz Likurg, a lőcsei ág. ev. gimnázium utolsó rectora, aki bőven beszámol hivatali elődei és tanártársaik munkásságáról, Demkó imént idézett könyvének 7.—72. lapjain.

⁴⁾ Magister = mester, akkor a bölcséleti szakot végzett főiskolai tudósok címe volt.

⁵⁾ A mai Körtér 42. számút, melynek I. emeleti középső szobájában van Lőcse városának legrégebbi renaissance műemléke; 1530-ban kemény homokból díszesen faragott ajtókeret, melynek hű képét és leírását is közli Divald

rának, mely a hazai egyháztörténelem szakmájában kiváló. 1664. M. Kemmel János. Ebben az évben itt a pestis elragadott 900 embert; 1670. M. Roeser Jakab; 1672. M. Schwarz János, aki üldözés miatt állásáról lemondania kényszerült; 1682. Roth Menyhért; 1683. Kretschmer Efráim; 1710. Dubowsky János; 1717. Weinert András, a későbbi hitszónok Eperjesen; 1732. Simónis János, akit március hó 11.-én Leibitzra hitszónoknak hívtak meg; 1736. D.¹⁾ Schwartz Gottfried, most főegyházkormányzó (Generalsuperintendent) Rintelben, Schaumburgban; 1740. Weinert Sámuel, akit a kapu alatt megütött a guta és hirtelen halállal múlt ki. Ő *Die Harfe Davids*²⁾ című imakönyvével törekedett Isten egyházának szolgálatára; 1748. Gotthard György; 1770. Bogsch Jakab, most Sopronban (Oedenburgban) hitszónok; Chrastina Éliás manap nagy haszonnal működik a gimnáziumban. Ez iskola elöljáróinak elévülhetetlen dicsőségekre szolgál, hogy néhány év előtt magas korú tanítójakat, Engel Bertalant, örömnépén kiváló megtisztelésben részesítették, s a tanítói hivatalában kiérdemelt közmegelegedés jeléül, tekintélyes ajándékokkal is megörvendeztették. Különösen megérdemli a közelismerést a kitűnő beszéd, melyet a tudós hitszónok Weisz H. János ez ünnepi gyülekezetben teljes eredménnyel mondott. A régi iskolai szokások közzől különösen teljes ünnepiességgel ülték meg itt a Gergely-ünnepet,³⁾ de amelyet néhány év előtt jó okok miatt egészen megszüntettek. A műveltebb lakók tiszta német nyelven beszélnek, miért is jó sok magyar ember jön ide, e nyelv megtanulása végett. Osterlamm Efraim ur⁴⁾ e célra nyelvtant adott ki, mely a mostani időkben⁵⁾ különös hasznot hajt. — A város szülöttei között, akik tudományosságuk és hasznos törekvéseik révén széleskörű hírnevet szereztek, találhatók egyebek között: 1. Henkel János.⁶⁾ Ez Mária király-

Kornél »Szepesvármegye művészeti emlékei« című könyve I. kötetének 65.—66. lapjain.

¹⁾ Doctor = tudor, egyetemet végzett, s a legmagasabb tudományos okleveles minősítésű egyén címe.

²⁾ »Dávid hárfája« című, a Zsoltárok mintája szerint szerkesztett, sokáig híres imádságos könyv.

³⁾ Január hó 11.-én, vagyis farsang kezdetén az álarcos meneteket.

⁴⁾ Kupetz idézett műve szerint akkor az ág. ev. gimnáziumban a német nyelv magántanítója volt.

⁵⁾ II. József császár németesítő rendelkezései fénykorában.

⁶⁾ Ezt dícsérően említi Hradszky József »A XXIV királyi plébános testvérülete« című könyve 93. és 305. lapjain.

nének II. Lajos feleségének gyóntatóatyja volt, mikor Budán (Ofen-ben) és azután Linz-ben lakott. A város 1529-ben követeket küldött hozzá, hogy tudtára adják városi lelkésszé egyhanguan megválasztását, s hogy egyúttal hozzák magukkal. De a királyné nem engedte el magától, hanem elvitte 1530-ban a birodalmi gyűlésre Augsburgba, ahol Melanchtonnal és más vallástudósokkal tanácskozott. Rotterdami Erázmussal levelezést folytatott, s midőn a királyné Németalföldre utazott, Henkel Boroszlóba (Breslau-ba) ment, ahol kanonoki állást nyert és 1539-ben bevégezte életét. Síremlékén ott olvashatni: Joannes Henkelius Leutsoviensis Jurium Doctor hoc sub Saxo conditus, melioriam viam expectat etc. Imus ab hac vita morientes: nec mora sic vos ibitis, in quibus est nunc vita, vigorque manendi. Ibunt sic omnes, qui posteritate sequentur.¹⁾ — 2. A Breuer-család, mely a könyvnyomó művészetben egy évszázadon túl nagyszerűen kitűnt és a városnak díszül szolgált. Már a múlt század elején ismeretessé vált itt néhány könyvnyomó; 1614-ben Kloesz Jakabnál megjelent a *Manuale Precum*²⁾ és 1618-ban Scholz Dánielnél *Josquini Betulei de summo Bono*³⁾, melyet Kramer Antal előkelő kereskedő saját költségén nyomtatott ki. Breuer Lőrinc 1630-ban új könyvnyomó intézetet alapított,⁴⁾ mely lassanként a szépségnek és a tökéletességnek kitűnő fokára jutott. Ehhez sokkal hozzájárult a kölcsönös főiskolai ismeretség és bizalmasság Breitkopf híres lipcsei (Leipzig-i) könyvnyomóval. Ezt kezdő korában pénzzel segítette Doktor Breuer⁵⁾, s azért a Breyer-féle könyvnyomó intézetet Németországból a legszebb új betűkkel látták el. Tekintsük csak Cellarius *liber memorialis*-át négy nyelven⁶⁾ Paris-Papai szótárát (*Dictio-*

¹⁾ A lőcsei Henkelius János, a jogok tudora, e kövel betakarva várja a jobb életet stb. Elmentünk az életből, halandók: késelem nélkül ti is így jártok, akikben most élet van és a maradásra kedv. Így járnak mindenk, akik utódokul következnek.

²⁾ Könyörgések kézikönyve.

³⁾ Betulei Josquin »A legjobb jóról« című hittudományi könyve.

⁴⁾ Breuer Lőrinc 1624-ben a Scholtz-, vagy Scholtz-féle könyvnyomó intézetet vette át; ezt részletesen kimutatta Hajnóci Iván dr. »A lőcsei könyvnyomó« és »A lőcsei könyvsajtó kezdetei« című tanulmányában. Breuer 1625-ben már kiadta az első lőcsei kalendáriumot az 1626 évre, amit bebizonyítottam »Az első lőcsei kalendárium« című könyvem III. lapján.

⁵⁾ Breuer János dr. lőcsei orvos és író.

⁶⁾ Cellarius (Keller) Kristóf, hallei egyetemi tanárnak »*Latinitatis etc. liber memorialis etc.*« (A latinság stb. emlékeztető könyve stb.) című könyve megjelent Lőcsén, Breueréknál, 1735-ben.

narum-át,¹⁾ Comoenius Orbis pictus-át,²⁾ Janua Linguae-jét³⁾ és Vestibulum-át,⁴⁾ Jony János Commentation de Origine et Progressu Juris Hunno Hungarici-ját,⁵⁾ s még sok más könyvet, amelyek ugyanitt jelentek meg, akkor meglátjuk, hogy a nyomás összehasonlítható a legszébb német, vagy hollandi eredetűvel. Az 1746. és 54. évi nagy tűzvészekben e szép könyvnyomó intézet nagyobbik része elolvadt és megsemmisült. Maradványait a Pfannschmid és Wachsmann örökösök részint Brassóba (Sermannstadt-ba) részint Nagy-Károlyba és más helyekre nagyon olcsón eladták. Kiadványai maradványait pedig Doktor Elhard⁶⁾ vette meg. Néhány év előtt Podhoransky Mihály itt új könyvnyomó intézetet alapított, amelynek boldogulását majd a következők mutatják meg.⁷⁾ 3. A híres férfiak között említésre méltó még Ketschkésch Pál,⁸⁾ a bányatársulat egykori elnöke a maga helyén, akit a jótevő császár-királynő⁹⁾ aranylánccal ajándékozott meg, a bányaművelés terén szerzett érdemeiért. — Ama művészek között, akik munkáikkal kitűntek itt megemlítjük csak Borowetzky József ügyes orgona- és hangszerkészítőt, s az iglói születésű Zisch András műszövőt. Ez szerencsés volt néhány év előtt Ó Felségtől a császártól,¹⁰⁾ midőn bemutatta egyik asztalterítőjét, melybe a császári címer volt beszőve, 2000 forintról szóló útalványt 10 évre kamatmentesen nyernie, amely

¹⁾ Páriz Pápai Ferenc, nagyenyedi tanárnak »Dictionarium latino hungaricum etc.« (Latin magyar szótár, stb.) című könyvének első kiadása Lőcsén, Breueréknál jelent meg 1708-ban.

²⁾ Comenius János Ámos, sárospataki tanárnak »Orbis sensualium pictus etc.« (Az érzékelhetőek festett világa stb.) című szemléltetve tanító egyetemes oktatókönyvének első kiadása Lőcsén, Breueréknál jelent meg 1685-ben.

³⁾ »Janua rerum et linguarum etc.« (A dolgok és nyelvek ajtaja stb.) című nyelvtanító könyvének első kiadása szintén Lőcsén, Breueréknál jelent meg 1652-ben.

⁴⁾ »Vestibulum rerum etc.« (A dolgok tornáca stb.) című nyelvtanító könyvének első kiadása ugyancsak Lőcsén, Breueréknál jelent meg 1651-ben.

⁵⁾ Jony János »Commentatio de origine et progressu juris hunno hungarici etc.« (Értekezés a hunn-magyar jog eredetéről és fejlődéséről stb.) könyve Lőcsén, Breueréknál jelent meg 1673-ban.

⁶⁾ Elhard Ede Lajos dr. lőcsei orvos és könyvkereskedő.

⁷⁾ A Podhoransky-féle könyvnyomó intézet átszállott 1816-ban Wertheimer Antalra, s 1879-ben Reiss József Tódorra.

⁸⁾ Kecskésről és bányatársulati elnökül működéséről érdekesen ír Münnich Adolf »Geschichte der Oberungarischen Waldbürgerschaft« (A felsőmagyarországi erdőpolgárság története) című könyve 21.—34. lapjain.

⁹⁾ Mária Terézia, 1767-ben.

¹⁰⁾ II. Józseftől, 1783-ban.

összeget Szepessümege (Schmege-ben) a sóhivatalban fizették ki neki, művészete folytatása végett. — Lakói a kereskedésen és kézművességeken kívül, legnagyobbbrészt földművelésből élnek, melyet nagy haszonnal űznek, ámbár a talaj még olyan köves és homokos is. Puha és kemény gabona¹⁾ jól megterem itt, melyek előnyösebbek is, mint a Szepesség más vidékein termeltek, s mely gazdagabb liszt tartalmú, mint amely a síkságon termett. A lőcsei borsó legkiválóbb valamennyi között, mely Magyarországon előfordúl. Nagyságukra és ízükre nézve páratlanok. De nem akarnak mindig sikerülniök. Hanem ha az időjárás kedvező, akkor bő aratást adnak; már azt is tapasztalták, hogy egy pozsonyi mérő²⁾ 22-öt hozott. A dombokon és völgyekben levő szép szántóföldekhez csatlakoznak a legszebb erdőségek, melyek mindenféle kemény és puha fában gazdagok. Az úgynevezett Mária-hegyről, amelyen a szent Máriának szentelt kápolnába Sarlós Boldogasszony napján (Mariaheimjuchungstage)³⁾ nagy búcsújárás van, a város úgy tűnik szembe, hogy legszebb részét láthatni. De ha a hegyre keleti oldalán megyünk föl, akkor még jobban szembe tűnik és citrom alakúnak látszik. Éjszaki oldalát kicsiny patak folyja körül, mely erős esőzésekor nagy pusztításokat okoz, s az eső hiányakor úgy lefogy, hogy a malmok, melyek száma a földsáncon levő szárazmalmon kívül hét, gyakran megakadnak. Télen a szükség legmagasabbra hág elannyira, hogy nem szokatlan, ha a vizet pénzért veszik.⁴⁾ Mert akkor a csatornáknak a városba bevezetett víz is lefogy, s a kútakban levő nem valami jó, mert sok salétromot tartalmaz. A legjobb, legegészségesebb és legihatóbb vize van az úgynevezett Schulerbrunn-nak, nem messze az evangélikusok imaházától, melynek vizét gyakran a városba is hordják. Csodálatos, hogy Lőcsén olyan méhsört készítenek, mely egész Magyarorszában kiváló, s utánozhatatlan, ámbár más városokban is nagyon megkísérelték. A lengyelek és sziléziaiak voltak régóta legjobb vevői; s a szomszéd városokban is a legízletesebb italok közzé sorozzák. Azelőtt jó söröket is főztek itt, amelyekhez a mostaniak

¹⁾ A puha gabona a tavaszi vetés termése, a kemény az őszi vetésé.

²⁾ A mértékekről szóló 1907. évi V. törvénycikkünk 14. §-ának c) pontja szerint 1 pozsonyi mérő = 62,53 liter.

³⁾ Július hó 2.-án és úgynevezett nyolcadán, ami a legközelebbi vasárnapig bezáróan tart.

⁴⁾ Ez megtörtént Késmárkon is, személyes tapasztalásom szerint az 1904. év december havában, amikor egy liter iható vízért 8 fillért is fizettek.

nem is hasonlíthatók. Most az a rend lépett életbe, hogy a polgárok csak bizonyos időben árulhatnak sört, mikor a sörkimérés joga reájok kerül, s azért el kell tűrnie az embernek, hogy jó pénzért gyakran rossz sörrel kényszerül megelégednie. Nem régen történt meg, hogy a hátsó majorban is fürdőt¹⁾ rendeztek be. A megismélt kísérletek, hogy itt bányákat nyissanak meg, mindig balul sikerültek és a legkisebb haszon nélkül jártak. Különben a legtöbb lakónak bányái vannak Vereshegyen (Boracsh-on), Szalánkon (Slovinka-n) és Iglón (Neudorf-on), valamint szőlői a tokaji hegyeségen. A bormérés a város tulajdon joga.²⁾ A lakók borkészletüket csak hordókban adhatják el. A juh-tenyésztést nagy haszonnal űzik itt, s a polgároknak nem csekély tápláló üzeme. A tűzvészek által nagyon elpusztult e város, amelyek megakadályozására részint a víz hiánya, s részint a lakók csekély száma miatt, nem történtek meg a szükséges intézkedések, kigyúladásaik alkalmakor. A következő években törtek ki: 1332., 1341., 1342., 1550., 1599., 1674. és 1746., amelyekben a szép templom-torony melynek befödésére I. Ferdinánd császár³⁾ az 1554. évben 10 mázsa rézet adott, nagyon megrongálódott. Az utolsó nagy tűz 1752-ben volt. — A harangok hangja olyan összehangzó, aminőt kevés városban hallhatni. A városhoz tartozó falvak ezek: Burgerhof, Závada, Koepferoehren, Runtshoepchen, Toriſa, Langwardt és két major Dboritzcal együtt.⁴⁾ Az erdőkben a legszebb kilátások nyílnak a völgyekbe, dombokra és hegyekre, az egész környéken a legtisztább és legegészségesebb levegő,⁵⁾ a kertekben a gyümölcsök legritkább és legjobb fajai, amihez hozzájárult Spillenbergről⁶⁾ az Olaszországból (Stalien-ből) és más távoli vidékekről a kiváló galyak idehozatalával. Tekintélyes itt a méh tenyésztése is. Különlegessége Lőcsének, más városokkal szemben, hogy itt nin-

¹⁾ A mai Pokol-fürdőt, melyet már évek óta senki sem használ.

²⁾ Ennek gyakorlásáról mulatságos adatokat közöl Demkó »Lőcse története« 385.—387. lapján.

³⁾ Egykorú arcképét azért és egyéb jótevéséiért a városháza tanácskozó-terme kegyeletesen őrzi, Lőcse városának még néhány jótévője arcképével együtt.

⁴⁾ Ezek mai nevei: Szepesudvard, Lőcseszentanna, Kőperény, Kiskunfalva, Tarcafő, Lengvárt, Felsőmajor, Alsómajor és Odorica.

⁵⁾ »Lőcsének mintaszerű éghajlata van, mint aminőt az országban egy város sem képes felmutatni« írja Szontágh Miklós dr. »Szepesvármegye éghajlati viszonyai« című értekezésében, a Szepesi Emlékkönyv 54. lapján.

⁶⁾ Spillenbergről Dávid dr. orvos és ezermester.

csenek külsővárosok, azok helyett körös-körül a legszebb kertek vannak majorokkal, s az utolsó tűzvész óta itt vannak a csűrök is, mert már nem szabad a városban egyet sem építeni. Ezekben a majorokban többnyire olyan emberek laknak, akik [ő]nyelven¹⁾ beszélnek. Az úgynevezett Alte-Leutŕch-nál császári parancsra nagyon sok fűzfát ültettek a mocsaras rétekre; azokból néhány év múltán kellemes erdőcskét várnak.²⁾ A levegő itt, a hegyes környék miatt, nagyon egészséges. Még az is megjegyzendő, hogy a vármegye, mely itt levéltárral van ellátva, e városban szokta megtartani gyűléseit. A tanácsnokok régebben avval a szokással éltek, hogy a városházán, szász mód szerint, köpenyekben jelentek meg, de ez már régen megszűnt.³⁾ Van itt még főharmincadhivatal⁴⁾ és póstaállomás is. A lakók száma 4588 léleknyi, s adójuk 4133 forint.⁵⁾ A város címere a pajzson két koronázott oroszlánt mutat, melyek ezüst patriarcha-keresztet tartanak. A koronázott sisakon pedig ugyanolyan kereszt van, két kagyló-csészével.⁶⁾ E városra vonatkozó több tudósítás található Bel

¹⁾ A tót ŕlovek-ből németesített jelző; ma tót nyelven.

²⁾ Az Öreg-Lőcse nevű lépcsős dombnál, mely hajdan kelta ŕrhely, s a monda szerint Lőcse városának első helye volt, a remélt erdőből csak néhány fűzfa áll, a régebben halastavakul használt vizenyős réteken.

³⁾ Az a szokás, Demkó »Lőcse története« 382. lapján levő közlése szerint, csak 1620-ban kezdődött. A városháza tanácskozó termében levő nagy eskükép, mely 1677-ben készült, a bírót, a 12 tanácsnokot, a jegyzőt és a 2 panaszoszt magyar nemzeti ruhákban ábrázolja. Erről bőven tudósít Demkó »Lőcse története« 480.—490. lapjain.

⁴⁾ A harmincadok régi helyeiről szóló 1498. évi 34. törvényünk 3. §-a szerint a lőcsei harmincad-hivatal, mely az országból kivitt árúk királyi adóit szedte be, fiókhelye volt a kassai főharmincadhelynek; s a harmincadok új helyeit megállapító 1715. évi 91. törvényünk 40. §-a szerint fiókhelye a kismárki főhelynek; újabb harmincad-rendező törvényünk pedig nincsen.

⁵⁾ Az újabb népszámlálások szerint lakóinak száma volt: 1847-ben 5611.; 1869-ben 6887; 1880-ban 6603; 1890-ben 6318; 1900-ban 6845 és 1910-ben 6785. Adójok hullámozása jóval nagyobb; 1915-ben állami egyenes adók összege 58,744 korona.

⁶⁾ Ez ősrégi címere a városnak, melyet elége után I. Ferdinánd királyunk megújított 1550. évi augusztus hó 12.-én. A címer pontosabb leírása, a városháza tanácskozó termének főajtója fölött levő díszes és színezett kőfaragvány szerint, a következő: szívaljú és aranszegélyű renaissance pajzson piros mezőben, hármaz zöld halmon ágaskodó két természetes színű himoroszlán ezüst kettős keresztet tart; a címer fölött balra néző ezüst színű zárt sisak arany koronájából kinövő ezüst kettős-kereszt jobb és bal oldalán, egy-egy ezüst színű és piros szegélyű kagyló-csésze van; a sisak dús hajzata és a címerpaizs köpenye arany-piros.

Prodromus-ában¹⁾ és Wagner Analecta Scepusii-jában.²⁾ Hogy némi fogalmat nyerjünk arról a német tájnyelvről, mely ezeken a vidékeken a falusiaknál szokásos, itt következik pótlékkül Bubenka számvető könyveeskéből két paraszt beszélgetése, akik tehersekérrel az egyik szomszédos helységről³⁾ Lőcsére (Leutsch-ba) mentek, de bizonyos akkori tilalom miatt az Alsókapun nem engedték be Lőcsére. Mikor emiatt bosszankodva ismét megfordulniok és a Felsőkapun behajtaniok kellett, azt mondá András Balzernhez: „Potz schlapamant, met schlappn met doal, jzt schlunda bieda, von Rieda-Ihoa, piß zun Oba-Ihoa, ses ja goa beit, piß bie en dy Etódt kommu, bien die Leit ale wack. (B.) Eye duoch, bie beit is aach fon hieha, piß zun Oba-Ihoa? Dú thieichta Bolósch (mondja A.) bie beit? ses jo gleyh suo beit fon Oba-Ihoa, piß zun Rieda-Ihoa, as hieha, piß zun Oba-Ihoa. Tho ych baas ból (mondja Balzer), daßß suo beit is, aba, bie palt komba piß duothin? (András felel) Als palt daßß bién duot seju, suo bién bie schont piß duothin seju kommu. Ey ey! doas baas ich ból (Balzer), aba, bie vil syn ból aach Schrytt piß duothin? (Andreas:) Ich baas nit, bie missen se zeln.⁴⁾ Hosszú beszélgetés után abban egyeztek meg, hogy megszámlálják a lépéseket, s amellet megfigyelik, hogy a kerekek hányszor fordulnak meg; tehát András így szól Balzernhez: Siesta Baltza, treip dú die Dyn pamélich, ond zél di Schrytt, ond lud off doas foedasta Ród, bie schs biet umdrén, ich bié ofz hindasta ludn, bie wilmól schs biet umdrén, ond bien sch zwamól biet umdrén, suo bié ich a Riebal ofu

¹⁾ Bél (Belius) Mátyás, pozsonyi ág. ev. lelkész, földrajzíró »Notitia Hungariae historico-geographica etc.« (Történet-földrajzi jegyzetek az új Magyarországról stb.) című könyve bevezetésében.

²⁾ Wagner Károly, Jézus-társasági atya, történetíró »Analecta Scepusii etc.« (Szepeesség morzsái stb.) című oklevél- és krónika-tárában.

³⁾ A Gölnic folyó völgyéből, mert az odább következő tájbeszéd nem a Hernád, vagy a Poprád folyók völgyeiben dívó zepfer'isch (= zivjer'isch = szepe-siesen, vagy potóf'isch (= platt'isch = németalföldies) nyelv, hanem a gründfer (a Gölnicmenti mély völgyekben szokásos), vagy mántaf (= mánta = meint er = asszondja = azt mondja szavukjárása után).

⁴⁾ A szentségét papucsostól száraztól, most csavarogjunk ismét az Alsókaputól a Felsőkapuhoz, ami jó messze van; mire a városba jutunk, az emberek mind ébren lesznek. (B) Nézd csak, milyen messze innét a Felsőkapuig? Te bolond Balázs (mondja A), milyen messze? ugyanannyira van a Felsőkaputól az Alsókapuig, mint innét a Felsőkapuig. Ezt jól tudom (mondja Balzer = Balázs becézője), hogy annyira van; de milyen hamar érünk odáig? (András feleli) Mihelyt ott leszünk, már mindjárt oda érünk. Ej, ej! azt jól tudom (Balzer), de hát hány lépés odáig? (András) Én nem tudom; meg kell számlálnunk.

Staffn schneidn, ond dú bieft aach a Kiebal of di Peitsch schneidn, bienn sych dein Ród zwamól undrét.¹⁾ Akkor tovább hajtottak, s midőn Balzer észrevette, hogy mikor 7 lépést tett, a kerék kétszer fordult meg, akkor egy rovást vág ostora nyelébe és mondja: Of 7 Schritt zwamól.²⁾ András pedig mondja: Ond mejn Ród of 9 Schritt zwamól;³⁾ s ugyancsak egy rovást vág a botjára. S ekként odább hajtottak, lépéseiket számolva és rovásaikat vagdalva. Midőn a Középsőkapucskához értek, kis időre megállottak és megszámlálták följegyzett rovásaikat. Akkor Balzer (aki az elülső keréknél volt) 115 rovást és 1 lépést talál. András pedig (a hátulsó kerekeknél) csak 89 rovást és 5 lépést, s azt mondja: A bie is dós? ich fent ofn Staffn nor 89 Kiebal, ond dú miéh. Balzer mondja: A, ich bas nich bie dós ist, ich hob jo gút gezélt: Annde, hostú gút gezélt? (A mondja) Ich hob jo ból peffa gezélt bie du, ich hob aach miéh Schritt drueba, as bie dú, denn dú hoast nor 1 drueba, ich hob aba Fembba; suo goash hihie, ond luff off dós hintafte Ród, ond zel peffa di Schrytt aach die Kiebal, bie bién palt luffen, bie peffa zelu foan, ich oda du?⁴⁾ Most újra tovább mennek, (A) az elülső, (B) pedig a hátulsó kerekeknél, s megint számlálják a lépéseket és vagdalják a rovásokat. Midőn a Felsőkapuhoz értek, ismét megnézik bemetszett rovásaikat. András (aki most az elülső kerekeknél volt) 72 rovást és 6 lépést talál. (B) pedig a hátulsó kerekeknél csak 56 rovást és 6 lépést. Akkor azt mondja (A) Sie Prúda Paltza, du hoast iht wenniga Kiebal. Bós (mondja B) wenniga Kiebal, ich hob jo ból gút gezélt. Bie (mondja András) ich hob aach 6 Schrytt miéh? (András mondja) Bie is denn dós? dú hoast 6 Schrytt miéh, ond ich aach 6 Schrytt miéh, od die Kiebal syn nit án?⁵⁾ Akkor jó ideig veszeked-

¹⁾ Nézd Paltza (= Balázs becézője), hajtsd az ökröket lassan és számláld a lépéseket, s nézz az elülső kerékre, hogyan forog; én a hátulsóra nézek, hogy hányszor fordul meg, s mikor kétszer megfordul, rovást vágok a botomra; s te is rovást vágsz ostoronyeledre, mikor kereked kétszer megfordul.

²⁾ Hét lépésre kétszer.

³⁾ És az én kerekem 9 lépésre kétszer.

⁴⁾ Ah hogyan van ez? én botomon csak 89 rovást találok, s te többet. Balzer mondja: Ah én nem tudom, hogyan van ez; én jól számláltam, Annda (= András becézője) jól számláltál te? (A mondja) Én bizony jobban számláltam, mint te; nekem több lépésem is van fölül, mint néked, mert néked csak 1 lépésed van fölül, nekem pedig öt; most jöjj ide és nézz a hátulsó kerékre, s jobban számláld meg a lépéseket és a rovásokat; mindjárt meglátjuk, ki tud jobban számlálni, én-e vagy te?

⁵⁾ Látod Paltza testvér, most néked van kevesebb rovásod. Mit (mondja B), kevesebb rovásom, hiszen én jól számláltam. Hogyan? (mondja András.) Nekem

tek a rovasok és a lépések miatt, de még sem tudták, hogy hány lépés történt az Alsókaputól a Felsőkapuig, s hányszor fordultak meg az elülső és a hátulsó kerekek. Végre egy polgár jött hozzájuk és mondá: Az elülső kerekek hamarabb fordulnak meg, mert valamivel kisebbek, mint a hátulsók. Akkor azt mondja A: So drum!¹⁾ Arra bementek a városba és lerakták a vasat. Pósta. Harmincadhivatal. Róm. kath. és ág. ev. templom.

Közli: DR. HAJNÓCI R. JÓZSEF.

(ezt Balázsnak kellett mondania) 6 lépéssel többem is van. (András mondja) Hogyan van ez? néked 6 lépéssel többed van és nekem is többem van 6 lépéssel, s a rovasok nem egyeznek?

¹⁾ Igen, azért!

CSALÁDTÖRTÉNET.

Máriássy János osztálylevele (1738).

Én Márkusfalusi Marjassy János, nehaj üdvezült Feleségemtől Gradeczi Stansicz Sophia Aszonytól született Gerkém közt kívánvan éltében az Anyai jószág felől, ósztályt közötek tennem, amintis, mely Gyermekeimet máris szárnyokra becsátottam, ugy mint Marjassy Borbála a ki is Kyss Pál Uramhoz menne férjhez, nem külemben Marjassy Imre fiam, a ki is megházasodott; Mint hogy pedig még két hajadon Leányom lévén, Mária és Soffia a melyeknek Tutorságok ugy Curatorságok magyar Országi Törvénye szerint Engemet mint Attyát illeti, azt annak modalitása szerint az részeket ugy mint Attyok maghamhoz veszzsem, gondgyát visellyem minden számvetés nélkül tartom. Et quidem.

Primo. — Batiszfalusy Portio, mely van Két Ezer három száz negyven nyolcz forintban d. 34. — Mint hogy pedig sok külséget épületre tettem fel épétvén Serfüzü házat, egész hozza tartozando eszközel, ugy az Udvarnak Restauratioját melyet infestálni Három száz forintban kívántatott: Minthogy pedig az Substratum Józságh, egy egy részre Két Ezer húz Magyar forintra mégyen és 33 pénzre; Arra valo nézve bonificatio lótt az két Leánynak ugy mint Marisnak és Soffiának, Batiszfalusy jószágbul hatszas huszon nyolcz forint Innen.

Secundo. Marisnak és Soffiának Ganoczy, Kisoezy és Filicz Portio aestimalvan edgyütt az tett épületekkel, ugy mint udvarházzal Fürdővel s más hozzátartozandó alkalmatosságokkal Két ezer ötszáz ötven forintban, ahoz jutott emlétett Batiszfalusy jószágbul hatszáz huszon nyolc forintban négy Fertály melyekből két fertályt Maczkoff Ondrus, harmadikon Ivanoff Imre, negyedikén Kovacsoff Martin resideálnak, hoza tartozandó ab antiquo Spectantibus appertinentiis, mint hogy pedig nem adaequalya

kettűnek ilyen Summa mint Fiam Marjassy Imrének bonificaltatik ugyan szegény Feleségemnek juttot Fridmanyi Portioja mely registraltatott hét szaz ötven magyar forintba, megis annak adaequatiojához cambialiter Lomniczy Portióért sepuiralo Zavadkan egy fertaly ugy mint Galajda Ondrej száz tizenkét forintban és 66 Pénzben.

Tertio. Marjassy Borbalanak Kyss Pál Uram házas Társának Kaczvinki Malom három száz forintban Felső Sunyavan hat fertalyos mellyet a proportione aestimáltatott, hat száz forintban Lomniczi és Hunszдорff Portio hasonlo képpen a proportione aestimáltatott hat száz harmincz három forintra. — Zavadkan három fertaly ugy mint Jano Galajda, Ondrej Kolodgy, Jano Fajrez hoza valo tartozando appertinentiákkal edgyütt Négy száz nyolczvan hét forintban 34 Pénzben, és így egy egy részre amint felyebb meg van írva jutott 2020 forint 33 Pénz.

Quarto. Kesmarky ház és Lőcse alat valo Majorház nem külemben a Szülük Osztatlanul maradnak azonkivül mely jószágot váltott a Familia az Leany Agtul ugy mint Néhay Marjassy Imre Ur Leanyitül Marjassy Janosnak maradt.

Quinto. Bizonyos Passiva adossagim levén mellyeket rész szerint Szegény Feleségemmel tettem, mély reszeben edgyüt Feleségemmel ugy mint Ezer szaz Forintban obligaltuk Hegyej nevü Szülüt, mint annak kifizetése vagy pedig az Szülűnek resignatioja ugy az több adósságnak letétele továbbra haladot még valaki közülünk valami modálitalas mágara fog valalni — azoknak exolutioját.

Sexto. Minthogy két hajadon Leányom léven, azoknak ki adasa és emaritatioja mint saját jószágbul kitelni kivantatik.

Septimo. Melly vevést tettem, az engemet illetvén, ki mint accomodalmi fogja maghat varjon Attaj Gratiamat.

Octavo. A Szarvas Marhat ugy mas ingo bingo Portekat ertven Ezüstet, On és Rézmivet, mellyeket szegény Feleségemmel vettem és osztaly szerint jutvan magham ezirant Germekeim közet fel osztom.

Pro Coronide, az egymásra háramlandó in defectu (kitől Isten óvjon) succesiot reservaljak és senkinek ne legyen szabadtt az jószágbul elvesztegetni, Száz Arany büntetés alatt, hogy ha pedig a szükség reá kényszerítene az Atyafiakat leg előszer tartozik megkinálni. — Melynek nagyobb bizonyosságára ezen Levelt kiadtam áláb irt Coramisalo Attyafiak jelenléteben, s mi

Gyermekej hasonló képpen respective subscribalyuk. — Datum Batiszfalva. Die 29. May. 1738.

Mariassy János úgy mind kétt Leányomnak Tutora és Curatora. (Pecsét.)

Marjasi Borbala

Mariassy Imre (Pecsét.)

Én előttem Mariassy Sigmond (Pecsét.)

Gradecki Stansich Horvath Imre elütt. (Pecsét.)

Kys Pál mp. (Pecsét.)

Eredeti je papiron, a Korponay család iratai között 96. sz. a.*)

Közli: KORPONAY KORNÉL.

*) *Megjegyzés.* Máriássy Jánosnak Mária leánya később Podhorányihoz, Zsófia pedig Vitalis Istvánhoz ment férjhez. — Vitalis István megvette úgy a Kyss mint Podhorányi féle gánoczi részt, leánya Zsófia pedig férjhez ment Korponay Antalhoz, e sorok közlőjének dédatyjához. — Így jutott a gánóczi birtok a Korponay családhoz. Ugy Máriássy János, mint leánya Zsófia arcképe, s ez utóbbinak menyasszonyi ládája és gyűrűje jelenleg is birtokomban vannak.

KISEBB KÖZLÉSEK.

Két adat a szepesi bányatörténethez.

I.

Gölniczbánya 1487 július 29.

Gölniczbánya és Szomolnok bányavárosok bírája és esküdtejei, Durholcz Pál Kassa város bírójának kérelmére hiteles formában kiadják annak az ítéletnek tartalmát, melyet e bányavárosok hatósága ugyanez év június hó 18-án hozott a fentnevezett kassai bíró és Rozsnyó város tanácsa, mint Herman János rozsnyói polgár képviselője között felmerült ügyben. Ez ítélet szerint mindkét fél megtartja eddig bírt bányáját: Durholcz Pál a „Salamon“ nevű bánya három tárnáját, Herman János pedig a „Poltirkuchen“ nevű bányának egy tárnáját.

Wir Richter und Gesworn Purger der Pergstett Gilnicz und Smolnicz Bekennen auffentlich mit diszem priff, das yn dem Jore zoman schreibt M^oCCCC^oLXXXVII noch Christi Gepurth und am negsten Sontag noch Jacobi vor uns komen ist der namhafftige und edele Herr Paull Durhölcz Rathman und etwan Richter der Stadt Casschau, anlangende uns yn vollen Ratth mit fleyssiger beht, das wir ym wolden reychen und geben schrifflichen den Awszsprach des Vrtils, das denne noch rechte von uns irfunden und geschehn ist am negsten Montag noch des heyligen Leichnamstag yn dem obenbenumptn Jore von zeynetwegen an eyne und am andirn teyll der ersamen Rothis von Rosznaw, der zich denne dyzelbige Czeyt herr Hanns Hermans Zach (= Sache) angenommen hatt noch gewonheyth und Awszweyssung *des Pergrecht*. Hyrumbe wir anzehende zulche fleyssige beth vnd billiche Begir des vorgemelten Herrn Paull Durholcz noch Ordnung des Rechten vorleyhe wir ym und geben eyn schriffliche Bewerbung des obgemelten Urtils und Awszsprochs yn der

leyhe weysze geschehen, das eyn yetzlich Teyl yn dem Felde adir Lehn zeyner Schochte zol pleyben, Herr Paul Durholez nemlichen bey den dreyhen Schechten des Pergwercks czum Zalmon und Herr Hanns Herman bey dem Schochte des Pergwercks czum Poltirkuchen genanth und alz zy yn beyderzeyt vorlegen zeynt und gegeben am Tage, alzo zullen zy ir auch geprawchen und dy beholden yn der Thiffe. An welchem Vrtil und Awszsproch zy yn auch bederzeyth haben lassen genugen, Durch welcher Zach Stercke und pessere Zicherheyth haben wir dyszem Priff unser grosstes Stadt Sigel lassen auffdrucken. gegeben auf der Gilnicz ym Jore und am Tag, alz voranbenümpft ist.

(Eredetije papiroson, rányomott, zöld pecsét töredékével, Kassa város levéltárában 607. sz. a.)

II.

Kassa 1525.

Kassa város levele Szapolyai György szepesi főispánhoz, hogy a város a Szapolyaiaktól bérelt szomolnoki bányáját csak az esetben művelheti eredményesen, ha Szapolyai a kitermelt ezüst márkájának az árát felemeli.

Ad Georgium comitem Scepusiensem 1525.

Post servitorum recommendationem Magnifice Domine.

Nolumus eandem fugere, quod nos *montana Schmolniciae* sub Magnificentiae Vestrae ditioe non sine magnis nostris sumptibus adhuc diligenter coli facimus, etiam in tanta plumbi, avenae et aliarum omnium pene rerum penuria ac summa caritate, quae deinceps ut commodius et sine nostra iactura coli possemus, Magnificentiam Vestram rogamus et obsecramus summpere, ut *marcam argenti* maiori, quo et alibi praecio ad cameram recepti facere gratiose dignetur ut fodinae Magnificentiae Vestrae uberiori fructu et absque nostrae laboris dispendio in cultura conservare possemus, qua in re propensam M. V. clementiam in relatione gratiose exspectamus. Quem Deus Optimus longaeve vitae felicem conservaret vehementer optamus.

(Eredeti fogalmazvány Kassa város levéltárában, lajstromozatlan.)

Közli: KEMÉNY LAJOS.

KÖNYVSZEMLE.

Folyóiratok szepesi vonatkozásai.

— A *Századok* 1914. évi 135. lapján Iványi Béla dr. ismerteti társulatunk legutóbbi kiadványát: a Hain-féle lőcsei krónikát. — Ugyanez évfolyam 149. skk. II-jain dr. Veress Endre „Mikor lett protestánsná Berzeviczy Márton?“ címen egy bírálatra felelve megállapítja, hogy e XVI. századbéli kiváló szepesi férfi áttérése a protestáns vallásra még gyermekkorában történhetett, ha ugyan nem lutheránusnak született.

— Az *Egyetemes Philologiai Közlöny* 1914. évi 247—248. lapján ismertetést ad Gréb Gyula dr.-nak folyóiratunkban megjelent „A szepesi hunok“ című cikkéről és ugyancsak ismerteti Gréb dr.-nak a „Mitteilungen der Schlesischen Gesellschaft für Volkskunde“ 1913. évi folyamában (92—97. l.) megjelent „Schlesisch und Oberzipsisch“ című tanulmányát. — Ugyanez évfolyam 795—96. lapján Gréb Gyula dr. ismerteti a Társulatunk kiadásában megjelent Hain-krónikát nyelvészeti szempontból. — Az 1915. évf. 104—112. l.-jén Trostler József kezdi meg „A Magyar Simplicissimus s a Török Kalandor forrásai“ című tanulmányát, melyben e műnek a Grimmshausen-féle Simplicissimussal és a nyomában keletkezett simpliciadokkal való összefüggését tárgyalja. A Magyar Simplicissimus tudvalevőleg a szepesi városokról és a Tátráról is szól. Az 1683-iki első kiadás hely nélkül jelent meg; sokáig azt hitték, hogy Lőcsén nyomódott. Trostler szerint a kiállítás technikája Ulmra vall.

Különösen fontos szepesi szempontból a Phil. Közl. 1915. évi 601—604. II.-jain foglalt cikk. „A szepesi német tájszótár“ címen Gréb Gyula dr. bejelenti, hogy ez a nagy forrásmű, melyet a Magyar Tudományos Akadémia ad ki Gréb dr. feldolgozásában, immár megjelenőfélben van: az első füzet nemsokára kikerül a

sajtó alól. Gréb dr. a cikk keretében ismerteti a kidolgozás főbb elveit, a munka anyagát, irányát, célját. Hogy mi a jelentősége ennek a szepesi német nyelvjárás szókincsének rendszeres és tudományos egybefoglalását célzó kiadványnak, azt majd az első füzet megjelenése után fogjuk méltatni. Egyelőre csak örömkönetek adunk kifejezést a M. Tud. Akadémia elhatározásán és azon, hogy a kiadás olyan kiváló, modern szakemberre van bízva, mint amilyen Gréb Gyula dr., ki maga is szepesi ember és aki erre a nagy munkára teljes ambícióval, odaadó szeretettel vállalkozott.

— A *Hadtörténelmi Közlemények* 1914. évfolyamának 639—653. lapjain Görgey Albert „Görgey György kapitány jelentése ezredéhez török fogságból“ címen közli az 1788-iki török háborúban fogságba került Görgey György Nádasdy-gealozredbeli kapitánynak 1789. márc. 16-án kelt jelentését fogságba jutásáról, fogságban szerzett tapasztalatairól, élményeiről, nehéz sorsáról. A vitéz katonatiszt (szepesi ember, nagyapja Görgey Géza volt szepesi alispánnak) elbeszélése rendkívül érdekes és jellemző az akkori időbeli hadifogság nyomoruságára. Görgey kapitány több mint két évig sínylődött Törökországban, mignem 1791 ápr.-ban sikerült megszöknie és visszajutni hazájába, ahol katonai érdemeiért megkapta a kapitányi rangot, nyugdíjba ment és Szepesben telepedett le.

F. J.

TÁRSULATI ÜGYEK.

Szepesmegyei Történelmi Társulat.

Kimutatás

az 1913-ik évi bevételekről és kiadásokról.

Szám	Bevétel	K		Szám	Kiadás	K	
		f				f	
1.	Pénztári maradvék 1912. évről	8794	58	1.	Nyomtatás	709	70
2.	Tagdíjhátralék 1910 évre 1 tagtól	4	—	2.	Tisztviselők tiszteletdíja	600	—
3.	Tagdíjhátralék 1911 évre 3 tagtól	12	—	3.	Szerkesztői és írói díjak	1135	—
4.	Tagdíjhátralék 1912 évre 247 tagtól	988	—	4.	Segély	200	—
5.	Tagdíj 1913 évre 333 tagtól	1332	—	5.	Visszavásárolt kiadványok	24	—
6.	Tagdíj 1914 évre 16 tagtól	64	—	6.	Raktár	30	—
7.	Bekötési táblákért	273	—	7.	Krónikához beköt. táblák	236	40
8.	Évkönyvekért	120	48	8.	Szepesi Múzeumnak	1082	50
9.	Műemlékekért	95	20	9.	Portó és egyéb kezelési költség	283	—
10.	Adományok a Lőcsei Krónika kiadására	700	—	10.	Pénzmaradvány 1913 évi december 31-én	9939	78
11.	Múzeumnak állami segély	1100	—				
12.	Múzeumnak Lőcse várososa segélye	300	—				
13.	Muzeumi perzsely gyűjtése	2	61				
14.	Visszatérített portódíjak	6	97				
15.	Kamat	447	54				
		14240	38			14240	38

Lőcse, 1912. évi december 31-én.

Förster Rezső

(P. H.)

pénztáros.

Megvizsgáltuk, a fedezeti okmányokkal összehasonlítottuk és helyesnek találtuk.

Lőcse, 1914. évi június hó 20-án.

Páter Kálmán.

Szécsey István.

Kimutatás

az 1914-ik évi bevételekről és kiadásokról.

Szám	Bevétel	K		Szám	Kiadás	K	
		f				f	
1.	Pénztári maradék 1913. évről	9939	78	1.	Nyomatás	967	40
2.	Tagdíjbatrálék 1912 évre 3 tagtól	12	—	2.	Tisztviselők tiszteletdíja	600	—
3.	Tagdíjbatrálék 1913 évre 165 tagtól	676	—	3.	Szerkesztői és írói díjak	696	50
4.	Tagdíj 1914 évre 268 1/2 tagtól	1074	—	4.	Raktár	30	—
5.	Tagdíj 1915 évre 24 1/2 tagtól	98	—	5.	Szepesi Múzeumnak	323	50
6.	Előfizetés Közleményekre 4 tagtól	24	—	6.	Közlemények I—V. évfolyamainak átvétele	300	—
7.	Műemlékekért	20	—	7.	Szepes váráról 8100 drb fénykép készítése	355	48
8.	Krónika- és Évkönyvekért	43	25	8.	Portó és egyéb kezelési költség	164	99
9.	Térkép- és bekötési táblákért	6	80	9.	Pénzmaradvány 1914. évi december 31-én	9433	98
10.	Közleményekért	8	09				
11.	Lőcse városi múzeumi segélye	300	—				
12.	Muzeumi perzsely gyűjtése	3	12				
13.	Görgey István hagyatéka	200	—				
14.	Visszaküldött írói tiszteletdíj	6	75				
15.	Kamat	460	06				
		12871	85			12871	85

Lőcse, 1914. évi december 31-én.

Förster Rezső
pénztáros.

(P. H.)

Megvizsgáltuk, a fedezeti okmányokkal összehasonlítottuk és helyesnek találtuk
Lőcse, 1915. évi július hó 16-án.

Páter Kálmán.

Szécsey István.

A Sváby Frigyes-féle jutalomdíj-alapnak elszámolása 1913. évre.

Szám	Bevétel	K	f	Szám	Kiadás	K	f
1.	A magyar koronajáradéknak 1816,182. sz. 1000 K 4% kötvénye vételárban	944	10	1.	A magyar koronajáradéknak 1816,182. sz. 1000 K 4% kötvénye vételárban	944	10
2.	Annak 1913. évi kamata	40	—	2.	A lőcsei kir. kath. főgimnáziumnak az 1913. évre kiadott jutalomdíj	20	—
3.	Készpénzmaradék 1912. évről	66	41	3.	A lőcsei m. kir. áll. főreáliskolának az 1913. évre kiadott jutalomdíj	20	—
4.	Annak 1913. évi kamata: 1'64 K 1'36 » =	3	—	4.	Maradék készpénzben 1913. dec. 31-én	69	41
		1053 51				1053 51	

Lőcse, 1913. évi december 31-én.

Förster Rezső
pénztáros.

(P. H.)

Megvizsgáltuk, a fedezeti okmányokkal összehasonlítottuk és helyesnek találtuk.
Lőcse, 1914. június hó 20-án.

Páter Kálmán.

Szécsey István.

A Sváby Frigyes-féle jutalomdíj-alapnak elszámolása 1914. évre.

Szám	Bevétel	K	f	Szám	Kiadás	K	f
1.	A magyar koronajáradéknak 1816,182. sz. 1000 K 4% kötvénye vételárban	944	10	1.	A magyar koronajáradéknak 1816,182. sz. 1000 K 4% kötvénye vételárban	944	10
2.	Annak 1914. évi kamata	40	—	2.	A lőcsei kir. kath. főgimnáziumnak az 1914. évre kiadott jutalomdíj	20	—
3.	Készpénzmaradék 1913. évről	69	41	3.	A lőcsei m. kir. áll. főreáliskolának az 1914. évre kiadott jutalomdíj	20	—
4.	Annak 1914. évi kamata: 1'71 K 1'42 » =	3	13	4.	Maradék készpénzben 1914. dec. 31-én	72	54
		1056 64				1056 64	

Lőcse, 1914. évi december 31-én.

Förster Rezső
pénztáros.

(P. H.)

Megvizsgáltuk, a fedezeti okmányokkal összehasonlítottuk és helyesnek találtuk.
Lőcse, 1915. július hó 16-án.

Páter Kálmán.

Szécsey István.

A Szepesmegyei Történelmi Társulatnál megszerezhető kiadványok.

	Tagoknak		Nem tagoknak	
	K	f	K	f
1. A Szepesmegyei Történelmi Társulat Évkönyvei:				
I—VIII. (különféle értekezések), A III. V. VI. VII. és VIII. évkönyv ára egyenként	2	—	4	—
Az I. II. és IV. évkönyv ára egyenként	4	—	4	—
IX—X. (Hajnáci: Lőcse város levéltárának tartalomjegyzéke 1—2. rész). Egy-egy rész ára	2	—	4	—
XI. Weber: Harmadik Pótlék Szepesmegye okirattárához. Ára	2	—	4	—
XII. Emlékkönyv a Szepesm. Tört. Társ. fennállása 25-ik évéről. Ára	2	—	4	—
XIII. Bal J.: Szepesvára története. Ára	2	—	4	—
2. A Szepesmegyei Történelmi Társulat Milleniumi Kiadványai:				
I. Demkó: A társulat 12 évi működése; Weber: Szepesvármegye tört.-irod. bibliográfiája; Münnich: A Szepesség őskora. Ára	2	—	4	—
II. Sváby: A Lengyelországnak elzálogosított tizenhárom szepesi város története. Ára	4	—	4	—
III. Hradzsky: A szepesi tiz lándzsások széke története. Ára	2	—	4	—
IV. Pirhalla: A szepesi prépostság története. Ára	2	—	4	—
V. Demkó: Lőcse története. Ára	2	—	4	—
VI. Sváby: A Szepesség szociológiai viszonyai a XVIII. és XIX. században. Ára	2	—	4	—
3. Szepes vármegye történeti térképe. Ára	1	—	1	—
4. Szepes vármegye Művészeti Emlékei:				
I. rész: Építészeti Emlékek. Irta Divald Kornél. Ára	5	—	8	—
II. » : Szobrászat és Festészet. Irta Divald K. Ára	8	—	12	—
III. » : Iparművészet. Irta Divald Kornél. Ára	5	—	8	—
A három rész együtt rendelve {				
fűzve	16	—	24	—
kötve	20	—	28	—
Bekötési tábla	2	60	2	60
5. <i>Hain Gáspár Lőcsei Krónikája</i> I—III. füzet. Ára	12	—	15	—
Egy-egy füzet ára	4	—	5	—
Bekötési tábla a teljes műhöz	2	—	2	—
6. A <i>Közlemények Szepesvármegye Múltjából</i> régibb, I.—V. (1909—1913.) évfolyamai. Áruk évfolyamonként	3	—	4	—
Egyes füzet ára	1	—	1	25

Mindezen kiadványok az ár előzetes beküldése mellett megrendelhetőek Förster Rezső társulati pénztárosnál (Lőcse). Az Évkönyvek I. II. és IV. folyamát, valamint a Millenniumi Kiadványok II. kötetét (Sváby: A 13 szepesi város története), mely kiadványokból csak néhány példány van raktáron, egyenként 4 kor.-ért visszaváltja a társulat pénztárosa.

A SZEPESMEGYEI TÖRTÉNELMI TÁRSULAT
ÉVKÖNYVEINEK XV. FOLYAMA.

KÖZLEMÉNYEK

SZEPES VÁRMEGYE MÚLTJÁBÓL

A SZEPESMEGYEI TÖRTÉNELMI TÁRSULAT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTI:

DR. FÖRSTER JENŐ

VÁRMEGYEI LEVÉLTÁRNOK, TÁRSULATI TITKÁR.

MEGJELENIK NEGYEDÉVENKÉNT.

A TÁRSULAT TAGJAI ÉVI NÉGY KORONA TAGDIJ FEJÉBEN ILLETMÉNYŰL KAPJÁK.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGY ÉVRE HAT KORONA.

LŐCSE, 1915.

KIADJA A SZEPESMEGYEI TÖRTÉNELMI TÁRSULAT.

REISS J. T. KÖNYVNYOMÓ INTÉZETE.

TARTALOM.

	Lap
<i>Név- és tárgymutató a »Közlemények Szepes vármegye múltjából« I.—VII. (1909—1915) évfolyamához. Összeállította: Takács Sándor</i>	49
<i>Függelék: Tartalommutató ugyanahhoz. (A) Értekezések, cikkek, ismertetések szerzőik szerint. B) Ismertetett könyvek, folyóiratok, cikkek, felolvasások ezek szerzői és szerkesztői szerint.) Összeállí- totta: Takács Sándor</i>	147

1915. évi december 1-től 1916. évi augusztus 31-éig
beérkezett tagdíjak (évi 4 K).

1913. évre:

Wiese Gyula.

1914. évre:

Budapesti tud. egyetem művelődéstörténeti gyűjteménye, Bihar vármegye, Fux Antal, Gólián Pál, Gretzmacher Gyula, Győr város tanácsa, Juhos Gyula, Kauffmann Aurél, Kárpáti Múzeum, dr. Kiss István, Lányi Gusztáv, Ludmann Gyula, Merz Pál, Moesz Gyula, Okolicsányi-Zsedényi Ede, Piovarczy Jenő, Reigl László, Selmeczbányai bány.-erd. főisk. ifjusági köre, Scholtz Gusztáv püspök, Scholtz Jenő, Széll Zoltán, Végh Kálmán, Vizi Dezső.

1915. évre:

Dr. Alexy János, dr. Ábrányi József, Bares Gyula, Barla-Szabó Titusz, Bartholy Béla, Bauer József, Beer Mór, Benigny János, Bihar vármegye, Blay István, Bojársky Béla, dr. Bojársky Béla, Braun Fülöp, Breznyák János, Budapesti tud. egyetem művelődéstörténeti gyűjteménye, Burián Lajos, Czebányi Kornél, Dénes Ferenc, Dideczky János, dr. Divéky Adorján, Eperjesi collegium könyvtára, Fábry Sándor, Fleischhacker Lajos, Förster Gusztáv, dr. Förster Jenő, Förster Rezső, dr. Fried Mór, Fux Antal, Gloser János, Gólián Pál, Görgey Gusztáv, Greschik Viktor, Gretzmacher Gyula, Grósz Lipót, Gundelfinger Kálmán, Győr város tanácsa, dr. Hajnóci R. József, Hajts Lajos, Halmi László, Hedry Pál, Hendl Lénárd, Hensch Aladár, Hoepfner Gusztáv, Hornung Albert, Horváth János, dr. Hritz Artur, dr. Hritz Kálmán, dr. Hritz Lajos, Iglói ev. polgári fiúiskola, Iglói izr. elemi iskola, Illgenn Antal, Jermy Sándor, Juhos Gyula, br. Jungenfeld Edmundné, Jurkovich Emil, Kail Aladár, Kalmár Elek, Karácsony János, Kardeván Vilmos, dr. Kardeván Ernő, Kaynár Gyula, Kauffmann Aurél, Kális Sándor, Kárpáti Múzeum, Késmárk város tanácsa, Késmárki ev. liceum, Késmárki felső kereskedelmi iskola, Kiss Győző, dr. Kiss István, Klimkó Mihály, dr. Knodt Gusztáv, Kompanyik Coelestin, Kottler Béla, Kovács Sándor, Kubaszky János, Kubik János, Kurovszky Adolf, Lányi Gusztáv, dr. Lederer Miksa, Legeza István, Lersch Kornél, Lőcsei kir. kath. főgimnázium, Lőcsei kir. kath. főgimnázium ifjusági könyvtára, Lőcsei főgimnázium Jókai köre, Lőcsei áll. főreáliskola, Lőcsei főreáliskola ifjusági könyvtára, Lőcsei főreáliskola Arany

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ
A
KÖZLEMÉNYEK
SZEPES VÁRMEGYE MÚLTJÁBÓL

I.—VII. (1909—1915) ÉVFOLYAMÁHOZ

ÖSSZEÁLLÍTOTTA

TAKÁCS SÁNDOR.

STATUTE

COFFEE

THE

ACT

OF

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

ELŐSZÓ.

Jelen név- és tárgymutató a „Közlemények Szepes vármegye múltjából“ I.—VII. évfolyamában felhalmozott anyagot óhajtja a tudományos kutatás és a családtörténeti érdeklődés számára könnyebben hozzáférhetővé és kezelhetővé tenni. E feladatnak megfelelően a családtörténet céljaira tartalmazza a mutató a Közleményekben előforduló összes személyneveket, zárójelben jelezve a szöveg különböző helyein található eltérő írásmódokat is. A helynevek mindazon esetekben bejutottak a mutatóba, amikor az illető hely reá bármely szempontból jelentős kapcsolatban fordult elő. A könnyebb kezelés céljából jeleztem a többször szereplő helyeknél a tárgykört, melynek keretében a szóbanforgó hely előfordul, a széleskörű tárgyneveket pedig alkotó részeire bontottam. Így pl. az igazságszolgáltatás egyes részletei iránt érdeklődőknek a keresett adatok bizonyítás, büntető eljárás stb. cím alatt állnak rendelkezésükre, míg az egész kérdéssel foglalkozók „igazságszolgáltatás“ címszó alatt felsorolva találják az összes alcímeket. A név- és tárgymutatót a hét évfolyamnak szerzők szerint összeállított tartalomjegyzéke egészíti ki.

Lőcsén, 1915 október hó.

TAKÁCS SÁNDOR.

RÖVIDÍTÉSEK.

c.	= című.	m.	= műve, vagy művének.
cs.	= család.	mell.	= melléklet.
d.	= diák.	nsp.	= nemességigazoló pere.
ism.	= ismertetése.	özv.	= özvegy.
k.	= község.	Sz.	= Szepesség.
L.	= Lőcse.	sz.	= szepesi.
l.	= lőcsei.	vm.	= vármegye.
la.	= lakos.	IV. 183	= negyedik évfolyam,
l. t.	= leszármazási táblája.	183.	oldal.

A.

- Abaffy András I. 81.
 Abcziher Bálint I. 169.
 Abcziler Menyhért I. 167.
 Abhortis lásd Augustini.
 Abrahamovszky Hermolaus I.
 47. — Katalin IV. 112. —
 Kristóf I. 46.
 Abschatz II. 52.
 Achacius leibici d. I. 95. l. d.
 I. 97.
 Acél (Aczel, Azel, Atzély, Aczély)
 Balázs III. 54. — János I. 5.
 46. III. 177. IV. 226. — Kris-
 tóf I. 46. — Mihály III. 178.
 Aderján István VI. 64. 66. 70.
 114. 135.
 Adolf sz. prépost VII. 12. 14.
 Adó arany- II. 35. — beszállá-
 solástól való mentességért II.
 209. — census I. 3. 81. 149.
 153. 202. 213. II. 149. 208. VI.
 21. — hadi I. 158—169. 224—
 236. II. 209. — jobbágyoktól
 VI. 21. — lelkészekről III. 89.
 90. mentesség III. 47. 113. IV.
 178. — nyugta III. 111. 113.
 VI. 97. — szedő I. 4. VI. 96.
 97. — szepesi szászoktól II.
 143. — subsidium I. 4. — ter-
 ragium V. 96. 97. — termé-
 szetben I. 5. — tizenhárom vá-
 rosban IV. 156. 157. V. 62. 66.
- vonatkozások krakói levél-
 tárban III. 7. — zsarolás V.
 32. — zsidóktól III. 183. 186.
 lásd még tized és az egyes vá-
 rosoknál adó alcim alatt.
 Adósság V. 254.
 Adrián l. kántor I. 224. 235.
 sz. d. I. 93.
 Aistachii Zsuzsanna II. 45.
 d'Ajasasz tábornok II. 52.
 Akay György III. 178,
 Alacskai Jánosné III. 105. 115.
 Alauda Bertalan II. 38. — bíró
 IV. 100. 101. 102. — István I.
 109. — József II. 38. 220. 222.
 — Katalin V. 157. — Zsuzsanna
 II. 38.
 Albert (I.) I. 100. — branden-
 burgi IV. 51. 52. 56. — herceg
 I. 198. II. 50—53. — krakói
 polgár III. 135. 141. — lengyel
 király II. 50.
 Albert (Albrecht) György III.
 134. 200. — János III. 224.
 Aleznaw János III. 198.
 Alexander Béla III. 206. —
 cs. II. 148. — János V. 112.
 Alexi Anna IV. 108.
 Alföld I. 42.
 Ali bég I. 100.
 Alkalmazottak lásd tisztvise-
 lők és lásd egyház,

- Alle di welt Bálint I. 166.
 Almás k. II. 204. VII. 14.
 Almássy (Almassy) Ambrus II.
 39. — Anasztázia II. 39. —
 András I. 237. — Constantia
 I. 238. — cs. nsp. IV, 42. —
 Emeritus Decurio I. 237. —
 Ferenc I. 238. II. 39. III. 176.
 — Hedvig II. 39. — Ignác I.
 238. — Imre I. 46. 238. II. 39.
 — István I. 237. — János I.
 79. 108. 238. — J. V. 43. —
 Kristóf II. 39. — Lajos I. 173.
 193. 194. 199. II. 202. V. 246.
 VI. 85. — Margit II. 39. —
 Mátyás I. 237. — Miklós I. 111.
 III. 44. — özv. I. 107. 175. —
 Pál II. 39. — Terézia I. 238.
 — Zsuzsanna I. 175. II. 96.
 Alth András I. 242. — cs. II.
 106. — cs. nsp. és l. t. IV. 42.
 43. 44. — Dorottya II. 240. —
 Mihály I. 242. — Sámuel I. 242.
 Altmann Borbála II. 39. —
 Gáspár II. 39. — János György
 I. 172. — Márton II. 39. —
 Pál I. 21. 106. 172. II. 39. —
 Tóbiás I. 172. — Zsigmond II.
 39. — Zsófia I. 172.
 Alvinczy (Alvinczi) Péter I. 76.
 81. 87. II. 27. 28.
 Amandus l. d. I. 96.
 Ambrosius IV. 199. — l. la.
 I. 167. — l. kántor I. 225. 235.
 — podolini d. I. 93. — sze-
 pesvoraljai d. I. 94.
 Ambrózy Lajos I. 175. — Mária
 V. 43. — Sebestyén I. 20.
 Ambrus lásd Ambrosius.
 Amczér Antal III. 199.
- Amnesztia I. 32.
 Amruzy Margit II. 42.
 Andaházy Antal I. 241. II. 195.
 — Imre I. 239. — özv. I. 239.
 András — durándi pap V. 34.
 — fuvaros VII. 36. — iglói pap
 II. 172. — késmárki d. I. 92.
 97. — l. aranyműves III. 142.
 201. IV. 226. — l. d. I. 91. 95.
 l. késes I. 164. — l. téglaegető
 I. 168. — lomnici d. I. 96. —
 malompataki d. I. 95. — már-
 kusfalvi d. I. 95. — merényi d.
 I. 96.
 Andrászi rovásszedő I. 4.
 Andrásy cs. II. 100. — György
 V. 246. — István I. 26. 27. 35.
 36. 119. 120. 178. 179. II. 7. 8.
 IV. 24. 29. 97. 98. 101. 102.
 VI. 3. — Pál IV. 97. 102.
 Andreanszky V. 168. — Sán-
 dor I. 174.
 Andriánszky Péter I. 207. —
 Zsigmond III. 177.
 Anna boszorkány II. 247—249.
 Antal késmárki d. I. 91. — kis-
 kuncfalvi d. I. 91. — l. ács I.
 61. — l. d. I. 96. — l. haran-
 gozó III. 137. 197. — l. la. I.
 163. — l. mészáros. I. 161. —
 mateóci d. I. 91. 96. — podo-
 lini d. I. 95. — szepesbélai d.
 I. 90. — sz. d. I. 90. — sze-
 pesszombati d. I. 96. — szo-
 molnoki d. I. 96.
 Antiqua villa I. 90.
 Apácazárdá VII. 13.
 Apelles Boldizsár III. 226. IV. 85.
 Apponyi Albert I. 60.
 Apród VI. 2.

Apród Miklós IV. 134.
 Aranyassy Katalin V. 45.
 Aranyossy János I. 171.
 Arday Mihály II. 5.
 Arnold V. 258. — sz. várispán
 VII. 12. — tizenhárom város
 grófja IV. 176.
 Arrainoschi Boldizsár V. 111.
 Asbóth Ilona VI. 56. — János
 VI. 11. 12. — Jánosné II. 48.
 Asguthi (Asgwthy) György III.
 54. — János I. 46.
 Aspremont Gobert II. 71. IV.
 128.
 Astrologia VI. 150. 151. lásd
 csillagászat.
 Aszalay István I. 204.

Asztalos lásd céh és ipar.
 Asztalosmunkák árai V. 82.
 Asztrik VII. 3.
 Attomyr József II. 193.
 Atyalövész III. 154. 155. 156. 157.
 Atyamester V. 118. 119. 145.
 Augsburgi János IV. 188.
 Augustini (ab Hortis) cs. II.
 38. — cs. nsp. IV. 42. — György
 II. 39. — János I. 107. 173.
 — Keresztély II. 39. 125. —
 Miklós III. 175. — özv. I. 172.
 — Renatus II. 39. — Sámuel
 I. 107. V. 74. 75. 76. VI. 39.
 — Simon III. 229.
 Awczzer Antal III. 200.
 Ax Gergely I. 230.

Á.

Ábrahám, Tywan fia V. 256.
 Ábrámfalvi Gergely III. 107.
 Ács lásd céh, ipar.
 Ádám IV. 226. — iglói la. II. 169.
 Ágost lengyel király II. 150.
 III. 4 5. 20. (harmadik) — III.
 8. IV. 156. (második).
 Ágoston I. kovács I. 167. —
 malompataki d. I. 95.
 Ágyú I. 13. 146. II. 132. III. 36.
 39. 40. 41. 166. IV. 158. 159.
 163. V. 2. VI. 26. 97. — öntő V. 2.
 Állattenyésztés- és legel-
 tetés V. 196. — hez adatok Apel-
 les és Bruckner könyvében IV.
 154. V. 263. — késmárki vár-
 ban VI. 22. 28. 29. — L-n
 VII. 34. — Sz-n a XIII. szá-
 zadban VII. 15. — a tizenhá-
 rom városban (1773.) V. 57—

63. — védelme marhavész ese-
 tén II. 211. — lásd még legel-
 tetési jog, ló.
 Állatok vágatási díja V. 83.
 Árszabás lásd hatósági ársza-
 bás.
 Ártörténeti adatok ágyúról VI.
 97. — bányászatról IV. 118—
 122. — birtokról III. 109. 110.
 111. 112. IV. 223. 224. VI. 161.
 162. VII. 39. 40. — borról I.
 18. IV. 9. V. 10. 125. 174. VI.
 157. — dísz tárgyokról III. 172.
 232. 233. — ellátásról III. 9.
 VII. 17. 20. — ezüstről VII. 43.
 — élelmiszerekről III. 31. 36.
 50, 205. IV. 13. V. 2. 29. 79.
 84. 125. VI. 141. — építkezés-
 ről V. 192. VI. 140. 169. —
 — fegyverről VI. 96. — festés-

- ról I. 66. IV. 9. — hintóról IV. 12. — késmárki várról VI. 21. 22. — könyvről IV. 3. 5. — különféléről V. 78. 85. — lakomáról V. 218. — legelőről VI. 168. — lóról IV. 9. V. 8. 174. — malomról VII. 40. — méhről IV. 5. — orgonáról VII. 26. — óráról V. 4. — orvosságról III. 12. — postáról III. 50—52. — ruháról III. 12. V. 9. 80. 81. — sörről V. 79. 125. — szállításról V. 2. 6. — utazásról IV. 232—234. — vendéglőről II. 150. — vizről VII. 33. lásd hatósági árszabás.
- Árumegállítási jog — Kaszán III. 67. — Késmárkon I. 149. — L-n I. 77. IV. 240. VII. 26. — Késmárkon és L-n V. 27. 71.
- Árva vára IV. 22. 28. V. 47. — váralja I. 72. 87. 212.
- Árvíz — Felkán II. 116. — Kakaslomnicon V. 185—194. — mindenfelé VI. 117.

B.

- Baan (Baán) Boldizsár V. 245. 249 mell. — Lajos I. 238. — özv. I. 238.
- Babóczay Ferenc IV. 26. 28.
- Bach Szabina IV. 111.
- Backflesch Jakab I. 162. — Lénárd I. 161. — Lőrinc I. 224. — Márton I. 167.
- Backscheidt Pál I. 247. 249.
- Badány (Badányi) Ádám VI. 9. — Éliás I. 172. — József I. 173. VI. 85. — József nővére VI. 85. — László VI. 114. — Mátyás I. 106. 194. VI. 85.
- Badinszky György I. 109.
- Badtschilder Benedek III. 200.
- Baginszky Lőrinc II. 39.
- Bajesy (Bajezy) György II. 8. 10. 11. IV. 28. 29. 97.
- Bajusz Márton V. 50.
- Bajza József IV. 58.
- Bakócs Tamás V. 11. 12.
- Balassa András III. 54. — Bálint IV. 57. — Pál III. 11.
- Balázs felkai d. I. 91. — fuvaros VII. 36. — I. asztalos III. 206. — poprádi d. I. 95. — szepesolaszii d. I. 93.
- Baleset II. 188. III. 168. 180. 181. IV. 198. V. 28.
- Balka Antal I. 241.
- Ballasch Gergely III. 235.
- Balogh Péter VI. 70.
- Baluch János I. 173.
- Balwyrer János I. 163.
- Banck Erazmus I. 233.
- Baraki János II. 39.
- Barancko György I. 163.
- Barany Mátyás II. 173. 174.
- Baranyay Mátyás III. 11. — Mihály I. 108.
- Baranyi Katalin IV. 48.
- Barád Mihály IV. 20.
- Barányi János I. 175.
- Barczy Godofréd I. 109.
- Barkóczy László III. 175. — Zsigmond III. 175.
- Barna Dorottya V. 43.

- Baronzi György III. 10.
 Bartalossy Lajos I. 172.
 Bartholiny Charitas V. 50.
 Bartholomeus Kolozs I. 84.
 Bartholomides Tóbiás I. 203.
 Bartsch (Partsch, Parsch) Anna
 Mária II. 105. — cs. II. 106.
 114. — Éliás II. 109. — Gáspár V. 198. — János II. 165.
 Péter IV. 190. — Sámuel II.
 167. 168. — Zsuzsanna II. 109.
 Bartus I. 229. — István I. 226.
 — Jakab I. 169. — Orbán I.
 167.
 Bartzy Márton, János, Zsuzsanna
 II. 39.
 Barvolszky (Barwulsky) János
 III. 7. IV. 208.
 Basó Bálint I. 46. III. 54. lásd
 Bazo.
 Batiz ispán III. 66.
 Batizfalva IV. 27.
 Batthány Ferenc I. 5.
 Batyany II. 137.
 Baum Boldizsár I. 226.
 Baumert Jakab IV. 201.
 Bauszner cs. tagjai II. 39. —
 Sámuel V. 155 mell.
 Baxmon Éva II. 45.
 Bay László VI. 1.
 Baytler Pál I. 228.
 Bazo Mátvás III. 38. 39. IV. 116.
 lás Basó.
 Bálint felkai d. I. 96. — göl-
 nicbányai d. I. 96. — izsák-
 falvi pap V. 31. — késmárki
 d. I. 95. — leibici d. I. 91. 94.
 — I. cipész I. 164. — I. d.
 I. 97. — I. festő III. 134. 194.
 — I. lakatos I. 227. — I. la.
 I. 230. — I. tisztviselő I. 167.
 235. — lubló d. I. 93. — po-
 dolini d. I. 96. — szepesszom-
 bati d. I. 93. 97.
 Bánffy cs. I. 88. — Miklós V.
 9. 10.
 Bánó István V. 155 mell.
 Banya II. 35. 143. 144. 147—
 149. 231. III. 6. 7. 16—20. IV.
 118—122. 133. 134. 157. V.
 264. VII. 11. 34. 42. — bíró
 II. 205. 206. lásd ezüst-, réz-,
 sóbányászat és Szomolnok.
 Bányaffy Lajos I, 239.
 Bányay Ferenc I. 45.
 Bárdossy Elek I. 239. 241. —
 János I. 200. — József I.
 241.
 Bársony György II. 153. IV.
 107. VI. 142.
 Bártfa adója I. 5. — és Krausz
 János I. 67—68. — és Stan-
 czel Teofil I. 65—66. — hóhér-
 tartása I. 69. 70-i bíró I. 66.
 68-i járvány II. 167-i lelkész
 I. 67-i nyomdász I. 37. — le-
 véltára III. 65—67. — temp-
 loma I. 67. II. 20. 21. — úri-
 széke I. 72. — városházának
 freskói I. 65—67.
 Bártfai Szabó László III. 192.
 Bártzai IV. 13.
 Báthory András III. 54. V. 32.
 33. 35. — Endre I. 102. — Gá-
 bor I. 103. IV. 77. — György
 V. 13. — István I. 5. 16. 101.
 — Kristóf I. 101. — Zsigmond
 I. 101. 102.
 Bächler II. 115.
 Barendorf lásd Illésfalu.

- Beatrix királyné III. 76—82.
 85. 86.
- Bebek V. 29. — cs. II. 62. III.
 29. 32. 35. — Ferenc I. 100.
 III. 31. 36. 37. 40. 41. VI. 96.
 — György VI. 96.
- Beck Pál II. 55. — Sámuel III.
 170.
- Becskay Mihály IV. 75.
- Becskeházy István II. 6.
- Becsületsértés II. 21—23. IV.
 200.
- Beer (Ber) VI. 44. — András
 IV. 205. — Márton I. 231. —
 Simon III. 199. 200. — Symer
 III. 194.
- Behr Gáspár VI. 92—95.
- Beke cs. II. 39. — Demián, Máté,
 Péter II. 45.
- Bekes Péter I. 116. II. 33.
- Bekkel János III. 152.
- Belcsanszky János IV. 209.
- Belen János I. 92.
- Beler (Beller) György I. 232. —
 Jankó I. 169. — Miklós III.
 145. 199. — Tamás I. 85.
- Belesch Bálint I. 165.
- Belevári Dávid IV. 71.
- Belgiojoso János Jakab IV.
 84.
- Bellaváry V. 168.
- Belsi János II. 39.
- Belyn György I. 163.
- Bemchen Ágoston I. 169.
- Benesik (Bentsik) Antal I. 175.
 — Ádám III. 179. — Boldizsár
 III. 178. — Ferenc I. 238. —
 Gergely I. 47. — Imre I. 175.
 — István I. 47. 238. III. 54.
 — Jakab I. 238. — János I.
4. 7. 175. III. 179. — Johanna
 II. 96. — József I. 238. —
 Máté III. 54. — Szaniszló III.
 54. — Tamás I. 238.
- Benczúr VI. 40. — János V.
 154. — Zsuzsanna IV. 47.
- Bende Mihály III. 178. — Pál
 III. 21. IV. 169.
- Benedek görgői d. I. 94. — kés-
 márkai d. I. 96. — leibici d. I.
 92. 93. — I. cipészI. 162. 229. —
 I. d. I. 96. — I. szabó I. 159.
 — lublóí d. I. 92. — sz. pré-
 post VII. 14. — szepesszombati
 d. I. 92.
- Benedicty cs. II. 62. — János
 I. 172.
- Beniczky IV. 226. 227. —
 András II. 27. 28. 29. 32. —
 Gábor VI. 2.
- Benigni A. Zsófia V. 158. —
 cs. II. 110—111. 114. — Gás-
 pár II. 171. 172. — Judit II.
 165. — özv. II. 149. — Sámuel
 II. 206. — Zsuzsanna II. 96.
- Bentsitz ügyvéd I. 146.
- Bercsényi-né IV. 227. — Mik-
 lós I. 26. 56. 119. 120. II. 4.
 5. 7. 8. 10. 11. IV. 23. 24. 28.
 97—101. 103. 105. 226.
- Beretvás Sámuel I. 172.
- Berg (Bergh) IV. 12. — András
 I. 201. — Donát I. 106. — Er-
 zsébet IV. 211. — Éliás I. 106.
 — János III. 170. — Mihály
 I. 172. — Tóbiás I. 82. 156.
 206. VI. 3. 4.
- Berk (Berck) IV. 12. — András
 I. 106. — Donát VI. 17.
- Berlinus Valér II. 226.

- Bernassewiz Mátyás I. 135.
 Bernát késmárki d. I. 93 — I. kovás I. 160. — szepesváraljai d. I. 97.
 Berta György VI. 89—92.
 Bertalan késmárki d. I. 94. — I. cipész I. 224. — I. kovács I. 167. 226. — szepesszombati d. I. 94. — szepesváraljai d. I. 94.
 Berthóty (Berthoti) I. 119. — Ádám VI. 20. — Ferenc II. 81. 82. 83. III. 1. 8. IV. 226. — Gábor IV. 227. — György III. 54. — János III. 54. — Kristóf I. 13. — Lajos I. 46. IV. 227. — László IV. 227. — Miklós III. 54.
 Bertram Bertalan II. 219. — Judit II. 219.
 Berzeviczy (Berzeviczi) Albert I. 61. — András IV. 77. VI. 84. Ádám II. 70. 71. 73. 75. IV. 127—130. — Bálint III. 54. — Béla V. 248. 249. mell. — Boldizsár I. 110. III. 183. 185. — cs. II. 59. 73. 148. VI. 239. V. 33. — cs. őse VII. 12. — Ezechiél V. 189. — Ferenc I. 201. VI. 84. — Gergely I. 196. V. 190. 192. 194. VI. 60. 63. 64. 66. 67. 68. 69. 70. 73. 114. 121. 127. 137. — György III. 54. — Henrik III. 54. — István I. 107. 173. III. 54. 175. — János VI. 165. — Jeremiás I. 45. — József I. 173. VI. 165. Katalin V. 189. 190. — Károly I. 171. VI. 84. — Kristóf III. 54. — László III. 175. — Lénárd V. 193. — Márk III. 54. — Márton III. 54. IV. 61. VII. 44. — Miklós I. 45. III. 54. VI. 25. 28. — özv. I. 237. — Pál I. 173. III. 175. 183. V. 192. — Rutker VII. 12. — Sándor (lásd Valerián is) I. 107. II. 53. — Tamás III. 54. — Terézia I. 173. — Titusz I. 173. — Valerián I. 134. II. 70. 73. IV. 128. — Zsigmond II. 75.
 Beszállásolás I. 13. 23. 32. 33. 73. 149. II. 208. 209. III. 47. 161. IV. 157. V. 96. VI. 142.
 Besztercebánya I. 7. 104. 158. 176—178. III. 17. IV. 29.
 Betegsegélyzés V. 208. 231.
 Bethlen Gábor I. 13. 25. 103. 104. 211. II. 25. — kiváltságlevele Poprádnak V. 85—86.
 Betlenfalvi Edösné IV. 18.
 Bezzegh Éva III. 247. 248.
 Bécs lásd Wien.
 Békefi Remig IV. 238.
 Békeszegés IV. 202.
 Bél VI. 44.
 Bélik József II. 202. 235.
 Béres Mátyás III. 135.
 Bialkowski Károly I. 135.
 Bielek Izrael IV. 25.
 Bigamia lásd házasság.
 Bilek László I. 174. — Sámuel I. 172.
 Bilina István V. 33. 34. 35.
 Biliárd VII. 17.
 Bilniczer Mózes III. 187. 188.
 Binder András II. 178. — Máté II. 178. — Samu VI. 108. — S. P. VI. 119.

- Biró-i eljárás IV. 94. — illetékessége I. 33. IV. 153. 181.-i tárgyalás IV. 182. — jogai és kötelességei IV. 152–154. V. 77–78. — ság kirendelése I. 13. 16. 17. 82. 84. — ság szervezete a tizenhárom városban IV. 175. — 180. — választás I. 73. 149. II. 123. 205. IV. 176–178.
- Birság I. 17. IV. 184. 186. V. 126.
- Bischofsheim Boldizsár III. 54.
- Bittner Jácint III. 170. — Sebestyén III. 200. V. 211.
- Bizonyítás IV. 182.
- Blanth János III. 54.
- Blasko Katalin II. 49. V. 158. 159.
- Blasy I. II. 252. — Jeromos I. 94.
- Blatniczky VII. 21.
- Blaumontag V. 206. 227.
- Blekker Pál VI. 102.
- Bleszling János II. 56.
- Blizman rézműves I. 226.
- Bluemichen Márton I. 92.
- Bober Mihály I. 227. III. 201.
- Bobest (Bobist, Bobst Bopst) IV. 197. — Cirjék I. 231. II. 39. III. 200. — Dorotya II. 39. — Fides II. 39. — Frigyes I. 46. II. 39. III. 54. — ház V. 12. — Hedvig II. 39. — István I. 238. — Jakab II. 39. — János I. 228. 235. — Katalin II. 39. III. 135. — Mátyás I. 238. — özv. I. 231. lásd Pobst.
- Boboth Ignác I. 111.
- Bobrovniczky IV. 11. — Mátyás I. 45.
- Bocaty János II. 39.
- Bocksberger építész I. 129.
- Bocskay István I. 101. 103. IV. 84.
- Bodnár V. 82. lásd céh és ipar.
- Bodony (Bodonyi) János I. 45. III. 54.
- Boegner János I. 231.
- Boemm Tódor II. 153. 156. 157.
- Bogatka Kázmér I. 134. 140.
- Bogdanovics Péter VI. 13.
- Bogsch Jakab VII. 30.
- Bogusch Dániel III. 42.
- Bohus András I. 107. — Mátyás I. 174.
- Bokros Pál IV. 97. 98.
- Bolazni csatlós IV. 226.
- Boldizsár késmárki d. I. 96. 97. l. d. I. 97.
- Boleraszky Márton II. 18.
- Boleszló II. 60. III. 4. V. 7. VII. 3. 4. 11.
- Bonar János III. 8. IV. 169.
- Boor Albert III. 179. Anna IV. 50.
- Bor Péter I. 47.
- Bor-adó II. 208. 210. — ára I. 18. IV. 9. V. 10. 125. 174. VI. 157. — kereskedés I. 18. 176. II. 106. 107. IV. 32. V. 235. 236. VI. 64. — mérési jog Felkán V. 198. — Iglón II. 150–151. — Késmárkon I. 13. 71. 73. 82. 83. 85. 86. 149. V. 251. — Lőcsén VII. 34. — Szepesolaszin IV. 32. — Szomolnokon IV. 119. 121. — szállítása II. 77. 81. IV. 52.–56. V. 10. — termelés II. 123.

- Boris VII. 4.
 Borló Imre I. 109.
 Bornagius János II. 229.
 Bornemissza Benedek III. 54.
 — György I. 13. — rovásszedő I. 4.
 Boros Ferenc VI. 126.
 Borovetzky József VII. 32.
 Borsch Jeremiás I. 227. 235. III. 135. 201.
 Borsu vezér VII. 2.
 Borzas csatlós IV. 226.
 Bosnyák IV. 3. — Lajos I. 195. 239. Marianna I. 239.
 Bosznyák Péter I. 109.
 Boszorkányper II. 116—117. 242—249. III. 242—247. IV. 203.
 Both János I. 6. — Simon III. 111.
 Bottyán János IV. 27.
 Botyz, Márk fia V. 256.
 Bozdorf lásd Batizfalva.
 Bőhegy háza a sz. várban IV. 162.
 Böklövészet III 165. 166.
 Bölcsészeti I. 135. 136.
 Bőr cs. II. 62. 113. — Dániel I. 110. — György II. 41. — János I. 110. II. 41.
 Bórárú V. 81. 83.
 Braclawszki F. Konstantin I. 138.
 Branik János VI. 168. 169.
 Branovitz József Antal III. 45. 47.
 Branyiskó V. 102. VI. 99. 100.
 Braun nyomda VI. 81.
 Breckovszky cs. nsp. és l. t. IV. 44. — Dániel II. 39. — János II. 39.
 Bredeczky VII. 18. 19. 22.
 Breitkopf nyomdász VII. 31.
 Brenndorfer Pál VI. 92—95.
 Brenner János III. 199. — L. III. 152.
 Breslau III. 6. 17.
 Bresler (Breslern, Bressler, Brezler) Frigyes III. 219. — Gergely I. 231. III. 195. 200. — János I. 230. 235. III. 201. V. 111.
 Bresouith György II. 39. — — Miklós II. 39.
 Bret Jakabné III. 241.
 Bretgeld Miklós I. 228.
 Bretschmer János II. 224.
 Brettern Pál III. 219.
 Breuer (Breüer) Antal I. 240. — Brunó VI. 75. 76. — cs. VI. 75. VII. 31. — cs. nsp. és l. t. IV. 45. 46. — György I. 225. — János VI. 75. 77. 78. 82. VII. 31. — Judit IV. 110. — Katalin IV. 111. — Lőrinc I. 37. 38. 41. VI. 76. 81. VII. 31. — Lőrinc örökösei VI. 81. — Mária V. 155. mell. — Mihály I. 240. — nyomda I. 37. II. 220. 222. 223. 226. VI. 74—82. — Sámuel VI. 77. 81. — Sámuel örökösei VI. 82. — Sebestyén II. 39. — Zsófia VI. 77. 82.
 Brexel János VI. 76.
 Breznóbányai piaristák I. 130. 140. 144. II. 70. 77.
 Brichenzweig IV. 200. — Pál II. 243.
 Briczk Bálint III. 54.
 Brieser (Briser) Elek II. 20. III. 134.
 Brigido Mihály I. 194.

- Brinner Endréné I. 168.
 Brinsko János II. 175—183.
 Brixner tanár VI. 39.
 Brokhof l. jegyző IV. 101. 102.
 Brosskó György II. 195. — János II. 200.
 Brunczlik IV. 226. 227.
 Brunnfeger János I. 225.
 Brunsvik Majtényi Marianne II. 91.
 Brusnyik k. VII. 1. VII. 1.
 Bruszko III. 184.
 Brutócz k. IV. 14. 15.
 Bruxeln János I. 166.
 Brühl Henrik III. 7. 13. 18.
 Bubenka VII. 36.
 Buchhalter III. 206.
 Buchholtz cs. V. 177. — György II. 4. 7. 9. 125. V. 178. — Jakab V. 178.
 Buckinski Szaniszló IV. 190.
 Búcsú III. 86. 92. 151. VII. 33.
 Buda-i jogkönyv IV. 171. -i pasa VI. 172—173.
 Budaházy András III. 176. — Elek I. 194. III. 43. 46.
 Budai István IV. 21.
 Buegganczer András III. 216.
 Buger Péter III. 198.
 Bukar János I. 136.
 Bukoveczky cs. nsp. IV. 46. — János II. 40.
 Bukoviny V. 190.
 Burgerhoffer György I. 162.
 Burgern Gáspár III. 220.
 Burza lásd nevelőintézet.
 Busóc k. I. 131. 132. V. 67. 68. 70. 72.
 Bútorok IV. 159—164. V. 264. VI. 24. 26.
 Buttner András I. 230. — György I. 233. — János I. 228. 231. — Kristóf I. 224. — Mihály III. 193. 199. — Péter I. 228. — Sebestyén I. 235.
 Büntető eljárás III. 61—64.
 Büntények és büntetések IV. 186—206.
 Byetnner Sebestyén lásd Bittner. V. 111.
 Byrshenk Elek I. 227.

C. (Cs. Cz.)

- Calisch János VI. 51. 52. 53. — Mária VI. 51.
 Calix bíró V. 195.
 Calixtus d. I. 97.
 Candinni cs. II. 105. 108. 173.
 Canisius I. 136.
 Canitz Frigyes IV. 55. 56.
 Caprara tábornok I. 145.
 Caraffa I. 214.
 Carlofszky rektor VI. 39. 40.
 Carrion csillagász VI. 150.
 Caseoforum lásd Késmárk.
 Census lásd adó.
 Centner Keresztély II. 223.
 Ceslu János IV. 196.
 Céh I. 54. 55. 84. 85. 149. 156. II. 100. 101. 102. 123. 150. III. 7—20. 189—191. IV. 4. 38. 39. 200. 236. V. 89—152. 115. 116. 253. 260. 261. VI. 77. — bíróság IV. 179. V. 118. 122—123. 126. 207. 228. 229. — biztos

- V. 117. 123. 127. — ből kizárás V. 229. — dékán V. 149. — gyűlés V. 122—124. — inas V. 134—142. — jegyző V. 119. — láda V. 119—121. 231. — legény V. 142—152. 204—208. — mester V. 116—118. — nap V. 129. — szálló V. 118. 143. 148. 150. — tagok vallása V. 128. — zászló V. 130. 132. lásd ipar és lövészcéh.
- Céllövés III. 162—167. lásd lövészcéh.
- Chalupka tanár VI. 113. 121.
- Cheneházy Miklós V. 10.
- Chernel György II. 40. — Sámuel II. 40.
- Cherubin szabó I. 232.
- Chmel György III. 98. 100.
- Choinski Bernát I. 132. II. 71. 72. 73. 76. IV. 128. 130.
- Chrastina Éliás VII. 30.
- Christanskj Albert II. 178.
- Christina IV. 188.
- Churla Mihály I. 168.
- Cierwiensky Jan IV. 194.
- Cigány kocsis VI. 14.
- Címer — késmárki I. 76. V. 68. 73. — Kézmárszky es.-é II. 237. — L.-é VII. 35. — Mátyás és Beatrixé III. 78—80.
- Címeres nemeslevelek II. 38—49. — pecsét V. 95.
- Cipész I. 84. V. 80. — áruk ára V. 80. lásd céh és ipar.
- Cirják lásd Cyriaci.
- Cisztercita rend VII. 14.
- Clegil Benedek I. 91.
- Cleig György I. 92.
- Clement Elek I. 168. — György I. 168.
- Cleynding János I. 92.
- Clug Péter III. 199.
- Cnebel Lőrinc II. 165. lásd Knebel.
- Comoenius Orbis pictus-a VII. 32.
- Comorofszky Jodok III. 135.
- Comodi IV. 12.
- Confraternitas lásd testvérület.
- Conon Lukács I. 50.
- Conrad István I. 162. — János IV. 198.
- Conti Onufriusz I. 135.
- Cordon III. 44. 55.
- Cornet III. 17.
- Cornides (Kornides) I. 171. II. 106. IV. 7. 12. — Anna Mária II. 48. — cs. IV. 2. — cs. nsp. és l. t. IV. 46. 47. — Dániel I. 172. VI. 64. 70. — Donát I. 172. — Éva IV. 110. — István I. 173. — Márton II. 40. — Pál I. 172. II. 9. — Tamás I. 194. II. 40. V. 235. 240.
- Corvin János III. 76. 77.
- Corzan Avendano cs. tagjai II. 40.
- Cramer lásd Kramer.
- Crausz Borbála II. 241. — cs. nsp. IV. 47. 48. — Ezekiel II. 194—202. — Jakab I. 239. II. 40. — János I. 40. — Joákim II. 40. — Károly I. 239. lásd Kraus is.
- Credel János I. 163.
- Cristossek M. IV. 205.
- Cromer Jakab III. 200. — Ven- cel III. 199. 201.
- Croner János II. 224. 225.

- Csajághy IV. 23.
 Családtörténet lásd nemesi cs.
 Csantafalvai Lénárd III. 110.
 — Lőrinc III. 107.
 Csábitás IV. 190.
 Csák Máté V. 97.
 Csáky Albin I. 60. VI. 108. —
 Anna VI. 165. — Antal III.
 127. VI. 84. — Ágoston I. 241.
 — cs. I. 88. 195. II. 230—237.
 III. 5. 123. 236. — cs. levéltára
 IV. 126. — cs. monografiája
 III. 192. — cs. örökös főispán-
 sága II. 34—36. — Emánuel
 I. 194. 241. II. 234. 235. 236.
 — Erzsébet II. 193. — Ferenc
 II. 36. 231. V. 167. 168. VI.
 160—165. — Gergely II. 231.
 — György II. 234. 236. —
 Imre I. 237. II. 232. 233. 235.
 236. IV. 227. — István I. 125.
 138. 139. II. 25. 26. 27. 29. 30.
 32. 34. 35. 36. 87—90. 231.
 232. 235. 236. III. 175. IV. 118.
 119. 158. 168. 224—227. V. 166.
 167. VI. 3. 85. 155—166. — J.
 V. 101. — János II. 234. 236.
 — József II. 234. 236. — Ká-
 roly I. 241. II. 193. 194. 196.
 198. 199. 200. 201. 202. 235.
 236. V. 247. — Krisztina VI.
 165. — Lajos II. 235. 236. —
 László II. 36. 230. 231. 232.
 234. 235. 236. VI. 158—165.
 — Marianne V. 155. mell. —
 Mihály III. 177. 178. IV. 27. 28.
 29. 227. — Miklós II. 230. 231.
 234. 235. 236. V. 240. 241. VI.
 78. 85. — N. János III. 127.
 — Péter IV. 227. — Rozália
 II. 159. IV. 227. — Rudolf I.
 241. — Sándor I. 194. 197.
 198. 199. 200. II. 235. 236.
 VI. 85. — Tamás IV. 227. —
 Zsigmond II. 232. 233. 234. 236.
 IV. 227.
 Csáky-Pallavicinics. II. 236.
 Császár Ágoston I. 173.
 Csefalvay I. 239.
 Cseh Ilona II. 40. IV. 210.
 Csehek a Sz.-n V. 99.
 Cseléd IV. 38. 39. 91. 92. V.
 77. 84. 85. 174. 250. 253. 254.
 Csemiczky VI. 68.
 Csemniczky II. 8. 9.
 Csendháborítás V. 197.
 Csengovszky (Chengovszky,
 Czenkowszky) Jakab I. 46. —
 János III. 54. — Zsófia IV. 112.
 Csensch Jakab II. 213.
 Csepeásánszky Gáspár I. 45.
 Csepevényi (Cseptseny) I. 171.
 — cs. nsp. IV. 49. — Kázmér
 I. 118. — László I. 47. — Mi-
 hály I. 112.
 Csernanski IV. 11.
 Csépán (Csépány) Antal III. 54.
 — cs. III. 103.
 Csépánfalva III. 103.
 Csépánfalvi Zsófia III. 115.
 lásd Thöke.
 Csiga I. 68.
 Csikó János IV. 132.
 Csillagászat I. 39. 40. 41. 101.
 lásd astrologia.
 Csizmadia lásd céh és ipar.
 Csodajelek I. 101. 102.
 Csokonai Vitéz Mihály IV. 58.
 Csorba András I. 45. III. 54. —
 Apollónia IV. 112. — Felix I.

47. — György III. 112. — László III. 54. — Lőrinc III. 54.
 Csúcsíves oltárok I. 121. IV. 60.
 Csula István III. 108. — Miklós III. 108.
 Csütörtökhely I. 122. III. 92. 93. IV. 167. 168. VI. 174. 175.
 Cuncze Márk III. 98. 99.
 Cuncius Pál II. 229.
 Czapschy János III. 200.
 Czartoryski cs. III. 1. 3. 4—7.
 Czaucezik József II. 62. 63. 153. 155. 156. IV. 126.
 Czebner II. 40. IV. 217. — Anna II. 44. — Margit II. 44. — Tóbiás II. 44.
 Czebrowszki Gottlieb III. 17. 19.
 Czekan János II. 178.
 Czelder Menyhért IV. 20. 21. — Orbán I. 27. 35. 179. II. 7. 8. 125. IV. 20—29. 96—106. 240. — Orbán neje IV. 21.
 Czerlil Borbála II. 47.
 Czerva I. 242. — Borbála II. 40. — Dániel VI. 62. 85. 115. — Gáspár II. 40. — György II. 40. — Hedvig II. 40. — László I. 172. — Sámuel V. 121. — Zzuzsanna I. 172. II. 240. IV. 216.
 Czibner Gergely I. 166. — Keresztély V. 6.
 Czieser Jakab VI. 40.
 Czingula János II. 212.
 Czipszer lásd Zipser.
 Czirbesz J. A. II. 214. V. 177. 178.
 Czirjék I. 231.
 Czirok János I. 191.
 Cziski Katalin II. 46.
 Czornstein vára IV. 168.
 Czvancziger Katalin IV. 216.
 Cyprián barát I. 126.
 Cyriaci Márton VII. 28.

D.

- Daeringer Gyula V. 111.
 Dalmazi Lőrinc I. 135.
 Dalnoki IV. 4.
 Danisócz III. 93.
 Danus fia Miklós IV. 18. 19. lásd Zsegrai.
 Danzig III. 6. 17. IV. 51.
 Dapsy Eduárd I. 239.
 Darabant I. 73. 117. 118.
 Dargitz Gáspár IV. 56. 57.
 Daróczy Ferenc VI. 96.
 Darvaniczki János VI. 89.
 Daun IV. 11.
 Darner András I. 109. — cs. II. 62. — cs. tagjai II. 40.
 Dayka Gábor II. 127. IV. 58.
 Dániel II. 244.
 Dávid IV. 227. — I. posztógyártó I. 231.
 Deák IV. 4. 5. — Farkas II. 25. — Gáspár I. 74.
 Debitz Boldizsár II. 49.
 Debródy János III. 179.
 Dekan Ferenc I. 45.
 Delpini Jeremiás II. 155.
 Deme fia János V. 256.
 Demek Antal I. 108.
 Demián Gábor III. 224. — Imre I. 185.
 Demjén I. 224. — fia György III. 109.

- Demkó Kálmán I. 62. 251. 252.
 Demyen cs. nsp. IV. 49. —
 István II. 40. — János II. 40.
 Denes Sándor I. 172.
 Derencsényi Miklós II. 130.
 131. 132. 139. IV. 135. V. 173.
 Dersfy Miklós I. 16.
 Desewffy (Deseöffy, Dezsöffy),
 IV. 226. 227. — Ádám III. 177.
 — István VI. 84. — János I.
 241. III. 54. VI. 96.
 Detrich I. 238. — Dénes I. 238.
 — Menyhért I. 108. — Sándor
 I. 108.
 Deutsch Gergely I. 167.
 Deutschendorf András V. 28.
 Deutschendorff lásd Poprád.
 Deutschenspiegel IV. 170.
 Deutschprobner II. 105.
 Devalváció II. 236. V. 186.
 VI. 62.
 Dékán lásd céh.
 Dénes sz. ispán VII. 12. — szent-
 mindszei d. I. 90.
 Dévay I. 89. — Ádám I. 34.
 — Márton II. 12. — Pál II.
 40. — Sámuel I. 106.
 Dézsma lásd tized.
 Dierner (Dirner) András II. 40.
 — Anna II. 40. — Borbála II.
 40. — cs. II. 110. — cs. nsp.
 és l. t. IV. 49. — Erzsébet II.
 40. — János I. 110. II. 40.
 47. — Jónás I. 247. 249. II.
 55. 110. 167. IV. 207. — Kata-
 lin II. 40. — Mihály I. 110.
 — Pál I. 110. II. 113. — Ta-
 más II. 40.
 Dietrich IV. 176.
 Dietz Lajos IV. 55.
 Dingisch Péter II. 222.
 Dísz tárgyak III. 172. 232.
 233.
 Divéky Ágoston V. 155 mell.
 Dobay IV. 226. 227. — András
 I. 240. — Márton VI. 84. —
 Mátyás VI. 3.
 Dobák János I. 173.
 Dobos Julia IV. 43.
 Dobovay IV. 227. — Ádám III.
 176. — István II. 96. — Izsák
 III. 178. — János III. 178.
 Dobroviczky Mihály III. 177.
 Doering Elek III. 201.
 Dohány II. 106. — zás IV. 38.
 39. V. 88. 174. 254. 255.
 Dolány Mátyás II. 33.
 Dolinay Gábor VI. 4.
 Doll Antal VI. 63.
 Doloviczenyi (Dolevitzeny, Do-
 leviczeny) András I. 194. VI.
 84. — Ferenc I. 241. — Gábor
 I. 238. — György I. 107. 173.
 — Imre V. 155. mell. — János
 I. 107. 110. 238. III. 176. —
 József I. 239. — László I. 107.
 — Pál I. 171. 194. 200.
 Dolyanszky György I. 45.
 Domanyócz lásd Dománfalva.
 Dománfalva II. 200. 201. VI.
 101.
 Dombly T. I. 149.
 Domonkos IV. 226. 227. —
 ostrogi herceg I. 142. — pré-
 post V. 9. 10. 11. — tárnok-
 mester V. 257. 258.
 Donner János I. 228.
 Dorasowszky János II. 27.
 Doringner Elek I. 164. 235.
 Dovoranj János III. 243. 245.

- Dóczy Gáborné I. 176. 177. —
Zsuzsánna I. 10. 12. 177.
- Döller őrnagy II. 202.
- Dömötör I. olajsajtoló I. 226.
- Dörner András V. 129. — Pál
V. 111. — Simon I. 247. —
Tóbiás V. 151.
- Draskovics János I. 76. 84.
- Draveczy (Dravetzky = Tlug)
András I. 45. III. 57. — Anna
IV. 112. — Boldizsár I. 44.
III. 57. 177. — Ferenc I. 174.
— Gáspár I. 45. III. 57. 176.
— Imre I. 107. III. 175. —
István I. 110. 174. — János
III. 57. — Johanna I. 174. —
László I. 107. — Menyhért III.
57. — Sámuel III. 175. — Zsig-
mond III. 176.
- Drágaság I. 101. 102. 198. V.
186. VI. 61.
- Drágffy Bertalan V. 9.
- Drentseny István I. 175. —
— János I. 175.
- Dresden III. 6.
- Dresscher Tamás I. 166.
- Dreszler I. 165.
- Drevenjak (Drevenyák) I. 195.
— F. Xavér V. 51.
- Droschel (Droszel) János I. 82.
IV. 208.
- Drugeth Fülöp V. 97.
- Drummel IV. 12.
- Drusbacky Mihály IV. 196.
- Dubowsky János VII. 30.
- Dubraviczky Albert III. 54.
— György III. 54.
- Dudeci Pál I. 136.
- Duka Ferenc V. 165. 166.
- Dulovics András I. 173. 240.
II. 40. 203. — cs. tagjai II. 40.
- Du Prés Ferenc IV. 97. 100.
102.
- Duránd k. III. 92. 93. IV. 167.
V. 34. 61—65. 70. 71.
- Durelsdorff lásd Duránd.
- Durholcz (Dyrholcz) Pál III.
108. V. 171. VII. 42.
- Dusy Anasztáziusz II. 40.
- Dürner János III. 119.
- Dyrholcz lásd Durholcz.
- Dytriczai Mátyás III. 140.

E.

- Ebergényi (Eberginyi) II. 9.
11. — Ilona III. 237.
- Ebermont vezér IV. 26.
- Ebersdorfi egyezmény I. 205.
- Eccard András II. 224. 228. —
Anna II. 224. 225. — Ábra-
hám II. 225. 226. 228. 229. —
Pál II. 228.
- Ecsegi Mihály VI. 12.
- Edelény theologus VI. 122.
- Edelmann János I. 164.
- Eder Tamás I. 151.
- Eger államtanácsos VI. 92.
- Eger I. 6. 7.
- Egerer László I. 174.
- Egerland Ádám I. 109.
- Egermann tábornok I. 197.
- Egészségügy lásd közegész-
ségügy.
- Egredi Boldizsár I. 204.
- Egry Mátyás II. 40. IV. 210.
- Egyed diák I. 90.

- Egyedi Ferenc II. 39. — Gergely I. 101.
- Egyetem lásd Göttinga, Heidelberg, Jena, Krakkó.
- Egyházi alapítvány VI. 175. — alkalmazottak I. 235. II. 105. — bíróság IV. 153. 184. — büntetések IV. 187. — ügyekre vonatkozó adatok III. 4. 7. 126. lásd vallásügy.
- Egyháztörténet II. 6. 7. 250. III. 88—97. VI. 37. lásd vallásügy.
- Einsiedel Jakab I. 233. — János I. 230.
- Eisdorfer (Eisdorfer, Eysdorfer) II. 104. — Ádám IV. 207. — cs. II. 168. — Demián I. 79. — Jakab I. 79. II. 106.
- Elek aranyszövő V. 9. — I. d. I. 94. — I. fazekas I. 231. — I. lakos I. 165. — poprádi d. I. 94.
- Elende Brüderschaft lásd testvérület.
- Elessy IV. 227.
- Elhard E. Lajos VII. 32.
- Eljegyzés IV. 137. 139.
- Ellátási díj III. 9.
- Ellenreformáció I. 139. 140.
- Elstermann II. 209. — cs. II. 148. 149.
- Emberölés IV. 198. lásd gyilkosság.
- Emléktábla I. 192. II. 65. 126—127. III. 68.
- Endre (II.) I. 99. — I. cipész III. 200. — I. posztókészítő III. 200.
- Endresz I. 166. — Bódog I. 168. — János I. 227.
- Endter J. Frigyes VI. 78. — Márton VI. 78. 81. 82. — Mihály VI. 78.
- Engel IV. 12. — Bertalan VII. 30. — Erzsébet IV. 214. — Jakab I. 194. VI. 85. — János VI. 114. — Keresztély VI. 85. — Pál I. 172. 195. 201. — Sándor I. 239. II. 196. V. 247.
- Engelbert (Englberth) cs. II. 113—114. — Dániel II. 113. IV. 208.
- Engelbrecht Mihály I. 91.
- Engelmajer I. 172. IV. 4. — Antal I. 172. — cs. II. 62. IV. 2. — cs. nsp. és I. t. IV. 50. — Jakab I. 106. — János György I. 109.
- Engelman Márton I. 90. 225.
- Eödfnyff László VI. 3.
- Eötvös I. 198. — Ignác II. 203.
- Eperjes adózása I. 5. — en bűnpör II. 133—136. — és I. Ferdinánd III. 29—41. — és L. érintkezése II. 129—140. V. 1—6. — főtemploma V. 3. 4. — Hain krónikában II. 124. — hóhértartása I. 69.^z — járványai II. 100. 167. — jegyzője I. 23. — I. kalendáriumban I. 103. 104. — L. útvonal III. 48. 49. — számadáskönyve V. 1.
- Eperjeser Pál I. 231.
- Erazmus I. szűcs I. 226. — malompataki d. I. 94. — Rotterdami VII. 30.
- Erdély György VI. 174.
- Erdély a I. kalendáriumban I. 42. 100—104.

- Erdélyi Tamás VI. 18.
 Erdő III. 7. 16. V. 58. — használati jog I. 83. 86. 149. 155. 203. 205. 213. II. 123. 146. 147. III. 13. 14. 21. 25. 161. IV. 32. 157. V. 77. 97. 252.
 Erdősi Szilveszter János I. 89. II. 127. IV. 57.
 Erhard (Erhardt) II. 22. 23. — Mihály III. 119. 121.
 Ernő főherceg I. 11.
 Ernuszt János V. 9. 11.
 Ernyey József II. 125.
 Erőszak IV. 151. 189. 190.
 Ersek Rebeka II. 41.
 Erzsébet — László (IV.) anyja V. 256. 257. — Róbert Károly neje II. 60. — Ulászló (II.) anyja V. 14. — váraljai II. 247—249.
 Eskü IV. 182. 204. V. 86. 117. — minta III. 7. V. 86. VI. 140—142.
 Esküdt IV. 178. V. 119.
 Esküvő I. 176. 178. IV. 10. 12. V. 264. lásd lakodalom.
 Eszdentzi IV. 10.
 Eszterházy Antal IV. 23. 24. — cs. II. 233. — Dániel IV. 105. — Ferenc II. 101. — Miklós II. 27. 29. 32. VI. 96. — Pál I. 212.
 Eulenbach lásd Velbach.
 Evangélikus iskolák lásd iskola. — könyvtár III. 252. — temetkezés I. 31. III. 15. 16. — templomok I. 30. 31. II. 213. III. 15. — ok története Szepesváralján V. 250—254. — vallásgyakorlat I. 18. 30. III. 15. IV. 37. 38. VI. 142—144. VII. 28. — ok viszonya katolikusokhoz II. 6. 7. 12. 16. III. 21. 26. V. 169. 177. — ok tizede és zsinatja lásd tized és zsinat.
 Ezüstbányászat III. 16. 21. 24. VII. 43.
 Eyllenpacher Elek I. 166.

É.

- Édesfalusi Szaniszló III. 54.
 Édeskuthy János VI. 85. — József I. 201. 239. — Károly I. 239.
 Élelmi szerek I. 133. III. 31. 36. 50. 117. 118. 205. IV. 13. V. 2. 29. 79. 80. 84. 125. 264. VI. 27. 28. 29. 141. — hiánya lásd nyomor. — szállítása I. 82. V. 252. lásd étkezés.
 Élésmester I. 34.
 Építészet I. 25. III. 6. 7. 11. 12. 21. IV. 40. V. 192. VI. 105. 106. 140. 169.
 Étkezés I. 138. III. 9. 91. 117. V. 264. VI. 7. 9. 10. 11. VII. 17. 20. 21. lásd élelmi szerek, lakoma.

F.

- Fa-ára V. 84. — faragás I. 121. 122. II. 159—162. V. 264. — izás lásd erdőhasználati jog.
- Fabricius (Fabriczy) András I. 173. VI. 54. — Anna Mária II. 39. — Dániel VI. 40. 41. — Dávid I. 110. III. 177. — Ferenc I. 240. — János I. 239. — József I. 111. — Magnus I. 110. 240. — Márton III. 177. — Mihály I. 240. — Sámuel I. 239. 240. — Tóbiás III. 178.
- Fack V. 51.
- Faigel (Faygel, Feigel) Cirják I. 46. — Ferenc III. 179. — Izsák III. 178. — János I. 227. III. 179. — Krisztina IV. 188. — Péter I. 46. 231. II. 39. III. 54. IV. 188. — Zsigmond I. 74. III. 178.
- Fajrez János VII. 40.
- Faller d. II. 195. — Imre II. 196.
- Falten Frigyes IV. 196.
- Faltinszky András I. 200.
- Falussy Miklós II. 27. 28.
- Fankenstein Zsuzsa V. 155. mell.
- Fantsaly Jób Boldizsár I. 174.
- Fanum S. Mariae lásd Szepes-váralja.
- Farkas IV. 226. — cs. II. 40. — Eduárd I. 172. — György II. 43. — Pál I. 172.
- Farkas festősegéd II. 22. 23. — I. szabó I. 163.
- Farkasfalva k. VII. 7.
- Fasko cs. nsp. IV. 50. — János I. 110. — Klára III. 47.
- Faul Orbán I. 169.
- Favágó Ozsváld I. 225.
- Fazekas I. 84. V. 82. lásd céh és ipar.
- Fábry Tóbiás IV. 180.
- Fáykiss cs. tagjai II. 41.
- Feczko Mária V. 160.
- Fedor Janko IV. 194.
- Fegyver III. 166. 167. 213. IV. 23. 158. 159. 161. V. 195. VI. 24. 25. 27. — ára VI. 96.
- Fehérasszony lásd Géczy Julianna.
- Fehérpatak I. 86. 155. 206. 213.
- Fehérpataki (Fejérpataky) IV. 226. — Gáspár VI. 80. — László I. 62. — Mária V. 189.
- Feichter Farkas I. 247. 249. III. 224.
- Fej István I. 240.
- Feja József I. 241. — Károly I. 174.
- Fejedelmi kongresszus L-n V. 7—25.
- Fejérpataky lásd Fehérpataki.
- Fejérváry Miklósné V. 240. 249. mell.
- Fekete András II. 63. — ember I. 101. — György III. 54. — János II. 100. — Lőrinc VI. 159. — Zsófia IV. 219.
- Felckener Henrik IV. 52.
- Feldtgrundt Menyhért I. 160.
- Feljebbezés I. 83. II. 208. IV. 86. 87. 183. V. 229.
- Felka adója V. 62. 199. 200. 201. 202. — bírása V. 195. — bormérési joga V. 198. — boszorkánypere II. 116. — elzá-

- logositása IV. 168. — eskü-mintája V. 86. — házai, lakosai, gazdasága V. 60. 65. — i bal- eset III. 180. 181. — i okle- velek V. 195—203. — i papir- malom V. 197. 198. — i Tatra muzeum I. 189. III. 252. — — rendszabályzata V. 195— 197. — szepesi városok sorá- ban III. 92. 93. IV. 167. — vizáradás II. 116.
- Fellajtár VI. 14.
- Felner Benedek III. 54. — Szeverin III. 54.
- Fels Leonhárd V. 35.
- Felségsértés I. 243—245.
- Felső Magyarország I. ka- lendáriumban I. 38. 42.
- Felvidéki városok I. 5. 68. II. 129. III. 30. 65. 66. 98.
- Ferber (Ferber) V. 112. — János III. 149. IV. 85.
- Ferdinánd (I.) I. 7. 52. 100. 101. II. 24. 145. III. 29—41. 42. V. 26. — (II.) II. 25. 26. — (III.) I. 73. 74. 80. 207. II. 25. 30. 33. 34. 87. 90. 238. VI. 157. 158. 166. — főherceg I. 197.
- Ferenc IV. 226. — késmárki d. I. 96. — l. d. I. 97. — l. mé- száros I. 161. — malompataki d. I. 95. — sz. d. I. 90. — szolga IV. 227. — trombitás VI. 8.
- Ferenczi János IV. 195.
- Fersch György I. 161.
- Festetics Leó V. 246. 249. mell.
- Festh (Fest) András I. 241. — Dániel I. 241. — János I. 240. — Károly I. 241. — Mihály I. 241. — Pál I. 241. — Sá- muel I. 201. 241. VI. 84. — Zsigmond I. 241.
- Festő Bártfán I. 122. — Iglón V. 58. — Késmárkon II. 105. — késmárki várban I. 25. — Körmöcbányán III. 235. — L-n I. 65—68. 122. 224. II. 62. 63. 127. 155. 156. III. 134. 193—197. 199. 200. — Szepes- váralján V. 63. lásd képek.
- Feyerabent (Feyerobent) Már- ton I. 229. — Simon I. 228.
- Fényűzés III. 117. IV. 38. 39. V. 87. 124. 251. 253. VI. 145.
- Ffudperger Fülöp III. 200.
- Fibiger (Fibinger) Anna Mária — II. 45. — cs. II. 41. — cs. nsp. és l. t. IV. 50. — György II. 45. — Ignác I. 172. — Já- nos I. 173. II. 45. — Péter I. 201. VI. 168.
- Ficker Mihály I. 41.
- Figedy Péter V. 164.
- Filiczky György I. 47. — Mi- hály I. 47.
- Fillach István III. 195. 200.
- Finck (Fink) II. 115. — Dániel I. 109. II. 41. VI. 102. — Ernő II. 41. — János II. 41. — Katalin II. 105. — Krisztina II. 41. — Mátyás I. 109. II. 41. II. 109. — Tóbiás I. 109. II. 41. Zsuzsanna II. 105.
- Finx Ferenc Vilmos I. 74. 81. 150.
- Fischer Éliás I. 194. — Hart- man III. 198. — Imre I. 172. 239. — Matyi I. 184. — Már-

- ton II. 178. — Mihály II. 226.
 V. 239. — Miklós I. 231.
 Fittchin Anna III. 243—247.
 Fitztomb Gy. V. 36.
 Fizetés lásd tisztviselők és alkalmazottak fizetése.
 Flachenfeld Ferdinánd III. 49.
 Flatschker Nándor II. 163.
 Flax János I. 224.
 Fleckh Kristóf I. 161. — Máté I. 224.
 Fleischer Gilg. IV. 83. — János II. 106. — Orbán II. 118. — Zsófia II. 39.
 Fleischhacker Lajos II. 67.
 Flescher Jeromos I. 224.
 Fleysther Lénárt V. 112.
 Floga János VI. 15.
 Fodor Imre III. 54. — László III. 54.
 Foglyokkiváltása VI. 163. 164.
 Foltin Keresztély II. 51.
 Forberg k. I. 153. 203. 204. 206.
 Forchtel Menyhért III. 199.
 Forgách cs. I. 10. — Éva II. 25. 26. 28. 29. 31. 33. VI. 156. 157. 164. — Ferenc V. 260. Simon IV. 105. — Zsigmond II. 25.
 Fornet II. 188. — Hermann II. 52.
 Fornoszeghy János I. 46.
 Forro János I. 101.
 Fossnar Bernát II. 43. — cs. II. 41.
 Fox Adalbert IV. 20.
 Föld — értéke III. 109. 110. 111. 112. IV. 223. 224. VI. 161. 162. VII. 39. 40. — gömb VI. 25. — művelés lásd bor, dohány, erdő, fa, legeltetési jog, mezőgazdaság, takarmányhiány és termés. — rengés I. 101.
 Förster cs. IV. 61. Jenő II. 255. VI. 107. 111. — Rezső I. 255. II. 255. VI. 108.
 Fraknói Vilmos I. 61.
 Franciák a Sz-en II. 132. 139. — háborúi V. 242. 243.
 Franckenhewer (Franckhewer) Ferenc I. 225. — Orbán I. 224.
 Franco Giovanni Domenico I. 131. — János I. 125. 131. 132. 134. 138.
 Frank Jakab I. 92.
 Franko olasz kereskedő V. 9.
 Frankovics Pál I. 131. 134. 141.
 Fráter György I. 100.
 Frenczen Miklós I. 227.
 Frenzel (Frenczel) Gergely III. 200. — Kelemen II. 56. 57.
 Freskó lásd kép.
 Freuben Bertalan I. 91.
 Frey Godofréd I. 109. — Mihály III. 224.
 Freyseis Erzsébet IV. 48.
 Frickal Jakab IV. 207.
 Fridman k. VII. 3.
 Friewaldsky Imre II. 228.
 Frigyes biboros V. 12—25. — brandenburgi őrgróf II. 50. V. 12—25.
 Frisscherz (Frisschherzen) Ferenc I. 227. — Tóbiás I. 230.
 Frisz János III. 199.
 Frivert (Frühwert) IV. 7. 8. 10. 12. 13. — Mária Erzsébet IV. 48.

- Froner János I. 165.
 Froscher György IV. 197.
 Fröhlich András V. 43. —
 Dávid II. 178. 219. III. 224.
 V. 74. 75. 179. VI. 79. — Já-
 nos V. 179. — Zsuzsanna IV.
 48.
 Frómer György II. 165.
 Früauf Máté II. 56.
 Frühwert lásd Frivert.
 Fryberger Fülöp I. 92.
 Fryz Ferenc I. 121. — Gál I.
 160. — Péter I. 230.
 Fuchs Benedek III. 224. — Já-
 nos Sámuel VI. 114. 115. 116.
 130. 136. 139. VII. 17. 18. 19.
 lásd Fux.
 Fucker (Fukker) Mátyás II.
 107. — Zsófia II. 240.
 Fudperger lásd Ffudperger.
 Fuhrman jegyző VI. 114. 116.
 — Mártonné V. 240. — Miksa
 V. 249. mell. — Pál I. 172.
 — Tóbiás III. 224. VI. 33.
 Fulgency Tamás I. 98.
 Furar (Furár) Dániel II. 41. —
 Imre I. 109. Pál III. 177.
 Futár V. 1. 2.
 Fuvaros II. 101. 202. V. 79.
 Fux Gergely I. 232. III. 201.
 — József I. 166. lásd Fuchs.
 Fülefalvai Benedek III. 54.
 Fülöp íjgyártó V. 256—259. —
 Kovács I. 168. — I. ács I. 226.
 — I. szalmafonó I. 232. — sz.
 várispán VII. 12.
 Fördő V. 57. 264. VII. 34. lásd
 Karlsbad.
 Fydler Bálint I. 225. — Pál
 I. 229.

G.

- Gabanzky János III. 108. —
 Miklós III. 108.
 Gabányi Mihály I. 241. — Ta-
 más I. 241.
 Gabriel György VI. 174. 175.
 — Jób III. 9—11.
 Gadeczky János VI. 84.
 Galajda VI. 169. — András
 VII. 40. — János VII. 40.
 Galambossy Tóbiás I. 108.
 Galgoecz cs. tagjai II. 41.
 Galko Gábor I. 224. — Woloch
 I. 165.
 Gall Tóbiás III. 224.
 Gallicus cs. I. 57. — Péter I. 57.
 Gallik Jakab IV. 75.
 Gallo Ágnes V. 40.
 Gallus I. d. I. 95. lásd Gál.
 Gally (Galli) cs. tagjai II. 41.
 — Tóbiás I. 77. 156. II. 41.
 Galovitscher Bazil V. 51.
 Galuna György II. 164. — Já-
 nos II. 106.
 Gamy János VI. 29.
 Gandl Kristóf I. 21. III. 224.
 Ganotzy András I. 174. — Já-
 nos I. 175. — Mátyás I. 175.
 Ganowsky Albert I. 47. —
 Mária IV. 109. — Márton I. 47.
 — Péter I. 47.
 Garay Dorottya II. 240.
 Garancsy (Grancsy, Granczi)
 cs. tagjai III. 54. — cs. I. 45.
 Gardon III. 5.

- Garger Ádám I. 232.
 Gartenberg III. 7.
 Gaskó Menyhért IV. 200.
 Gauzer Márton IV. 27.
 Gábor sz. d. I. 90.
 Gál l. számtartó I. 226. 235.
 lásd Gallus.
 Gálszéchy I. 89.
 Gánfalvi György III. 111.
 Gáspár csépánfalvi birtokos V. 165. — gölnicbányai d. I. 94. — késmárki d. I. 96. — l. cipész I. 167. 227. — l. d. I. 90. 91. 92. 93. 95. 96. — l. festő III. 140. 193. 194. 200. — l. késes I. 167. — l. lakatos I. 226. — l. mészáros III. 199. 200. — l. molnár I. 162. — l. szabó I. 159. — l. szíjjártó I. 165. — l. szücs I. 232. — szepesszombati d. I. 95. — szepesváraljai d. I. 94. 96.
 Gäbler Gottlieb VI. 33.
 Gebel György V. 172. — Pál I. 95.
 Gebuska Mária IV. 203.
 Gedernik Gergely I. 230.
 Geidosch II. 249.
 Geissert Lajos IV. 202.
 Geitner Zsuzsanna V. 157.
 Gembczinszki alkapitány V. 260.
 Gembicki püspök I. 142.
 Genati Róza V. 157.
 Genersich (Gnersich) Anna Zsuzsanna V. 38. — Antal VI. 33. 55. — cs. VI. 31. 33. — Dávid VI. 33. — Erzsébet VI. 55. — Henrik IV. 174. VI. 33. — János VI. 31—73. 113—139. VII. 22. — János fia János VI. 124. 138. — Keresztély V. 75. 76. 179. VI. 33. 34. 53. 54. 55. 115. — Menyhért I. 228. 235. III. 201. VI. 33. — Sámuel V. 177. VI. 33. 54.
 Gentner Márton III. 235.
 Georgenberg lásd Szepesszombat.
 Georky Gáspár I. 79.
 Geory Anna II. 46.
 Gerber Ambrus I. 164. — János I. 160. 164. — Simon I. 168.
 Geresz Márkusné II. 116. 117.
 Gergely dudás VI. 8. — gölnicbányai d. I. 95. — kanonok II. 248. — káposztafalvi bíró III. 135. — késmárki d. I. 93. 95. — l. aranyműves I. 166. III. 200. — l. asztalos I. 162. III. 201. — l. cipész III. 200. — l. d. I. 91. 93. — l. fazekas I. 231. — l. kannaöntő I. 226. — l. kardcsiszár I. 229. — l. la. I. 168. — l. szücs III. 201. — ménhárdi la. III. 135. — pálmalfalui d. I. 90. — poprádi d. I. 93. 94. — szepesbélai d. I. 93. 95. — sz. vár ura V. 95. — szepesváraljai d. I. 96.
 Gerhardt (Gerhard, Gerhárt) Krisztina V. 247. — Tamás I. 195. VI. 84.
 Gerliczar János I. 92.
 Gerő lovag (Horváth Gerő) I. 220—222. V. 49.
 Gerstenberg Erzsébet V. 155. mell.
 Gerstner G. III. 152.

- Gerusch I. 165. 227. — Katalin I. 226.
- Gesell Borbála V. 246. 249. mell.
- Geulden (Gulden) Jakab I. 166. III. 134.
- Géczy István VI. 19. — János I. 101. — Juliánna, Korponay Jánosné I. 26–36. 119. 178. 179. 191. IV. 105. — Zsigmond IV. 105.
- Ghillányi (Gilányi) cs. VI. 2. — György III. 238.
- Giczey Farkasné III. 105. 115.
- Gilbert György I. 150. 156.
- Gilnicz lásd Gölnicbánya.
- Gilniczer János I. 232. III. 200.
- Glacz (Glaccz, Glatz) II. 21. — Albrecht I. 230. — Éva V. 42. — né Szilassy Judit III. 58. 59. 60. — Jakab VI. 37. 40. 42. 43. 48. 50. 115. 116. 118. 119. 120. 122. — János I. 111. V. 192. VII. 8. 19. 22. — Mátyás I. 93.
- Glatzinger (Glaczinger) II. 148. IV. 3–8. 10. — János II. 51. — Mihály I. 109.
- Gleckner Bálint I. 162.
- Gliviczky (Glevitzky, Gliviczy) András I. 111. 242. II. 43. — Anna II. 43. — cs. II. 41. — cs. nsp. és l. t. IV. 107. — György I. 111. 242. — István I. 242. — Jakab I. 242. II. 43. — József I. 242. — Mátyás I. 242.
- GlobácZ Zsigmond III. 199. lásd Glowacz.
- Glós (Glosz) III. 15. — cs. II. 62. IV. 61. — Georgina V. 155. mell. — Jakab I. 108. — János I. 172. 175. 239. II. 41. — József I. 175. — Károly I. 175. — Lajos I. 175. — Mihály I. 172. — Péter I. 108. — Sámuel I. 172. — Sándor I. 175. — Simon I. 175. VI. 85. — Tamás I. 172.
- Gloser (Gloezer, Gloszer) III. 42. — György I. 168. V. 111.
- Glowacz János I. 91. lásd GlobácZ.
- Gnersich lásd Genersich.
- Gnézda adója III. 12. — elzálogosítása IV. 168. — és II. Rákóczy Ferenc II. 74. IV. 130. — lengyel kézen II. 59. III. 4. VII. 7. — magyar kézen III. 1.
- Gobelin III. 69. 87.
- Gocz Mátyás I. 93.
- Goebel András III. 199. — Gergely I. 229.
- Goleczmath Tamás I. 90.
- Goldberger (Goldperger) Dávid I. 174. VI. 85. — Ilona II. 41. — Imre I. 174. — István II. 41. — Mátyás II. 41. — Mihály I. 106.
- Goltz Tamás III. 193.
- Goltz Joachim II. 184. 222. — Mária II. 221.
- Gombkettő IV. 226.
- Gombos cs. III. 103. — János I. 47. III. 55. lásd Sodnár.
- Gombotzky János I. 181.
- Goralowicz Sebestyén I. 132. 140. II. 73. IV. 127–131.
- Gosnovitzer (Goznovicz) Károly I. 172. — Mátyás II. 222.
- Gotthard György VI. 43. VII. 30.

- Gottmann III. 18.
 Gölnicbánya bányajövedelme IV. 133. 134. — csatája II. 131. — keletkezése VII. 11. — neve V. 54.
 Göltchen Mátyás V. 112.
 Gömör-Kishont vármegye nemesi cs.-jai II. 61—62.
 Gönczi VI. 165.
 Görgey (Görgöy) IV. 226. VI. 66. — Arnold I. 174. — Arthur I. 57. III. 128. IV. 60. — Ádám III. 175. 176. — Benedek I. 45. III. 55. 175. — Boldizsár I. 107. III. 55. 176. 179. IV. 77. — cs. I. 55—57. II. 59. 73. III. 67. 128. 150. VI. 2. 86—88. — Ezekiel I. 109. III. 175. — Ferenc I. 174. 200. III. 176. 177. 179. — Ferenc Xavér III. 177. — Gábor III. 176. — Gáspár III. 55. — Gergely III. 175. — Géza VII. 45. — Guidó I. 174. — György I. 56. 110. 174. 194. 197. 198. 199. 201. II. 33. III. 177. III. 247—250. VII. 45. — Imre I. 109. II. 6. — István I. 110. IV. 60. — János I. 56. 109. 119. 120. 197. 200. 238. II. 7. 60. III. 175. 176. 177. IV. 97. 99. 100. VI. 102. — Johanna Mária Klára III. 247. — Jordán VII. 6. 10. — Jób I. 107. III. 178. — József I. 174. — Károly I. 237. — Kristóf I. 13. 44. III. 55. — Lajos I. 107. — László I. 45. 107. 110. III. 55. 176. 177. 178. — Lőrinc I. 109. III. 55. 176. — Márton I. 107. 237. III. 176. 177. — Mihály VI. 85. — Miklós I. 109. III. 175. 177. — Pál I. 200. 237. III. 175. VI. 85. — Sámuel I. 194. 237. VI. 84. 85. — Sándor I. 107. 109. — Veronika I. 238. — Vilmos I. 107. III. 175. VI. 3. 96. — Zsigmond I. 109. III. 175. 177.
 Görgő k. VII. 7.
 Göttinga VI. 45.
 Götz György II. 12.
 Gradeczi Stansics lásd Horváth.
 Graff Eleonóra II. 42.
 Grambovan Ilona II. 45.
 Granetsy lásd Garancsy és Kolin.
 Grassek Gáspár IV. 198.
 Graumann (Grawmann) Zakariás III. 235.
 Grauscher Györgyné I. 165.
 Grazer Péter III. 98—102.
 Greb Tamás II. 225. 226.
 Greff Mátyás VI. 174.
 Gregova Anna IV. 219.
 Greiffenmeig János III. 133.
 Greifenzweig János VII. 29.
 Greiner Pál II. 165.
 Grellerth Elek III. 200.
 Grellner Simon I. 227.
 Gremczer Miklós I. 92.
 Greniczzer György III. 198. 199. — Jeromos III. 198.
 Greta IV. 205.
 Gretner János I. 224.
 Greyffenstayn Gergely I. 230.
 Grienblath (Grünblatt) IV. 4. 7. 8. 9. — cs. II. 108. 109. 149. IV. 2. — Frigyes II. 41. — Gáspár II. 41. III. 6. — János Márton II. 51. 53. 148. 206. — Lajos II. 114. 115. 148. 165.

185. 186. III. 6. IV. 208. V.
199. — Márton I. 109.
- Griffe Jakab I. 93.
- Grill György I. 229. — Szaniszló I. 229.
- Grim György III. 215. 224.
- Grinendicz Máté III. 55.
- Grissel Márton I. 232. lásd Grüssel.
- Gritzmacher János III. 229.
- Gro (Groo) cs. II. 62. 164. — cs. tagjai II. 41. — Sámuel I. 239.
- Grob István I. 109. — Márton I. 109. — Mátyás I. 109. — Ferenc II. 195.
- Grodkovszky (Grotkovszky, Grothkovszky) cs. nsp. és I. t. IV. 108. — Ferenc I. 107. — György III. 176. — ház Késmárkon II. 16. — Ilona III. 105. — Imre I. 107. 173. — István I. 173. III. 175. 176. — János J. 107. II. 107. 112. III. 175. 176. — József I. 171. 174. — Klára I. 237. — Márton I. 45. III. 55. — Sámuel I. 107. III. 176. — Zsigmond I. 110. 173.
- Groeccz Topp I. 169.
- Groestenberger János I. 239.
- Grolmas I. mézszégető III. 201.
- Grolmos Bálint I. 229.
- Grosbeitner cs. II. 41. — Jeremiás II. 45.
- Grosman (Grossman, Groszmann) IV. 201. — András I. 112. — Augusztá II. 240. — Dániel I. 112. — Erzsébet IV. 217. — György I. 246—249. — János I. 112. 246—249. III. 226. — Mária IV. 44. lásd Megander.
- Grosz (Gros) IV. 8. — cs. nsp. és I. t. IV. 108. 109. — Judit IV. 111. — M. II. 149. — Márton I. 207.
- Groszhannus Bálint I. 91.
- Grub M. II. 148.
- Grubiczy cs. tagjai II. 41.
- Grubits István I. 237. — Károly I. 237.
- Gruen Mihály I. 167.
- Grundacker Erzsébet IV. 220.
- Gruneberg Péter I. 92.
- Grüm Mihály V. 111.
- Grünblatt lásd Grienblath.
- Grünwaldt Jakab V. 112.
- Grüssel Benedek I. 113. IV. 207. lásd Grissel.
- Gudeczky Apollonia I. 241.
- Guhr Mihály II. 225.
- Gulden lásd Geulden.
- Gundelfinger (Guldenffinger) Albert I. 240. — cs. II. 62. — Dániel III. 178. — Ferenc I. 240. — György I. 111. 193. 194. 195. III. 177. VI. 85. — János III. 178. — Jeremiás I. 47. — Károly I. 240. 241. — László I. 111. — Zsigmond I. 111. 240.
- Gurtler lásd Gürtler.
- Guthmittel (Guthzmittel, Gutsmitl) Bertalan II. 41. — Judit II. 41. — Kristóf II. 41. — Sebestyén I. 106. II. 41. — Zakariás I. 21. II. 41. III. 224.
- Gutlich Péter III. 197. 200.
- Gutth Dániel VI. 12.

- Günther (Gönther) Andás II. 41.
IV. 1. — Anna II. 41. — cs.
nsp. és l. t. IV. 109. 110. —
Dávid I. 195. 238. II. 41. 109.
— György I. 77. — Jakab II.
41. 178. — János I. 109. 146.
IV. 1. — János Dávid IV. 2.
— Magdolna II. 41. — Sámuel
II. 51. 105. 165. IV. 1—13. —
Zsuzsanna II. 41.
Gürtler (Gartler) István III. 201.
— János III. 197. 200. — Máté
I. 164.

Gy.

- Gyepü VII. 6. 7.
Gyermek Gergely I. 46. III. 55.
— János I. 46. III. 55. —
Kristóf I. 46.
Gyertya V. 125.
Gyilkosság I. 185. II. 54. 56.
118—119. 175—183. 195. IV.
146. 188. 197—199. 200.
Gyorgyi Márton I. 112.
Gyógyforrás III. 21. 24.
Gyógyszerész V. 63.
György ábrahám-pikfalvi d. I. 94.
— béres III. 181. 182. — deák
IV. 226. — fia Máté III. 66.
— gölnicbányai d. I. 94. —
iglói d. I. 96. — inas IV. 226.
— késmárki d. I. 91. 95. —
kiskunfalvi d. I. 96. — leibici
plébános III. 130. — l. aszta-
los I. 227. 228. III. 200. —
l. bodnár I. 165. — cipész I.
224. 232. III. 201. — l. d. I.
93. 94. 96. 97. — l. la. I. 164.
— l. prédikátor III. 133. —
— l. rézműves III. 200. — l.
szücs I. 165. — l. timár I. 160.
— lublói d. I. 90. — sz. d. I.
90. 92. — szepesbélai d. I. 95.
— szepesolaszói d. I. 91. 93.
— szepesvár-aljai d. I. 90.
Györkey Gáspár II. 42. — Ist-
ván II. 42.
Győr I. 198.
Győrffy IV. 226.
Győry Sándor VI. 152. 153.
Gyűjtogatás I. 55. IV. 156. IV.
204—206. V. 132.
Gyulafehérvár III. 130. IV. 69.
Gyulafy Mária I. 210. VI. 11.
Gyuresák II. 195.
Gyurikovits László I. 238.
Gyurkovits János I. 175.
Gyüri Ferenc VI. 7.
Gyürky Ádám VI. 19.

H.

- Haager cs. tagjai II. 42.
Haasz cs. II. 42. — Jakab IV.
186. lásd Hasz.
Habeler Kristóf V. 155. mell.
Hadbavny (Hanabni) András
III. 179. — Antal I. 238. —
Ádám I. 46. — János I. 46. —
Mária I. 238. — Menyhért III.
178.
Hadifogság VII. 45.

- Hadik András I. 196. 197.
 Hadnagy I. 118.
 Hadritius György II. 28.
 Hagen Zsuzsanna IV. 2. 110.
 Hagon Mihály I. 77.
 Hain krónika I. 127. II. 64. 127.
 190. 255. 256. III. 67. 125—127.
 IV. 67. 123—125. V. 56. 176.
 177. VII. 29. 44.
 Hajtsch György V. 193.
 Halastó IV. 154.
 Halászati jog I. 86. 150. 205.
 206. 213. II. 147. IV. 157. V. 97.
 lásd vizjog.
 Halbschuech Gáspár II. 165.
 168. — Kristóf I. 228.
 Haligowski Ferenc I. 134.
 Haller V. 9. — Gábor V. 167. —
 József I. 198.
 Hallmann J. Zsigmond V. 169.
 170.
 Halotti ünnepség II. 168. lásd
 temetés.
 Hamisjáték VI. 203.
 Hamis mérték IV. 150. 151.
 Han M. III. 206.
 Hanacius Ferenc I. 140. 144. 145.
 Handler Márton III. 224.
 Handzely András I. 172.
 Hangszer IV. 74. VI. 8. 9. 25. 26.
 VII. 32.
 Hannenheim Jozefa V. 155. mell.
 Hanus Ágost I. 161. — de Stepk-
 falva fiai IV. 14. 15.
 Hanzpiller V. 9.
 Harakóc IV. 132. 133.
 Harang I. 68. II. 124. 163. VII.
 34. — torony VI. 140.
 Harcászati lövészet III. 166.
 Harminead I. 208. 213. II. 144.
 145. III. 186. V. 171. 251. 252.
 — hivatal VI. 97. VII. 35. — os
 I. 34. 77. II. 42. 43. 82. 145. 188.
 III. 7. IV. 47. 70. 72. 75. 109.
 127. 210. 217. V. 37. 160. 251.
 VI. 23. 97.
 Harowsky Lőrinc III. 55.
 Harsagy László IV. 226.
 Hartleben tábornok II. 11. 15.
 IV. 29. 99.
 Hartisch Kristóf I. 166.
 Hartmann Mária V. 157.
 Haske Miklós II. 22. 23.
 Hasz Orbán I. 166. lásd Haasz.
 Hat felvidéki város IV. 170.
 Hatóság megsértése I. 49—51.
 246—249. IV. 201. 202. 203. V.
 196. 201. 250. — i árszabás I.
 42. V. 78—85. 113. 225. 252. VI.
 141.
 Hattsch János I. 160.
 Hatvanad I. 158.
 Haunschelt János IV. 177.
 Hauser (Hauszer) cs. II. 109. 114.
 115. — Jakab I. 245. János III.
 61. — Pál II. 165.
 Hauzenka Miklós I. 134.
 Havelka Gy. II. 212.
 Ház I. 234. 235. V. 57—66. 250.
 264. — ratörés IV. 202. — tar-
 tási cikkek V. 125. VI. 24—30.
 — tulajdonosok I. 234.
 Házasság III. 15. 181. 182. IV.
 94. 95. 136—151. V. 104. 105.
 131. 206. 218. 219. 254. — i
 ígéret I. 113. IV. 136. 140. 141.
 143. 150. — kettős (bigámia)
 IV. 80. 145. 189. — törés I.
 180—185. IV. 139. 142. 143.
 149. 150. 189. lásd eljegyzés,

- esküvő, lakodalom, vegyes házasság.
- Heckel (Hekel, Hekkel) IV. 13.
— cs. nsp. és l. t. IV. 110. —
János Lajos I. 109. — Jónás I.
34.
- Hedry György III. 55. — Imre
II. 32. — Judit IV. 211. Mihály
IV. 226.
- Heerczog János II. 178.
- Hegenitius Trostfried II. 229.
- Heger VI. 148.
- Heidelberg I. 25.
- Heister Szigfrid I. 29. 212. II.
1. 8. 9. 11. 12. 13. 14. III. 179.
IV. 25. 29. 97. 98. 99. V. 52. 53.
100. 236. 237.
- Helczmanócz lásd Nagykuncfalva.
- Heldt Balázs I. 228.
- Helende Bálint I. 92.
- Hell Miksa II. 127.
- Hellebrant (Hellebronth) Borbála I. 164. — Ottilia V. 155.
mell. — Tamás III. 138. 196.
- Hellner (Helner, Hilner) II. 109.
111. 172. — Bálint III. 200. —
Sámuel I. 171. — Zsófia V. 159.
- Helmer cs. III. 103.
- Heltig Kristóf I. 46.
- Hencz (Hentz) János I. 232. —
Lőrinc IV. 208. — Márton I. 163.
- Henczelheus Márton I. 168.
- Henczen Orbán I. 166.
- Henckel (Henkl, Henkil, Henkiel)
Bernát I. 227. 235. III. 200. 201.
— György I. 96. III. 193. 199.
200. V. 5. — János III. 132.
195. 196. 200. V. 5. VII. 30. 31.
— Konrád I. 229. III. 200. 201.
V. 111. VII. 29. — Miklós III.
140. 143. — Sebestyén I. 6. III.
133. 197. V. 5.
- Hencko Sebestyén I. 168. V. 111.
- Henczowski Margit III. 242—
247.
- Hendel I. 239.
- Henisch (Henys) II. 184. V. 238.
Gergely I. 92. 164. — Lőrinc I.
228.
- Hennel András II. 169.
- Henno IV. 176.
- Henrik (V.) császár V. 7. — I.
aranyműves I. 162. III. 198. 201.
— prépost VI. 176. — soltész
VII. 11.
- Henisch Ágnes IV. 48. — cs. tagjai II. 42.
- Hensel Péter III. 199.
- Hentschel Tamás VII. 29.
- Herant (Hérant) György I. 116—
118. IV. 75.
- Herberg lásd céhszálló.
- Herczeg VI. 166.
- Herenczius János^v II. 174—183.
- Herlicius Dávid VI. 79.
- Herman (Hermann) Éliás IV.
181. — János VII. 42. — trombitás V. 10.
- Hermolaus késmárki d. I. 94. —
I. cipész I. 228. — I. la. I. 225.
— Tamás fia, d. I. 95.
- Hernád II. 176. VII. 1.
- Hertelendy I. 196. 198.
- Hertely András I. 174. — Ferenc
I. 174. — János I. 171. 174.
- Hetcheim Kristóf I. 162.
- Hetivásár lásd vásár.
- Hencz János I. 161.
- Henzler Gáspár V. 155. mell.

- Heutschius Fülöp II. 229.
 Heymuth k. VII. 7.
 Heyn János I. 160.
 Heynreil Fülöp III. 199.
 Heyszl cs. IV. 61.
 Hédervári László III. 131.
 Hétéves háború V. 241.
 Hid I. 77. 78. 156. 205. II. 147.
 Hidegpatak k. I. 139. II. 204. V. 95.
 Hillbrand IV. 176.
 Hilscher Samu III. 17.
 Himpellér lásd kontár.
 Hinczo Márton I. 90.
 Hindy György VI. 7.
 Hirsch Jakab III. 165. 207.
 Hirt (Hirth) Jakab IV. 197. — Kristóf I. 184. — Lőrinc IV. 190.
 Hitvita I. 25.
 Hockenszattel András I. 231.
 Hoepfner (Höpfner) III. 247. — Gusztáv VI. 81.
 Hoffer Mihály III. 42.
 Hofman (Hoffmann) cs. nsp. és l. t. IV. 110. 111. — György I. 16. 21. IV. 112. — János II. 42. — Judit II. 42. — Lajos II. 42. — Zsófia I. 21.
 Holdfogyatkozás I. 41.
 Holicz Erzsébet IV. 218.
 Hollandia I. 20.
 Hollzkamt Bertalan II. 98. 166. — János György II. 99. — Rosina II. 171.
 Holossay Pál I. 112.
 Holtzschneider Regina II. 41.
 Holtzshuer cs. II. 112. — Judit II. 42. — Katinka II. 184—187. — Márton II. 107. 112. 164. 169. 184—187. — Márton unokái II. 171. 184—187. — Zsuzsanna II. 169. IV. 113.
 Holzscheyter János I. 229.
 Homikler András II. 168.
 Homonnai Bálint IV. 73. 159. — cs. I. 88. — Ferenc III. 35.
 Hont vármegye I. 16.
 Honvédelem I. 4. 5. 32. IV. 3. 157. V. 96.
 Horánszky (Horansky) András I. 108. 174. — Antal I. 238. 239. — Ádám I. 107. — Dávid III. 177. — György III. 176. — Imre I. 107. — János I. 45. 107. 174. III. 55. — József I. 110. 173. 174. 238. — Márton I. 174. III. 176. — Máté III. 176. — Mihály I. 110. 174. — Pál I. 238. — Péter I. 45. 110. III. 105. 115. 177. — Zsigmond I. 107.
 Horka k. III. 43. 44. 46.
 Horler (Horlerus) István III. 200. — Pál VII. 29. — Szaniszló VII. 29.
 Horlicius János I. 132.
 Hornick Jakab I. 164.
 Hornig György II. 133. 135.
 Hornlak cs. tagjai II. 42.
 Hornunk IV. 4.
 Hortensius Bálint II. 56. 57.
 Horváth II. 105. IV. 9. — András I. 200. 238. — Anna Mária VI. 85. — Boldizsár I. 23. II. 7. VI. 97. — cs. nsp. és l. t. IV. 111. 112. — Erzsé-

- bet III. 104. 115. — Ferenc I. 238. — Gergely I. 44. 107. — Gerő I. 220—222. VI. 100. — Gy. VI. 67. 68. — György I. 13. 44. 110. III. 55. — Imre I. 107. III. 44. 45. 179. — István I. 109. 238. III. 177. 179. — János I. 238. III. 55. 178. V. 26. 33. 36. — Jenő I. 238. — József I. 112. — Kristóf III. 55. — Márk VI. 102. — Mátyás I. 47. — Pál III. 178. 179. — Péter V. 11. — Sándor I. 238. III. 178. — Tamás IV. 23. — Zsigmond III. 178.
- Horváth Kissevics (Kissevich, Kissevith, Kisevicz) Anna IV. 211. — Erzsébet III. 106. 116. — Ferenc I. 112. III. 178. — Józsefné III. 116. — Klára III. 106. — Kristóf IV. 70. VI. 23. — László III. 177. — Sándor III. 178.
- Horváth Stansith (Stanczicz, Stansich, Stansics) Boldizsár II. 218. III. 175. — Gergely I. 25. III. 55. — Imre III. 175. VII. 41. — Márk III. 55. — Zsófia VII. 39.
- Hoscher Zsuzsanna II. 40.
- Hosz István I. 166. — Jakab I. 163. — Pál I. 225. — Szaniszló I. 169.
- Hosszú erdő I. 86. 155. 204. 213.
- Hosszú István I. 173.
- Hotkóc lásd Szepesujvár.
- Hozelecz lásd Ószelec.
- Hódermarszky püspök IV. 25.
- Hódy Julia V. 155. mell.
- Hóhér I. 68. 70. 244. 245. IV. 179. 180. 184. V. 3.
- Hóra és Kloska I. 124. V. 241. 242.
- Höpfner lásd Hoepfner.
- Hrabeczy (Hrabetzy) Imre I. 241. — József I. 171. 173.
- Hrabovszky József II. 241.
- Hradski János II. 221.
- Hrapkók. IV. 132. 133.
- Hrassko lásd Raskó.
- Huber (Hueber) IV. 198. — János II. 178. V. 155. mell.
- Hubler Pál I. 165.
- Huldreich János I. 246. 247. II. 55.
- Hulner Tamás I. 228.
- Hun V. 67—76. VII. 44.
- Hunfalva III. 92. 93. 183. 184. 188. IV. 167. V. 67. 68. 70. 75. VII. 14.
- Hunfalvy Pál II. 119—121. IV. 59. V. 183. 184. VI. 37.
- Hunnenhauffen V. 68. 72.
- Hunyady János I. 100.
- Hús-árak V. 79. 84. VI. 141. — becsló VI. 141.
- Husfalvi András III. 109. — Jakab III. 109.
- Husvét IV. 38. 39. VI. 145.
- Husz II. 114. — biró IV. 12. — tanár VI. 63.
- Huszarowitz János II. 18.
- Huszár János I. 240.
- Husziták I. 100. II. 143. 144. V. 99.
- Huszonnégy város III. 88—97. VII. 10. lásd testvérület.
- Hutnushé Ádám IV. 207.

Hutter György II. 171. — Mátyás I. 232. — Szaniszló I. 226.
Hüttl Dezső III. 251. IV. 68.
Hütter Zsuzsanna II. 109.

Hylner Pál I. 167.
Hyro cs. tagjai II. 39.
Hyrshperger Bálint I. 230.
Hyrtl József VI. 149.

I.

Idézés IV. 90. 91.
Időrendi tábla lásd kortani tábla.
Ifju Kristóf III. 55.
Ifjumester V. 119.
Igazságszolgáltatás ált. III. 7. — Iglón II. 205—208. — tizenhárom városban IV. 165—208. lásd bíró, bizonyítás, bossorkányper, büntető eljárás, bűntények és büntetések, céhbíróság, csábítás, csendháborítás, egyházi bíróság, egyházi büntetés, emberölés, erőszak, eskü, esküdt, felségsértés, feljebbezés, gyűjtogatás, gyilkosság, hamis játék, hamis mérték, házasság, házratörés, hatóság, hóhér, idézés, istenkáromlás, kezesség, kínvallatás, kivégzés, lázadás, lélekvásárlás, lopás, magzatelhajtás, orgazda, öngyilkosság, örökösödési jog, paráználkodás, párbaj, rágalmazás, rablás, rabló, számüzetés, szülők bántalmazása, testi büntetés, testi sértés, tizenhárom város jegyzőkönyvei, törvénykezési eljárás, úriszék, válás, vásárbíró, végrendelkezési jog, vérdíj, vérfertőzés, zsaroló, zsebmetszés, zsidóbíró.
Iglody Carolina I. 241.

Igló adói II. 208. 209. 210. IV. 40. V. 62. — a magyar koronához való visszacsatolása idején II. 140—151. 205—215. — általában III. 92. 93. IV. 167. — bányászata II. 143. 147. 148. 149. III. 6. 16. 17—19. — bírói I. 247. 249. II. 144. 149. 204. — bíróválasztása II. 205. — bormérése II. 150. 151. — borszállítása II. 81. — borvásárlása I. 18. — céhei II. 150. III. 20. — családjai II. 95—115. 164—174. — egyházai II. 211—214. — elzalogosítása IV. 168. — erdői II. 146. 147. — és a husziták II. 143. 144. — 1709-ben IV. 98. — fekvése II. 145. 146. — Hain krónikában V. 177. — halászati joga II. 147. — házai, lakosai és gazdasága V. 58. 65. — igazságszolgáltatása II. 205—208. — i csata III. 31. 36. — i gyilkosság I. 185. — i kurucdomb IV. 240. — járványai lásd ott — kereskedelme II. 111. 143—144. 151. — kiváltságai II. 142—145. — — kórháza II. 211. IV. 236. 237. — köztisztasága II. 211. — lövészcehe III. 216—219. lásd lövészceh. — malmai II. 147. — munkáslázadása III.

18. — nevének eredete II. 62.
 — pénzügye II. 208—210. —
 sör és szeszfőzése II. 150. —
 tanügye II. 212—214. lásd is-
 kola. — templomai I. 122. II.
 211—213. — termékenysége II.
 146. — területe a honfoglalás
 előtt VII. 11. — tisztviselői és
 alkalmazottai II. 205—214. —
 története II. 62. — tűzrendé-
 szete II. 211. — vadászati joga
 II. 147. — városháza II. 207.
 — vásárai II. 143. 151. — vi-
 szonya Lőcséhez II. 143. 144.
 150. — viszonya a megyéhez
 VI. 144.
 Iglóvéghely V. 54. 55.
 Ignatius IV. 194.
 Illenfel'dt András I. 38.
 Illésfalva I. 35. 179. II. 201.
 III. 92. 93. IV. 100. 167. 168.
 VI. 159.
 Illésházy Miklós I. 178.
 Illyési István VI. 76.
 Imakönyv I. 37. 38. VII. 30. 31.
 Imre kassai d. IV. 134. — kés-
 márkai d. I. 95. — kincstartó
 IV. 133. — l. ács I. 164. —
 l. harangozó I. 232. 235. —
 szepesbélaai d. I. 93. — sz. d.
 I. 93.
 Imrich Ervina II. 41.
 Institoris Károly I. 201. —
 Mátyás I. 109.
 Insurrectio lásd nemesi fel-
 kelés.
 Internátus lásd nevelőintézet.
 Ipar III. 24. V. 263. — ágak
 I. 235. V. 114. 137. — művé-
 szet II. 20. VI. 24. 25. lásd

fafaragás, ötvös, rézmetszet. —
 osok I. 13. II. 100—102. V.
 57—64. — osok fizetése VI. 18.
 — osok Thököly udvarában VI.
 17. 18. — történet V. 89—
 152. 179—181. 204—233. 260.
 263. VI. 22.
 Irgalmas rend II. 200.
 Iskola beosztása I. 136. 137. II.
 71. — fegyelme VI. 41. — i
 fegyelmi ügy VI. 89—92. —
 igazgatók I. gimnáziumban VII.
 29. 30. — i ösztöndíj VI. 163.
 164. — i tárgyak I. 137. VI.
 40. VII. 17. 18. 20. 21. — i
 vizsgálatok IV. 10. VI. 67—69.
 122. — könyvek III. 9. IV. 5.
 116—118. VI. 78. VII. 30. 32.
 — látogatás időtartama I. 137.
 — látogatás külföldön I. 20.
 88—98. II. 111. VI. 45. 46. VII.
 28. — mester stólaai V. 87. —
 pártolás I. 210. — tandija II.
 212. 213. VI. 42. — ügy Ausz-
 triában VI. 146. 147. — ügy
 Iglón, Lőcsén, Podolinban, tizen-
 három városban lásd ott. —
 ügyre vonatkozó adatok III. 7.
 IV. 124. lásd Genersich János,
 jezsuiták, tanár, tanító, tanuló.
 Istenkáromlás III. 148. 149.
 IV. 201.
 István IV. 226. — ábrahám-
 falvi d. I. 93. — deák IV. 226.
 — eperjesi posztónyíró II. 22.
 23. — iglói d. I. 94. — ispán
 VI. 176. — késmárki d. I. 93.
 — király (I.) I. 99. (V.) II.
 142. III. 4. — l. aranyműves
 III. 200. — l. bodnár I. 232

233. — I. d. I. 91. 94. 98. —
I. nyerges I. 227. — I. szij-
gyártó I. 228. — moldvai vajda
V. 14—25. — szepesbélai d.
I. 97. — sz. d. I. 90. — sze-
pesváraljai d. I. 97. — szomol-
noki d. I. 96. — Thegző fia
V. 257. — tolmács VI. 13.
Istvánfy Mihály II. 175—183.
Italmérés VI. 22. lásd bor, sör,
szesz.

Itélő cs. II. 42. 46. lásd Richter.
Ivanisevics Antal V. 155.
mell.
Ivanoff Imre VII. 39.
Ivany János I. 171.
Iván IV. 195.
Izabella I. 100. IV. 51.
Izdenczy A. Zs. IV. 47.
Izdentzián cs. II. 148. 149.
Izsákfalva k. III. 92. 93. IV.
167. V. 31. VI. 160.

J.

Jablonkovszky VI. 14.
Jabroczy Ferenc I. 171. —
Imre I. 171. 201. — István I.
171. — József I. 171.
Jacsmenides János II. 168.
Jadocus I. d. I. 91.
Jados Anna II. 43. — Ágnes
IV. 107. — Balázs II. 43. —
cs. II. 42. — György II. 43. —
Márton II. 43. — Péter II. 43.
— Zsófia II. 43. IV. 107.
Jakab V. 6. — káplán V. 165.
— késmárki d. I. 95. 96. —
leibici d. I. 96. — I. d. I. 91.
92. 93. 94. — I. gyolcsos I.
232. — I. la. I. 161. — I. la-
katos I. 165. — I. mézáros I.
160. — I. nyerges I. 229. — I.
pintér I. 160. — I. szabó I. 226.
— I. szijgyártó I. 160. — I. tű-
gyártó I. 167. — Péter fia, d.
I. 92. — podolini d. I. 90. —
szepesbélai d. I. 90. — szepes-
olaszii d. I. 94. 95.
Jakabfalva k. IV. 236.
Jakab János I. 102. 103.

Jakobi II. 42.
Jamborszky Bazil I. 111. —
György I. 200. — János I. 111.
194. VI. 84. — Lőrinc I. 241.
Jamnik lásd Szepesárki.
Jancsó (Jantsó) Antal I. 241.
— Ferenc I. 112. 200. 241. —
István I. 194. VI. 84. — Jó-
zsef I. 241. — Pál I. 112. III.
177. IV. 226.
Jancsyné Mick Mária II. 157.
Janina Miklós II. 60.
Janisch Albert II. 118.
Jankó II. 133. 135. 146. IV.
192. 226.
Jatzko IV. 193.
Javorszky Erzsébet II. 40.
Jazowsko II. 78.
János András fia II. 228. —
csütörtökhelyi plébános VI. 174.
175. — daróci d. I. 94. — Deme
fia V. 256. — eperjesi posztó-
nyiró II. 22. 23. — in Acie
V. 2. — irnok V. 31. — kés-
márki d. I. 91. 92. 95. 96. 97.
— kiskuncfalvi d. I. 94. —

- Konrád fia II. 225. 227. —
 Kovács VI. 18. — I. aranymű-
 ves I. 159. III. 201. — I. ács
 I. 229. — I. bodnár I. 227. — I. d.
 I. 91—97. — I. festő III. 134.
 140. 144. 193. 194. 195. — I.
 gyolcsos I. 169. 225. 226. —
 I. ijgyártó I. 169. — I. kanna-
 öntő I. 226. — I. káplán III.
 133. — I. késes I. 224. 226.
 232. — I. kőműves I. 225. —
 I. kőtörő I. 163. — I. molnár
 III. 199. 200. — I. nyerges I.
 226. — I. rézműves III. 199.
 — I. szappanfőző III. 201. —
 I. szíjjártó I. 229. — I. szolga
 I. 165. 168. 235. — I. szücs I.
 231. — ménhárdi pap V. 33.
 — pálmafalui d. I. 91. — po-
 dolini d. I. 95. — savniki apát
 III. 108. — szepesbélai d. I. 94.
 — szepeshelyi kanonok I. 91.
 — sz. d. I. 94. 95. — szepes-
 szombati d. I. 95. 98. — sze-
 pesváraljai d. I. 90. 92. —
 tizenhárom város grófja IV. 176.
- János Albert V. 8—25. 170.
- János András I. 232.
- János Ágoston (Sirmar) III. 55.
- Jánosfalvai Margit III. 109.
 — Tóbiás III. 107.
- János Jeromos I. 228.
- János Kázmér I. 141—144. II.
 69. III. 8.
- Járvány I. 101. II. 15. 19. 78.
 98. 100. 103. 110. 111. 113.
 167. 168. 193—204. III. 136.
 198. 201. V. 100. 101. 102. 166.
 167. VI. 76. 77. 144. 145. VII.
 30.
- Jászay Ferenc III. 178.
- Jedlinski Albert I. 137.
- Jegyző az igazságszolgáltatás-
 ban IV. 179.
- Jekelfalussy (Jekelfalusi)
 Ádám III. 177. — Bálint III.
 55. — cs. II. 62. — Ferenc
 I. 240. III. 55. — György III.
 55. — Ignác I. 240. — Imre
 I. 110. — István I. 45. III.
 55. — János I. 110. 240. —
 Johanna I. 240. — József I.
 195. — Lénárd III. 55. — Mi-
 hály I. 110. — Vince V. 247.
 — Zsigmond I. 194.
- Jelenik András VI. 22.
- Jena VI. 45—51.
- Jenei Sámuel VI. 19.
- Jereniczky Dorottya IV. 44.
- Jerney kéziratgyűjtemény VI.
 95—98.
- Jeromos I. d. I. 96. — szepes-
 szombati d. I. 95.
- Jesovits Anna II. 42.
- Jesseniczky Borbála II. 47.
- Jesten Judit II. 165. — Keresz-
 tély II. 165.
- Jeszenszky András I. 112.
- Jezovszky Péter V. 28. 29.
- Jezsuita rend I. 55. 130. 138.
 139. III. 9.
- Joachim I. la. I. 231.
- Joanelly András János IV.
 118—122. — Erzsébet III. 175.
 — Judit III. 238. — László
 I. 108. III. 175. 237. — Syl-
 vester II. 99.
- Jobbágy I. 196. II. 193—204.
 V. 135. 147. 211. VI. 168. 169.
- Jobbágyi VI. 139.

- Johanides (Johannides) András III. 165. 207. — Vencel II. 225. 227—29.
- Johnny (Johni, Joni, Jony, Jónyi) IV. 3. — Anna-Zsófia IV. 47. — cs. II. 112. 149. IV. 238. — cs. nsp. és l. t. IV. 113. — Edvard I. 237. — Ferenc I. 239. — Imre I. 239. — János I. 108. 109. II. 42. 102. 104. 148. IV. 208. VII. 32. — János György I. 172. — Jenő I. 171. — Mária V. 155. mell. — Pál I. 172. 194. II. 148. 149. *206. — Tóbiás I. 108. 109. II. 42. 109. 148. 149. 169. 170. IV. 176. 208. V. 87. 88. VI. 85. — Vince I. 237.
- Joker I. aranyműves III. 199.
- Jolvasy Mihály II. 16.
- Joo (Joó, Jó) cs. II. 62. — cs. nsp. és l. t. IV. 113. — György I. 46. II. 42. III. 55. — József VI. 84. — Péter III. 178.
- Jordán, a tizenhárom város grófja IV. 176.
- Jordán György III. 109. — Márton I. 93.
- Josefy Pál III. 209.
- Jost György I. 227.
- Jókai Mór I. 26. IV. 59.
- Jósa Miklós VI. 4.
- Jótékonyság IV. 228. 238. V. 121. 132.
- József király (I.) I. 28. 35. — király (II.) I. 133. II. 50—53. III. 43. V. 102. 128. VII. 26. 27. — nádor I. 196. — l. lakatos I. 226.
- Jövendölés I. 40. 41. IV. 155.
- Judit lengyel kiráyleány VII. 3.
- Juhász Mátyás II. 42.
- Juliani IV. 226.
- Julisch Simon I. 165.
- Jurkó I. 232. II. 248.
- Justus IV. 10.

K.

- Kabeszdorf lásd Káposztafalva.
- Kachlmann II. 107.
- Kacsir János Zsigmond I. 109.
- Kaczianer János I. 8. II. 131. 132. III. 34. 35. 40. 41. IV. 114. 116. V. 26. 27. 28.
- Kaill (Kail) András I. 111. — Gábor I. 239. — Jakab I. 111. — János I. 111. 200. — Sámuel I. 201. lásd Keill.
- Kaiszer János I. 232.
- Kakas mester II. 61.
- Kakaslomnicz (Nagylomnicz) III. 92. 93. 183. 185. IV. 134. 167. V. 51. 52. 185—194. VI. 102. 103. VII. 12.
- Kalapos V. 82. lásd cég, ipar.
- Kalazanti József I. 129. 130.
- Kalács III. 117. 118.
- Kalderbach (Kohlbach) lásd Hidegpatak.
- Kaldeysin Keresztély III. 198.
- Kalendárium lásd lőcsei kalendárium.
- Kalendinum III. 131.
- Kalinowski Szaniszló II. 84.
- Kalinski Damascén II. 74.
- Kalman (Kalmann) Borbála II.

- 175—183. — cs. nsp. és l. t. IV. 209. — Dávid II. 181. — Greta II. 181. — István II. 175—183.
- Kalmár Elek II. 124. 255.
- Kalna Bálint I. 45. — Boldizsár I. 47. — Gallus I. 47. — János I. 47. — Mátyás I. 46. lásd Kálna.
- Kamara I. 5. 16. 21. 76. 77. 80. 81. 152. 203. — haszna V. 97.
- Kamat VI. 174. 175.
- Kamermeister János VI. 174. 175.
- Kancellária I. 80. 152.
- Kanitz cs. V. 190. VI. 102. — Gyula V. 189.
- Kanka Dániel VI. 124. — János VI. 119. 120.
- Kannaöntő V. 82. lásd céh, ipar.
- Kapusztowa Marina III. 246
- Kapy Gábor VI. 4.
- Karbunkulus torony I. 221. VI. 100.
- Karknach Zsófia II. 39.
- Karlsbad II. 184. 187.
- Karthauziak V. 27. 173.
- Kassa adózása I. 5. — árúmegállító joga III. 67. — birtokpere IV. 134. — Dukla útvonal III. 48. — Hain krónikában II. 124. — hóhértartása I. 69. 70. — i járvány II. 167. — i nyomdász I. 37. — i polgármester I. 38. — i székesegyház I. 38. 122. — i út II. 139. — ipara és kereskedelméről V. 179—181. — I. kalendáriomban I. 103. 104. — pénzverdése I. 7.
- Kaszay (Kaszai) János III. 176. 177.
- Kaszparek IV. 31.
- Katholikus vallás céhtagoknál V. 128. — védelme III. 14. — viszonya evangélikushoz II. 6. 7. 12. 16. III. 15. 16. 22. 25. 26. VI. 142. 143. lásd vallásügy.
- Katonák Thököly udvarában VI. 19. 20.
- Katscher Menyhért I. 247. 248.
- Katsir IV. 7.
- Kauffangk Zsigmond V. 36.
- Kauzer Mária Anna II. 40.
- Kavetzky Gy. II. 149.
- Kayser Zsuzsanna IV. 214.
- Kaysmarker György IV. 207.
- Kazinczy Ferenc IV. 58. VI. 32. 37. 38. 40. 114.
- Kazy Erzsébet II. 48.
- Kádár lásd céh, ipar.
- Kálixt I. és I. 226.
- Kállai Tamás III. 55.
- Kálmán herceg VII. 11. 13. — király (Könyves) V. 7.
- Kálmán György III. 55.
- Kálmánczay Pálné III. 175.
- Kálna György III. 179. — Péter III. 178. lásd Kalna.
- Kálnai György III. 55. — Jakab III. 55. — Péter III. 55.
- Kálnásy Erzsébet III. 106. 115.
- Káposztafalva III. 92. 93. IV. 26. 167. 168.
- Károli Gáspár I. 40.
- Károly Ambrus főherceg I. 194. 195. — császár (V.) I. 100. — Róbert II. 60. 143.
- Károlyi Ferenc VI. 78. — Sándor II. 10. IV. 27. 97. 98.

- Kárpáti hegy és folyónevek I. 187. IV. 238.
- Kárpit Pál VI. 19.
- Kártyajáték I. 185. 186. II. 56. 57. III. 208. V. 125. 174. 206. 250. 254. 255. VII. 22.
- Kátai Ferenc III. 55. — Mihály III. 55.
- Kázmér I. 88. V. 7. 14. 20.
- Kásmarcker János V. 112.
- Kecskés (Keczkés, Ketschkés) IV. 5. 8—10. — Anna II. 42. — Gergely II. 42. — István II. 42. — János I. 241. — Katalin II. 42. — Pál I. 109. II. 51. 53. VII. 32.
- Keczser IV. 28. — Ambrus I. 146. 211. II. 7. IV. 71. V. 167. VI. 26. — András II. 71. 75. — Éva II. 75. — Klára II. 75. — Menyhért IV. 72. — Teréz II. 241. — Zsuzsanna III. 104. 115.
- Keglevich Ádám VI. 79.
- Kegyestanítórend lásd Breznóbánya, Podolin, Pozsonyszentgyörgy, Privigye, Szeszow és Varsó.
- Kegyúri jog IV. 157.
- Keill (Keil, Keyl) Dániel I. 240. — Ferenc I. 241. — Ferdinánd I. 240. — Imre I. 240. — István I. 240. — János I. 241. — József I. 240. — Lajos I. 240 — Tamás V. 112. — Zsuzsanna I. 242. lásd Kaill.
- Keim Ferenc I. 51.
- Keiszer János III. 200.
- Kelemen késmárki d. I. 95. — I. fürdős I. 161. — I. posztógyártó I. 220. — I. szabó I. 230. — pápa (IX) I. 130. — szepesolaszii d. I. 94.
- Keler (Kéler, Kéhler) IV. 4. 7. — Imre VI. 54. — Judit II. 240. — Klára VI. 54. — Pál I. 172. — Sámuel I. 172. — Zsigmond V. 235. 249. mell.
- Kellemessy János I. 216. VI. 6.
- Keller Dávid I. 72. — Zsuzsanna IV. 48.
- Kelterné I. 163.
- Kemelius János V. 168—170. — János Theophil V. 169. — Zsuzsanna V. 169.
- Kemény János VI. 158.
- Kemmel János VII. 30.
- Kendi cs. tagjai I. 100. 101.
- Kendő V. 80. lásd céh, ipar.
- Kenlich Miklós I. 92.
- Kerekes András II. 40. — cs. nsp. és I. t. IV. 210. 211. — Ilona II. 40. — Lukács III. 113. — Márton II. 40.
- Kereskedelem II. 111. 143. 144. 151. III. 2. — története V. 179—181. 263. lásd vásár.
- Kereskedő I. 41. 42. 233.
- Keresztély gölnicbányai d. I. 96. — iglói d. I. 94. — I. d. I. 95. — malompataki d. I. 94. 95. — von Pudlein III. 135.
- Keresztényi I. 148.
- Kerékgyárhó György III. 113.
- Kerékgyártó lásd céh, ipar.
- Kerényi Frigyes IV. 59.
- Kern Kovács IV. 12.
- Kertészet és kertész szerződése VI. 170. 171.
- Kessel I. parancsnok IV. 97.

Keszdy prépost I. 148.
 Ketterhäuschen V. 174.
 Keviczky Menyhért I. 107.
 Keylingk Mihály III. 201.
 Kezesség II. 178. IV. 89. 90.
 V. 27. 136.
 Kezinger Kolos III. 98. 99.
 Keszmarzsky (Keszmarzsky, Kéz-
 marszky) II. 114. — András
 I. 241. — cs. II. 167. — cs.
 címere II. 237. — cs. I. t. II.
 237—241. — cs. nsp. IV. 211.
 — György II. 42. III. 121.
 246. 247. — Ignác I. 241. —
 János I. 112. — János György
 V. 151. — Mihály I. 241. —
 Pál I. 112. 241. — Rudolf I.
 241. — Sámuel I. 241. — Ta-
 más I. 240. — Zsuzsanna I. 241.
 Kéler lásd Keler.
 Kém II. 129—140.
 Kép I. 65—67. II. 155—158. III.
 15. 123. 124. IV. 9. 69—78.
 159. 160. VI. 5. 6. 8. 24. 26.
 VII. 34. 35. 41.
 Képes András II. 42. — István
 II. 42. — Mátyás II. 42.
 Késmárk adózása I. 76. 79. 81.
 147. 149. 151. VI. 21. — ált.
 IV. 167. — árúmegállító joga
 I. 149. V. 27. 71. — bástyái,
 kapui és tornyai I. 73. 74. 77.
 78. 81. 83. 85. 149. 153. 213.
 — beszállásolástól való men-
 tessége I. 23. — birói I. 21.
 72. 74. 75. 194. II. 12. 17. —
 bíróválasztása I. 73. 149. —
 birtokai I. 23. 153. — bor-
 mérési joga I. 13. 71. 73. 82.
 86. — címere I. 76. V. 68. 73.

— elfoglalása 1527-ben II. 130.
 134. — erdőhasználati joga I.
 83. 86. 149. 203. 205. 213. —
 eredete IV. 235. — fegyvertára
 I. 81. — hadi felszerelése I.
 13. II. 3. 5. — Hain króniká-
 ban II. 124. V. 177. — halá-
 szati joga I. 86. 150. 205. 206.
 213. — i apácázárda VII. 13.
 — i ág. h. ev. egyház törté-
 nete II. 6. 7. VI. 37. — i ág.
 h. ev. liceum lásd Késmárk is-
 kolái — i ág. h. ev. liceum
 könyvtára III. 252. — i csat.
 III. 31. — i csatasík mondá-
 ban V. 67. — i hosszú erdő
 lásd hosszú erdő. — i húnok
 mondában V. 69. — i járvány
 II. 15. 19. 167. — i kuruczmoz-
 galmak II. 1—19. — i lövés-
 céhek lásd lövészcéhek. — i lövés-
 céhek meghívója és rendszá-
 bályzatai III. 215. 216. 223—
 226. 231. 232. — i majorok I.
 72. — i nemesi felkelés I. 195.
 — i nemesi szemle I. 194. —
 i vár I. 10. 15. 21. 24. 25. 77.
 83. 85. II. 1. 2. IV. 70. 72. 76.
 V. 49. VI. 5. 6. 8. 11. 21. 22.
 23—30. — igazságszolgáltatása
 I. 83. 85. 87. II. 5. — iskolái
 I. 210. VI. 38—73. 113—139.
 VII. 16—23. — jegyzői I. 14.
 20. 74. 151. — kiváltságai I.
 20. 75. — lakosai VI. 37. —
 legeltetési joga I. 13. 203. 205.
 206. 213. — meghódol a csá-
 száriaknak II. 11. — megye-
 gyűlésen I. 76. — nemesi össze-
 írásban I. 45. — neve IV. 235.

- V. 68. 72. 73. VII. 10. — országgyűlésen I. 74. 75. 81. 208. — ostroma I. 11. 25. II. 1. 10. — statutuma V. 250—255. — templomai I. 122. 213. — története (ifj. Kray Jakab naplója) V. 240. — utcái I. 79. 87. — vallásgyakorlata V. 250. — vallásharcai II. 6. 12. — vértanui II. 64—67. lásd Kray Jakab, Lányi Márton, Toppertzer Sebestyén. — viszonya Brandenburgi Alberthez IV. 51. 52. — viszonya Rákóczyhoz II. 4. — viszonya Rudolf királyhoz I. 15—17. — viszonya Rueber cs. — hoz I. 22. 213. — viszonya Szapolyai Jánoshoz III. 30—41. — viszonya Thököly cs. — hoz I. 9—25. 70—87. 146—157. 202—223. III. 67. 150. VI. 1—30.
- Késmárki cs. lásd Trompler.
- Khalfabian Miklós I. 163.
- Khaylhaw Szaniszló I. 160. — Tunus I. 167.
- Khien Zakariás VI. 17.
- Khoeler lásd Koehler.
- Kilenced II. 208. 209.
- Kilián I. posztógyártó I. 230.
- Kincel István I. 142. 144.
- Kinizy IV. 227.
- Kinizy Pál V. 12.
- Kinvallatás II. 133. 135. 177. 199. 245. III. 243. 246. 247. IV. 105. 183. 193. 197. 199.
- Király (Király) András III. 175. — Antal III. 55. — cs. III. 109. — György IV. 211. — Jakab III. 55. — Mátyás III. 177. — Miklós VI. 84. — Szaniszló III. 55. — Zsigmond VI. 97.
- Királylátogatás I. 143. II. 50—53. III. 66. 81. V. 7—25. 98. 102. 128. VII. 26. 27.
- Kirchdorff, Kirchdrauf lásd Szepesváralja.
- Kirn Kristóf IV. 185.
- Kis (Kiss) I. 174. — Anna II. 96. — Antal I. 238. — cs. II. 42. — Ferenc I. 238. — György I. 110. 173. III. 175. — Imre I. 238. — István I. 173. III. 178. 179. — János I. 173. III. 179. IV. 50. VI. 46. 47. 48. 59. — Lajos I. 173. — I. tanár VI. 90. 91. — Pál I. 107. 174. 201. — Zsigmond III. 176. lásd Kys.
- Kiskerény (Kurimján) III. 92. 93. IV. 167. 168. VI. 159.
- Kisértet II. 9.
- Kisgölnic k. V. 53—55.
- Kis házak IV. 186.
- Kis Késmárk I. 206. 207.
- Kis megye I. 43. III. 178.
- Kisovics cs. tagjai III. 178.
- Kiss-Horváth Gábor III. 177.
- Kisserjéni Ferenc III. 111.
- Kissevics Horváth lásd Horváth.
- Kissóczy (Kisóczy) Gábor III. 178. — Mihály I. 110.
- Kisszalók k. I. 213. V. 71.
- Kisszeben I. 5.
- Kistamási lásd Tamásfalva.
- Kiszely (Kiszell) I. 175. — János I. 46. — Mátyás I. 46. — Tamás III. 181. 182.

- Kitzinger I. 72.
 Kivégzés I. 55. 69. 185. 186.
 252. II. 119. 133. 175. 177.
 183. 201. 203. 243. 249. III.
 61—64. IV. 185. 186.
 Kizzel Péter III. 55.
 Klain János I. 161.
 Klakner Mária V. 155 mell.
 Klauzál Gábor V. 115. 123.
 227.
 Klára l. özv. I. 228.
 Klein VI. 62. — Bertalan IV.
 20. — Brigitta IV. 20. — Éliás
 IV. 196. — Ferkó I. 184. —
 Jakab III. 201. — Judit IV.
 213. — Katalin V. 155. mell.
 — Mátvás V. 193.
 Kleiner Jakab II. 40. — Kris-
 tóf II. 40.
 Klempár Miklós VI. 168.
 Klesch (Kless) IV. 226. 227. —
 cs. II. 113. — Dániel II. 103.
 167. 229. 253. — János II.
 104. 167. — Kristóf II. 225.
 229.
 Kleyszky János III. 31. 35.
 Klimtscher Máté I. 161.
 Klinovszky II. 200.
 Kliss Kristóf IV. 190.
 Kloska lásd Hóra.
 Kloss Tobiás III. 217.
 Klosz János I. 167. 224.
 Kloz Geregely I. 225.
 Klösz Erzsébet V. 235. 249 mell.
 — Jakab I. 37. V. 235. VI.
 75. 81. VII. 31. 42. — Marina
 VII. 42.
 Klug Péter III. 199.
 Kluknó k. II. 194. 195. 201. IV.
 16. 17.
 Kmitha (Kmita, Kmytta) V. 5.
 — Péter III. 8. IV. 169. V.
 29. 31. 32.
 Kmosko I. 238.
 Kmysy Pál I. 164.
 Knebel (Knebbel) III. 207. —
 Gáspár I. 46. lásd Cnebel.
 Kneffler (Knoeffler) Gáspár I.
 227. — Tamás I. 229. 235.
 III. 197. 200. 201. V. 111.
 Knieszner (Knyzner) IV. 237.
 — Benedek I. 165. — János
 I. 230. — Lőrinc III. 139.
 Knoblock Gergely I. 165.
 Knoth (Knott) II. 99. — G.
 III. 206.
 Knyzner lásd Knieszner.
 Knyol Mihály II. 41.
 Kober János III. 199.
 Kobilá János VI. 14.
 Kobisdorf lásd Káposztafalva.
 Koblicz cs. tagjai I. 242.
 Kobolinszky V. 101.
 Kobülinszky Márton III. 226.
 Koch Bertalan II. 227. — Er-
 zsébet II. 43. — Ferenc I. 111.
 — Gál V. 5. — János I. 230.
 — János Kristóf II. 42. —
 Mária Magdolna II. 42. — Mi-
 hály II. 42. Mihály Jeromos
 II. 42. — Obsoepus Cyriacus
 II. 253. — Orbán I. 166. —
 Pál I. 7. — Symko I. 230. —
 Zsuzsanna II. 227.
 Kockajáték III. 206. 207. IV.
 203. V. 131. 206. 250. 255.
 VII. 22.
 Kocsi V. 81. — gyártó V. 81.
 lásd cég, ipar.
 Koczogh István I. 194. — Já-

- nos I. 237. — József I. 200. 239.
- Koehler (Khoeler, Köhler, Köler) I. 163. — Bertalan II. 172. — Gergely I. 232. — János I. 122. 165. II. 109. — Kristóf IV. 192. — Lőrinc I. 225. — Szaniszló I. 225.
- Koerschtchen Máté I. 227.
- Koháry István IV. 105.
- Kohlmajer lásd Tátray.
- Kohlweiss Marina IV. 187.
- Kohut II. 175—183.
- Kojsó k. VI. 161.
- KolacsKay (KolacsKovszky, Kolacsowszky) Antal I. 241. — Bálint III. 55. — cs. nsp. és l. t. IV. 211. — Franciska I. 239. — Gergely I. 239. 241. — István I. 112. III. 178. — János I. 241. — József I. 194. — Károly I. 241. — László I. 112. III. 177. — Mihály I. 241. III. 178. — Szaniszló I. 45. III. 55.
- Kolatskó k. III. 7.
- Kolb Zsuzsanna IV. 216.
- Kolbach lásd Hidegpatak.
- Kolbe ügyvéd VI. 148.
- Kolbenhayer (Kolbenheier, Kolbenhayer) János III. 224. — Mátyás II. 15. — Pál VI. 39. — Zsuzsanna V. 42.
- Kolesó k. VII. 7.
- Kolduló szerzetesek III. 14.
- Koldus I. 234. lásd szegényügy.
- Koldusdiák I. 137. 138.
- Kolera lásd járvány.
- Kolin László III. 112. — Orsolya III. 104. 115. lásd Grancsy.
- Kolinfalva k. IV. 16. 17.
- Kolinovics II. 74. 75.
- Kolodgy András VII. 40.
- Koloni György III. 55.
- Kolosváry István IV. 71.
- Kolosy Dávid IV. 219. — Imre IV. 219.
- Koltzunay II. 200.
- Kolumbusz Kristóf I. 100.
- Komáromy Sámuel I. 239.
- Komitz Kristóf VII. 26.
- Komlösch A. II. 149.
- Komlósy Sándor VI. 19.
- Komorovszky III. 81.
- Komoróczy Borbála II. 96.
- Kompoty Zsigmond I. 111.
- Konia cs. II. 43.
- Konrád l. d. I. 94. 97. — Péter I. 167.
- Konszky Miklós V. 28. 29.
- Kontár V. 111. 229. 230.
- Konyha IV. 162. 163.
- Kopernikus Miklós I. 88.
- Korabinszky cs. II. 149. — cs. tagjai II. 148. 149. 206. VII. 24.
- Korb Frigyes III. 224. — János III. 226.
- Korcsma II. 150. IV. 38. 39. V. 174. 175. 250. 254.
- Kordaczoczy István V. 86.
- Korinthny Tamás V. 28.
- Koripszki Antal I. 108. — Mihály I. 108.
- Koritnoki Benedek III. 111.
- Koritthiany lásd Korotnoki.
- Korlátkői (Korláthkevy) V. 10. — cs. I. 88.
- Kornides Márton I. 106. — Tamás I. 106. — lásd Cornidesz.

- Korom György I. 45.
 Korompa I. 46. II. 195. 201. IV. 16. 17. 27.
 Korompai Jozefa I. 239.
 Koromzay cs. IV. 238.
 Koronaőr II. 234.
 Koronaügyész I. 76. 81. 87. 243.
 Korotnok k. III. 45. 48. 49. VII. 7.
 Korotnok (Korothonok, Koritt-hiany) András I. 46. III. 55. — Benedek I. 46. III. 111. — Ferenc I. 46. — Ignác I. 241. VI. 84. — István I. 47. — Lázár III. 55. — Máté III. 55. — Miklós I. 47. III. 55. — Sandrinus I. 46. — Sámuel I. 110. III. 47. 177. — Sándor III. 55.
 Korponay Antal VII. 41. — Gábor I. 108. III. 176. — Jánosné lásd Géczy Juliánna. — Mihály I. 171. — Miklós IV. 72.
 Kortani tábla I. 39. 42.
 Korybuth Mihály II. 69.
 Korzan Lajos I. 201. lásd Corzan.
 Koschar Marczin II. 133. 135. 136.
 Koszka cs. III. 29. — Péter III. 30. 37. 40. 41.
 Kosztka Miklós V. 27.
 Kottler II. 15.
 Kovacsoff Márton VII. 39.
 Kovatsevich Mária I. 241.
 Kovács lásd céh, ipar. — munkák árai V. 81.
 Kovács (Kováts) Borbála I. 174. — cs. II. 43. — Géza V. 155. mell. — lásd Szmitt.
 Koysch János III. 199.
 Kozár Imre III. 55.
 Kozka János III. 55.
 Kozkowski Theophil II. 70.
 Kozłowiczki Angelus II. 72. 73. IV. 128.
 Kórház II. 211. III. 138. 143. IV. 236. 237. V. 132.
 Köler lásd Koehler.
 Költők a Sz.-n IV. 57—59.
 Költözködési jog I. 73.
 König Benedek II. 178. — János II. 111. 165. — Mihály IV. 193.
 Königsberg IV. 51—57.
 Könyv I. 37. 38. IV. 3. 5. 69—78. 116—118. 160. V. 169. VI. 24. 25. 77—82. VII. 26. 30. 31. 32. — nyomda lásd nyomda. — tár I. 25. III. 252. VII. 20. 29. 30.
 Köppel Anna III. 135.
 Kőrömcébánya I. 18. 176. III. 235.
 Körtvélyes II. 201. V. 256—259.
 Körtvélyesi Erzsébet IV. 18. — Jordán György III. 109.
 Kötélgyártó V. 82. lásd céh, ipar.
 Kövesdy Pál I. 172.
 Kövesfalva IV. 236.
 Közegészségügy II. 193. 194. 200. 211. V. 253. VI. 144. 145. lásd fürdő, gyógyforrás, gyógyszerész, járvány, kórház, vesztetgár.
 Közgazdaság lásd állattenyésztés, bánya, céh, erdő, halászati jog, ipar, kereskedelem, legeltetési jog, mezőgazdaság, Takarékpénztár.

- Közlekedésügy lásd borszállítás, fuvaros, híd, posta, személyszállítás, út, útlevél.
- Közoktatásügy lásd bölcsészet, egyetem, iskola, koldúsdíák, mennyiségtan, nevelőintézet, ösztöndíj, tanár, tanító, tanrend, tanuló.
- Köztisztaság II. 211. V. 78. 196.
- Kőfaragó lásd céh, ipar.
- Kőfejtés I. 155.
- Kőműves lásd céh, ipar.
- Kőpatak V. 185. 188. 189—191. 193.
- Kőrös Miklós IV. 135.
- Kraizel (Krajzel) József I. 201. — Vilmos I. 173.
- Krakó I. 88—98. 129. III. 98. VI. 92. VII. 13. — i tanulmányút II. 192. 256. III. 1—28.
- Kral György I. 47.
- Kralovánszky VI. 59.
- Kramer Antal VII. 31. — Gáspár II. 219. VI. 97. VII. 29. — Godofréd I. 109. — Jakab II. 43. — Jankó I. 180—185. — Konrád I. 109. II. 43. — Pál II. 43 — Sámuel III. 224.
- Krapkó Gáspár II. 148. 149.
- Krasznyakfi Lénárd III. 109.
- Kratzer (Kratzter) György V. 111. — Jakab II. 118.
- Kraub Márton III. 216.
- Kraudenfleisch (Krautendfleisch) János II. 103. 168. — Máté II. 245.
- Kraus (Krauss, Krausz) Jakab I. 194. III. 235. — János I. 47. — János festő I. 65. 67. 68. III. 141. 146. 199. 200. — János szepesváraljai bíró III. 243. 245. — Márton II. 178. III. 224. — Mihály I. 132—135. 141. 142. 145. II. 72. 73. IV. 128. — Tamás V. 198.
- Kraut Jónás II. 178.
- Krautwurscht Márton III. 215.
- Kray Anna II. 14. — cs. cimere, története I. t.-val V. 234—249. — Erzsébet II. 42. — István I. 123. — Jakab I. 106. 123. II. 1. 6. 7. 11—14. 19. 42. 52. 53. 64—67. — Miksa V. 234. — Pál I. 123. 124. II. 42. III. 209. — Sándor I. 123. 124. lásd a családn minden tagjára vonatkozólag V. 234—249.
- Kreb Jeromos II. 149.
- Kremczér Péter V. 2.
- Kremschin Márton III. 199. 200.
- Kretschmer Efráim VII. 30.
- Kreutz, Késmárk birtoka I. 23.
- Krewsschyn Márton III. 200.
- Kreyschen Bernát I. 224.
- Kreysel András II. 206.
- Krieger János III. 224.
- Krigi (Krigovszky) András III. 55. — Ádám I. 45. III. 55. — Bálint III. 55. — János III. 107.
- Krischke György VII. 29.
- Kristóf felkai pap V. 33. — I. d. I. 93. 96. — I. lakatos I. 226. — I. szabó I. 227. — I. szíjártó I. 224. — I. varga I. 226. — sz. kanonok I. 67.
- Krisztus teste testvérület lásd testvérület.

- Kritschke Zsuzsanna IV. 109.
 Krivacsy (Krivatsy, Krivácsy)
 Anna II. 43. — Ágnes II. 43.
 — Erzsébet II. 43. — Frigyes
 I. 241. — Gergely II. 43. —
 György I. 241. — Jakab I. 240.
 — János I. 240. — Márton I.
 241. — Mátyás II. 43. IV. 107.
 — Pál II. 43. — Péter II. 43,
 — Sámuel I. 240. 241. — Tó-
 biás II. 43. — Zsófia II. 43.
 Kroker Márta II. 249.
 Kromer Ágnes I. 113—116. —
 János I. 93. — Mihály I. 162.
 235. — Pál I. 164. — Péter I.
 163. — Simon I. 231.
 Kronnovszky Szaniszló VI. 14.
 Krosinszky Albert III. 224.
 Krotenpalais VII. 20.
 Krön V. 111.
 Krucsay István II. 79. 84.
 Krulikovszky Zsófia IV. 210.
 Krumm Lőrinc II. 178.
 Krupeckh Sebestyén I. 227.
 234. 235.
 Kruss Judit V. 157. — Márton
 V. 188. 193.
 Krutzkho Jakab I. 185.
 Kuba IV. 227.
 Kubany VII. 21.
 Kubatschka G. III. 61.
 Kubinyi Anna III. 247. — Be-
 nedek III. 55. — Gáspár II.
 104. 168. — Jakab III. 55. —
 Mihály I. 47.
 Kucschner Lőrinc III. 195.
 Kuhn Katalin IV. 113. V. 161.
 Kulman IV. 12.
 Kunai VI. 70.
 Kundert II. 176.
 Kunesch János I. 92.
 Kunigunda II. 60.
 Kunisch Judit II. 240. 241.
 Kunsch Gergely II. 43. — Pál
 V. 193.
 Kunszky IV. 115.
 Kupecz VI. 70. — Lykurg VII.
 29. — Menyhért I. 225.
 Kupferschmidt István I. 49.
 IV. 201.
 Kurcz Dorottya V. 46. — János
 I. 159.
 Kurilo VI. 14.
 Kurimján lásd Kiskerény.
 Kurtha (Kurta) Gáspár III. 56.
 — István III. 56. — Márton I.
 46. — Pál III. 179.
 Kurtopf János IV. 226.
 Kurucok II. 1—19. III. 174—
 179. V. 176. 177. VI. 101.
 102.
 Kusman Jakab VI. 77.
 Kút IV. 155. 163. 164. VII. 33.
 Kutzendorf IV. 194.
 Kübecher Albert I. 61.
 Küchel János IV. 231. 234.
 Külös Erzsébet II. 42.
 Kün János I. 177.
 Küstner Eckhárd III. 168.
 Kynast Miklós III. 199.
 Kys (Kyss) Bertalan II. 43. —
 Demeter II. 43. — Erzsébet II.
 43. — Mátyás II. 43. — Pál
 VII. 39. 40. 41. lásd Kis.
 Kys—Konia lásd Parvi
 Kysselius Vencel I. 136.

L.

- Labanc nemesek III. 174—179.
 Labsánszky Márton III. 176.
 Lachonosarcus Mihály I. 132.
 Laczko futár V. 2. — I. la. I. 163.
 Laczkó Imre IV. 99.
 Lada Márton II. 42.
 Ladani Gergely I. 103.
 Ladosek Mátyás IV. 200.
 Lajos (I.) II. 143. — (II.) I. 3.
 42. II. 145.
 Lakatos V. 82. lásd céh, ipar.
 Lako IV. 6. 7.
 Lakodalom II. 123. IV. 10. 12.
 V. 87. 88. 251. 254. 264. VI. 145.
 Lakoma III. 136. 160. 198. 200.
 204. 205. IV. 35. V. 2. 100. 117.
 119. 124. 125. 142. 208. 218.
 228. VI. 10. lásd étkezés, mu-
 latozás.
 Lam Ambrosius I. 20.
 Lamkletzer András I. 186.
 Lamprech István I. 227.
 Lamprecht János I. 227.
 Landmeister V. 222—224.
 Landoki prépost I. 44.
 Lang (Langh, Lanng) András
 II. 102. 178. — Anna V. 161.
 — Antal II. 168. — Ágnes I.
 186. — Bernát IV. 83. V. 111.
 — cs. II. 113. IV. 238. — cs.
 nsp. és l. t. IV. 212. 213. — Gás-
 pár I. 230. — György II. 43.
 245. III. 198. 199. VI. 84. —
 Jakab I. 109. — János I. 169.
 240. II. 43. 243. V. 112. 188.
 193. — Jónás IV. 106. — Kris-
 tóf Justus II. 43. — Sámuel I.
 240. II. 43. — Tamás III. 199.
 Langs Jónás V. 113.
 Langsfeld Ádám II. 165.
 Lany (Lány) VI. 68. 114. —
 Albert I. 239. — Anna II. 40.
 — Anna Mária IV. 113. —
 Antal II. 43. 105. 106. — Dá-
 niel I. 172. — Ferdinánd I.
 172. 239. — Jakab I. 171. II.
 43. 107. — János II. 112. IV.
 189. VI. 54. — József I. 174.
 — Károly I. 171. — Kristóf
 II. 43. — Mária II. 42. —
 Márton II. 43. — Orbán II. 43.
 — Sámuel I. 243—245. —
 Terézia I. 172.
 Lapis refugii lásd Menedék-
 szirt.
 Lapscher Zsuzsanna II. 38.
 Lasci tábornok II. 52.
 Lasius Mihály VII. 29.
 Lassupatak VI. 161.
 Laszky Albert I. 10. 11. 12.
 14. 83. III. 56. V. 178. 179.
 — Beata V. 179. — cs. III. 29.
 — János V. 16. 21. — Jeromos
 I. 10. 53. III. 31—33. 36—41.
 V. 27. 28. 99.
 Latz Frigyes V. 155. mell.
 Latzgalner IV. 6.
 Laucsek Márton VI. 43.
 Lauf János V. 188. 193. —
 Mihály V. 192.
 Lavius Albert VII. 29.
 Lazonpatak IV. 14—19.
 Láng Mária IV. 47.
 Lányi (Lanyi, Láni) IV. 10. —
 András II. 50. 188. VII. 28.
 — Antal III. 177. IV. 21. —

- cs. II. 62. — Eleonóra V. 245. 249. mell. — Ferenc I. 173. — Gábor I. 109. — Jakab I. 108. — János I. 173. II. 11. 172. III. 177. — Kristóf III. 176. — Márton I. 107. II. 1. 11–14. 64–67. III. 177. V. 236. — Orbán III. 176. — Pál I. 108. — Rudolf I. 174. — Zsuzsanna II. 170. 240.
- László király (I.) I. 99. IV. 77. — (IV.) V. 96. 256–259. — (V.) II. 144.
- László iglói d. I. 97. — I. csi-szoló I. 227. — I. d. I. 97. — sz. d. I. 90. 97.
- Lázadás IV. 88.
- Lázár III. 199. — Lőrinc III. 56.
- Lechnic I. 195. IV. 70. 115.
- Lechowic Szaniszló I. 138.
- Legelőbérszerződés VI. 167. 168.
- Legeltetési jog I. 13. 155. 203. 205. 206. 213. III. 16. 46. 47. 161. IV. 32. 119. 121. V. 201.
- Legénycéh V. 143.
- Lehmann kapitány II. 77.
- Lehmhaus V. 191.
- Lehoczky (Lehóczky, Lehotzky) I. 238. II. 193. III. 246. — Magdaléna IV. 112. — Márton I. 172. 240. — Mihály III. 175. — Sámuel I. 173.
- Leibic 1703-ban II. 3. — 1278-i oklevélben III. 92. — gyár-alapítási tervben III. 19. — i papí értekezlet V. 29. — i plébános II. 78. — i polgár bűnesete II. 56–57. — köz-
állapotai 1773-ban és 1910-ben V. 57. 62. 64. 65. — sz. városok sorában III. 93. IV. 167. 168.
- Leibic patak I. 154. 204. II. 9.
- Leimhaus lásd Lehmhaus.
- Leipnik I. 129.
- Leitgeb Lőrinc III. 199.
- Leletek V. 68.
- Lelkészek I. 30. — életmódja IV. 151. 152. — hűségesküje Rákóczynak II. 7. — L. — n I. 6. I. 232. — mentessége beszállásolástól I. 33. — működése I. 32. 33. — Thököly udvarában VI. 11. — választása I. 156. — vezeklése I. 132.
- Lemes (Lemesch) I. 225. — György I. 169.
- Lemes k. III. 124.
- Lemmel Péter I. 160.
- Lemtzer Mátyás III. 199.
- Lenarth György I. 108. lásd Lénárd.
- Lenesovics (Lenczovicz) György I. 138. II. 43. — János II. 43. — Mátyás II. 43.
- Lengyel VI. 14. 16. — Bálint VI. 10.
- Lengyelek és Sz. összeköttetésének forrásai III. 3. 5. — rokonsága Árpádokkal VII. 4. — telepítései II. 58–61. 191. III. 127. lásd podolini piaristák, tizenhárom város.
- Leonardus I. 93. 94. 97.
- Lepter János III. 200.
- Lerch Mária V. 245. 249. mell.
- Lesch (Lösch) Dániel VI. 38. 39. 40.

- Lesnyiczky Sára V. 159.
 Leszkó fejedelem VII. 13.
 Letelepedési jog I. 73.
 Letét IV. 91.
 Leudeschith (Lewdischait, Leydyschit) György I. 97. III. 133. — Theophil III. 200.
 Levelek lásd posta.
 Levkovszky Demián I. 47. — István I. 47. — János I. 47. — Leonhard I. 47. — Lukás I. 46.
 Lewbiczer (Leibitzer, Leybiczer) Balczér I. 232. — Imre I. 228. — Joachim II. 165. — Kelemen I. 160. 232. — Krisztof I. 166.
 Léghajós I. 126.
 Lélekvásárlás IV. 190.
 Lénárd I. 168. 226. 228. — György III. 176. lásd Lenarth.
 Léthon k. VII. 7.
 Liblauer Bálint II. 54.
 Libloy lásd Schuler.
 Lichtenstein (Liechtenstein) V. 238. — János I. 45.
 Liebesbier János II. 55.
 Liedemann VI. 136. — János Márton VII. 16—19. 22. — Samu II. 148. 149. 206. 207.
 Limke Ernő V. 170.
 Lindner Ernő I. 222.
 Lingsch A. M. V. 158.
 Linkos Ferdinánd II. 79. 83. 84.
 Lipharth Magdolna II. 45.
 Lipke Klára II. 44.
 Lipnik III. 183.
 Lipóczy Miklós VI. 11. 12.
 Lipót király (I.) I. 28. 148. 210. II. 153.
 Lippay Balázs IV. 84. — cs. tagjai I. 242. — Gy. I. 148. — György érsek I. 139.
 Lippianszky Borbála II. 55. — János II. 54. 55.
 Lippisch Dániel II. 111. 173.
 Lischovitz Benjámín VII. 29.
 List Eleonóra V. 42.
 Literatus (Literáti) János II. 43. — Thomas de Jazo I. 46. lásd Sárossy.
 Loboczky János III. 56. — Mátyás V. 27.
 Lochmann (Loczman, Lotzman) Jakab I. 165. III. 200. — Katalin V. 157. — Lőrinc I. 92. 230.
 Lodwidzy Péter I. 92.
 Loffay János I. 237.
 Loiecki (Loike, Loyko) Félix III. 5. — Gergely I. 137.
 Lomnic k. III. 5.
 Lomnici csúcs II. 92. 93. IV. 58.
 Lomniczai (Lompniczay) János II. 132. — Pál neje Márta III. 109.
 Lomniczer (Lompniczer) I. 225. — Kelemen VI. 174. 175. — Mihály IV. 193. — Pál. VI. 174. 175. lásd Lumnitzer.
 Lomniczi (Lomniczky, Lumniczky) Gertrud IV. 211. — Jakab III. 56. IV. 211. V. 29. 31. 32.
 Lopás IV. 92—94. 133. 156. 192—197. V. 131. 132. 207.
 Loránt I. 252. V. 95. 256.
 Lorberer Jakab III. 199. 201.
 Loto Gergely II. 42.

- Lovasy Ernőné V. 248. 249. mell.
 Loyko lásd Loiecki.
 Ló és lókereskedés I. 199.
 IV. 9. V. 8. 174. VI. 13. 14.
 25. 27—30.
 Löffelhotz Vilmos György I.
 26. 27. 28. 29. 33. 34. 35. 119.
 179. II. 9. 11. 14. III. 179. IV.
 29. 97. 99. 100. 101. 102.
 Lösch lásd Lesch.
 Lövészatyá III. 154—157.
 Lövészcéhek II. 125. III.
 146—173. 202—235.
 Lövészinduló III. 202. 203.
 Lövészkirály III. 156—159.
 161.
 Lövészmeister III. 158. 171.
 Lőcse adózása I. 3—8. 158—164.
 224—236. II. 123. — alapítása
 VII. 25. — alkalmazottjai I.
 235. — a sz. városok sorában
 III. 92. 93. IV. 167. — áru-
 megállítási joga I. 77. IV. 240.
 V. 27. 71. VII. 26. — átme-
 neti kereskedelembe II. 77.
 81. — bástyái I. 27. VII. 25.
 — bírói I. 3. 33. 194. 233. 235.
 II. 124. 134. 138. III. 134. IV.
 100. 212. VI. 76. 77. VII. 29.
 — bormérési joga VII. 34. —
 büntető eljárása III. 61—64.
 — címere VII. 35. — 1527-ben
 II. 131. — 1528-ban II. 132.
 133. — 1709-ben IV. 26. —
 1710-ben I. 26—36. — 1786-
 ban VII. 24—38. — 1809-ben
 I. 192—201. — és az 1831.-i
 kolerajárvány II. 196. 200. 201.
 — és Bethlen Gábor I. 104. —
 — és Eperjes II. 129—140. III.
 48. 49. V. 1—6. — és Igló lásd
 Igló. — és Késmárk III. 31.
 33. — és Petőfi Sándor II. 126.
 — és Rákóczy, Szapolyai, Thö-
 köly lásd ott. — falvai I. 30.
 77. VII. 34. — hadkötelezett-
 sége I. 32. — Hain krónikában
 II. 123—125. V. 177. — házai
 I. 234. 235. — hires emberei
 II. 127. VII. 30. 31. — i ág.
 h. ev. egyház könyvtára III.
 252. — i bucsújáráshely III. 86.
 VII. 33. — i confraternitas lásd
 testvérület. — i eleség hiány I.
 27. 110. — i fehérasszony I.
 26—36. 119. 178. 179. 191. IV.
 105. — i fejedelmi kongresszus
 lásd I. királylátogatások. — i
 festők I. 65-68. II. 62. 155. III.
 134. 140. 141. 144. 193. 194.
 195. 197. lásd Krausz János és
 Stanczel Teofil. — i fuvarosok
 II. 101. 102. — i gobelin sző-
 nyeg III. 69—87. — i haran-
 gok I. 68. — i harmincados I.
 34. — i kalendárium I. 37—42.
 99—104. 125. III. 128. V. 75.
 VI. 77. 79. — i kereskedők I.
 41. 233. — i királylátogatások
 II. 50—53. III. 66. 81. V. 7—
 26. VII. 26. 27. — i koldusok
 I. 234. — i könyvnyomda I.
 37. II. 217. 218. III. 127. VI.
 74—82. — i levelek 1527—28-
 ból II. 129—140. — i lövész-
 cég meghívója III. 230—231.
 — i lövészcéh rendszabályzatai
 III. 219—223. — i özvegyek I.
 234. — i sétatér II. 188. — i
 takarmányhiány I. 29. — isko-

lái I. 30. 55. II. 111. VI. 43. 89—92. 148. VII. 16—23. 26—30. — járványai II. 167. III. 136. 198. 201. VI. 76. 77. VII. 30. — kapui VII. 27. — kerületei I. 233. 234. — kórháza III. 138. 143. — kölcsenei I. 7. — lakosai I. 158—169. 224—236. VII. 35. — lőszere I. 27. 119. — molnárai I. 233. — műemlékei IV. 140. — nemesi I. 109. 193—201. — nemesi összeírásban I. 45. — neve I. 187. VII. 10. — ostromai I. 26—36. 119. II. 7. 8. 9. III. 33. IV. 97—102. — rézvásárlása I. 34. — szenátorai I. 5. 27. 33. 235. — szabad királyi városi rangja VII. 24. — templomai I. 6. 7. 30. 31. 122. 199. II. 152—163. III. 69—87. 138. 240—242. 251. VII. 26. 27. 28. 34. — tisztújítása I. 31. — városháza VII. 26. — zsinatja VII. 28.

Lőcsei (Lőtsey) Pál I. 122. IV. 60. — Sámuel V. 41.

Lőpor I. 27. 42. 119. 155. 204. III. 19.

Lőrinc bíró III. 135. 199. — I. cipész I. 167. 224. — I. d. I. 93. — I. festő III. 141. 197. — I. kannaöntő III. 193. 199. — I. kovács I. 232. — I. orvos I. 159. 235. — I. szücs I. 231. III. 200. — malompataki d. I. 91. — merényi d. I. 95. — orvos IV. 237. — szepesbélai d. I. 98. — szepesszombati d. I. 97. — szepesváraljai d. I. 97.

Lubkovits lásd Lupkovics.

Lubló adója II. 209. III. 12. — — elzálogosítása IV. 168. — eredetéről IV. 235. — 1528-ban II. 132. — 1749-ban III. 4. — határai II. 58. — hazánkhoz kerül III. 1. — i járvány II. 78. — i kapitányság III. 6. 7. V. 28. 33—35. — i katonaság ruházata II. 208. — i kozák-támadás II. 78. — i uradalom I. 195. — közlekedése III. 19. — mint lengyel község II. 59. 60. VII. 7. — n János Kázmér I. 143. — n magyar lengyel tanácskozás V. 7. — n Zsigmond III. 66. V. 98. — neve II. 123. — panaszai 1765-ben III. 13. — vár II. 122. 123. III. 6. 7. 11. 12. 21. 23. 25. IV. 38. 40. V. 28. 33—35.

Lubomirszky V. 236. 237. — cs. I. 48. 130. II. 69. 78. 95. 166. 209. 252. III. 8. 21. 24. IV. 30. 129. — cs. címere IV. 77. — György I. 130. 140. 141. 142. II. 69. 237. III. 8. IV. 169. — H. IV. 31. — Jeromos I. 142. — Konstantin I. 142. — Sándor I. 42. — Sebestyén III. 8. — Szaniszló és Szaniszló Herakliusz I. 125. 129. 130. 136. 138. 139. 140. 142. 181. 214. II. 69. 209. 213. 214. 238. III. 8. 26. 118—120. IV. 36. 37. 112. 169. 181. VI. 142. 143. — Tivadar, Tódor II. 9. 78. 113. 183—187. III. 8. 20. 26. IV. 22. 26. 27. 98. 99. 169. VI. 143.

- Luborszicki Ferenc I. 137.
 Lubovenszky János III. 179.
 Lubovicz IV. 226.
 Lubowiecki István I. 132. 143. III. 119.
 Lucillus Döme VII. 29.
 Lucivna k. III. 45. 47—49. IV. 26.
 Ludman (Ludmann) Anna IV. 209. — cs. II. 62. — Jakab I. 46. III. 109. — János I. 239. — Katalin II. 96. 97. V. 44. — Sámuel I. 239.
 Ludwig Bálint III. 199.
 Ludvigfalva lásd Rihνό.
 Lukatsch ház V. 190. — Márton V. 193.
 Lukács leibici d. I. 93. — I. mézszáros I. 160. III. 200. — I. posztógyártó I. 229. — prépost V. 259.
 Lukel Dániel II. 149.
 Lumnitzer János György IV. 239. lásd Lomniczer.
 Lupkovics (Lubkovits) János I. 237. II. 44. — gyermekei II. 44.
 Luther Márton I. 100.
 Lutz Jozefa V. 155. mell.
 Lux János V. 193.
 Luzinszky (Luzsénszky, Luzsinszky) I. 199. — cs. II. 62. — Ferenc III. 176. 179. IV. 226. — Imre III. 176. 238. — János III. 238. — Joachim IV. 77. — Leó I. 107.
 Lycander Lőrinc III. 133.
 Lyptaj Gáspár II. 45.
 Lysetius Albert II. 221.

M.

- Machay János III. 178. — József II. 193—196. — Sámuel III. 179.
 Machelsdorf lásd Mahálfalva.
 Makowski Ciprián I. 134. II. 72. 84.
 Macieiowsky Gáspár III. 8. IV. 169. — János I. 181. — Miklós III. 8. IV. 169.
 Macsonkay Ferenc VI. 12.
 Maczkoff Ondrus VII. 39.
 Madachy Ádám I. 47.
 Madai késmárki nevelő VII. 21.
 Madarászhat VI. 15. 16.
 Madárlövészhat III. 163—165.
 Maffy VI. 142.
 Magdaléna II. 242.
 Magnus László II. 144. lásd Nagy.
 Magotsi Gáspár I. 100.
 Magura neve VII. 1.
 Magzatelhajtás IV. 149. 188.
 Magyarok bejövetele I. 39. 42. 99.
 Magyaróvár I. 15.
 Magyar történelmi társulat vándorgyűlése I. 191.
 Mahálfalvay Gergely III. 109.
 Mahálfalva II. 99.
 Mailáth Ilona I. 52. — István I. 52. — János VI. 114.

- Majer Ignác I. 171. lásd Mayer.
 Major József V. 221.
 Majos János VI. 1.
 Majtény (Majthényi, Majtiny, Majtynyi) Bertalan II. 26. — Brunsvik Marianne II. 91. — Mihály I. 48. II. 28.
 Makhalovszky (Makalovszky) László I. 46. — Mihály III. 56.
 Makosch Marianne II. 220. — Máté II. 220.
 Makowszky Ádám II. 56. 57.
 Mal Jakab III. 199.
 Maldur k. I. 131.
 Malethinszky Gáspár I. 47.
 Maléter, Maleter lásd Milleter.
 Malom I. 149. 155. 205. 213. II. 102. 147. 208. 209. III. 14. V. 109. 193. 197. VI. 22. 140. 141. VII. 40.
 Malompatak k. III. 92. 93. IV. 167. 168. V. 28. VI. 160.
 Malurny András IV. 227.
 Malvasir Miklós V. 10.
 Mansfeld I. 102.
 Marchin Polak I. 224.
 Marci (Marcy, Marczy) Jakab IV. 208. — János II. 149. 229. — József I. 131. — Márton IV. 190. — Rezső II. 149. — Sándor II. 149. — Simon III. 180. 181. — Zakariás II. 178.
 Mareksdorffer Jakab I. 164.
 Marczinszky Jakab II. 56.
 Margitfalva IV. 18. 19.
 Marhavész II. 211.
 Marich István V. 246. 249. mell. — Mária V. 246.
 Marina I. 161. II. 244.
 Markovits (Markouich) Anna II. 43. — György II. 43. — Zsuzsanna II. 241.
 Markowski Ferenc IV. 177.
 Markó Károly II. 127.
 Marode I. 207.
 Maroichich György II. 44. — János József II. 44.
 Marschalko (Marsalko) II. 144. — Anna IV. 213. — cs. nsp. és l. t. IV. 215. — Dániel I. 110. — Jakab I. 110. — János I. 110. — József I. 110. I. 239. — Márta I. 110.
 Marti János II. 165.
 Martinei IV. 227.
 Martini I. 148.
 Martinzky Mihály I. 194.
 Martzelung VI. 76.
 Marusi András VI. 96.
 Matavovszky (Mattabovszky, Mattawovszky) Aladár V. 249. — Benedek II. 44. — cs. nsp. és l. t. IV. 215. 216. — Ferdinánd I. 171. — Ferenc II. 44. — Jakab I. 171. — János I. 171. — Keresztély Benedek II. 44. — Lajos II. 44. — — Lukrécia Eleonóra II. 44. — Mária V. 249. mell. — Mária Anna II. 44.
 Mateóc III. 7. 93. IV. 167. 168. V. 61. 62. 65. 66. 86.
 Materna Bálint I. 159.
 Mathaei villa lásd Mateóc.
 Mathias György II. 178.
 Mathiaselus János II. 11.
 Mathkásy Mihály V. 11.
 Matthaeides János III. 11.

- Matuska cs. V. 190. VI. 102.
 — kuria V. 189. 190. — Mi-
 hály I. 107.
 Matz IV. 200.
 Matzack Vilmos IV. 231.
 Matzko l. la I. 162. 164.
 Mattyasovszky (Matyasovszky)
 Anna IV. 112. — Antal I. 173.
 — Bálint I. 239. — Boldizsár
 I. 173. — Dávid III. 175. —
 Dénes III. 176. — Ezeziel VI.
 84. 85. — Gáspár III. 176. —
 György I. 108. — Imre III.
 175. — Ince I. 173. — János
 III. 55. — József I. 173. —
 Lajos I. 107. II. 12. III. 175.
 — Magda V. 155. mell. — Mi-
 hály I. 107. — Sándor I. 107.
 173. — Tamás I. 197.
 Mauks (Mauchs, Mauksch) Anna
 II. 47. — Dániel II. 44. —
 Dávid I. 106. — Donát II. 44.
 — Éva II. 44. 47. IV. 216. —
 Éva Ágnes II. 44. — Izrael
 II. 44. — Jakab I. 239. — Já-
 nos I. 85. 106. 240. II. 44. —
 Katalin I. 173. IV. 46. — Mar-
 git II. 44. — Mihály I. 109.
 III. 176. — Sámuel I. 173. —
 Tamás V. 179. 187. 188. VI.
 38. 39. 40. 61. — Tóbiás I.
 106. II. 107. VI. 85. — Zsig-
 mond II. 44.
 Maurer Miklós III. 229. —
 Zsuzsanna II. 240.
 Mauternus János II. 221.
 Mayer VI. 62. 64. — Ferenc
 I. 169. — György III. 229. —
 József Károly VI. 80. 82. —
 Simon I. 167. lásd Majer.
 Mayland Zsuzsanna II. 45. IV.
 220.
 Mazur Zsigmond V. 240. 249.
 mell.
 Mánták VII. 36.
 Máriahegy III. 86.
 Mária Jozefa III. 4. 6. 9. 13.
 20. 22. 26. IV. 169.
 Mária Terézia II. 141. 142.
 III. 20. IV. 169.
 Máriássy (Marjasi, Marjassy)
 IV. 3. 226. — András I. 45.
 II. 148. III. 56. 176. — András
 báró I. 173. — Ádám I. 241.
 III. 177. — Ágost I. 237. —
 Boldizsár VI. 84. — Borbála
 VII. 39. 40. 41. — cs. I. 195.
 II. 27. 62. 143. 148. III. 110.
 150. IV. 2. 58. V. 49. 51. —
 cs. levéltára V. 184. — cs. őse
 V. 53. — Edvárd I. 237. —
 Erzsébet IV. 72. — Farkas I.
 109. III. 177. IV. 10. — Far-
 kas levéltárából VI. 167—171.
 — Ferenc I. 45. 109. 194.
 237. II. 104. 131. III. 56. 110.
 183. 237. IV. 9. V. 164. 247.
 VI. 84. 85. 167. 168. — Ferenc
 Xavér I. 109. II. 149. — Gá-
 bor III. 176. VI. 102. 167. —
 György II. 183. III. 237. —
 Gyula I. 237. — Ignác I. 237.
 — Imre I. 106. 237. III. 236.
 IV. 72. VI. 102. VII. 39. 40.
 41. — István I. 237. III. 108.
 110. 177. VI. 84. — István
 végrendelete V. 162—166. —
 J. I. 204. — János I. 237. III.
 175. IV. 72. V. 53. 54. — Já-
 nos osztálylevele VII. 39—41.

- Jenő I. 200. 237. — Katalin V. 164. — Kálmán I. 237. — Károly I. 194. — László I. 237. II. 53. 183. — Marianne V. 155. mell. — Mária VII. 39. 41. — Mátyás V. 165. — Mihály I. 239. — Miklós I. 237. III. 177. VI. 102. — Napoleon I. 237. — Ottilia V. 247. 249. mell. — Pál I. 13. 45. 237. II. 177. 183. III. 56. 177. — Rubinth V. 164. — Sándor II. 153. 212. III. 236. — Tamás I. 200. 237. — Xavér IV. 11. — Zsigmond I. 45. 203. 237. III. 176. V. 166. 167. 168. VI. 84. VII. 41. — Zsófia VII. 39. 41. — Zsuzsanna III. 106. 116.
- Márin István VI. 3.
- Márk d. I. 94.
- Márkusfalva II. 131. 201. IV. 72.
- Márton József VII. 17.
- Márton hunfalvi d. I. 91. — késmárki d. I. 94. — l. cipész I. 159. — l. csizár III. 200. — l. d. I. 90. 91. 96. — l. jegyző III. 133. 199. — l. orgona készítő V. 4. — l. szabó III. 199. — podolini d. I. 92. — poprádi d. I. 94. — sz. d. I. 94. — szepesváraljai d. I. 93. 94.
- Mártony István V. 155. mell.
- Máté l. festő I. 224. 235. — l. szíjgyártó I. 161.
- Mátyás d. VI. 28. — felkai d. I. 92. 93. — késmárki d. I. 92. 93. — király (I.) I. 76. 100. II. 24. 144. III. 66. 68. 69—87. V. 7. — (II.) I. 102. 103. IV. 77. — leibici d. I. 96. — l. ács III. 199. — l. d. I. 94. 97. — l. mészáros I. 162. — sz. prépost III. 90. VII. 14. — szepesolaszii mészáros III. 135. — szepesváraljai d. I. 92. 94.
- Mebus Bertalan I. 169. — György I. 169.
- Mecseri IV. 226.
- Mecskei Ferenc III. 56.
- Mederi István I. 77.
- Mednyánszky Antal I. 108. III. 238. — Pál Lipót III. 238.
- Medveczky József I. 200.
- Meerwald (Meerwaldt) cs. II. 148. 149. — István II. 51. 148.
- Megander (Groszmann) II. 248. — János és fiai II. 41. lásd Groszmann.
- Megyesi András VI. 19.
- Melanchton VII. 30.
- Melczely Dávid I. 106. — Sámuel I. 172.
- Melczen IV. 194.
- Melczer (Meltzer) VI. 68. — cs. nsp. és l. t. IV. 216. — Ferenc II. 98. — Jakab V. 198. VI. 42. — János I. 163. II. 6. 55. VI. 84. -- Kristóf I. 163. 231. — Lukács I. 106. II. 12. 44. -- Márton II. 44. — Menyhért II. 134. 138. — Mihály I. 172. — Miklós I. 167. — Orsolya I. 164. — Sándor I. 172. — Ulrik I. 225. — Zsuzsanna II. 44.
- Melczi teologus VI. 138.
- Melder Bálint I. 93.

- Melissius Vitus II. 226.
 Mellek István I. 173. — János I. 173.
 Meltzel II. 115. — cs. II. 105. — János II. 225. 227. 228. 229.
 Menchen Péter I. 163.
 Mendel V. 9.
 Menedékszirt V. 27. 173.
 Menesdorfer Zsuzsanna IV. 188.
 Menhardy (Menardy) Albert III. 199. — Mátyás I. 91.
 Menhartsdorf lásd Ménhárd.
 Mennyiségtan I. 136. 137. IV. 116—118.
 Menyhért késmárki d. I. 94. — I. ács I. 168. — I. csizár III. 138. — I. mészáros III. 200. — I. rézműves III. 199. 200. — I. szénégető I. 161.
 Mercurius Veridicus VI. 77.
 Merc András I. 238. — Ferenc I. 201. — György I. 237. — Imre I. 194. 237. — József I. 194. 238. — Mihály I. 239. — Pál I. 237.
 Merény IV. 20. 21. 27. 102. 235. 236. 239. V. 49—51. 53—55.
 Merk II. 244.
 Merzuschlag Mária V. 161.
 Messerer János I. 225.
 Messingsloer János I. 91.
 Mester-díj V. 217. 219. 220. 221. — lakoma V. 218. — remek V. 211—217.
 Metz Antal III. 44. 48.
 Metzenzéf III. 47.
 Mey Márton II. 178.
 Meyerhöffer Jakab II. 171.
 Meyerin Anna IV. 189.
 Meyhoffer György V. 198.
 Mezőgazdaság II. 123. IV. 86. 156. V. 57—63. 78. 79. 186. 196. 199—202. 254. 263. VII. 33. lásd birtok, legeltetési jog.
 Méh IV. 2. VII. 34. — sör V. 198. VII. 33.
 Ménhárd k. II. 11. III. 92. 93. IV. 167. 168. 177. V. 28. 61. 62. 65. 70. 71.
 Mérlegkezelő VI. 141.
 Mérték V. 78. 109. 253. VI. 141. VII. 33. lásd hamis mérték.
 Mészáros I. 84. V. 84. lásd céh, ipar.
 Mészáros András II. 44. — Benedek II. 44. — János II. 44. — Margit II. 41. — Miklós II. 44. — szabómester II. 101.
 Michalovits II. 149.
 Michelsdorf lásd Strázsa.
 Mick Mária II. 157.
 Miechovita krónikája V. 15. 18. 20. 21. 23.
 Mihalik József III. 251. IV. 68.
 Mihalyik Dániel VI. 64. 66. 67—73. 113. 114. 135.
 Mihály IV. 226. — arkangyal testvérület III. 141. — iglói d. I. 94. — kanonok II. 178. — késmárki d. I. 91. 95. 96. — lengyel király I. 131. 140. 144. — I. ács I. 232. — I. cipész I. 165. — I. d. I. 97. — I. majoros I. 169. — I. pásztor I. 166. 235. — sz. d. I. 90. — szepesbélai festő II. 55. —

- szepesbélai la. II. 55. — szepesófalu d. I. 90. — szomolnoki d. I. 97. — vajda I. 102. — zsegrai la. IV. 132.
- Mihályfalvai Mihály III. 56.
- Mihics Franciska V. 241. 249. mell.
- Miklós késmárki d. I. 90. 93. 95. — l. cipész I. 160. 161. — l. d. I. 91. 93. 97. — l. fazekas I. 232. — l. jegyző III. 134. — l. kovács I. 233. — l. lakatos III. 146. — l. la. I. 229. — l. mészáros I. 160. — l. orgonakészítő III. 133. 197. 200. — l. zsellér I. 168. — merényi d. I. 91. — podolini d. I. 92. — sz. d. I. 90. — szepesolaszii d. I. 90.
- Mikowszky Viktorin II. 160.
- Miksa király I. 101. II. 145.
- Mikszáth Kálmán IV. 31.
- Milde (Mild) Gergely III. 197. 200.
- Milecz (Miletz) I. 241. — János I. 241. — József I. 245. — László I. 200.
- Milejter Mihály I. 112.
- Milith Gábor VI. 3.
- Miller Ferninánd VI. 17.
- Milletter (Maléter, Malleter) IV. 4. — András I. 241. — cs. II. 107. 108. IV. 2. — cs. nsp. és l. t. IV. 213. 214. — Gergely II. 44. 166. — György I. 110. II. 44. 170. 173. 186. IV. 207. 208. — Jakab I. 172. — János I. 242. II. 173. IV. 176. 207. 208. — József I. 242. — Károly I. 200. 239. — Márton I. 241. — Mihály I. 112? II. 167. 168. 186. — Pál I. 108. II. 166. 170. — Sámuel I. 239. — Tóbiás II. 167. 186.
- Milner Gáspár III. 134. 200. — György III. 133. 200.
- Miltitz generális II. 52.
- Mindszent lásd Szepesmindszent.
- Mindszenti Krisztina II. 36. VI. 159—165.
- Miniwic Mihály I. 136.
- Minkovicz (Minkovics) Miklós III. 30. 33. 39. 40. IV. 114—116. V. 28.
- Minorita templom L. — n II. 132—163.
- Mirrtulchen Jakab I. 165.
- Misko IV. 12.
- Mississippi V. 193.
- Mlinarcsik János VI. 168.
- Mnyszek I. 90.
- Mochnyaj cs. tagjai II. 44.
- Modler Péter V. 111.
- Modori György II. 105.
- Moes (Möesz) Anna Eleonóra VI. 33. — Ádám I. 106. VI. 39. 40. — Ádám János I. 106. — Borbála II. 44. — cs. II. 62. 111. — cs. nsp. és l. t. IV. 217. — Dávid II. 44. — Domokos II. 44. — Éliás II. 44. — Gyula I. 81. 151. II. 44. — Hedvig II. 44. — János II. 44. — Margit II. 44. — Orsolya II. 39. — Zsigmond I. 45. 74. 106. 147. 149. 207. II. 44.
- Moisch (Moys) Anna I. 238. — Ferenc I. 173. — Mária I. 238.
- Mokolesi Anna V. 157.

- Mokossony Joachim II. 18.
 Moldner Péter V. 112.
 Moldvai hadjárat V. 14—25.
 Moller l. esperes V. 27. 30.
 Molnár I. 233. lásd céh, ipar,
 malom.
 Molnár János II. 222. IV. 58.
 Mondák I. 218—223. II. 9. V.
 47—49. 56. 67—76. 178. 264.
 VI. 100. 101.
 Monoky Ferenc II. 3. 4. 5.
 Mons S. Georgi lásd Szepes-
 szombat.
 Monsky János III. 56.
 Monteschin (Montessir) IV.
 75. 76.
 Montsko István I. 174. — Sza-
 niszló II. 44.
 Montwy I. 141.
 Morberth V. 154.
 Morgenbeszer IV. 201. 202.
 Morskovski VI. 144.
 Moszczenski András IV. 181.
 182. 201.
 Mothmer prépost III. 89.
 Motznig (Motznik) IV. 198. —
 Dávid V. 51.
 Mózes Pinkász III. 187.
 188.
 Mösck (Möss) Bertalan IV. 185.
 — Lukács I. 134. 137.
 Mrasz (Mrász) cs. nsp. és l. t.
 IV. 218. — Ferenc I. 174. —
 Gábor III. 179. — György IV.
 218. — Imre I. 174. — János
 I. 174. — Mátyás III. 179. —
 Sándor I. 174. — Tamás I.
 174.
 Mraszgó György IV. 218.
 Muesny Ferenc III. 56.
 Mudrány (Mudran, Mudroni,
 Mudrony) András II. 48. — cs.
 II. 62. — Dániel II. 11. 44.
 45. VI. 85. — János I. 140.
 173. 240. — János Keresztély
 II. 44. — József I. 172. —
 Katalin II. 44. — Pál I. 106.
 VII. 20. — Sámuel I. 106.
 172. 200. — Zsuzsanna. II. 44.
 Mulaőtozások korlátozása V.
 174. 175. lásd lakoma.
 Mulatóhely IV. 112.
 Mulfurer Lőrinc I. 231.
 Muncerus D. IV. 57.
 Munkabé'r III. 190. V. 78—85.
 124. 152. 204. — idő V. 138.
 204. — szünet V. 128. 205.
 Munkás-mozgalmak III. 18. —
 viszonyok III. 190. V. 77.
 lásd cseléd, munka, napszámos,
 sztrájk.
 Munker nevelő VII. 21.
 Munter Mária II. 118. 119. —
 Thines II. 118. 119.
 Murdán András I. 203.
 Murza Jakab VI. 10.
 Musculus Wolfgang II. 217. 218.
 Muskotályos I. 118.
 Muzeum lásd Szepesi muzeum.
 Mühlenbach lásd Malompatak.
 Müllendorf Frigyes II. 51. —
 János Frigyes III. 6. 7.
 Müller Anna V. 153. — József
 II. 155. — Karolin V. 155.
 mell. — M. III. 206.
 Müllmann János II. 159. 160.
 Münnich II. 149. — József II.
 188. — M. II. 149. — Márton
 II. 212. — S. I. 251. 252.
 Münster Tivadar I. 38.

Műlátómester V. 119.
 Műnökszék V. 126.
 Művelődéstörténet I. 42.
 65—70. 133. 135. II. 20—23.
 Művészet I. 121. II. 152—163.

III. 69—87. V. 264. lásd építészet, fafaragás, festő, oltár, ötvös, renesszánsz, szobrász.
 Mylius János VII. 29.
 Mynkovitz lásd Minkovicz.

N.

Nabraezky Boldizsár IV. 192.
 Nadrodzki Pál II. 75.
 Nagy Albert VI. 19. 20. —
 András III. 179. — Anna V.
 155. mell. — Ferenc II. 49. V.
 158. — György II. 45. —
 Hugó I. 239. — István I. 201.
 239. II. 3. 45. — Iván II. 105.
 — János III. 179. — Lajos I.
 239. — Mihály II. 45. —
 Miklós IV. 226. VI. 19. —
 Pál V. 153. — Psenitzky János
 I. 237. — Sándor IV. 226.
 227. lásd Grosz, Magnus, Poz-
 bay és Ujházy.
 Nagyhársas (Lipnik) III. 183.
 Nagykunfalva k. VI. 161.
 Nagylesenyei Mihály VI. 102.
 Nagylomnic lásd Kakaslomnic.
 Nagymihályi János V. 165.
 — Lénárd III. 112. — Miklós
 IV. 132.
 Nagyolsva k. IV. 14. 15. 18.
 19.
 Nagyőr k. I. 21. II. 3. III. 20.
 VII. 6.
 Nagyszalók k. II. 119. III.
 93. IV. 167. 168.
 Nagyszombati Gergely III. 56.
 Namessansky (Nemessányi.
 Nemessany) András I. 241. —

Ádám III. 178. — Bálint III.
 179. — Bertalan I. 47. —
 Ignác I. 201. 241. — Imre I.
 47. III. 56. — István I. 111.
 240. — János VI. 84. — Jó-
 zsef I. 241. — Kristóf III.
 179. — Lajos I. 241. — Lőrinc
 III. 56. — Mátyás II. 33. —
 Mihály I. 111. III. 177.
 Napfogyatkozás I. 41. 100.
 Napidíj V. 222.
 Napszámos V. 83.
 Naptár lásd l. kalendárium.
 Nasz Teofil I. 230.
 Nauer József II. 113.
 Nayszer György I. 225.
 Nádasdy cs. I. 89. — Ferenc
 VI. 166.
 Nádler Ferenc VI. 55. 56. 63.
 68. 121. — Ferenc atyja VI.
 114. 115. 138.
 Násfa III. 80.
 Neander Anna II. 224.
 Neblingh Mátyás II. 55. lásd
 Nieblingh.
 Neckel papírgyáros V. 197.
 Nedec IV. 114. 168.
 Nedorolik cs. nsp. és l. t. IV.
 219.
 Negyvened I. 146. 156. 203.
 205. 213.

- Nehrer (Neerer, Nerer) IV. 3.
8. 12. 13. — Anna Zsuzsanna
IV. 47. — Éva Erzsébet IV.
48. — János II. 149. III. 224.
— Katalin II. 44. — Pál II.
51. — Zsuzsanna IV. 47.
- Nekche György V. 11.
- Nemes cs. tagjai I. 46.
- Nemesek (szepesi) — más vár-
megyében VI. 83—85. — Rá-
kóczy szabadságharc után III.
174—179.
- Nemes birtokosok III. 53—57.
— ifjak VI. 2. — i családok
I. 43—47. 105—112. 170—175.
237—242. II. 61. 62. III. 66.
— i felkelés I. 13. 193—201.
VI. 83. 97. — levelek II.
38—49. — ségigazoló perek
IV. 41—50. 107—113. V.
36—46.
- Nemessányi lásd Namessanszky.
- Nemzetiségi viszonyok I.
133. 235. V. 210. VI. 135.
- Nendtwich cs. VI. 34. — Judit
IV. 216.
- Neogrady cs. II. 62. — Lajos
I. 61. II. 122.
- Nesko cs. II. 45. — Lázár I.
171. — lásd Popaneskovits.
- Neubarth János VI. 79. —
Kristóf VI. 79.
- Neuczer IV. 29.
- Neudorf lásd Igló.
- Neuhertzen Pálné I. 55.
- Neuman (Neumann) II. 105.
107. 165. — Glicér I. 131.
135. 140. — I. parancsnok IV.
97. 102.
- Neundorfer lásd Newndorfer.
- Neustetter kereskedő I. 5.
- Neu Szandec III. 18.
- Neühercz Jónás II. 178.
- Nevelőintézet I. 89. VI. 50.
VII. 16—24. lásd podolini pia-
risták.
- Newndorfer László III. 137.
- Német (Németh) VI. 14. — Anna
IV. 213. — Balázs I. 103. lásd
Németi — János III. 56. —
László VI. 59. — Péter I. 46.
Zsuzsanna II. 48. V. 38.
- Német telepések lásd telepítés.
- Németi (Némethy) IV. 227. —
Balázs IV. 84. (lásd Német). —
Miklós III. 113.
- Népies emlékeztetők I. 40.
- Népszámlálás VI. 37.
- Népvisélet lásd ruházat.
- Niblingen Borbála II. 42. 240.
- Nicasz (Nicasz) II. 109. 115.
VI. 39. — Albert I. 180. IV.
207.
- Nickelfinger III. 135.
- Nickisch Jakab II. 117. 176.
- Nicolaides György II. 165.
- Nicolei György III. 180.
- Nicoliny Tóbiás III. 235.
- Nieblingh Mátyás I. 112. lásd
Neblingh.
- Nietzlevitz Bartek IV. 196.
- Nigrini Anna V. 38. — Zsófia
Mária V. 38.
- Niklini Rebeka IV. 48.
- Niklinmerten Jakab I. 92.
- Nikolasko III. 199.
- Nikolássy Lőrinc III. 177. 178.
- Nitsch cs. tagjai II. 49.
- Nogarolli generális I. 11. 12.
- Nogl József I. 239.

- Noscovius Mihály II. 225. 228.
 Nostitz generális II. 52.
 Nova Villa lásd Igló.
 Novák Márton II. 226. — Menyhért II. 243. 244. 245. — Regina II. 243. 244. — Tóbiás II. 178.
 Novotnik Mátyás III. 152.

- Nozdroviczky György I. 194. VI. 84.
 Nuber Keresztély III. 168.
 Numerus clausus céhnél V. 223.
 Nussmark István IV. 193.
 Nutz III. 181.
 Nürnberg III. 239. 240.
 Nyclosdorffer Pál III. 199.

Ny.

- Nyáry cs. I. 10. — Ferenc VI. 3. — Krisztina I. 176. 177.
 Nyemeze Jeromos III. 134. 135. 142. 200. — Jeromos felesége III. 135. 194.
 Nyerges V. 80. lásd céh, ipar.

- Nyitrai piaristák II. 78.
 Nyomda I. 37. 210. II. 216—229. III. 127. VI. 74—82. VII. 31. 32.
 Nyomor I. 27. 35. 119. II. 193. 194.
 Nyulász Márton I. 111.

O, Ó, Ö.

- Obel Tóbiás I. 164.
 Obeln Miklós I. 169.
 Obercan Bálint IV. 204.
 Obsoepus Cyriacus (Koch) II. 253.
 Ocskay László IV. 24. 25. 26.
 Ocsovay Sámuel I. 111.
 Odorin lásd Szepesedelény.
 Oklevelek elzálogosított városokból IV. 30—40. 79—96. 136—157. V. 77—88. 195—203. VI. 140—145. — Kassa levéltárából IV. 14—19. 132—135. V. 170—174.
 Okolicsányi (Okolicsány, Okolicsány) I. 239. IV. 10. 12. — cs. II. 104. — György IV. 9. — István III. 178. — József III. 183. IV. 5. 9. — Lajos I. 171. — Mihály IV. 26. — Miklós I. 194. VI. 69—72. 84. 85. — Viktor I. 173.
 Okruczky (Okrutzky) I. 174. — Sándor I. 200.
 Olajprés I. 204.
 Olasz építészek és festők I. 25. — iparosok III. 160.
 Olaszi lásd Szepesolaszi.
 Oláh kocsis VI. 14.
 Olbricht György I. 227. — Sebestyén III. 201.
 Olcno (Detrefalva) III. 7.
 Olesnicki Zbigniew IV. 116.
 Olesniczai János III. 66.
 Olmützer (Olmucher, Ollmuzer, Olmücer, Olmüzer) Erzsébet II. 43. — János I. 77. 79.

151. III. 119. 120. 122. 224.
IV. 207. 208. — József II. 10.
- Olomóczy Miklós III. 135.
- Oltárok lásd Szepes vármegye
szárnyas oltárai és csúcsives
oltárok.
- Olysvszky (Olsavszky) György
II. 45. — Ilona II. 45. — Já-
nos I. 111. II. 45. — Mária
Anna Erzsébet II. 45.
- Omeisz II. 104. — Simon II.
178. V. 112.
- Omes Antal IV. 207.
- Ondrejkovics (Ondreykovicz)
cs. tagjai III. 177. II. 45.
- Opatowski Vencel I. 131. 134.
135. 141. 144.
- Oravec Mihály VI. 168.
- Orawczik János IV. 198.
- Orbán hunfalvi d. I. 95. — kés-
márki d. I. 93. — leibiczi d.
I. 96. — I. ács I. 161. — I.
fuváros I. 169.
- Orgazdaság IV. 196.
- Orgona II. 162. 163. 212. V. 4.
VII. 26. 32.
- Orienth György III. 98. 101.
- Orlichius Ágoston II. 101.
- Orosz kocsis VI. 14. — perso-
nalis I. 208.
- Oroszok II. 78. III. 17.
- Oroszlányi Mihály II. 28.
- Orsolya I. öz. I. 225.
- Országgyűlési költségek
I. 23. 73. 83.
- Orvos I. 109. 159. 235. II. 41.
47. 107. 109. 193. 217. 219.
IV. 237. VI. 33. 54. 85.
- Orvosság III. 12.
- Orzovani Erzsébet II. 45.
- Osieczky Eleonóra II. 48.
- Osterreicher Pál III. 196.
- Ostrovits I. 77.
- Osvald kassai la. VI. 174.
- Oszterlam IV. 4. — Efraim
VII. 30.
- Osztrosith András I. 177.
- Oszturnyai József VI. 168. —
Zsuzsanna VI. 169.
- Ottlyk főudvarmester IV. 25.
- Óra V. 4. VI. 18.
- Órás lásd céh, ipar.
- Ószelec (Hozelec) III. 183.
- Öngyilkosság IV. 204.
- Öreglegény V. 146.
- Öregmester V. 119.
- Örökjobbágyság VI. 168. 169.
- Örökös főispánság II. 87—90.
- Örökösödési háborúk V. 239.
241. — jog II. 29.
- Ösztöndíj VI. 163. 164.
- Öttingen tábornok VI. 142.
- Ötvös I. 7. 159. 162. 166. 177.
II. 22. 49. 99. 153. 158. 159.
III. 58. 136. 138. 142. 168.
198—201. V. 60. 63. — művé-
szet I. 57. II. 123. 153. 158.
159. III. 128. 172. 232. 233.
IV. 159. 160. V. 13. 164. 165.
264. VI. 157.
- Özvegyek I. 234. V. 232. 233.
254.

P.

- Paar cs. III. 42.
 Paczolti János III. 56. — Zsigmond III. 56.
 Paczóth Sándor VI. 97.
 Pagj IV. 226.
 Pajzoss cs. nsp. és l. t. IV. 219.
 Paka Gáspár VI. 30.
 Palcsó István VII. 22.
 Palczmann (Paltzmann) cs. II. 149. — György I. 195. II. 149. — Helbig II. 149. — Jakab II. 103. 110. — János I. 195. II. 149. — János György II. 149. — Márton II. 148. 149. 206.
 Palierer (Parlirer) István III. 199. — László V. 111.
 Palles György I. 194.
 Pallosjog I. 149. III. 104. 111.
 Pallovich Anna IV. 210.
 Palocsa II. 58.
 Palocsay (Palotsay) IV. 97. 98. 227. — cs. I. 195. III. 236. — Ferdinánd I. 171. — Frigyes I. 194. — György IV. 58.
 Palotásgyalog VI. 19.
 Palugyay Zsigmond V. 189. — Zsófia I. 204.
 Pankó A. III. 206.
 Pap (Szoboszlay) István VI. 119. — Sámuel III. 178.
 Papeinszki Szaniszló I. 134.
 Papirmalom V. 197. VI. 75.
 Papirpénz III. 60. 61. lásd devalváció, pénz.
 Parasztlázadás I. 196. II. 193—204.
 Paráznalkodás I. 180—185. IV. 187. 188. 190.
 Parlirer lásd Palierer.
 Parsch késmárki la. II. 106.
 Parscht Bálint II. 49.
 Parth Tamás I. 162.
 Partsch Anna Mária II. 105. — cs. II. 114. — Éliás II. 109. — Zsuzsanna II. 109. lásd Bartsch.
 Parva Gyulnuch V. 53—55.
 Parvi (Kys-Konia) cs. tagjai II. 45.
 Pasztay Mária IV. 209.
 Pataky R. I. 204.
 Patay János VI. 124.
 Pathy József I. 174.
 Patkany Ráhel IV. 111.
 Patonyi I. tanár VI. 90. 91. 92.
 Pattantyus I. 117.
 Patth János I. 161. — Simon I. 161.
 Pattin Gergely V. 3.
 Patty I. 110. — István I. 110.
 Pauer Lőrincné I. 224. V. 240. 249. mell.
 Paukotsch János I. 231.
 Paulikovits cs. II. 62.
 Paulini VI. 43. — József VI. 90. 91.
 Paumann Anna Mária II. 49. 160. 161.
 Paur Ferenc IV. 25. 97. 98. 99.
 Paurkeesz Márton II. 117.
 Pausack szabó II. 101.
 Pauschner III. 137. — Gergely I. 232. III. 199. IV. 117. V. 30. 111. lásd György. — György II. 251. V. 31. 32. lásd Gergely. — Sebestyén IV. 116—118.

- Paver (Pawer) cs. tagjai II. 45.
 — Miklós I. 165.
- Pavlik Pál II. 198. 202.
- Payer András IV. 207.
- Paysyarthus Péter III. 113.
- Pazarlás V. 87. 88. lásd fényüzés.
- Pákh Albert IV. 59.
- Pál ijgyártó V. 256. 258. — I.
 d. I. 96. — I. esztergályos I.
 161. — I. fafaragó III. 200. —
 I. festő III. 134. 140. 144. —
 I. la. I. 163. — I. mészáros I.
 161. — I. olajos I. 161. — I.
 oltárkészítő lásd Lócsei Pál.
 — I. orgonista I. 228. 235. III.
 200. — I. rézműves III. 199.
 200. — I. szabó I. 162. III.
 196. 198. 200. 201. — murányi
 d. III. 32. 37. — prépost V.
 8. — szepesbélaei d. I. 93. —
 Zegim fia V. 256. 258.
- Pálcán Péter I. 158.
- Pálfalvai (Pálfalvay) Erzsébet
 III. 59. — Gábor III. 177. —
 János VI. 165.
- Pálffy János II. 79. 84. IV. 25.
 26. 27. 104. — M. I. 16. —
 Pál I. 84. 146. 147. 148. 151.
 204. III. 121. — Tamás VI.
 166.
- Pálinka lásd szesz. — főzés
 V. 201.
- Pálmafalu III. 92. 93. IV. 167.
 168. VI. 161.
- Párbaj IV. 16. 17. 183. V. 237.
 238.
- Párvy Sándor I. 60. 62. II. 122.
 IV. 63—67.
- Pecke orvos II. 107.
- Peckh Bálint I. 232.
- Pecoldus V. 53. 54.
- Pecz (Petz) IV. 84. — János
 I. 103. — Kristóf I. 92.
- Peky András I. 171. — Ferenc
 I. 171. — János I. 108. —
 — Zsigmond I. 108.
- Pellargus János IV. 105.
- Pelsőczy András III. 60.
- Peltz (Pelcz) János V. 87. —
 prépost IV. 107. — Sámuel
 III. 224.
- Pempflinger Herman I. 52.
 — Márkus I. 52. 53.
- Pentapolis lásd felvidéki vá-
 rosok.
- Perebesi György III. 56.
- Pereney I. 48.
- Peretz Borbála IV. 217.
- Perényi Gábor V. 13. VI. 96.
 — Imre III. 110. — Miklós
 IV. 16. 17. — Péter II. 140.
 III. 35.
- Perger Anna Mária II. 46.
- Perlitzius (Perlicius) Illés II.
 7. 11. — Johanna Róza II. 47.
- Perner Kristóf V. 27.
- Peschonius György IV. 207.
- Pesskem András I. 230.
- Pessko (Peschko) Anna II. 96.
 98. 166 — Anna Mária II.
 166. — Dániel II. 98. 100. —
 Mihály III. 200. — Pál I. 232.
 — Péter I. 229.
- Pestis lásd járvány.
- Petanczy János I. 106. II. 107.
 — Mária IV. 113.
- Petermeyer Márton I. 91.
- Pethe de Hetes püspök I. 16.
- Pethő László VI. 3. — Mihály
 IV. 25.

- Petirrichter János I. 91.
 Petőfi Sándor II. 126. IV. 59.
 Petra csatlós IV. 226.
 Petrás János III. 56.
 Petri Márton III. 180. 181.
 Petri Kovács cs. VI. 2.
 Petricius György Ignác I. 136.
 Petrischolz János I. 91.
 Petrovay László IV. 226.
 Petrovszky Vencel II. 45.
 Petróczy András III. 177. —
 Ádám III. 177. — Boldizsár I.
 45. III. 56. — Borbála III.
 106. 115. — Eduárd I. 239.
 241. — Ferenc III. 177. VI.
 84. — István III. 177. — Já-
 nos I. 110. II. 33. III. 56. —
 Julianna I. 241. — Lajos I.
 200. 241. — László I. 110. III.
 177. — Lőrinc I. 110. — Már-
 ton I. 45. 46. III. 56. 177. —
 Miklós II. 33. — Pál I. 110.
 241. — Vilmos I. 241. — Zsu-
 zsanna I. 239.
 Pette Márton IV. 84.
 Petzirer Jakab I. 232.
 Petzval József I. 256. II. 128.
 VI. 146—154.
 Peutler János I. 167.
 Péchy cs. VI. 2. — Gáspár V.
 237. VI. 7.
 Péczely József VI. 119. 120.
 Pék lásd céh, ipar.
 Pénz — bíró IV. 178. — értéke
 I. 3. 4. 5. 7. II. 31. III. 31. 46.
 VII. 26. — hamisítás IV. 151.
 — nemei I. 3. 117. III. 60. 61.
 99. — verde I. 7. — verés III.
 19. lásd devalváció, papirpénz.
 Péter érsek V. 12. — gölnic-
 bányai d. I. 92. — iglói d. I.
 90. 92. — jegyző V. 258. —
 késmárki d. I. 96. — I. ács I.
 226. — I. d. I. 90. 91. 96. —
 I. kannaöntő I. 159. — I. kő-
 faragó V. 3. 4. — I. mészáros
 I. 164. — I. mészégető I. 230. —
 I. szabó III. 196. 199. 200. —
 I. szolga I. 229. III. 133. —
 malompataki d. I. 95. — podo-
 lini d. I. 93.
 Péterváradi Balázs VI. 96.
 Pfanschmidt (Pfanschmiedt,
 Phanschmidt) cs. II. 114. — cs.
 nsp.és l. t. IV. 219. 220. —
 Dániel II. 45. — Dorottya IV.
 110. — Eduárd I. 174. 200.
 239. — János I. 111. — Jó-
 zsef I. 239. — Keresztély I.
 109. — Lajos I. 239. — örö-
 kösök VII. 32. — Pongrác I.
 109. II. 45. — Zakariás I. 109.
 — Zsuzsanna II. 45.
 Pfeiffenberger VII. 21.
 Pfeiffer Zakariás II. 227.
 Pflug Erasmus V. 36.
 Philippi Bertalan III. 229.
 Piarista lásd kegyesrendi.
 Pietraszkievic Kázmér I. 135.
 Pietske (Pietschke) Éva II. 45.
 — János Máté II. 45. — Já-
 nos Zsigmond II. 45. — Máté
 IV. 2. 3. 5. 9. 10. 12. — Má-
 tyás I. 109. — Zsigmond I.
 109.
 Pika Sebestyén I. 72. 81.
 Pikelmayer I. 148.
 Pikovszky József VI. 84.
 Piller József V. 248. — Margit
 V. 248. 249 mell.

- Piltz Márton IV. 207. V. 111. 112.
- Pirhalla Márton I. 62. V. 183.
- Pirkisch Boldizsár I. 167.
- Pisof III. 56.
- Plachtech Vojttech VI. 14.
- Placidi Ferenc III. 6. 12.
- Placzpekken I. la. I. 167.
- Planicz (Planitz) Károly I. 194. — prépost III. 149.
- Platanus lelkész VI. 143.
- Platnar Cristannus I. 91.
- Platner (Plattner) Antal VII. 29. — Kristóf I. 227.
- Platty késmárki nevelő VII. 21.
- Plautscher Jakab I. 168.
- Plaveczký Miklós II. 101.
- Plenczner Mihály I. 107.
- Plevitzky Anna II. 45.
- Ploreczki IV. 227.
- Plónicz apátplébános VI. 136.
- Pobst IV. 226. — Ezekiel I. 199. — Frigyes III. 176. — Sándor I. 110. lásd Bobst.
- Podhajeczky (Podhajetzky) cs. tagjai I. 171. II. 45.
- Podhoránszky (Podhoránsky) Ádám VI. 80. — cs. nsp. IV. 220. — Mihály VI. 80. 82. 90. VII. 32.
- Podhorányi VII. 41. — Gábor I. 107. — István I. 107. — János III. 177. — Miklós I. 107. — Zsigmond I. 107.
- Podhorszky Dorottya V. 234. 249 mell.
- Podhrad lásd Szepesváralja.
- Podkoniczky Ádám VI. 40. 43—46. 49. 55. 59. 61. 62. 64—67. 69. 70. 113. 114. VII. 16. 19. 21—23. — Márton II. 162.
- Podkoniczkyanum VII. 19.
- Podmanin I. 220.
- Podolin adója II. 209. III. 12. — a XIII. században VII. 6. 7. — dézsmája III. 21. 24. — elzálogosítása IV. 168. — eredete IV. 235. 236. — és a tatárok VII. 11. — és János Kázmér I. 142. — és Rákóczy Ferenc I. 192. II. 69—85. IV. 127—131, — határvillongásai III. 5. 7. — i adat 1535 — ből IV. 115. 116. — i biró VI. 98. — i járvány II. 78. — i piaristák és kollégiumuk I. 125. 129—145. 191. 192. II. 69—85. IV. 127—131. — i soltészség VII. 11. jogtalan területfoglalása V. 51. 52. — jövedelmeiről III. 23. — kiváltságlevele 1279 — ből III. 4. — magyar kézre jut III. 1. — mint lengyel község II. 59. 60. — ról a „Századok“ II. 125. — ról a „Szepesi Lapok“ IV. 240.
- Poelcz Gergely I. 231.
- Pogorisky cs. tagjai II. 45.
- Pogoritzky Gábor I. 174.
- Pokaj VII. 7.
- Polacsek Lázár III. 187. 188.
- Polag (Pollag) II. 149. — Gyuri II. 247—249. — Pál II. 102. — Tamás II. 110.
- Polák Jakab I. 166. — Janicko I. 165. — János I. 229. — Szaniszló I. 163. 165. 168.
- Polánkai Ferenc, Pál, Péter III. 56. lásd Polyánkai.

- Polez (Pólcz, Poltz) II. 114.
 168. — cs. II. 62. — Jónás
 II. 114. — Mihály II. 165. —
 Pál II. 110. lásd Joó.
 Polczzer Gergely V. 112.
 Polenkai János III. 108.
 Polgárok jogai és kötelességei
 V. 77. 78. 195—197. 254.
 Polirer Menyhért III. 195. 196.
 Polner János I. 92.
 Polnisch Lajos II. 188.
 Poloni cs. II. 45.
 Polumska Jakab I. 168.
 Polyák (Polyak) VI. 14. — M.
 I. 149. — Theophil I. 163.
 Polyán, a Berzeviczy cs. őse
 IV. 239.
 Polyánkai Péter III. 111. lásd
 Polánkai.
 Pongrácz II. 148. — cs. II.
 62. 148. 149. — Ferenc VI. 2.
 — György I. 172. — J. II. 3. 8.
 — János II. 129. IV. 97. 99.
 102—106. 240.
 Pongráczfalva II. 193. 195.
 Poniatovszki Kázmér III. 13.
 14. — P. VI. 98.
 Poor Ferenc I. 172.
 Popaneskovits cs. II. 45.
 Popchen Péter I. 90.
 Poprád folyó I. 155. V. 193.
 Poprád díjszabályzata 1610-ből
 V. 78. 85. — elzalogosítása IV.
 168. — 1773-ban V. 60. 62.
 65. — i árvaatya esküje V. 86.
 — i bűnügy II. 118. — i Kár-
 pátegyesületi muzeum I. 187.
 189. III. 252. — i stóla V. 87.
 — kiváltságlevele 1626-ból V.
 85. 86. — statutuma 1572-ből
 V. 77. 78. — sz. városok sorá-
 ban III. 92. 93. IV. 167.
 Poprádi Ádám II. 225. 227. 228.
 Popust lásd Bopst.
 Porács lásd Vereshegy.
 Porket Sándor II. 27.
 Posch I. 174.
 Posewitz cs. IV. 61.
 Posta I. 83. III. 42—52. VI. 13.
 79. — mester I. 34. II. 42.
 III. 42—52. VI. 97.
 Potentiana V. 163.
 Potocki Mihály IV. 99.
 Potók VII. 36.
 Potschuvaj György V. 192.
 Pottornyai András III. 56. —
 Boldizsár IV. 72. — Kristóf
 III. 56. lásd Potthurnyai.
 Potthurnyai (Poturnay) Fe-
 renc VI. 1. — László III. 175.
 lásd Pottornyai.
 Poturaj György V. 188.
 Pozbay cs. II. 46.
 Pozsgay Márk III. 33. 38.
 Pozsik theologus VI. 122.
 Pozsonyi jogkönyv IV. 171.
 Pozsonyszentgyörgyi pia-
 risták I. 130. II. 70. 78.
 Pöspök Zsuzsánna II. 47.
 Praetorius Dávid II. 219. 221.
 Prazler Mihály I. 230.
 Preil Dávid III. 215.
 Preisz György II. 103. — János
 II. 96.
 Preloff Jakab I. 230.
 Prenner Hensil III. 199.
 Prepeliczay Elődné I. 191.
 Presenszky János II. 173.
 Prihradny cs. VI. 61. — cs.
 tagjai II. 46. — Oszkár IV. 68.

- Primóc III. 183.
 Pritscher Orsolya I. 185.
 Privigyei piaristák I. 130.
 134. 144. II. 70. 77.
 Probstner V. 51. — Adolf I.
 239. — András I. 171. 195.
 239. — Anna V. 155. mell. —
 Aurélia V. 155 mell. — kert
 I. 26.
 Procop I. molnár I. 165.
 Procops Pál V. 111.
 Proesch Gáspár I. 227.
 Prognosticon lásd jövődölés.
 Prokopovics (Prokopovitsch,
 Prokopovits) cs. nsp. és I. t.
 IV. 220. 221. — cs. tagjai I.
 171. II. 46.
 Propust lásd Bopst.
 Prostitució II. 21—23. IV.
 191. 192. V. 131. 139.
 Protestáns lásd evangélikus.
 Prónay cs. tagjai VI. 52.
 Ptacsek János I. 201.
 Pudlein Keresztély III. 135.
 Pudleiner György I. 247. 248.
 — János V. 198.
 Pulsky (Pulszky) Sámuel II.
 167. 171.
 Pulvermacher Dorottya II.
 242—245. IV. 203.
 Pundt Borbála V. 42.
 Purtz IV. 12. — Márton III. 215.
 Purtzpichler Judit IV. 217.
 Puskaműves lásd céh, ipar.
 Puskár István VI. 96.
 Pusschecker Jakab I. 167.
 Putsch Márton I. 168.
 Püsky János VI. 96.
 Püspök lásd szepesi püspök.
 Pyrker János László II. 91—93.

Q.

- Questhen Ambrus V. 112.
 Quintoforum lásd Csütörtök-
 hely.
 Quirinus I. d. I. 91.
 Quischfeld Zsuzsanna V. 40.
 Quiskovits Zsuzsanna II. 48.

R.

- Raab János III. 149. — Sebes-
 tyén III. 224. — Tóbiás I. 146.
 147. 149.
 Rab István III. 215.
 Rabenzeifner IV. 6.
 Rablás IV. 199. 200. V. 26—36.
 131.
 Rablók I. 198.
 Racz IV. 54.
 Radácsy Imre I. 112.
 Radelné IV. 12.
 Radics III. 59.
 Raduch Terézia I. 172.
 Radvanszkin Dorottya IV. 198.
 Radvánszky György I. 178.
 — János III. 178.
 Rady László IV. 227. — Mihály
 V. 189.
 Raffats György I. 194.
 Ragyócz II. 193.
 Raisz Ágoston I. 239. — György
 I. 171. 194. — János I. 172.

- VI. 40. — Károly I. 173. —
Rosina I. 172. — Sámuel I.
172.
- Rajnáld sz. herceg I. 251. V.
92. VII. 10.
- Rajner cs. IV. 64.
- Rakovszky personális I. 148.
- Rall Antal II. 46.
- Raskó (Hraskó) cs. nsp. és l. t.
IV. 221.
- Rasloviczky Anna IV. 210.
- Rason kereskedő V. 9.
- Rassenberger János V. 198.
- Raszlaviczai Lénárd III. 56.
- Raszler Franciska V. 154. 155
mell.
- Ratai György II. 225. 227.
- Rathoni Pál II. 39.
- Rauber András I. 66. 67. 68.
- Rausch János V. 129. — Mária
IV. 111.
- Raw György I. 161.
- Raychel Péter VI. 174. 175.
- Rayman Mátyás VI. 4.
- Rays (Rayz) Ferenc I. 228. —
Jakab I. 230.
- Razgho Pál VI. 122.
- Rácz Márton III. 177.
- Ráday Pál IV. 105.
- Rády Ádám III. 179. — László
III. 177. 178. — Miklós VI.
84. 85.
- Rágalmazás IV. 154.
- Rákóczy cs. I. 56. — Ferenc
(II.) I. 24. 26. 132. 215. 216.
II. 1—19. 69—85. IV. 127—131.
237. 239. V. 100. VI. 95. 179.
lásd Czelder Orbánnál is. —
György (I.) I. 25. 72. 132.
211. II. 25. 34. — Julia I.
215. — Pál IV. 70. — Zsig-
mond I. 44. 103.
- Recsei György III. 56.
- Redai Ferenc I. 103.
- Redelstein I. 238.
- Redlitz Ferdinánd VI. 80.
- Reformáció lásd evangeliku-
sok.
- Reich Márton I. 110.
- Reichenpoch Jób I. 45.
- Reinberger IV. 193.
- Reinländer Borbála V. 157. —
Godofréd II. 148. — J. VI.
170.
- Reisz (Reiss) Anna Mária IV.
216. — Anna Rosina II. 172.
— cs. II. 109. — Gáspár I.
172. — György I. 172. —
nyomda V. 177. VI. 81. —
Pál II. 109. 166. 167. 172. IV.
218.
- Reiszmayer József II. 163.
- Reitermacher Gy. II. 206.
- Reittmacher Krisztina V. 43.
- Rejko VI. 84.
- Relyovszky (Relovszky, Ré-
lyovszky) András I. 174. —
Boldizsár I. 107. 174. — Ferenc
I. 107. 174. — Ignác I. 174.
— Imre I. 174. — János I.
174. II. 46. — Miklós I. 174.
— Tamás I. 174. — Zsófia
IV. 218.
- Remeklés lásd mesterremek.
- Remenik II. 105. IV. 198.
- Renesszánsz építészet VI.
105. 106. — oltárok lásd szár-
nyasoltárok.
- Renhelt J. I. 75.
- Renner Kristóf I. 169.

- Retenberger Borbála II. 44.
IV. 217.
- Rethkai Máté III. 56.
- Reüter cs. II. 99.
- Reviczky Dániel III. 177. —
Mátyás I. 111. III. 177.
- Reythnikel János I. 91.
- Rédey István V. 51. 52. —
László III. 176. — Pál I. 44.
III. 56.
- Réggi Kelemen III. 56.
- Répás k. határjárása VI. 176.
177.
- Répásy András VI. 13.
- Részegség IV. 137. 143.
- Révay Ádám VI. 3.
- Réz III. 6. 17. IV. 119. 121.
VII. 34. — bányászat II. 148.
149. III. 6. 7. 17. — metszet
III. 123. 127. IV. 73. 75. —
metsző IV. 239. — mives lásd
céh, ipar. — vásárlás I. 34.
- Rhau János VII. 29.
- Rheiniss Ferenc II. 46. —
László II. 46.
- Rholl lásd Roll.
- Ribárszky Jakab I. 47.
- Ribenszky Ferenc II. 28.
- Ribi Sebestyén III. 35.
- Ribiczey Antal I. 239. — cs.
nsp. IV. 222. — Ferdinánd I.
172. — Ferenc I. 172. —
György I. 172. III. 178. —
Vince I. 239.
- Ribiny IV. 4. 6. 7.
- Richárd szepesváraljai d. I. 97.
- Richnó II. 201. IV. 16. 17.
133. 134.
- Richter Eufrozina Zsuzsanna
II. 46. — János VI. 80. —
Judit II. 46. — M. II. 206. —
Menyhért II. 46. — Róza II.
42. IV. 111. — Szaniszló II.
46. lásd Itélló.
- Richthauzer Miklós Jeromos
II. 46.
- Richwalsky András IV. 206.
— Lőrinc IV. 195.
- Riedler kormánytanácsos VI.
121.
- Riedmüller Erzsébet V. 239.
— János V. 237. 238. — Jó-
zsef V. 239.
- Riemer József I. 171.
- Rihmer cs. tagjai II. 46.
- Rihnó lásd Richnó.
- Rihnói Benedek III. 56.
- Rikolf János IV. 134.
- Rilowszky János III. 176.
- Rimay János VI. 13.
- Rippitscher Bálint I. 232. —
Lőrinc I. 167.
- Riszdorffer A. M. IV. 111. —
cs. II. 109. — Pál II. 170. —
Tóbiás II. 172.
- Rithauzer János I. 109.
- Ritzmann Vencel II. 227.
- Rivière mérnök II. 8.
- Roben Pál I. 160.
- Robot II. 210. VI. 21.
- Roeser Jakab VII. 30.
- Roessel Mihály VII. 29.
- Roettel Jakab I. 167. — János
I. 225.
- Rogala Zawadzki Vencel I. 134.
- Roth II. 104. — Charitas II. 171.
- Rokelfinger (Rokoffinger,
Rockolfinger, Rokenfinger) Gás-
pár III. 195. 199. 200. — Já-
nos III. 195.

- Rokuser Gál I. 163. 235.
 Rolander Izráel VI. 169.
 Roll (Rholl) IV. 226. 227. —
 Antal II. 231. III. 177. — cs.
 II. 62. — Gáspár I. 112. II.
 117. III. 116. 178. — Kele-
 men I. 49. IV. 201. — kuria
 V. 190.
 Rollen Kristóf II. 46. V. 153.
 Romanovszky György VI. 95.
 Romp Anna II. 172. — János
 II. 166. 169.
 Rompauer IV. 12.
 Rosenberger János V. 198.
 Roskoványi IV. 226. — György
 I. 46. III. 56. — Kálmán III.
 56. — László IV. 211.
 Rosmann (Roszman) Judit V.
 159. — Márton V. 88. lásd
 Holtzschuer.
 Rosnauer Leó V. 100. lásd
 Roznauer.
 Ross M. III. 206.
 Rost Mária V. 157.
 Rot Gergely I. 161. — György
 III. 224. — János I. 160. —
 Tamás I. 166. lásd Roth.
 Roth Anna Dorottya II. 240. —
 Christ. I. 240. — György I.
 240. — Jákob IV. 208. — Já-
 nos VI. 1. — József I. 240. —
 Lőrinc IV. 176. 208. — Mag-
 dolna IV. 110. — Mátyás V.
 198. — Menyhért VII. 30. —
 Mihály II. 82. 168. — Zsu-
 zsanna II. 240. V. 43. lásd
 Rot.
 Rothmann V. 255.
 Rottaler András II. 26. — cs.
 II. 26—29. — János II. 25.
 Rovásszedő I. 4.
 Roxer Anna Eleonóra IV. 216.
 — Bendik II. 117. — cs. II.
 115. — Dániel I. 172. — János
 I. 108. 245. II. 46. 178. — Ju-
 dit II. 46. — Mária V. 235.
 249. mell. — Mihály II. 117.
 118. IV. 202. 203. — Pál II.
 42. 46. 109. — Péter II. 117.
 — Zsuzsanna II. 171.
 Royk Katalin V. 42.
 Roykó Zsuzsanna VI. 33.
 Rozgonyi csata II. 143. V. 97.
 Rozgonyi György IV. 167.
 Rosnauer Baltazár I. 47. lásd
 Rosnauer.
 Rozsnyó II. 167. III. 9. 47.
 58. 59.
 Rókusz k. I. 153. 203. 204. 213.
 Rómaiak V. 67.
 Rónay IV. 45.
 Rózsahegy II. 134.
 Rubner György III. 199.
 Ruckalfinger Lipót III. 198.
 Rudloff Endre I. 164. — György
 I. 165. — Mihály I. 167. —
 Tóbiás I. 166.
 Rudolf király I. 10—12. 16. 17.
 101—103.
 Rueber cs. I. 16. 147. II. 1. 2.
 VI. 21. — Ferdinánd I. 213.
 — György I. 16. — János I.
 10. 11. 16. 21. 22.
 Ruffiny lelkész VI. 115.
 Rugner Bálint I. 159.
 Ruházat I. 133. 196. II. 21.
 123. 208. 209. III. 9. 11. 12.
 37. 71. 72. 77. 78. 158. 203.
 204. IV. 6. 38. 39. 151. 178.
 192. V. 8. 9. 13. 33. 80. 81.

138. 208. 253. 264. VI. 9. 16.
17. 145. VII. 35.
Rumann lelkész VI. 122. 123.
Rumpburger János V. 112.
Rumy IV. 11. — Károly György
VI. 32. 36. 53. 55. 60. 61. 71.
114. 115. 116. 119. 124. 126.
128. 137. VII. 23.
Rupert Lőrinc III. 224.
Rustorffer Mátvás III. 199.
Rusz István I. 201.
Ruszbátzky M. II. 213.
Ruszdorf lásd Ruszkin.
Ruszkin III. 92. 93. IV. 167.
168. V. 62. 66.
Rusznák II. 198.
Rutkay cs. tagjai I. 110. 173.
Rutker, a Berzeviczyek őse VII.
12.
Ruzsbach III. 21. 24.
Ruzsenszky Krisztina IV. 111.
Ruzsinszky I. 171. — Lajos I. 171.
Rüdiger, a Berzeviczyek őse
IV. 239.
Rümer Márton II. 178.
Rysdorff lásd Ruszkin.

S.

- Saankó János V. 35.
Sabler II. 104.
Sachs Borbála IV. 48.
Sachseuspiegel lásd Szásztükör.
Sailer (Sajler) András I. 237.
— cs. II. 62. — Dániel György
II. 46. — György I. 237. —
János II. 46. — Mária II. 46.
— Márton II. 46. — Márton
József II. 46. V. 42. — Meny-
hért I. 237. — Sámuel II. 46.
Sala v. Grossa Károly Ferenc
III. 6. 21. 22. 26. 28. IV. 169.
Salamon Géza II. 86.
Salbeck Károly II. 154.
Salczer (Saltzer) I. 195. —
Márk V. 112.
Salczhewern János III. 193.
Salistri János IV. 128.
Salm Gyula III. 56.
Salomea VII. 13.
Salomon János II. 117.
Samueloricz Judás III. 18.
Sander cs. tagjai II. 46.
Sartoris Samu II. 11.
Sartory Éliás II. 225. — Imre
I. 240. — József I. 240.
Sasváry Mária II. 47. V. 39.
Sattler András IV. 205. — Ká-
roly VI. 119.
Satzwinkler Mátvás III. 149.
Sauer Fülöp Boldizsár II. 46. —
Menyhért III. 200.
Savnik (Scsavnik) IV. 27. 29.
71. 72. 75. 77. VII. 14.
Saxo Mátvás VII. 29.
Sáfár I. 119.
Sámuel József III. 183. 184.
Sándor kanonok III. 38. —
litván nagyfejedelem V. 12—25.
— I. d. I. 96. — lublói la. IV.
211. — pápa (VII.) I. 130. —
szepesolaszii la. II. 248.
Sándory Sándor I. 110.
Sárkányrend II. 123.
Sárosy (Sárossy, Literati) cs.
nsp. és l. t. V. 37. — Márton
I. 23. — Sebestyén VI. 4.

- Sáska Anna III. 108. 111. —
 János III. 107. — Klára III.
 108. — Mátyás III. 107.
- Sávely II. 204.
- Scawnica II. 78.
- Scepanovszky Boldizsár és
 Márton III. 56.
- Scepusia folyóirat IV. 236.
- Schad Simon I. 229.
- Schaffer Jakab IV. 203.
- Schajerman Sámuel I. 109. lásd
 Scheiermann.
- Scharf Antal II. 188.
- Scharkowffszky I. 159.
- Schaubert Mária Magdolna II. 42.
- Schebniczer István I. 226.
- Schechovith (Schehovics) cs. II.
 62. — cs. tagjai I. 108. II. 46.
 lásd Szechovics.
- Sched András I. 227. III. 198.
- Schedel Keresztély III. 123. 124.
- Scheffer József II. 153.
- Schehovics lásd Schechovith.
- Scheider György I. 5.
- Scheiermann (Scheuermann) cs.
 tagjai II. 47. lásd Schajerman.
- Scheinviszner János V. 188.
- Schemanski András IV. 201.
- Schenk Albert I. 224.
- Schepsn Mihály II. 166.
- Scherekmayer György I. 136.
- Scherer Jakab III. 199. — Lé-
 nárd I. 227. — Miklós III. 199.
- Scherfel (Scherffel) András II.
 118. — György III. 182.
- Scheuermann lásd Scheiermann.
- Schewerley Mátyás VI. 119.
- Schichtendorfer Tamás V. 111.
- Schiczko Fábán I. 168.
- Schiebner Kristóf III. 201.
- Schierlacher András I. 107. —
 Pál I. 107. — Péter II. 47. —
 Zsuzsanna IV. 221.
- Schifferer cs. tagjai II. 47.
- Schilling Anna Erzsébet III. 106.
 115.
- Schimensky I. 245.
- Schindler I. 239.
- Schintek Mackó II. 133. 135.
- Schlachta Imre I. 173.
- Schlachtwieschen V. 68. 71.
- Schlanker Gergely IV. 83.
- Schlaueker György V. 111.
- Schlesák IV. 196.
- Schlosser Marianna II. 221.
- Schluntz Márton és Mihály II.
 149.
- Schmaukert Bertalan II. 245.
- Schmegner Péter I. 161.
- Schmeiss Mihály III. 229.
- Schmelczer Gergely I. 165.
- Schmiez (Smitz) György I. 106.
 — István II. 47. V. 111. —
 János II. 47. — János György
 VI. 37. — Krisztina II. 44. —
 lelkész VI. 115. — Menyhért
 II. 47.
- Schmiezschmaccz Jakab I. 165.
- Schmid IV. 3. — cs. II. 110. —
 cs. nsp. és I. t. V. 38. —
 György I. 82. lásd Schmidt,
 Schmith, Szmitt.
- Schmidhack Márkusz II. 116.
 117.
- Schmidt I. 239. — Dániel II.
 55. 178. — Kristóf III. 220.
 — Mária V. 155. mell. — Má-
 tyás V. 155. mell. — Pál I.
 174. — Sámuel I. 239. — Tó-
 biás II. 244. — Zsuzsanna IV.

113. lásd Schmid, Schmith, Szmitt.
 Schmith Lőrinc IV. 52. lásd Schmid, Schmidt, Szmitt.
 Schmock János I. 225.
 Schmolikovszky M. V. 28.
 Schmozer Kristóf II. 180.
 Schnajder Mátyás I. 110. lásd Schneider.
 Schnayer János I. 168. — Pál I. 168. — Sebestyén I. 161.
 Schneider VI. 114. — Adolf I. 173. — Albert IV. 207. — cs. II. 148. — cs. nsp. és l. t. V. 38—40. — Emanuel I. 240. — Ernest I. 240. — Ferenc I. 240. — Gusztáv I. 173. — György II. 47. — János I. 173. 240. — Károly I. 240. — Kristóf II. 177. — Mátyás II. 47. 104. 148. 149. 168. 172. — Pál II. 134. 138. — Salamon IV. 198. — Zsigmond I. 240. II. 51. — Zsuzsanna IV. 198. lásd Schnajder.
 Schnell Valentin III. 119.
 Schniecczer Lőrinc I. 228. — Pál I. 159.
 Schober Gergelyné I. 161. — Márton I. 160. III. 201.
 Schoenwiesner V. 190. 191.
 Scholz (Scholtz, Scholz, Soltz) András I. 200. 239. VI. 84. — Balázs II. 47. — Bresel I. 224. — cs. nsp. és l. t. V. 40. 41. — Dániel II. 168. VII. 31. — Gergely II. 117. — Gusztáv VI. 148. — Imre I. 240. — János I. 240. II. 47. III. 229. — Menyhért I. 161. — Miklós II. 47. — név IV. 236. — Pál I. 240. — Tóbiás I. 201.
 Scholtze B. III. 206.
 Scholz Weger János I. 228.
 Schorkofszky Miklós III. 200.
 Schön János I. 164. V. 113.
 Schöne M. Károly VI. 119. 120.
 Schönewaldt Márton V. 112.
 Schönwiszer Lőrinc I. 166.
 Schönvitzky Katalin V. 43.
 Schrade Bernát II. 70—83. IV. 128. 130.
 Schrell Tamás VII. 29.
 Schubert II. 149.
 Schuchta Frigyes II. 149.
 Schuestel V. 111.
 Schuh György III. 206. 224.
 Schulek cs. IV. 61. — György VI. 40. 43.
 Schuler (Schuller, Libloy) Borbála II. 47. — cs. II. 43. — Orbán II. 47. III. 224. — Sámuel II. 168. — Tóbiás I. 75. 81. 203. II. 47.
 Schultz (Schulz) I. 214. — cs. neve IV. 236. — Dániel I. 37. II. 217. 218. VI. 75. 81. — György IV. 27.
 Schun Mária V. 155. mell.
 Schuska VI. 69. VII. 23.
 Schustel György III. 200. — Lőrinc I. 160. — Sebestyén III. 198.
 Schuster Gergely I. 113—116. II. 178. — Lőrinc II. 117. — Péter II. 244. — Steffen IV. 83.
 Schüller Krist. III. 152.
 Schwab Anna Mária IV. 1. 110. — Bernát I. 224. — János II. 47. — orvos II. 109.

- Schwartner Anna Eleonóra II. 47. — Anna Mária II. 47. V. 38. — Ágnes II. 46. — Dániel II. 47. — János III. 224. — Johanna Zsuzsanna II. 47. — Márton II. 47. VI. 37. 114. 121.
- Schwartz (Schwarcz, Schwarz, Svarcz) III. 20. — Ambrus I. 167. — Bálint I. 231. — cs. II. 111. — Erzsébet I. 172. — Girg (lásd György) II. 56. 57. — Gottfried II. 111. VII. 30. — György (lásd Girg) I. 230. II. 56. III. 98. 101. 135. VI. 174. 175. — Hermolaus I. 168. — Imre I. 92. — Jakab IV. 196. — János V. 186. VII. 30. — Jeromos II. 154. 159. 160. — Judit IV. 24. — Károly I. 217. — Margit V. 43. — mateói d. III. 7. — Márton III. 134. 135. 145. 199. — Mihály II. 42. 112. — Sámuel II. 111.
- Schwarzenberg A. I. 16.
- Schwatner K. I. 151. — Péter III. 145.
- Schwendi Lázár I. 101.
- Schwinghammer Zsófia IV. 48.
- Sesavnik lásd Savnik.
- Scultéty IV. 236.
- Sczawnicki (Szcawnicki) Gábor I. 134. II. 75.
- Sczitnik Borbála és Jakab III. 244.
- Sebestyén iglói d. I. 94. — I. d. I. 93. 94. 96. — I. plébános III. 132. 194. — szepesmindszenti d. I. 92. — szepesolaszii d. I. 95.
- Sedley Koszka lásd Koszka.
- Seeligmann Jakab V. 112.
- Seeger II. 52. 53.
- Seget György V. 113.
- Segnyei cs. tagjai III. 56. lásd Sennyey.
- Seide Ferenc III. 61. — Sarolta II. 241.
- Seisz (Seis) Pál II. 244. IV. 207.
- Seldnar János I. 46.
- Selmeci jog IV. 171.
- Seltenreich József II. 225. 227. 228. 229. — késmárki nevelő VII. 21. — M. I. 151.
- Semsey I. 239. — Anna V. 248. György I. 45. III. 56. — János III. 104. — Miklós III. 177. — Sándor V. 52.
- Sendzimir Jeromos II. 78.
- Senko György és Zsigmond III. 178.
- Sennay Zsófia II. 49.
- Sennovitz leánynevelőintézete VI. 50.
- Sennyey (Senyey) István III. 176. — Sándor VI. 97. lásd Segnyei.
- Sentffleben Péter III. 201.
- Seraphin György III. 43. 46.
- Serédy Gáspár III. 31. 32. 35. 37. 39. 40. 56. — György III. 39.
- Serényi Nepomucenus VI. 84.
- Sernacy György I. 92.
- Serpilius Ágoston II. 223. — János I. 153. 157. 209. II. 219. 221. 222. 223. IV. 38—40. 208. — Krisztina V. 155. mell. — Sámuel II. 223. III. 177. lásd Szerpelli.
- Servatius lásd Szervác.
- Severin I. 107.
- Severini Márk VI. 76.

- Seybolstorf tábornok VI. 142.
 Sibaris barát I. 42. 100.
 Sickius Albert VII. 29.
 Siebenbürger Dániel I. 185.
 Siewierkowicz Adalbert I. 134.
 Sigler Márton III. 201.
 Silási IV. 8.
 Silern Jeromos III. 143.
 Simko IV. 226. lásd Symko.
 Simon felkai d. I. 93. — kés-
 márkai d. I. 91. 97. — leibici d.
 I. 93. — l. d. I. 91. 93. 161.
 235. — l. nyerges I. 226. —
 l. posztógyártó I. 162. — l.
 szabó I. 159. 235. — l. szij-
 gyártó I. 167. — l. szücs I. 226.
 — l. timár I. 232. — malom-
 pataki d. I. 97. — sz. d. I. 90.
 — szepesszombati d. I. 95.
 Simon Lajos VI. 9. — Mária
 IV. 218.
 Simonis András II. 47. — Dá-
 niel II. 47. — Dávid II. 47.
 — Gáspár I. 112. — György
 II. 47. — János I. 109. VII.
 30. — Márton I. 109. III. 177.
 — Sámuel II. 47.
 Simplicissimus diák I. 77.
 78. III. 128. V. 178. 179. VII. 44.
 Singer nyomda VI. 81.
 Sinnerth Pál V. 155. mell.
 Síremlék I. 38. VII. 26.
 Sirmár lásd János Ágoston.
 Siró Sámuelné V. 245. 249. mell.
 Sitkey Mátyás I. 171.
 Sitkovszky István II. 51.
 Sixtus mateóci pap V. 33.
 Slavikovszky (Slabikovszky,
 Slavikóczy, Szlavikowszky) cs.
 nsp. V. 45. — György I. 45.
 — János I. 174. — József I.
 174. — Kristóf III. 176. —
 Lőrinc I. 45. — Márton III.
 56. — Szaniszló I. 45.
 Sleisiger Anna Mária II. 44.
 Slesák tanár VI. 39.
 Slominski Teofil II. 76.
 Sluka IV. 226. — András I. 109.
 Smihulya György II. 195. 197.
 198. 202.
 Smissen testvérek III. 6.
 Smitz lásd Schmicz.
 Smizsán lásd Szepessümeg.
 Smolnic lásd Szomolnok.
 Smreczenszky Kristóf V. 172.
 Snieszkowicz Szaniszló I. 131.
 Sobieski János I. 144. II. 69.
 Sodnár Antal és Zsófia III. 56.
 lásd Gombos.
 Sokadalom lásd vásár.
 Solanus Sámuel VI. 79.
 Soldnár (Zoldnár) cs. III. 103.
 — Mihály III. 107.
 Soldner János VI. 97.
 Soldos II. 62. — Imre III. 57.
 — Kristóf I. 45. III. 57. lásd
 Zsoldos.
 Soltész III. 13. 95. IV. 235.
 236. VI. 22. VII. 11.
 Soltész József II. 200.
 Soltz lásd Scholtz.
 Sommer Gy. András I. 204. —
 ház I. 154. — Márton I. 150.
 151.
 Somogy Simon I. 46.
 Sonau Gy. András I. 151.
 Sontag (Sontagh, Zontag) And-
 rás I. 110. II. 149. — Anna
 Mária II. 172. — Ágost II.
 48. — cs. II. 62. 103—107.

109. 168. — cs. nsp. V. 45.
 — Edvárd I. 240. — Gáspár II. 104. 112. 148. 167. 168. 171. 172. 186. IV. 176. 208.
 — Gottfried II. 48. — Gy. II. 148. 206. — György I. 108. 110. — Hugó V. 155. mell. — Imre I. 14. 174. III. 57. — Jakab II. 107. — János I. 106. 108. 110. 173. II. 48. 108. 167. 173. VI. 33. — János György I. 110. — Judit II. 48. — Kristóf II. 48. — Lajos I. 173. 240. II. 48. 100. 102. 105. 107. 109. 164. 245. — M. II. 149. 206. — Marianna II. 114. — Márton I. 106. — Mihály I. 107. 110. 240. II. 102. 114. 167. — örökösök III. 6. — Pál I. 110. II. 48. 104. 111. 112. 149. 166. 167. 172. 186. — Tóbiás I. 172. II. 48. IV. 98. — Zsófia VI. 77. — Zsuzsanna II. 96. 102. 172. 173. V. 39.
- Soós Erzsébet IV. 132. 133. — György IV. 122. — János III. 176.
- Sopron V. 177.
- Sory Péterné III. 105. 115.
- Sowentz János II. 219.
- Só VI. 27. — árusítás III. 20. — bányászat III. 16. — hivatal VII. 33.
- Söldner J. III. 152.
- Sör ára V. 79. 125. — főzés I. 133. II. 30. III. 161. IV. 80—83. V. 201. VII. 39. — mérés I. 205. II. 150. IV. 119. 121. V. 197. VI. 22. VII. 34.
- Spankau I. 212.
- Sperendorffer Tunus I. 167.
- Sperfogel Konrád I. 3. 4. II. 127. III. 30. 32. IV. 177.
- Sperndorf lásd Illésfalu.
- Spetiger (Spetinger) Péter III. 57. — Zsófia V. 43.
- Spiegel János I. 201.
- Spielenberg (Spillenbergh) I. 171. — Dávid I. 107. VII. 34. — Ferenc I. 196. VI. 84. — István VI. 85. lásd Spilenberger.
- Spieß Mihály I. 5. 6.
- Spilenberger (Spillenberger) cs. III. 127. — cs. nsp. és l. t. V. 41. — ház VI. 108. — Jónás II. 220. — Sámuel II. 47. 217. 219. lásd Spielenberg.
- Spirus (Spirusch) IV. 3. — Erzsébet IV. 109.
- Spitkovszky IV. 226.
- Spitkó János III. 149. 229.
- Spitzer Simon VI. 149. 150.
- Sporer Péter III. 200.
- Spóner (Sponer) Antal I. 172. 173. II. 46. — cs. VII. 20. — cs. nsp. és l. t. V. 41. 42. — Ferenc I. 172. VI. 85. — Imre I. 172. VI. 85. — Lujza V. 155 mell. — Márton III. 206. 215. 224. — Pál I. 172. VI. 70. 114. — Tivadar I. 173. V. 155 mell. — Tóbiás II. 106. — Zsuzsanna V. 155 mell.
- Sréter György III. 247. 248. — István III. 248.
- Stahremberg Guidó IV. 23. 24.
- Stainville V. 52. 53. 237.
- Stanczel Teofil I. 65—67. 122. III. 140. 195. 196. 200.

- Stanek Mihály II. 220.
 Stankay István II. 32.
 Stansith lásd Horváth.
 Starck János I. 165. — József I. 135.
 Stark alprefektus VII. 20. 21. 23.
 Starnowszky I. 46.
 Stavacs lásd Szentmiklóssy.
 Steblicius Pál I. 136.
 Steffen János I. 162.
 Stefflaki János III. 109.
 Steil György V. 170.
 Steinau tábornok VI. 142.
 Steinecz János I. 164.
 Steiner tanár VI. 49.
 Steinhaus V. 191. — kodex III. 129.
 Steinhausz cs. IV. 61.
 Steinhübl Zsuzsánna IV. 214.
 Steinhyybel B. III. 206.
 Steller Imre V. 111. — Lénárd IV. 193.
 Stellmacher Woytkóné I. 162.
 Stemecz Benedek I. 225.
 Stenczel (Stentzel) VI. 114. — cs. nsp. és I. t. V. 42. — György II. 47. — Hugó I. 172. — Jakab II. 47. — János II. 47. — János György I. 172. — Mátyás V. 193. — Mihály I. 106. — Pál II. 47. — Szaniszló I. 168. IV. 27.
 Stenius Simon I. 25.
 Stephani Tóbiás II. 221. 224. VII. 29.
 Stepkfalvi Hanus fiai IV. 14. 15.
 Sterba Ágost VI. 168.
 Steyer Jakab V. 169. 170.
 Steynmetz Ferenc I. 90.
 Stierbitz Felicitas II. 49.
 Stillbach lásd Lassúpaták.
 Stok (Stock) János III. 134. 199.
 Stolcz (Stoltz) Bertalan III. 224. — György I. 161. — Pál I. 165. III. 201. — Tovis V. 198.
 Stolle Ferdinánd VI. 98—101.
 Stoss Veit I. 122. IV. 60.
 Stoyan k. VII. 1.
 Stóla I. 30. III. 15. V. 87. VII. 29.
 Stósz IV. 118. 120.
 Stöffler csillagász VI. 150.
 Stötz Péter II. 243.
 Strachan András János VI. 143.
 Strack (Strackh) Gál I. 169. — Lőrinc IV. 192.
 Strackeu I. 168.
 Strauß kereskedő III. 18.
 Strázsa I. 93. III. 93. IV. 167. 168. V. 61. 62. 66. 86. 87.
 Streckbach Miklós III. 145. 199.
 Streitfeld V. 68. 70.
 Stretskó rektor VI. 44. 45.
 Strinboch Ágoston I. 135. 139.
 Strincz Balázs I. 168.
 Strohschneider (Strochschnejder) Miklós I. 166. — Tóbiás I. 163.
 Struczky Kristóf III. 57.
 Sturm Borbála II. 46.
 Sturmius Márton VII. 29.
 Styavniczky (Styavnyiczky) cs. nsp. és I. t. V. 43. — János, Márton, N. I. 240.

Styehovits es. tagjai I. 171.
 Subsidiium lásd adó.
 Suburbium lásd Szepesváralja.
 Sulczzer Salamon VI. 74.
 Surányi István III. 60.
 Suta György III. 57.
 Svaboda Ferdinánd III. 61.
 Svabovszky V. I. 44. lásd Sváby.
 Svartner Márton I. 106.
 Sváb tükör IV. 171.
 Svábfalva (Svábócz) III. 42. 46. 49. 92. 93. IV. 167.
 Sváby I. 107. — András IV. 224. — Ádám I. 107. — Bálint III. 57. IV. 112. 211. — Benedek III. 57. 175. 176. IV. 224. — Borbála I. 174. — es. III. 67. — Ferenc I. 107. II. 32. — Frigyes I. 251–255. VI. 149. — Gáspár I. 238. IV. 224. — Gedeon I. 238. — György I. 107. 174. III. 176. — Ignác

I. 173. — Imre I. 107. — István IV. 224. — János I. 45. 107. 173. 175. III. 57. 179. — Károly I. 174. 238. III. 176. — Krisztina IV. 112. — Márton I. 46. 107. III. 57. 175. 176. — Menyhért IV. 224. — Mihály I. 45. — Sámuel I. 108. — Tamás I. 173.
 Svedlér k. II. 124. VI. 161. 169.
 Svedlér Judit IV. 50.
 Svidrony fafaragó II. 163.
 Swarcz lásd Schwartz.
 Swatner Péter III. 199.
 Sweidniczer János Vilmos III. 98. 101.
 Swientochowai Markovski Ferenc IV. 177.
 Sworez Bertalan I. 93.
 Swynczer Mátyás I. 92.
 Sybridovszky Szaniszló V. 28.
 Symendel Márton I. 166.
 Symko I. la. I. 229. lásd Simko.

Sz.

Szabados Márton II. 5.
 Szabó István III. 113. — Jakab I. 45. — János II. 100. 163. — László III. 192. — Mihály IV. 196.
 Szabó-céh I. 84. II. 100–102. V. 81. lásd céh, ipar.
 Szadlis II. 200.
 Szadvary csatlós IV. 226.
 Szakács Boldizsár III. 57.
 Szakmáry (Szakmári) András II. 11. 47. 107. 170. — Anna II. 47. V. 240. 249. mell. — Dávid II. 11. 47. — Donát I. 194. II. 47. — György I. 106.

— Jakab I. 106. — Katalin II. 47. — Rahel IV. 216. — Zsigmond II. 47. — Zsuzsanna IV. 47. lásd Szakmáry Várady.
 Szakmáry Várady Anna Mária IV. 47. — Borbála V. 155. mell. — Donát I. 173. VI. 85. — Ferdinánd I. 172. — János I. 106. V. 155. mell. — Mihály I. 106. — Sándor I. 238. — Zsófia V. 155. mell. — Zsuzsanna IV. 47. lásd Szakmáry.
 Szalay György I. 107. — Imre I. 61. III. 251.

- Szalánk (Szlovinka) II. 195.
 Szalóky cs. tagjai II. 43.
 Szaniszló Ágost III. 4.
 Szaniszló késmárki d. I. 93.
 — I. ács I. 161. 226. — I. fürdős I. 228. — I. la. I. 225. — podolini d. I. 93.
 Szapolyay cs. II. 33. 63. V. 172. — cs. neve II. 63. — cs. örökös főispánsága II. 87. — György V. 173. VII. 43. — Imre II. 24. — István IV. 133. 134. V. 8. 10. 170. 171. — János I. 7. 52. 100. II. 132. 139. 140. III. 29—41. IV. 51. 135. V. 26. 27. 28. 173. — János Zsigmond I. 101.
 Szawer Menyhért I. 228.
 Szádeczky Lajos II. 125.
 Szállásmester I. 33.
 Számtani kézikönyv IV. 116—118.
 Száműzetés II. 118. 246. III. 182. IV. 150. 151. 154. 187. 188. 194. 201. 203.
 Szárnyasoltárok lásd Szepes vármegye szárnyasoltárai.
 Szászok adója II. 143. — letelepedése Sz.-en I. 55. 254. III. 88. V. 92. — joga I. 254. II. 143. 144. 208. IV. 170—174. V. 96. 97. VI. 33. VII. 9. — jogkönyve IV. 79. 80. — története IV. 166—170. V. 262. 263. — tükör IV. 85. 170.
 Száz kiküldött IV. 175. 179.
 Szcawnieccki lásd Sczawniczki.
 Szechovics Justina II. 43. lásd Schechovith.
 Szegedy cs. nsp. és l. t. V. 44. — György IV. 187. — Jakab I. 171. — János I. 168. — József I. 108. — Mátyás I. 171.
 Szegényház I. 225. 235. — ügy I. 234. 235. II. 211.
 Szekel II. 104.
 Szekszenás VI. 14.
 Szelecsinyi Asztrik II. 153.
 Szelepcsényi György I. 204.
 Szemere Pál V. 51. 52.
 Személyszállítás III. 46. 50.
 Szenci Molnár Albert I. 25. IV. 57.
 Szendrey István III. 58. 59.
 Szentandrassy (Szentandrás, Szent-Andrássy) András I. 238. 239. 240. — Antal I. 174. — Dénes I. 239. — Elek I. 39. — Ferenc I. 175. — István I. 239. III. 178. — János I. 47. 239. VI. 13. — József I. 239. — Lázár III. 111. — Lipót I. 239. — Márton I. 239. — Menyhért (Melchior) I. 47. III. 57. 179. — Mihály I. 174. — Sándor I. 200. 238. — Tamás I. 239.
 Szentgyörgy IV. 14. 15. lásd Pozsonyszentgyörgy.
 Szentgyörgyi Péter III. 110.
 Szentiványi (Szent-Ivány) András I. 110. — Ádám III. 178. — Benedek III. 57. — Ferenc I. 174. — György III. 177. 178. — Imre III. 178. — István III. 178. — János I. 107. III. 57. 178. 179. — László I. 107. — Márton III. 177. — Mihály III. 175. 178.
 Szentkereszt IV. 132. 133.

Szentlőrinc IV. 14. 15.

Szent-Mariay Zsuzsánna II. 48. V. 45.

Szent Márton egyháza VII. 14.

Szentmiklóssy (Szent-Miklóssy, Stavacs, Stavacz) II. 148. 149. — Antal I. 110. 174. — cs. II. 62. 97—103. III. 183. — cs. I. t. II. 96. — cs. nsp. V. 44. — Godofréd I. 110. II. 94—115. 149. 164. 184. 185. 206. IV. 106. 237. 239. — István III. 179. — János I. 174. 175. II. 48. V. 193. — László I. 173. — Mihály II. 173. — Miklós III. 177.

Szentpéteri főjegyző V. 235. — István VI. 7.

Szeőke cs. nsp. V. 44. lásd Szőke.

Szepesalmás II. 204. VII. 14.

Szepesárki (Jamnik) II. 201.

Szepesbéla I. 132. 140. II. 54. 117. III. 5. 14. 15. 92. 93. 229. 230. IV. 167. 168. V. 59. 62. 65. VI. 146.

Szepesedelény (Olorin) II. 200. 201. III. 92. 93. IV. 167. 168.

Szepesházy (Haasz) András I. 172. 239. 244. II. 48. — cs. tagjai II. 48. — Ferenc I. 172. — Lajos I. 239.

Szepesi Ferenc III. 179.

Szepesi céhek lásd ipar — címeres nemeslevelek II. 38—49. — cseh település V. 99. — ek a színpadon I. 51. — értesítő VI. 81. — hegy és folyónevek I. 187. — húnok V. 57—66.

— írók IV. 240. — jog és jogkönyv IV. 170—174 — kanonok I. 67. 84. 90. — káptalan I. 22. 24. 45. 71. 77. 84. 86. 87. 150. 206. VI. 176. — kis vármegye lásd tiz lánzsások. — könyvek és képek IV. 69—78. — lásd könyv és képek — középkori ércöntvények III. 127. — lövészcéhek II. 125. III. 146—173. 202—235. — mágnások III. 236—238. — mondák lásd mondák. — muzeum I. 189. 190. 256. II. 68. 127. 128. 192. III. 192. 251. IV. 67. V. 184. VI. 108. 109. 180. — műemlékek V. 56. VI. 179. — nemesek lásd nemes. — nevelőintézetek VII. 16—23. — német tájszótár VII. 44—45. — oklevelek Kassán IV. 14 19. — patricius fiú naplója IV. 1—13. — prépost és prépostság. I. 45. 159. 235. II. 132. 153. 212. III. 89. 90. IV. 69. 77. 107. V. 9. 11. 26. 33. 36. VI. 96. 142. 165. 176. VII. 10. 12. 13. 14. — püspök. I. 194. II. 91. 93. 154. 202. V. 87. lásd Párvy. — Rákóczy mozgalmak II. 95. — szászok lásd szászok — tanulók I. 88—98. — várak I. 27. — várispánság VII. 4. 5. 6. 12. 13. — városok kiváltságlevelei III. 4. 5. 66. — városi levéltárak IV. 30. lásd még Szepesvármegye.

Szepes megyei történelmi társulat évkönyvei és tag-

- illetményei I. 54. 55. 127. II. 122—124. V. 183. VI. 107. 109. 110. 178. 180. lásd Hain és Szepesvár története — felolvasó ülései I. 62. II. 66. 126. IV. 68. 126. V. 56. — írói díjai VI. 110. — jutalomdíjai VII. 48. — közgyűlései I. 59. IV. 63. — pénztári kimutatása VII. 46—47. — segélyei I. 127. — választmányi ülései II. 255. 256. V. 182. 183. VI. 108—112.
- Szepesmindszent II. 193. 204. III. 45. 46. VI. 161.
- Szepesnádasd VII. 7.
- Szepesolaszi I. 45. 113. 114. 249. III. 7. 19. 93. IV. 31—36. 40. 167. 168. 240. V. 59. 62. 65. VII. 8. 11.
- Szepesófalú IV. 168. V. 7. 8. VII. 4.
- Szepesremete VI. 161.
- Szepesség lásd Szepesi és Szepes vármegye.
- Szepessümeg II. 200. 201. III. 93. IV. 172. VI. 159. VII. 33.
- Szepesszombat I. 244. 245. III. 68. 92. 181. 182. 234—235. IV. 167. 168. V. 59. 60. 62. 65. VI. 140—145.
- Szepesujvár I. 119. V. 166.
- Szepesvár birtokai II. 30. 35. — 1528-ban II. 132. 139. — 1532-ben III. 34. — házrendje I. 116—119. — kapitánya I. 119. II. 27. 251. IV. 99. V. 30. 171. — leltára II. 32. IV. 73. 158—164. — mint várispánság központja VII. 6. — ostroma I. 27. IV. 84. V. 256. VI. 153—166. — porkolábja I. 116—119. II. 27. — Rákóczy pártján II. 6. — urai I. 116. II. 24—37. IV. 158. V. 95. 256. VI. 153—166. — története II. 64. 128. 251. IV. 67. V. 56. 182. VI. 178.
- Szepesváralja adóügyei és terhei III. 7. IV. 40. V. 62. — Bocskay idejében IV. 84. — 1532-ben III. 32. 37. — és az 1831. — i kolera-járvány II. 200. — és II. József V. 102. 128. — házai lakosai, gazdasági állapota V. 58. 59. 65. — i árvíz II. 253. — i bányák III. 19. — i bíró I. 247. 249. II. 237. — i ev. egyház története II. 250—254. — i házasságtörés I. 180. — i járvány II. 200. V. 100—102. — i jezsuita iskola I. 138. 139. — i négy nemes I. 46. — i tárgyalás bűnügyben I. 246—249. — i tűzvész II. 253. — i zsinat II. 252. III. 68. V. 100. 260. — ipartörténete V. 89—152. 204—233. — levéltárából IV. 79—96. — lőszabályzata III. 213. 214. 226—228. lásd szepesi lövészcehek. — postaútja III. 48. — szepesi városok sorában III. 92. 93. IV. 167. 168. — története V. 91—102. — vásárjoga V. 110. 260.
- Szepesvármegye alispánjai I. 13. 16. 45. 57. 61. 125. 193. 203. II. 122. III. 55. 57. 104. 112. IV. 77. V. 166. 167. 246. — egyházi hovatartozása VII.

13. — 1809-ben I. 195. — főispánjai I. 194. II. 34—36. 86—90. 234. 235. IV. 118. 119. V. 166. 167. 168. VI. 155. VII. 43. — lengyel összeköttetéseknek forrásai III. 3. 5. IV. 126. — neve VI. 178. VII. 1. 2. — szárnyasoltárai, oltárképei I. 121. 122. II. 154—157. IV. 60. — térképe V. 240. — története IV. 166—170. VII. 1—15. — zsarolói I. 5. V. 26—36.
- Szepsy Márton I. 110.
- Szerdahelyi (Szerdahely, Szerdahelyi) András III. 179. — Antal I. 112. — Antónia I. 241. — cs. nsp. V. 45. — György III. 179. — István I. 112. — János I. 112. III. 178. — Mihály I. 240. III. 179. — Terézia I. 241.
- Szerencsejáték III. 92. 206. 207. IV. 38. 39. lásd kártya és kocka.
- Szerpelli János II. 172. lásd Serpilus.
- Szervác durándi d. I. 90. — I. d. 91. — I. kaszakovács I. 226. — I. la. I. 167. — I. plébános III. 86. — sz. d. I. 90.
- Szerzetesek I. 133. IV. 236. VII. 14. lásd külön az egyes szerzetesrendeket.
- Szesz eladás IV. 119—121. V. 255. — főzés II. 150. V. 200. 201. 251.
- Szeszowí piaristák I. 130.
- Széchenyi György IV. 77.
- Széchy cs. I. 89.
- Székely András I. 107. III. 175. — Antal III. 57. — Gyula V. 186. — Imre VI. 85. — István I. 89. — János I. 173. III. 175. — Klára IV. 113. — László III. 175. — Mózes I. 102. — Sándor I. 173. — Tamás VI. 85. — Zsuzsanna II. 125.
- Széki cs. tagjai IV. 16. 17.
- Szienavszki IV. 27.
- Szignej lásd Szinyey.
- Szíjgyártó V. 83. lásd céh, ipar.
- Szijasártó János VI. 7.
- Szilasi (Szilassy, Szillassy) György III. 58. 59. — János I. 103. II. 99. II. 153. 158. 159. 166. 171. III. 58—60. 127. — Judit III. 58. 59. 60. — Rozina II. 99. — Zsuzsanna III. 58. 59.
- Szilágyi Gábor IV. 219.
- Szinészet VI. 116.
- Szinyey (Szignej) IV. 227. — Kristóf IV. 26 — Merse László V. 30. 32. 33. 34. 35. — Miklósné II. 75.
- Szirag Jakab V. 193.
- Szirmay I. 148. VI. 67. — András VI. 38. — István II. 71. VI. 67. 84. — Marcus I. 173. — P. I. 204. — Tamás VI. 84.
- Szitkey József I. 238. — Mátyás I. 201.
- Szladkay lelkész VI. 121.
- Szlakeendorf Tamás IV. 174.
- Szlavikovszky lásd Slavikovszky.
- Szlavkay Márton IV. 70. VI. 23. 30.
- Szlávok a Szepességen VII. 12.
- Szlivinszky János V. 186. 187. 188. 190. 193. 194.

- Szlovinka lásd Szalánk.
 Szmitt (Kovács) Dániel és Zsuzsanna II. 48. lásd Schmith.
 Szmolnik Angyal II. 153.
 Szmrecsányi (Szmretsany) István I. 238. — János I. 238. — Jónás I. 110. — Kristóf V. 165.
 Szoboszlai Pap István VI. 119.
 Szobrász V. 63. 64.
 Soja János I. 195.
 Szokol András VI. 135.
 Szolgáló legény V. 143. 144. — mester V. 221.
 Szolimán I. 100. 101. VI. 172. 173.
 Szolnoki Benedek III. 57.
 Szomolnok I. 34. 195. II. 35. III. 9. 16. 17. 19. 45. 46. 47. 50. IV. 118—122. V. 49. VI. 98. VII. 42. 43.
 Szomp Zsuzsanna V. 43.
 Szontagh lásd Sontag.
 Szögyényi László V. 246.
 Szőke Miklós VI. 15. lásd Szeőke.
 Szőkés V. 139. 140. 207.
 Szőlő VII. 34.
 Szőnyeg III. 69—87.
 Szőnyeg Károly III. 61.
 Sztachowski dékán II. 74. 75. IV. 130.
 Sztanko János III. 176.
 Sztrájk V. 205. 206.
 Szuliny (Valcz) Antal I. 171. II. 48.
 Szulyovszky cs. II. 149. — Ferenc II. 148. — József I. 109. II. 148. 149. — Károly II. 148.
 Szummer Benedek I. 160.
 Szunyogh cs. II. 233.
 Szücs I. 84. V. 81. lásd céh és ipar.
 Szükségbankó III. 60. 61.
 Szülők bántalmazásának büntetése II. 117. 118. IV. 201. 202. 203. — tisztelete V. 131.
 Szüreny II. 52.
 Szvatopluk V. 7.

T.

- Tagányi Ferencné V. 245. 249 mell.
 Tahy József VI. 84. — l. d. VI. 89.
 Tainlein V. 50.
 Takarékpénztár III. 60.
 Takarmányhiány I. 29.
 Takács Vida II. 160.
 Takácsok V. 82. lásd céh, ipar.
 Taksa lásd adó.
 Talafus János III. 66.
 Tamás csütörtökhelyi d. I. 94. — farkasfalvi d. I. 91. — hún-
 falvi d. I. 91. — l. aranyműves I. 228. III. 138. 199. 201. — l. cipész I. 163. — l. d. I. 91. 95. 98. — l. esztergályos I. 231. — l. favágó I. 168. — l. irnok III. 133. 199. 201. — l. kőműves I. 168. — l. mészégető I. 163. — l. orgonista III. 197. — l. papirgyártó I. 224. — l. szabó I. 159. III. 196. 200. 201. — l. szücs III. 201. — strázsai d. I. 93. —

- sz. várispán II. 86. — szepes-
szombati d. I. 96. — szomol-
noki d. I. 97.
- Tamásfalva VII. 7. 13.
- Tanárok és tanítók fegyelmi
ügye VI. 89–92. — fizetése
135. II. 212. 213. III. 9. VI.
41. 52. 54. 62. 64. 122.
- Tanhauser Honorius I. 103.
- Tannenberger III. 134. —
Miklós III. 199.
- Tanrend I. 135.
- Tanulmányút II. 192. 256.
- Tanulók ellátási díja III. 9.
VII. 17. 20. — külföldön I.
20. 88. 98. II. 111. VI. 45.
46. VII. 28. — segélyezése VI.
163. 164.
- Tar Domokos III. 57.
- Tarczay György III. 57.
- Tardy István VI. 19.
- Tarhutter Endre I. 168.
- Tarnóczy Imre I. 238. — Ist-
ván I. 238. — János I. 45.
III. 177. — József I. 173. —
Tamás I. 173.
- Taschner Márton I. 165. —
Tamás I. 164.
- Tatárok I. 99–102. V. 96.
VII. 11. 25.
- Tatár Pál IV. 226.
- Tatray lásd Tátray.
- Tauben János I. 164.
- Tauberger Miklós III. 199.
- Taxis III. 42.
- Társpohárlegény V. 143.
144.
- Táttra kalauz VI. 179. — kuta-
tói V. 177. 179. VI. 178. —
leírásai V. 178. VI. 35. —
mondák lásd mondák, zöld tó.
— név eredete I. 187. IV. 239.
VII. 1.
- Tátray (Tatray, Kohlmayer)
Anna Mária II. 48. — Dániel
II. 48. — Éliás I. 172. II. 48.
VI. 85. — György I. 172. —
János I. 200. II. 48. — Karo-
lin II. 48.
- Tebus (Thebus) I. Kovács III.
201. — I. la. I. 230. 233. —
I. mészáros III. 200.
- Teilsherr (hagyatékosztó) VI.
76.
- Tekejáték III. 207. 208.
- Telegdy Miklós I. 89.
- Telepítés II. 58–61. 189–191.
- Telphus Benedek I. 91.
- Temetés I. 31. II. 15. 16. 168.
186. 187. 213. III. 15. 16.
118–120. 136. 137. 149. 150.
157. 198. 220. 226. 227. IV.
224–227. 228. 229. V. 132.
133. 173. 228. 232. 254. 264.
VI. 156.
- Templomok lásd az egyes hely-
neveknél.
- Templom-látogatás V. 57. 139.
221. 250. — rablás IV. 196.
- Tenckh János I. 226.
- Tenczynski Szaniszló VI. 172.
- Teophilus lásd Theophilus.
- Teőke (Thőke, Tőke) András
I. 45. III. 176. — cs. I. t. III.
103–116. — Ezekiel I. 238.
— Ferenc I. 109. III. 176. —
Gergely III. 57. — György I.
46. — Ilona II. 48. — Imre
I. 109. — István I. 45. II. 96.
III. 176. — János I. 45. 238.

- III. 57. 176. VI. 102. — Jó-
 zsef I. 201. 239. — Károly I.
 238. 239. — Kristóf I. 109.
 III. 57. IV. 223. — László
 III. 177. — Lénárd III. 57. —
 Lőrinc I. 109. 237. — Péter
 IV. 223. — Sámuel III. 176. —
 Zsigmond I. 109. III. 176.
- Teplie, L. birtoka I. 77.
- Terjessy János II. 32.
- Termés I. 41. V. 186.
- Természetbeni adózás lásd
 adó.
- Ternyei György III. 57. 108.
- Terray cs. II. 62.
- Tersztanszky (Tersztyánszky)
 cs. II. 63. — Dezső II. 63. —
 Pál I. 239.
- Teschen János I. 92.
- Tesselik nevelőintézete VII. 16.
- Testi büntetés IV. 186. lásd ki-
 végzés — sértés IV. 202.
 203.
- Testvérület III. 68. 129 145.
 193—201. IV. 167. 227—230.
 V. 105. 260. VII. 10. 14.
- Tetemrehívás II. 176.
- Tewk János I. 226.
- Téglagyártás I. 155.
- Térkép V. 240. VII. 24.
- Tflux János V. 3.
- Thaly Kálmán I. 26. 217. 255.
 256.
- Than (Thann) Antal I. 245. II.
 48. — György I. 108. III. 235.
 — Jakab I. 108. — János I.
 108. 245. — Jónatán I. 172.
 II. 48. — Károly II. 48. —
 Márton I. 108. — Mihály I.
 108. II. 48. — Sámuel I. 172.
- Tharner István II. 21.
- Thegzó fia István V. 257.
- Thenzel Lőrinc I. 46.
- Theophilus I. késes I. 226. —
 lásd Wallendorffy.
- Thern János II. 168.
- Thernay (Therny) Tamás III.
 135. 199.
- Thirnawer György I. 47.
- Thizak Péter I. 96.
- Thluk (Tluk, Tlugg) lásd Dra-
 veczky.
- Thocklar János IV. 133. 134.
- Thoelchen György I. 229.
- Thoman Mátyás V. 155 mell.
- Thomasch Dávid II. 101. 169.
 170.
- Thompa lásd Tompa.
- Thoms Borbála III. 181. 182.
- Thonel Kristóf I. 96.
- Thorn II. 149.
- Thott Márton II. 100. 105. 164.
- Thöcke lásd Teöke.
- Thököly cs. a költészetben I.
 122. — cs. bárósága I. 17. —
 cs. grófsága I. 19. 207. — cs.
 nemessége I. 10. — cs. viszo-
 nya Késmárkhoz I. 9—25.
 71—87. 146—157. 202—223.
 III. 150. — Demek I. 144. —
 Éva I. 212. — Imre I. 9. 140.
 144. 191. 212—218. II. 64 74.
 III. 123. V. 46. 177. VI. 1—30.
 179. — István (első) I. 20—25.
 71. 72. 76. 77. 82. 84—87.
 149. 150. 152—157. 202. III.
 121. VI. 13. — István (másod-
 dik) I. 202—212. II. 74. V. 47.
 VI. 1. 3. 11. 17. 21. 23. —
 István (első vagy második) II.

27. IV. 58. 71. VI. 26. 160. —
kép IV. 77. VI. 24. — Mária
I. 212. — mondák I. 218—223.
V. 47. 49. VI. 100. — muzeum
I. 217. — Sebestyén I. 9—20.
44. 83. 176—178. III. 57. IV.
57. V. 49. VI. 21. 22. —
Zsigmond I. 23. 149. IV. 71.
72. 74. 75.
- Thranczar Mátyás I. 92.
- Threner cs. II. 115.
- Thron (Tron, Trun) cs. nsp. és
l. t. V. 45. — Dániel II. 48.
— Dorottya V. 159. — György
I. 112. — János I. 240. —
Menyhért V. 168. VI. 165. —
Simon II. 48. III. 246. 247.
IV. 208.
- Thul Mátyás IV. 231.
- Thumbherr Mihály II. 178.
- Thurner IV. 6. — Glivasz II.
101.
- Thurzó Ádám II. 26. — cs. I.
212. II. 24. 30. 33. 87. III. 98.
127. VI. 157. 160. — Elek I.
5. II. 24. 25. III. 35. IV. 53.
V. 32. 260. — Ferenc VI. 96.
— Gáspár I. 94. — György
I. 103. III. 98—102. 239. VI.
174. 175. — ház V. 12. — J.
V. 31. — János III. 57. V. 32.
— Jeromos III. 57. — kép
IV. 75. 76. — Kristóf II. 252.
III. 57. IV. 73. 159. 161. —
Mária II. 25. — Mihály II.
24. 25. 26. 29. 30. VI. 157. —
Siremlékek VII. 26. — Sza-
nisló II. 25. 26. 27. 29. III.
57. IV. 52. 53. 55. 56. 73. 159.
VI. 96. — Zsuzsanna II. 25.
- Thyleoltffy László V. 166.
- Tibély II. 200. 204. — Julia
II. 241.
- Tieffen János V. 18.
- Tiffenbach Kristóf I. 101.
- Tilmanova Hanka IV. 195.
- Timárok lásd céh, ipar.
- Tirtz Wolfgang III. 173.
- Tischler György III. 194.
- Tiszta Pál II. 142. 143. 145.
215.
- Tisztviselők és alkalmazottak
fizetése II. 205—214. III. 22.
IV. 169. 178. VI. 2—20. 22.
170.
- Titsch Zsófia IV. 109.
- Tittel II. 115. — Kelemen II.
165. 166. 186.
- Tized I. 30. 156. 205. 213. II.
208. 209. III. 9. 16. 21. 24.
151. IV. 157. V. 96. VII. 14.
- Tizenhárom (elzalogosított)
város állapota 1747-ben III.
20—26. — állapota 1773-ban
V. 57—66. — állattenyésztése
V. 57—63. — ban beszálláso-
lás I. 27. — ban felségsértési
per I. 243. 245. — bányászata
III. 16—20. — esperessége III.
68. 88. — és 1809. — i ne-
mesi felkelés I. 195. — és Lu-
bomirszkyak I. 48. 125. II.
183. III. 8. lásd Lubomirszky
is. — grófjai I. 49. 77. 113.
180. 247. 149. II. 55. 95. 108.
114. 169. 172. 173. 205. 208.
238. III. 7. 119. 120. IV. 113.
157. 175. 176. 201. 207. 208.
214. V. 87. 199. — igazság-
szolgáltatása I. 50. 55. 113. IV.

- 165—208. — iskolaügye III. 9. 11. 15. 16. — jegyzőkönyveiből I. 48—51. 113—116. 246—249. II. 54—57. 116—121. 175—183. 242—249. III. 117—123. 180—182. 242—247. — jogai és kötelességei 1710-ben IV. 156—157. — kiváltságlevelei III. 5. — kormányzata I. 48. III. 5. IV. 157. 168. — névjegyzéke V. 98. — oklevélgyűjteményei IV. 30—40. 79—96. 136—157. V. 77—88. — örökös biztosa III. 22. — ról krakói adatok III. 1—28. — sztarosztái III. 8. IV. 169. — történetéről szóló munka I. 251—255. — vallásügye III. 14—16. 68. 88. — védelme török ellen. VI. 172. 173. — visszacsatolása III. 5. 120—123. V. 101. 163. — zálogban I. 48. 100. II. 141. III. 1. 4. 5. 66. IV. 167. 168. V. 98.
- Tíz lándzsások I. 106. IV. 167.
- Tlug lásd Draveczy.
- Toeckh János III. 201.
- Toka Kristóf V. 28.
- Tolchen Albert I. 230.
- Tolet (Tollet) tábornok II. 9. 25—28.
- Tomka-Szászky VI. 44.
- Tompa (Thompa) cs. III. 103. — György III. 108. V. 165. — Mihály IV. 59. — Tamás III. 57.
- Tompos Mihály VI. 11.
- Tomtsitz IV. 226.
- Topolesányi Ferenc VI. 12.
- Toporecz I. 32. II. 60. III. 5.
- Toppercz (Toperczer, Toporczer, Toppertz) I. 239. VI. 70. — Antal I. 242. V. 33. — cs. II. 110. 112. — cs. nsp. és I. t. V. 46. — Dávid III. 224. — Jakab II. 40. — János I. 112. 242. V. 38. VII. 17. 18. — Katalin V. 159. — Márton III. 119. — Pál IV. 48. — Sámuel V. 240. 249 mell. — Sebestyén I. 79. 151. II. 1. 9. 11. 12. 14. 64—67. 172. V. 236. — Tóbiás I. 207. — Zsigmond I. 242.
- Toppschmidt Pál I. 224.
- Topschin (Topchin) Keresztély III. 193. 199. 200.
- Torch II. 5.
- Tordják Anna IV. 210.
- Tornak cs. III. 103.
- Tornaki Szaniszló III. 57.
- Tornalyai Jakab II. 132. 139.
- Toronyzene II. 168. IV. 10.
- Towarkow felesége II. 248.
- Tóthfalussy (Tótfalusi) Bálint III. 57. — Lajos I. 238.
- Tótprónai Rubint V. 165.
- Tögk Kristóf II. 132.
- Tölesy Zsigmond III. 178.
- Törcze György III. 239.
- Töressy János IV. 158.
- Török István IV. 105. — kaszai főigazgató VI. 54. — Mátyás VI. 18. — Zsuzsanna IV. 209.
- Törökök I. 42. 100—103. V. 167. 242. VI. 172. 173.
- Törvénykezési eljárás IV. 180—186.

- Törvényes és törvénytelen születés IV. 88. 190. 191. V. 209. 210.
- Tőke lásd Teőke.
- Trangous cs. nsp. és l. t. V. 156. 157. — cs. tagjai I. 239. II. 48.
- Trappchen Imre I. 230.
- Trautson tábornok II. 9. 11. 15. IV. 101.
- Treczy (Tretzi) János II. 96. — Stencel IV. 51. 52—56.
- Trencsén I. 27. II. 137.
- Trencsényi Zsuzsánna II. 96.
- Trencsinyi János VI. 14.
- Trenczaren Jakab III. 198. lásd Trenczer.
- Trenczer Jakab III. 199. 201. lásd Trenczaren.
- Trentsch János II. 221.
- Tribún II. 205. 206.
- Trompler (Késmárky) cs. II. 42. — cs. nsp. és l. t. V. 157. 158. — János II. 17. 148. — Kristóf II. 48.
- Tron lásd Thron.
- Trtina Cajetán II. 157.
- Trun lásd Thron.
- Tschay István IV. 79. V. 112.
- Tschipp Márton I. 230.
- Tchoeff Péter I. 232. — Tamás I. 229.
- Tschyrbner Balázs I. 232. — János I. 161. — Kristóf I. 160. — Máté I. 161.
- Tsieh (Tsisch) csetneki la. VI. 50. — Tamás VII. 16.
- Tuchry III. 247.
- Tuck Jakab III. 199.
- Tunus Jordán I. 226. — l. la. I. 166. — l. posztógyártó I. 230.
- Turckh András I. 230.
- Turesányi György III. 178.
- Tureckh (Turek) János I. 164. — József II. 48.
- Turenne IV. 26.
- Türk (Türkh) II. 127. — Bernát I. 159. — Dániel VII. 29.
- Türschitz János II. 101.
- Tüttelin Hedvig IV. 204.
- Tűz-biztosító pénztár III. 22. 25. IV. 169. — i játék III. 208. — rendészet II. 211. III. 22. 25. V. 195. 196. 252. 253. — vész I. 131. II. 152. 153. III. 11. 14. 21. IV. 205. 212. VI. 78. VII. 9. 26. 32. 34.
- Tybei uradalom I. 195.
- Tycho de Brahe I. 41.
- Tywan fia Ábrahám V. 256.

U. Ü.

- Uás Márton V. 168.
- Udranszky József I. 195.
- Udvari tisztviselők és alkalmazottak VI. 2—20.
- Uhlarik I. 238.
- Ujévi ajándék II. 208. 209. V. 145. VI. 145.
- Ujfalussy András I. 173. 174. 200. — Anna V. 249. — György I. 238. — József I. 173. 174. — Károly I. 241. — László I. 107. — Miklós I. 107. — Sándor III. 175. — Xavér I. 237. lásd Wyfalussy.

- Ujházy IV. 10. — cs. II. 62.
108. — cs. nsp. és 1 t. V. 158.
159. — János I. 107. II. 173.
III. 179. — József I. 194. 195.
VI. 84. 85. — Lajos I. 194.
II. 51. — utódok II. 148. lásd
Wyhazy.
- Ujlaky eszlós IV. 226.
- Ujluhló III. 7.
- Ulászló király (I.) V. 14. —
(II.) I. 3. 88. II. 50. 145. V.
8—25. 98. — (IV. lengyel ki-
rály) I. 130. 142. II. 69.
- Ulies II. 108.
- Ulrich késmárki építész VI. 140.
— merényi d. I. 95. — sz. d. I. 94.
- Umblauff István I. 228. — Já-
nos I. 225. — Márton I. 168.
— Tamás I. 167.
- Unger Gergely I. 166. — György
V. 112.
- Ungnad Ádám III. 57.
- Unterbauer II. 13.
- Unterbaum Éva V. 238. 249.
mell. — Márton I. 14. — Zsu-
zsanna IV. 216.
- Unyad I. 148.
- Urbany András I. 174. — P.
és A. II. 149. — Tamás I. 174.
- Urbányi cs. II. 62. IV. 61.
- Úri IV. 132.
- Úriszék I. 13. 72. 83. 85. 87.
150.
- Ursinus Éliás VII. 29.
- Urvay I. 238.
- Usz János VI. 97.
- Út I. 24. II. 139. III. 47. 48. 49.
V. 241. — i számla IV. 231—
234. — levél I. 32. II. 81. 83.
VI. 144.
- Ügyvéd II. 207.
- Ústökös I. 104.

V.

- Vaáhl Sámuel I. 108.
- Vadas János VI. 96.
- Vadász Gábor II. 27. 28. 32. 33.
- Vadászat VI. 15. 16. — i jog
II. 147. IV. 157. V. 97.
- Vadnay I. 175.
- Vagner János II. 227. lásd
Wagner.
- Vaisz IV. 12.
- Vajdovszky János I. 62.
- Vajser (Vajszer) György I. 112.
— Márton I. 112. — Zsófia V. 159.
- Vaksman IV. 4.
- Valez lásd Szuliny.
- Valér (Berlinius) II. 226.
- Vallásügy II. 6. 7. 12. 211—
214. III. 14—16. IV. 36. V.
57—64. 176. 177. VI. 11. 15.
16. VII. 21. lásd bucsu, egy-
házi alapítvány, egyháztörténet,
ellenreformáció, evangélikus,
harang, házasság, hitvita, hus-
vét, huszita, katolikus, kegy-
úri jog, lelkész, orgona, öngyil-
kosság, reformáció, stóla, szer-
zetes, temetés, templom, válás,
vegyes házasság, vezeklés, zsinat.
- Valten Pál II. 119.
- Vandrák VI. 49.
- Vanoviczy János I. 132.
- Varalia, Varallya lásd Szepes-
váralja.

- Varázsló IV. 156.
 Varga István VI. 119.
 Vargák lásd céh, ipar.
 Varkócz II. 130.
 Varsói piaristák I. 130. 134.
 144.
 Vary Mátyás IV. 226.
 Varzecha József I. 132.
 Vasárúk árai V. 81.
 Vashámor II. 149. 208.
 Vatiyaschky H. II. 221. — Ti-
 motheus II. 220. 221.
 Vattay IV. 12. 13.
 Vay Ádám IV. 23.
 Váczi I. 16.
 Válás IV. 95. 138. 141. 142.
 Vám I. 146. 149. 205. II. 30. III.
 186. IV. 178. V. 251. 252. VI.
 22. 161. 162. lásd harmincad,
 negyvened. — mentesség I. 156.
 II. 251. — szedők II. 125. 145.
 Vándorlólegény II. 100—102.
 V. 146—152.
 Vár-ispán II. 86. VII. 4. 5. —
 munka I. 73.
 Várady János I. 45. — Lajos
 VI. 21. lásd Szakmáry-Várady
 és Warady.
 Várdai Pál I. 7.
 Várna-i csata I. 42. 100.
 Városi alkalmazottak és
 tisztviselők II. 205—214.
 IV. 89.
 Vásár I. 209. 250. II. 123. 143.
 144. 151. 200. V. 3. 79. 109.
 110. 204. 216. 223. 224. 230.
 251. 260. VI. 144. VII. 11. —
 bíró IV. 178. V. 252. — jegy-
 zék I. 37. 41.
 Vásárhelyi Pál IV. 227.
 Vásznasok céhe I. 84.
 Veber es. tagjai II. 49. lásd
 Weber.
 Vegyes adományozás II. 31. —
 házasság III. 15. 16.
 Vegytani kísérlet I. 131.
 Veiser (Veiszer) es. tagjai I.
 242. II. 48. lásd Weiser.
 Velbach (Ágostháza) III. 92. 93.
 IV. 167. 168.
 Vencel király II. 60.
 Verbovszky Antal I. 238. —
 Gáspár I. 238. — György I.
 238. — Imre I. 238. — István
 I. 238. — János III. 178. —
 Lajos I. 173. 238. — Pál III.
 178. — Péter III. 178. — Zsu-
 zsánna I. 238.
 Verbőci I. 5.
 Veres lásd Weres.
 Vereshegy II. 175. VII. 33.
 Verner György III. 136. 143.
 198. — Keresztély V. 38. —
 Mátyás III. 135. 140. 143. 198.
 201.
 Vesztegzár VI. 144.
 Veszter Éva Erzsébet IV. 213.
 Vetésy László VI. 1.
 Vezeklés I. 132.
 Végrendelet V. 162—166.
 168—170. VI. 153—166.
 Végrendelkezési jog II. 26.
 36. III. 90. 91.
 Vér-díj IV. 198. — fertőzés IV.
 140. 190.
 Viard tábornok IV. 24—28.
 Vida (Vyda) es. nsp. és l. t. V.
 159. — Dániel I. 112. — György
 I. 242. — János I. 239. 241.
 244. — József I. 241. — Mi-

- hály I. 112. — Pál I. 241. —
 — Tamás II. 49. — Tóbiás I.
 112. lásd Wyda.
 Vidéki mester V. 222—224.
 Vidfalvai Mihály IV. 223.
 Vieland András I. 238 — Já-
 nos I. 238. lásd Wieland.
 Vielkorn Pál II. 165.
 Viertelmeister V. 255.
 Világos I. 36.
 Vilkócz III. 92. IV. 168.
 Villa-Compositi lásd Káposzta-
 falu. — Isaac lásd Izsákfalva.
 — Latinorum lásd Szepesolaszi.
 — Michaelis I. 93. lásd Strázsa.
 — Quirini lásd Kiskerény. —
 S. Ladislai lásd Csütörtökhely.
 — Teutonica lásd Poprád. —
 Ursi lásd Illésfalu.
 Vilmos késmárki la. III. 206. —
 roueni püspök III. 240.
 Vimmer I. 225.
 Vince iglói harangöntő II. 144.
 — I. lakatos I. 168.
 Vindt cs. tagjai I. 239. 240.
 Virágok VI. 170. 171.
 Visner Margit II. 47.
 Visniczay (Visniczey) Demeter
 VI. 14. — Ferenc VI. 11. 14.
 — Tamás VI. 14.
 Visnovszky (Visnyovszky) Já-
 nosné V. 245. 249 mell. —
 Lőrinc IV. 188.
 Vitalis Anna V. 240. 245. 249
 mell. — György IV. 75. —
 Imre III. 178. — István I.
 194. VII. 41. — János I. 107.
 III. 176. 179. IV. 72. 127. 128.
 — László III. 176. 178. 183.
 — Márton I. 111. — Mihály
 I. 106. 108. — Zsófia VII. 41.
 Vitkóczy cs. nsp. és l. t. V.
 160. — Ignác I. 112. 194. 241.
 Vitnyédy lásd Witnyédy.
 Vitriari Máté VI. 82.
 Vittkovszky Mátyás II. 200.
 Vitus I. bodnár I. 224.
 Viz VII. 33. — jog I. 86. 150.
 155. IV. 154. 155. lásd halá-
 szati jog. — vezeték I. 205.
 V. 5.
 Vizesgyáni György VI. 96.
 Vizmándy I. 148.
 Vizsga IV. 10. VI. 67—69. 122.
 Vogel N. J. I. 222.
 Vogth Stenzel lásd Treci.
 Vojkfalva IV. 16. 17.
 Volkmer Ferenc III. 239. 240.
 Vorleben VII. 25.
 Votésky cs. tagjai II. 49.
 Vörös klastrom I. 126.
 Vöröskő I. 10.
 Vólegény III. 157. 158.
 Francsics III. 59.
 Vrbovszky Mária IV. 108.
 Vrsinj Éliás II. 177.

W.

- Wachsmann Barthol. II. 222.
 — örökösök VII. 32.
 Wagendrüssel lásd Merény.
 Wagner Jakab I. 67. — Károly
 I. 54. — Márton VI. 18. —
 Pál III. 229. lásd Vagner.

- Waiszer (Waisszer) Ábrahám II. 47. — Gáspár II. 47. — János V. 157. lásd Vajser.
 Wald Judit VI. 33.
 Waldszengot Tóbiás I. 232.
 Walland Jakab II. 102.
 Wallendorf lásd Szepesolaszi.
 Wallendorfer (Wallendorffy) Márton II. 49. — Máté I. 159. 235. II. 49. — Mátyás V. 111.
 Walpusch János I. 90.
 Wamolth Agoston I. 228.
 Wapowski V. 16.
 Warady Márton II. 49. lásd Várady.
 Warkócs Kristóf IV. 224.
 Warkócz Henrik és Menyhért III. 57.
 Wasserbauch János III. 199. 200. — Katalin I. 164.
 Wasserletter Jakab I. 162.
 Watzdorffer IV. 203.
 Waxwinder Gergely I. 231.
 Wächter János VI. 38. 39. 118. 121. 122. 124. 133. 137.
 Weber Fábrián II. 178. — Sámuel III. 61. lásd Veber.
 Weczirka Jakab I. 134.
 Weizenbreier György III. 216.
 Weigmann János I. 81. 150.
 Wein János II. 52.
 Weinert András és Sámuel VII. 30.
 Weinrich Egyed I. 229.
 Weis (Weiss) János III. 199. — Lénárd III. 199. — Tóbiás II. 229. lásd Weisz.
 Weiser (Weiszer) cs. II. 62. — János II. 103. lásd Veiser.
 Weisgerber Marcel III. 215.
 Weissbroesels Gál I. 166. — Márton I. 167.
 Weissflusser (Weissflysser) Miklós I. 159. III. 201.
 Weisz H. János VII. 30. lásd Weis.
 Weiszbeck Éva V. 155 mell.
 Wenckheim Mária V. 248. 249 mell.
 Wenrich János György VI. 119. 120.
 Weres Antal III. 57. — Barnabás III. 113. — István III. 57.
 Wernegksz János II. 177.
 Werner György V. 34. — Kristóf II. 224.
 Werther János V. 155 mell.
 Werthmüller János VI. 80. 81.
 Wesselényi I. 148. — cs. VI. 163. — Ferenc I. 204. VI. 166. — összeesküvés I. 211. 212.
 Weynolt Agoston III. 200.
 Weyssir Miklós I. 90.
 Wieland Arthur II. 86. — cs. I. t. V. 153—155. — Farkas-András és Fülöp-Jakab II. 46.
 Wien I. 18. 20. 74. 152—156. 202. 204. 207. II. 124. V. 177. VI. 118—125. 146.
 Wierneck Szaniszló II. 55.
 Wiesner Katalin IV. 205.
 Wildburg Mór II. 188.
 Wildner Mátyás I. 164. 165. 234. V. 111.
 „Willkühr“ szó jelentése IV. 173.
 Wind (Windt) András II. 49. — cs. nsp. és I. t. V. 160. 161. — Mihály II. 49. 110. — Zakár II. 206.
 Winde Mátyás III. 199.
 Windek Erazmus VII. 29.

- Windesch György I. 163.
 Windisch György III. 200. —
 János II. 220. 222. 229. VII.
 29. — Pál III. 219.
 Winkler András IV. 176. 208.
 — Manó V. 155 mell. — Vil-
 mos IV. 28.
 Winter János III. 215. — Sala-
 mon II. 201.
 Wirtenberger V. 111.
 Witko János II. 178.
 Witnyédy István I. 204.
 Wittchen VI. 115. 123. 138. —
 Mihály V. 185. 192.
 Wittenberg I. 98.
 Wlassics Gyula I. 61.
 Woccher Gáspár I. 165.
 Wogenknecht György I. 164.
 Woitschek IV. 200.
 Wolfram Lőrinc III. 133. 201.
 Wolgemuth (Wolgemuet) György
 I. 168. — János I. 206. — Lő-
 rinc I. 162. 235. III. 200.
 Wolradius Zakariás VII. 29.
 Woslai Fülöp I. 90.
 Woyzarik András IV. 195.
 Wünschendorfer Máté I. 187.
 Wyda János II. 204. lásd Vida.
 Wyfalussy cs. tagjai II. 49. lásd
 Ujfalussy.
 Wyházy cs. tagjai II. 49. lásd
 Ujházy.
 Wyldt Gáspár I. 165.
 Wytk V. 257. 258.

X. Y.

- Xizik András IV. 201.
 Xylander István II. 252. 253.
 V. 100. 261.
 Ymmelmann János I. 92.

Z.

- Zabler Jób VII. 29. — Péter
 II. 221.
 Zaborszky (Záborszky) I. 198.
 — Anna IV. 112. — cs. II. 62.
 — Erzsébet III. 105. 115. —
 Ferenc I. 238. — Gábor III.
 178. 179. V. 167. — György
 I. 174. — Imre I. 238. — Ist-
 ván I. 174. 200. 239. III. 178.
 — János I. 174. III. 179. —
 József I. 174. 200. 238. — La-
 jos I. 201. 238. — László III.
 178. — Mihály I. 237. — Sán-
 dor I. 238.
 Zachar Jakab V. 111.
 Zacher István III. 177.
 Zaffiry Ferenc II. 49. — Imre
 I. 174. II. 49. — István I. 174.
 — János II. 49. — Mihály II.
 49. — Pál I. 174. II. 49. —
 Sándor I. 238.
 Zalauk V. 256--258.
 Zalay Ferenc I. 47.
 Zapoly k. II. 63.
 Zatoreczky (Zatureczky) I. 146.
 — Szaniszló I. 87.
 Zatorszky Antal I. 108.
 Zaur Sebestyén I. 96.

- Zausig József lásd Czauzik.
 Zavadszky II. 149.
 Zawer Menyhért III. 200. lásd Sauer.
 Zawycz Baltazár I. 97.
 Zay Imréné VI. 51.
 Zálogbavetés I. 10. 18. II. 30. 31. V. 158. 200. 201.
 Záreczki kurucvezér IV. 21.
 Zárkándy Borbála és Pál I. 177.
 Závor (Zavor, Závor) István III. 177. — Izsák I. 84. VI. 97. — Judit IV. 217.
 Zebredovszky Szaniszló III. 30. 38.
 Zecz Milch I. 164.
 Zedniczky Kristóf I. 45. III. 57.
 Zegey fia Pál V. 256.
 Zegim fiai Fülöp és Pál V. 258.
 Zeitler János Ferenc III. 45. 47.
 Zekel Tamás I. 46.
 Zelena Gergely V. 164.
 Zelenik András VI. 30.
 Zeler György I. 163. — Kristóf I. 164. — Lukács I. 160. — Simkóné I. 166.
 Zemerczenszky Kristóf III. 108.
 Zene VI. 7. lásd hangszerek.
 Zenevucius Mátyás II. 168.
 Zenészek II. 98. III. 160. VI. 8.
 Zeoke cs. tagjai II. 49.
 Zerne Mihály II. 245.
 Zerwa Márton IV. 205.
 Zewesz Péter III. 113.
 Zich András IV. 195.
 Zichy Anna Mária III. 237. — János IV. 68. — Miklós V. 246. 249 mell. — N. János V. 248. 249 mell.
 Zifter Zsófia II. 46. V. 153.
 Zimmermann Katalin IV. 109. — Mátyás VII. 29.
 Zipser Anzeiger VI. 81.
 Zipser András I. 186. 230. 231. — György V. 111. — Kristóf I. 186. — Mihály I. 185. 229. III. 200. — Miklós V. 2. — Simon III. 198. 201. V. 111.
 Zipser Willkühr lásd szepesi jogkönyv.
 Zirba lásd Csorba.
 Zisch András VII. 32.
 Zitkovszky István II. 148.
 Zlawikovszkylásd Slavikovszky.
 Zlupszky Szaniszló III. 57.
 Zmeskál Gáspár VI. 3.
 Zoldnár lásd Soldnár.
 Zoler Ambrus I. 225.
 Zolnay György VI. 30.
 Zombori I. 148.
 Zoner Lukács II. 18.
 Zontag lásd Sontag.
 Zozna János III. 57.
 Zöld puskások VI. 20.
 Zöld tó mondája I. 221. VI. 100.
 Zömléni Gábor II. 231.
 Zrinyi Ilona I. 215. — kép IV. 77.
 Zrkewicz II. 80. 85.
 Zuri Anna II. 249.
 Zwanziger IV. 3.
 Zweier (Zwihauer) Farkas I. 134. 137.
 Zwilicher Marina és Pál IV. 190.
 Zwölfteiherr V. 255.
 Zygler Márton I. 159.
 Zywotek Bartek IV. 194.

Zs.

- Zsarnócza I. 177.
 Zsarolók I. 5. V. 26—36.
 Zsákócz lásd Izsákfalva.
 Zsebmetszés IV. 195. 196.
 Zsegra II. 198. IV. 18. 19.
 Zsegrai cs. tagjai IV. 14. 15.
 18. 132.
 Zsellér V. 57—66.
 Zsibók Anna IV. 211.
 Zsidó I. 195. 199. III. 183—188.
 IV. 240. — bíró IV. 178. 179.
 Zsigmond lengyel herceg V.
 12—25. VI. 178. — lengyel
 király I. 100. II. 143. 144. III.
 48. 66. IV. 167. V. 29. 98. 111.
 VI. 172. 173. — l. cipész III.
 194. 199. 200. — l. d. I. 93.
 — sz. d. I. 90.
 Zsigray János II. 32.
 Zsinat II. 252. V. 100. 260. VII. 28.
 Zsold II. 208. 209. III. 12.
 Zsoldos Dorottya III. 104. 115.
 lásd Soldos.
 Zsolna II. 252. III. 34.
 Zsuzsanna boszorkány II. 247—
 249.

FÜGGELÉK.

A „KÖZLEMÉNYEK SZEPES VÁRMEGYE MÚLTJÁBÓL“

I.—VII. ÉVFOLYAMÁNAK

TARTALOMMUTATÓJA.

- A) Értekezések, cikkek, ismertetések szerzőik szerint.
- B) Ismertetett könyvek, folyóiratok, cikkek, felolvasások ezek szerzői és szerkesztői szerint.
-

A „Közlemények Szepes Vármegye Múltjából“ I—VII. évfolyamának tartalommutatója.

A) Értekezések, cikkek, ismertetések szerzőik szerint:

Angyal Dávid:

Fegyelmi vizsgálat a lőcsei gymnasium tanárai ellen Ferenc király korában. VI. 89—92.

Bal Jeromos:

Lőcse adózása a mohácsi vész idején. I. 3—8.

Mikép szerezte meg Szepesvárát a Csáky család? II. 24—37.

Szepesvármegye főispánjai kinevezésének legrégebbi okirata (1638). II. 86—90.

A lőcsei minorita templom. II. 152—163.

A 13 szepesi város lengyel főnökei, illetőleg birtokosai (Krakói tanulmány). III. 8.

Iskolaügy (Krakói tanulmány). III. 9—11.

A lőcsei XV. századbeli gobelin és Mátyás király oltára. III. 69—87.

Csáky István gróf végrendelete. VI. 155—166.

Berwaldszky Kálmán:

Iglói polgárok életére vonatkozó adatok a XVIII-ik század elejéről. II. 164—174.

Dr. Bruckner Győző (B. Gy.):

Késmárk és a Thököly család. I. 9—25. 71—87. 146—157. 202—223.

Illyefalvi Lajos „A Lengyelországnak elzalogosított XIII. szepesi város története“ c. m. ism. I. 251—255.

Kuruc mozgalmak Késmárkon különös tekintettel az 1709-iki ostromra. II. 1—19.

A Szepesmegyei Történelmi Társulat Évkönyve (II. évfolyam) ism. II. 122—124.

- Igló kir. korona és bányavárosnak képe a magyar koronához való visszacsatolása idején. II. 141—151. 205—215.
- Lublóvár. Vallásügyek. A szepesi bányászat. (Krakói tanulmány). III. 11—20.
- A szepesi városok (XXIV?) szövetségének értelmezése. III. 88—97.
- „Hain Gáspár Lőcsei Krónikája“ c. mű ism. III. 125—127. IV. 123—125. V. 176—177.
- A szepesmegyei lövészcéhek élete. III. 146—173. 202—235.
- Dr. Hajnóci Iván „A céhek életéről“ c. m. ism. III. 189—191.
- Oklevélgyűjtemény a Lengyelországnak elzalogosított szepesi városok levéltáraiból. IV. 30—40. 79—96. 136—157. V. 77—88. 195—203. VI. 140—145.
- A Szepesség zsarolói a XVI. sz. első felében. V. 26—36.
- Ujabb adalék a Thökölyek mondaköréhez. V. 47—49.
- Zárszó Merény állítólagos alapító leveléhez. V. 55.
- Késmárk város statútuma 1691-ből. V. 250—255.
- Észrevételek Pitkó Jánosnak „Szepesváralja ipartörténete a céhintezmény korában“ c. értekezéséhez. V. 260—261.
- Gróf Thököly Imre késmárki udvartartása. VI. 1—30.
- cz.: Hunfalvy Pál. II. 119—121.
- Dr. Divéky Adorján (D. A.):*
- A Szepesmegyei Történelmi Társulat Évkönyve (XI. évfolyam) ism. I. 54—55.
- Szepességi tanulók a krakkói egyetemen (1400—1550). I. 88—98.
- Stanislaw Zachorowski „Wegierskie i polskie osadnictwo Spizu do potowy XIV wiekn“ c. m. ism. II. 58—61.
- Krakói tanulmányok. Bevezetés. A Czartoryski levéltár szepesi anyagának áttekintése. III. 1—7.
- Thurzó György pere egy krakói kereskedővel. III. 98—102.
- Egy nürnbergi levél a XV. századból. III. 239—240.
- Königsbergi adatok. IV. 51—57.
- Egy lőcsei szerző műve 1513-ból. IV. 116—118.
- Az 1494. évi lőcsei fejedelmi kongresszus. V. 7—25.
- Kemelinus János végrendelete 1686-ból. V. 168—170.
- Kerekes György „Kassa polgársága, ipara és kereskedése a középkor végén“ c. m. ism. V. 179—181.
- Egy krakói adat. VI. 92—95.
- Két varsói adat. VI. 172—173.

Dr. E. L.:

Petzval József mint humorista. VI. 146—154.

Fábry Béla:

Igazságszolgáltatás az elzálogosított XIII szepesi városban.
IV. 165—208.

Dr. Förster Jenő (F. J.):

Szepes vármegye nemes családjainak összeírásai. I. 43—47.
105—112. 170—175. 237—242.

A XIII szepesi város jegyzőkönyveiből. I. 48—51. 113—116.
180—186. 246—249. II. 54—57. 116—119. 175—183.
242—249. III. 117—123. 180—182. 242—247.

Csáky István gróf utasításai a szepesi vár porkolábja számára.
I. 116—119.

A szepesi nemes hadak felkelése 1809-ben. I. 193—201.

Címeres nemeslevelek Szepes vármegye levéltárában. II. 38—49.

Szentmiklóssy Godofréd önéletrajza. II. 94—115.

Lubomirszky Tivadar herceg viszonya egy iglói polgárleánnyal.
II. 183—187.

R. Fr. Kaindl „Geschichte der Deutschen in den Karpathen-
ländern“ c. m. ism. II. 189—191.

A Kézmárszky család leszármazása. II. 237—241.

A Czartoryski levéltár szepesi anyagának áttekintése. (Kra-
kói tanulmány). III. 4—7.

A 13 város állapota 1747-ben. A kir. biztosi intézmény.
(Krakói tanulmány). III. 20—28.

Dr. Iványi Béla „Bártfa szabad királyi város levéltára
1319—1526“ c. m. ism. III. 65—67.

Folyóiratok és hírlapok szemléje. III. 127—128.

Adatok a szepesi zsidók történetéhez. III. 183—188.

Szepesvármegyei mágnások összeírása 1751-ből. III. 236—238.

Egy szepesi patricius-fiu naplója. IV. 1—13.

Nemességigazolók perek Szepes vármegye levéltárában.

IV. 41—50. 107—113. 209—222. V. 37—46. 156—161.

Új könyvek és folyóiratok ism. IV. 60—62.

A szomolnoki bányák bérbeadása 1654-ben. IV. 118—122.

Szepesvára ingóságai 1638-ban. IV. 158—164.

Csáky István gróf országbíró temetésének rendje. IV. 224—227.

Úti számla 1689-ből. IV. 231—234.

Dr. Bruckner Győző „A soltészség intézménye a Szepességen“
c. m. ism. IV. 235—236.

- A „Scepusia“ I. évf. ism. IV. 236—237.
 Csáky-levelek a Máriássyak levéltárában. V. 166—168.
 Dr. Bruckner Győző „A szepesi szász nép“ c. m. ism. V. 262—264.
 Szepesi nemesek más vármegyékben. (1809.) VI. 83—85.
 Új könyvek ism. VI. 178—179.
 Szepes vármegye a tatárjárás előtt. VII. 1—15.
 Folyóiratok szepesi vonatkozásai. VII. 44—45.
- Dr. Friedreich Endre:*
 A podolini piarista kollégium a XVII. században. I. 129—145.
 II. Rákóczi Ferenc és a podolini piaristák. II. 69—85.
 Adatok II. Rákóczi Ferenc podolini tartózkodásához. IV. 127—131.
- Görgey Albert:*
 Toldás „a lőcsei fehérasszony a történelemben“ című cikkhez. I. 119—120.
 Görgeyek a vármegye és haza szolgálatában. VI. 86—88.
- Dr. Gréb Gyula:*
 A szepesi húnok. V. 67—76.
 A kakaslomniciak néhány vészes napja. V. 185—194.
 Pótlás „A kakaslomniciak néhány vészes napja“ című cikkhez. VI. 102—103.
- Gy.:*
 Dr. Posewitz Tivadar „A Tatra régi kutatói“ c. m. ism. V. 177—179.
- Dr. Hajnóci Iván:*
 A lőcsei fehérasszony a történelemben. I. 26—36.
 A lőcsei fehérasszony. I. 178—179.
 Lőcse város büntető eljárása főbenjáró ügyekben. III. 61—64.
 Idézés egy Thököly kép miatt. III. 123—124.
 Adalék a lőcsei Szt. Jakab-templom oltárainak történetéhez. III. 240—242.
 Magyar költők a Szepességen. IV. 57—59.
 A lőcsei Elende Brüderschaft alapszabályai. IV. 227—230.
 A 300 éves lőcsei nyomda. VI. 74—82.
 Répás birtok 1319. évi határjárása. V. 176—177.
- Dr. Hajnóci R. József:*
 Az első Lőcsei Kalendárium Krónikája. I. 37—42. 99—104.
 A Csákyak a Magyar Törvénytárban. II. 230—237.
 Lőcse városa 1786-ban. VII. 24—38.
- Ifj. Hellebronth Kálmán:*
 A Wieland család leszármazása. V. 153—155.

Dr. Hritz Lajos:

- II. József császár Lőcsén. II. 50—53.
 A lőcsei sétatér felavatása (1836). II. 188.
 Czelder Orbán kuruc brigadéros. IV. 20—29. 97—106.
 A merényi városi bányamesteri hivatal megszüntetéséről szóló
 jegyzőkönyv. V. 49—51.
 Merény állítólágos alapító leveléről. V. 53—55.

Dr. Iványi Béla (I. B.):

- Lőcsei vonatkozású művelődéstörténeti adatok a középkorból.
 I. 65—70. II. 20—23.
 Lőcse városának lakói és azoknak vagyonossága 1542-ben.
 I. 158—169. 224—236.
 Lőcsei levelek 1527—1528-ból. II. 129—140.
 Lőcse küzdelme a Zápolyai pártiakkal 1532-ben. III. 29—41.
 Szepes vármegye birtokos nemesei 1526 után 1590-ig.
 II. 53—57.
 A csépánfalvi Thöke család a XVI—XVII. században.
 III. 103—116.
 A lőcsei „Krisztus teste“ testvérület jegyzőkönyve. 1431—
 1584. III. 129—145. 193—201.
 Szepes vármegye nemességének összeírása a Rákóczy szabad-
 ságharc után. III. 174—179.
 Helyreigazítás. III. 250—251.
 Könyvek és képek a Szepességen a XVI—XVII. században.
 IV. 69—78.
 Lőcsei tudósítás Minkovics Miklós elfogatásáról 1535-ben.
 IV. 114—116.
 Adatok Szepes vármegye történetéhez. IV. 223—224.
 Eperjes és Lőcse érintkezései a középkorban. V. 1—6.
 A 13 szepesi város állapota 1773-ban. V. 57—66.
 Máriássy István végrendelete 1515-ből. V. 162—166.
 A Jerney-féle kéziratgyűjtemény szepesi vonatkozású iratai.
 VI. 95—98.
 A Rákóczy mozgalom után kegyelmet kapott szepesi kurucok
 névsora. VI. 101—102.

Jurkovich Emil:

- Thököly Sebestyén esküvőjéről. I. 176—178.

Kemény Lajos:

- Szilassy Jánosról. III. 58—60.

- Szepesi oklevelek Kassa város levéltárában. IV. 14—19.
132—135.
- Lomnici birtokosok sérelme. V. 51—52.
- Szapolyai-oklevelek Kassa város levéltárából. V. 170—174.
- Szepesi adat Kassa sz. kir. város levéltárából. VI. 174—175.
- Két adat a szepesi bányatörténethez. VII. 42—43.
- Korponay Kornél:*
Máriássy János osztálylevele (1738). VII. 39—41.
- Dr. Kray István:*
Adat a Kray birtokok történetéhez. V. 52—53.
- Ifj. Dr. Kray István:*
A Kray család története és leszármazása. V. 234—249.
- Kretsmár Árpád:*
Lány Sámuel felségsértési ügye. I. 243—245.
- Lám Frigyes:*
Cipszerek a színpadon. I. 51—53.
Szepesi vonatkozások Pyrker János László epikus műveiben.
II. 91—93.
Ferdinand Stolle magyar tárgyú regénye. VI. 98—101.
- Máriássy Ödön:*
Szemelvények Máriássy Farkas (1736?—1795) magánlevéltárából. VI. 167—171.
- Neubauer Zoltán:*
Szükségbankók a Szepességen. III. 60—61.
- Név nélküli közlemények:*
Könyvismertetések. I. 55—57. 123—125. 187—188. II. 61—
62. VI. 105—106.
Kisebb cikkek és munkák ism. I. 125—126. II. 62—63. 125.
Uj könyvek ism. III. 67. IV. 238.
Folyóiratok és hírlapok szemléje. IV. 239—240.
Társulati ügyek és egyéb hírek. I. 59—63. 127. 189—192.
255—256. II. 64—68. 126—128. 192. 255—256. III. 68.
192. 251—252. IV. 63—68. 126. 241. V. 56. 182—184.
VI. 107—112. 180. VII. 46—48.
- Pajdussák Máté:* IV. László egy adománylevele. (1288.)
V. 256—259.
- Pitkó János:*
Szepesváralja ipartörténete a céhintézmény korában.
V. 89—152. 204—233.
Válasz dr. Brückner Győző stb. észrevételeire. VI. 103—104.

- ... r.:
 Divald Kornél „Magyarország csúcsiveskori szárnyasoltárai“
 c. m. ism. I. 121—122.
- Rexa Dezső:*
 Tizenkét ismeretlen lőcsei nyomtatvány. II. 216—229.
 Görgey György apai áldása. III. 247—250.
- Dr. Szelényi Ödön:*
 Genersich János. VI. 31—73, 113—139.
 Régi nevelőintézetek a Szepességen. VII. 16—23.
- Takács Sándor:*
 Adatok a szepesi posta történetéhez a XVIII. században.
 III. 42—52.
 Helyreigazítás. III. 124.
 Néhány adat az ünnepi mulatozások korlátozásához Lőcse
 városában. V. 174—175.
 A „Közlemények Szepes vármegye múltjából“ I—VII. évfolya-
 mának tárgy-, név- és tartalommutatója. VII. 49—160.
- Venczkó János:*
 Az 1831. évi kolerajárvány a Szepességen. II. 193—204.
- Z.*
 Dr. Hajnóci R. József „Az első lőcsei kalendáriom az 1626-odik
 évre“ c. m. ism. I. 250—251.
 Szontagh: „Geschichte der evangelischen Kirchengemeinde
 A. C. Szepesváralja von 1548 bis 1908“ c. m. ism.
 II. 250—254.

B) Ismertetett könyvek, folyóiratok, cikkek, felolvasások ezek szerzői és szerkesztői szerint.

- Angyal Dávid:*
 Történeti szemle. IV. 61—62.
- Bal Jeromos:*
 A Szapolyaiak viszonya a Szepességhez. I. 62. II. 123—124.
 Hain Gáspár lőcsei krónikája. III. 67. 125—127. IV. 123—
 125. V. 176—177.
 Szepesvára története. VI. 178.
- Dr. Bártfai Szabó László:*
 A gróf Csáky család monográfiája. (Tervezet.) III. 192.

Berwaldszky Kálmán:

- A sienai eredetű Gallicus család és művészete. I. 57.
 Szilassy Jánosról. III. 127.
 A „Scepusia“ I. évfolyama. IV. 236—237.
 II. Rákóczy Ferenc hadjárataira vonatkozó feljegyzések Szent-
 miklóssy Godofréd egykorú krónikájában. IV. 239.

Békefi tanítványai:

- Békefi emlékkönyv. IV. 238.

Breznyák János:

- A szerzetesrendek. IV. 236.

Dr. Bruckner Győző:

- Igló kir. korona és bányaváros történelme. II. 62.
 Kray Jakab és vértanútársai. II. 66.
 Késmárk und die Familie Thököly. III. 67.
 Pusztuló műemlékeink védelme. III. 128.
 A soltészszég intézménye a Szepességen. IV. 235—236. 238.
 Az iglói kurucdomb helyének hit. megállapítása. A lőcsei
 zsidóság történetéből. A bélai krónikából. IV. 240.
 A szepesi szász mondák történelmi megvilágítása. V. 56.
 A szepesi szász nép. V. 262—264.

Csányi Károly és Mihalik József:

- Gerhardt Gusztávról szóló értekezése. III. 128.

cz.: Hunfalvy Pálról. III. 128.

Dr. Czirbusz Géza:

- Határnevek és hágók a Kárpátokban. IV. 238.
 Néhány magyarországi megye elnevezése. VI. 178.

Dr. Czobor Alfréd:

- Hazánk és a krakkói egyetem biráskodásjoga. IV. 238.
 Czelder Orbán és Pongrácz János kivégeztetéséről. IV. 240.

Divald Kornél:

- Magyarország csúcsiveskori szárnyasoltárai. I. 121—122. IV. 60

Dr. Divéky Adorján:

- Zachorowski (lásd ott) m. ism. III. 127.
 A Szepesség kereskedelme Lengyelországgal. IV. 126.
 Magyar hatások a lengyel múltban. IV. 238.
 Az 1494. évi lőcsei fejedelmi kongresszus. V. 56.
 Zsigmond lengyel herceg budai számadásai. VI. 178.

Ernyey József:

- Balsamum Hungaricum és Oleum Carpaticum. II. 125.

- Dr. Forgón Mihály:*
Gömör-Kishont vármegye nemes családai. II. 61—62.
- B. Forster Gyula:*
Magyarország műemlékei. VI. 178—179.
- F. J.:*
Zausig Józsefről. II. 62—63.
- Dr. Förster Jenő:*
Hain Gáspár löcsei krónikája. III. 67. 125—127. IV. 123—
125. V. 176—177.
Magyar Simplicissimus útleírásából fordítás. III. 128.
Egy XVIII. sz.-beli szepesi patricius fia naplója. IV. 68.
- Dr. Friedreich Endre:*
Franco János élete. I. 125.
- Görgey Albert:*
A topporci és görgői Görgey nemzetség stb. történetéből.
I. 55—57. III. 67. 128. 247.
Görgey György kapitány jelentése ezredéhez török fogságból.
VII. 45.
- Görgey Artur:*
Életem és működésem Magyarországon az 1848 és 1849
években. IV. 60.
- Dr. Gréb Gyula:*
A szepesi húnok. Schlesich und Oberzipsisch. A Hain króni-
káról. A szepesi német tájszótár. VII. 44—45.
- Dr. Hajnóci Iván:*
A céhek életéből. III. 189—191.
- Dr. Hajnóci R. József:*
Az első löcsei kalendárium az 1626-odik évre. I. 250—251.
III. 128.
- Hefty Gy. Andor — Komarnicki-Mervay-Serényi-Vigyázó:*
A Magas Tátra részletes kalauza. VI. 179.
- Ifj. Hellebronth Kálmán:*
Családtörténeti jegyzetek. IV. 238.
- Hritz Lajos:*
Czelder Orbán. IV. 126.
- Illyefalvi Lajos:*
A Lengyelországnak elzálogosított XIII szepesi város tör-
ténete. I. 251—255.
- Dr. Iványi Béla:*
Bártfa szabad királyi város levéltára 1319—1526. III. 65—67.

- András brassai diák lefejeztetése Eperjesen 1515-ben. IV. 238.
 A Hain krónika ism. VII. 44.
- J. J.*: Görgey Arthur ténykedése a magyar szabadságharcban. III. 128.
- Dr. Just*:
 Briefe des Feldzeugmeisters Paul Freiherrn Kray stb. I. 123—124.
- Kaindl R. Fr.*:
 Geschichte der Deutschen in den Karpathenländern. II. 189—191.
- Kalmár Elek*:
 A Szepesmegyei Történelmi Társulat évkönyve. XII. évfolyam. II. 122—124.
 A jezsuita kert. IV. 240.
- Kalmár György*:
 A szepesvármegyei szeretetház értesítője keletkezésétől máig. IV. 238.
- Kauffmann Aurél*:
 Hain Gáspár lőcsei krónikája. III. 67. 125—127. IV. 123—125. V. 176—177.
- Kemény Lajos*:
 Ismertetés Pajdussák „Szepesmegye ércöntvényei stb.“-ról. —
 A Spilenberger család képiró tagjairól. — Két Csáky gróf
 művészeti tevékenységéről. III. 127.
 Egy 1412.-i oklevél kassai kereskedőről. IV. 239—240.
- Kerekes György*:
 Kassa polgársága, ipara és kereskedése a középkor végén. V. 179—181.
- Kiss Albert* lásd Lövy Mór-nál.
- Dr. Komarnicki Gyula* lásd Hefty Gy. Andor-nál.
- Krónikás*:
 Az első levegőbeli hajós. I. 126.
- Lechner Jenő*:
 Tanulmányok a lengyelországi és felsőmagyarországi renesz-
 szánsz építésről. VI. 105—106.
- Lepszy Lénárt és Plasnik János*:
 A Thurzó családról. III. 127.
- Lövy Mór és Kiss Albert*:
 A Magyarországi Kárpátegyesület Évkönyve. XXXVI. évf. I. 187.

Lövy Mór és Marcsek Andor:

A Magyarországi Kárpátgyesület Évkönyve. XXXIX. évf.
IV. 238.

Lupkovics György:

A kassai Rákóczi muzeumról. III. 128.

Dr. Maléter Ernő:

A Szepesi Hirnök története. IV. 240.

Marcsek Andor lásd *Lövy Mór*-nál.

Marcsek Andor és Wiese Gyula:

A Magyarországi Kárpátgyesület Évkönyve. XLI. évf. VI. 178.

Dr. Márki Sándor:

A lipitói kurucok. II. 125.

Melich János:

A magyar Tatra név eredetéről. IV. 239.

Mervay Sándor lásd *Hefty Gy. Andor*-nál.

Mihalik József:

Egy ismeretlen magyar rézmetsző. IV. 239.

lásd *Csányi Károly*-nál is.

Neubauer Zoltán:

Az első magyar műkedvelői előadás Lőcsén. III. 128.

Név nélkül:

Lőcse sz. kir. város történetéből vázlatos karképek. I. 126.

Szepesi vonatkozású középkori oklevelek. II. 125.

Pajdussák Máté:

Szepesmegye középkori ércöntvényei és azok mesterei.

I. 62. II. 124. III. 127.

Az iglói régi városi kórház története a Szepesség középkori kórházainak ismertetésével kapcsolatban. IV. 236—237.

Pintér Jenő:

Irodalomtörténet. IV. 62.

Békefi emlékkönyv. IV. 238.

Dr. Pirhalla Márton:

Lublóvár történetéből. I. 62. II. 122—123.

A céhek. IV. 236.

Posewicz Artur:

Stammbuch der Familie Posewicz. IV. 61.

Dr. Posewicz Tivadar:

A Szepesség. (A Magas Tatra. A Szepesi Középhegység). I. 188.

A Tatra régi kutatói. V. 177—179. VI. 178.

Plasnik János lásd *Lepszy Lénárt*-nál.

- R. D.*:
 Kritika Hajnóci Lócsei Kalendáriumáról. III. 128.
- Sájár Pál*:
 Több cikk a „Szepesi Lapok“-ban IV. 240.
- Dr. Serényi Jenő* lásd Hefty Gy. Andor-nál.
- Szádeczky Lajos*:
 Podolini történeti emlékek. II. 125.
- Szontágh*:
 Geschichte der evangelischen Kirchengemeinde A. C. zu Szepesváralja von 1548 bis 1908. II. 250—254.
- Tersztyánszky Dezső*:
 A Szapolyai család eredetéről. II. 63.
- Tóth Sándor*:
 Sáros vármegye monografiája. III. 67.
- Trostler József*:
 A Magyar Simplicissimus s a Török Kalandor forrásai. VII. 44.
- Dr. Veress Endre*:
 Berzeviczy Márton. IV. 61.
 Mikor lett protestánsná Berzeviczy Márton? VII. 44.
- Dr. Vigyázó János* lásd Hefty Gy. Andor-nál.
- Weber Samu*:
 A Szepesmegyei Történelmi Társulat Évkönyve. XI. évf.
 I. 54—55.
 A lublói vár. II. 123.
- Dr. Wertner Mór*:
 Az első Dunajeciek. IV. 239.
- Wiese Gyula* lásd Marcsek Andornál.
- Zachorowski S.*:
 Wegierskie i polskie osadnictwo Spizu do potowy XIV wieku.
 II. 58—61. III. 127.

köre, Lőcsei áll. fels. leányiskola, Lőcsei r. kath. polgári leányiskola, Lőcsei ev. közkönyvtár, Lőcsei kaszinó, Lőcsei polgári kör, Lőcsei szeszfinomító, Lőcsei Szepesi Hitelbank, Lőcsei Szepesi Takarékpénztár, dr. Lorx Sándor, Lövy Mór, dr. Lövy Gusztáv, Ludmann Gyula, Ludmann Pálné, Lupkovits József, Mayer Gyula, Malduri elemi iskola, Marekker Miksa, dr. Matavovszky Aladár, Mercz Pál, Mirkva János, Moesz Gyula, dr. Nagy Árpád, Nagy Pálné, Nádas Béla, dr. Neogrády Lajos, Neogrády Lajosné, Nessler Henrik, Okolicsányi-Zsedényi Ede, Olessák Károly, Pajdussák Máté, Péter Kálmán, Piovarcy Jenő, Piskóty Ferenc, Plander Ernő, Plander Géza, Prihradny Oszkár, Raisz György, Rác Gyula, Reigl László, Reiss Ilona, özv. Reiss Józsefné, Rejovszky János, Ribiczey Béla, dr. Rozsnyai Bertalan, Róth Márton, Sax Lajos, Scholtz Gusztáv ev. püspök, Scholtz Gusztáv műszaki főtanácsos, Scholtz Jenő, Schréter Jenő, Schwarz Károly, Selmezbányai bány.-erd. főiskola ifjusági köre, Seltenreich Auguszt, Simkó Vilmos, Singer Elek, Sváby Anna, Szennoyitz Frigyes, Szepesszombat nközség, Szécsey István, Széll Zoltán, Szlavkovszky Ferenc, Szlafkovszky Jenő, Takács Sándor, Timcsák Ferenc, Tittel Lajos, dr. Ujfalussy Béla, Ujfalussy Brúnó, dr. Ujfalussy Ernő, dr. Ujfalussy Ödön, dr. Ujfalussy Tódor, Vavrina József, Venczkó János, Végh Kálmán, Vozáry Miksa, Waliczky Pál, Watzesch Janka, Wentzl Rezső, br. Wieland Artur, Wiese Gyula, Záhorszky Mihály, Zsedényi Gyula.

1916. évre:

Abauj-Torna vármegye, Angolkisasszonyok budapesti intézete, Bihar vármegye, dr. Breuer Sándor, Bruckner Károly, Budapesti Szepesi iparosgyűlet, Bysz József, Csoma József, Eperjesi collegium könyvtára, Faith Mátyás, Fábry Béla, Förster Gusztáv, dr. Förster Lajos, Förster Sándor Igló, Früts Gyula, Gölniczbányai áll. népiskola, Gölniczbányai Fmke könyvtár, Gunka Viktor, Gühr Márton, dr. Hensch Aurél, Iglói áll. népiskola, Iglói áll. polgárfiiskola, Iglói főgimnáziumi könyvtár, Iglói Fmke könyvtár, Iglói kaszinó, Iglói polgári leányiskola, Iglói áll. tanítóképezde (II. félévre), Iványi Béla, dr. Kardeván Ernő, Kassa-oderbergi vasut iglói fiunvelő intézetének ifjusági könyvtára, Kárpáti Muzeum, Késmárki Fmke könyvtár, dr. Kiray Arisztid, dr. Kiss István, Klimkovics Elemér, Kövesfalvy Fmke könyvtár, Kubik János, Korbély Géza, dr. Kurovsky Géza, Lányi Aladár, Lehoczy Béla, Leibicz város tanáca, Leibiczi községi elemi iskola, Lersch Kornél, Lőcsei áll. főreáliskola, Lőcsei áll. főreáliskola ifjusági könyvtára, Lőcsei Fmke könyvtár, Mateóczi Fmke könyvtár, Mayer Gyula, Peikert Hans, Piovarcy Jenő, Plander Géza, Podhradzky Pál, Podhradzky Lajos, Podolini kath. elemi iskola, br. Prónay S. Gábor, Relkovics Néda, Róth Márton, Schréter Károly, Szaltzer Lajos, Szepesbélai Fmke könyvtár, Szepesolaszi Fmke könyvtár, Szepesótfalvi Fmke könyvtár, Szepesszombati Fmke könyvtár, Szomolnoki Fmke könyvtár, Végh Kálmán, Venczkó János.

1917. évre:

Angolkisasszonyok budapesti intézete, Klimkovics Elemér.

1918. évre:

Angolkisasszonyok budapesti intézete, Klimkovics Elemér.

Előfizetés 1915. évre (évi 6 K).

Sáros vármegye.

Előfizetés 1916. évre:

Gárszik András, Takács József.

Jegyzet. Ezen kimutatásban benn foglaltak azon tagdíjak is, melyeknek befizetéséről bármily oknál fogva külön értesítést küldtem.

Ha valakinek beküldött tagdíja itt nem nyugtáztatott volna, kérjük a pénztárosnál megreklamálni.

Lőcse, 1916. évi szeptember 1.

Förster Rezső
társ. pénztáros.

A Szepesmegyei Történelmi Társulatnál megszerezhető kiadványok.

	Tagoknak		Nem tagoknak	
	K	f	K	f
1. A Szepesmegyei Történelmi Társulat Évkönyvei:				
I—VIII. (különféle értekezések). A III. V. VI. VII. és VIII. évkönyv ára egyenként	2	—	4	—
Az I. II. és IV. évkönyv ára egyenként	4	—	4	—
IX—X. (Hajnóci: Lőcse város levéltárának tartalomjegyzéke 1—2. rész). Egy-egy rész ára	2	—	4	—
XI. Weber: Harmadik Pótlék Szepesmegye okirattárhoz. Ára	2	—	4	—
XII. Emlékkönyv a Szepesm. Tört. Társ. fennállása 25-ik évéről. Ára	2	—	4	—
XIII. Bal J.: Szepesvára története. Ára	2	—	4	—
2. A Szepesmegyei Történelmi Társulat Milleniumi Kiadványai:				
I. Demkó: A társulat 12 évi működése; Weber: Szepesvármegye tört.-irod. bibliográfiája; Münnich: A Szepesség őskora. Ára	2	—	4	—
II. Sváby: A Lengyelországnak elzálogosított tizenhárom szepesi város története. Ára	4	—	4	—
III. Hradszky: A szepesi tiz lándzsások széke története. Ára	2	—	4	—
IV. Pirhalla: A szepesi prépostság története. Ára	2	—	4	—
V. Demkó: Lőcse története. Ára	2	—	4	—
VI. Sváby: A Szepesség szociológiai viszonyai a XVIII. és XIX. században. Ára	2	—	4	—
3. Szepes vármegye történeti térképe. Ára	1	—	1	—
4. Szepes vármegye Művészeti Emlékei:				
I. rész: Építészeti Emlékek. Irta Divald Kornél. Ára	5	—	8	—
II. » : Szobrászat és Festészet. Irta Divald K. Ára	8	—	12	—
III. » : Iparművészet. Irta Divald Kornél. Ára	5	—	8	—
A három rész együtt rendelve			fűzve	
			kötve	
	16	—	24	—
	20	—	28	—
Bekötési tábla	2	60	2	60
5. Hain Gáspár Lőcsei Krónikája I—III. füzet. Ára	12	—	15	—
Egy-egy füzet ára	4	—	5	—
Bekötési tábla a teljes műhöz	2	—	2	—
6. A Közlemények Szepesvármegye Múltjából régibb, I.—VI. (1909—1914.) évfolyamai. Áruk évfolyamonként				
Egyes füzet ára	1	—	1	25

Mindezen kiadványok az ár előzetes beküldése mellett megrendelhetőek Förster Rezső társulati pénztárosnál (Lőcse). Az Évkönyvek I. II. és IV. folyamát, valamint a Milleniumi Kiadványok II. kötetét (Sváby: A 13 szepesi város története), mely kiadványokból csak néhány példány van raktáron, egyenként 4 kor.-ért visszaváltja a társulat pénztárosa.